

ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

นางสาว กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE PERSUASIVE COMMUNICATION TACTICS OF PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY: PAD

Miss Kanokwan Phongwilaisap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Public Relations

Department of Public Relations

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์ : ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. (THE PERSUASIVE COMMUNICATION TACTICS OF PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY: PAD) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์, 181 หน้า.

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง การใช้สื่อและยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยใช้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์สื่อที่ใช้ในการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในช่วงระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 จนถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551 รวมถึงรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ดำเนินการสื่อสารหลักของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่ พิภพ ธงไชย แกนนำพันธมิตรรุ่นที่ 1 และ สุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ผลการวิจัยพบว่า

1. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้สื่อดังต่อไปนี้
 - สื่อมวลชน ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี, หนังสือพิมพ์, วิทยุ, โทรทัศน์
 - สื่อบุคคล ได้แก่ แกนนำและผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, แนวร่วมเครือข่ายบุคคลจากสาขาอาชีพต่างๆ
 - สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต, สื่อกิจกรรม, สื่อสิ่งพิมพ์, สื่อวีดิทัศน์, สื่อพื้นบ้าน, สื่อผลิตภัณฑ์
2. ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วย
 - การสร้างความศรัทธาในแกนนำที่มีความน่าเชื่อถือ และศรัทธาในอุดมการณ์
 - การสร้างสัญลักษณ์ที่นำมาใช้ในการชุมนุม ได้แก่ สีเหลือง มือตบ ตราสัญลักษณ์ทางของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพลงสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
 - หลักการสันติอหิงสา

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อนิสิต.....
สาขาวิชา.....การประชาสัมพันธ์.....ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....
ปีการศึกษา.....2551.....

5084851028 : MAJOR PUBLIC RELATIONS

KEY WORDS: COMMUNICATION TACTICS / PERSUASION / P.A.D. / MEDIA ANALYSIS

KANOKWAN PHONGWILAISAP: THE PERSUASIVE COMMUNICATION TACTICS OF
PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY: PAD. ADVISOR : ASSOC.PROF.UBOLWAN
PREMSRIRAT, 181 pp.

This research aimed to study persuasive communication tactics of People's Alliance For Democracy: PAD at media and tactics of mobilized management's PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY (PAD). It is using Qualitative Research Method by Media Analysis Technique in period of 25 May 2008 – 3 December 2008. Data are collected from the documents and from In-depth Interview with two representatives of People's Alliance For Democracy: PAD; Pipob Dhongchai, one of the Core Leader, and Suriyasai Katasila, a People's Alliance For Democracy coordinator.

Results were as follow:

1. The persuasive communication of PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY (PAD) uses media as follow:
 - Mass media: Asia Satellite TV (ASTV), Television, Newspaper, Radio
 - Personal media: Core leader and Coordinator of PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY (PAD)
 - Specialized media: Internet, Special event, Printed media, Local media, Video media, Product
2. Tactics of mobilized Management's PEOPLE'S ALLIANCE FOR DEMOCRACY (PAD) composed of
 - Faith in those credible core leaders and Faith in ideology to protect the institute of Nation, Religious, and King Monarch

Department.....Public Relations.....Student's Signature.....

Field of Study.....Public Relations.....Advisor's Signature.....

Academic Year..2008.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้มีพระคุณหลายท่านที่คอยส่งเสริม ชี้นำ และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ เปรมศรีรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ซึ่ง สละเวลาดูแล ชี้นำแนวทาง ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด และ ผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผ่านการตรวจแก้สมบูรณ์จนแล้วเสร็จ จึงขอขอบคุณท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ อวยพร พานิช ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการทำงานวิจัยครั้งนี้ และ อาจารย์ ดร. นิษฐา หุ่นเกษม ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เมตตาให้ข้อชี้แนะตลอดจนมุมมองที่ผู้วิจัย มองข้ามทำให้วิทยานิพนธ์สมบูรณ์ขึ้น ตลอดจนอาจารย์ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ทุกท่านที่ได้ ประสานวิชาความรู้ที่มีคุณค่าให้นำมาใช้ในการทำงานวิจัยนี้

ขอขอบคุณคุณสุริยะใส กตะศิลา และ คุณพิภพ ธงไชย ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่ามาให้ สัมภาษณ์ และให้ข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่องานวิจัยชิ้นนี้ รวมทั้งเพื่อนๆ สาขาประชาสัมพันธ์ ภาคนอก รุ่นที่ 1 ทุกคนที่ร่วมทุกข์ร่วมสุข เป็นกำลังใจให้แก่กัน สามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดี

สุดท้ายขอขอบคุณ คุณพ่อสุรพงศ์และคุณแม่ปวีณา ที่เป็นกำลังใจอันยิ่งใหญ่ แม้นหนทาง จะไม่โรยด้วยกิริบทูลาบแต่ก็เป็นความภาคภูมิใจที่เป็นปริญญามหาบัณฑิตใบแรกของตระกูล ขอขอบคุณ พี่ณรงค์ชัย พี่ศิริวรรณ และน้องอรวรรณ ที่สนับสนุนทำให้ผู้วิจัยไม่เครียดและเป็นกำลังใจในการต่อสู้เพื่อฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ นับแต่วันแรกจนถึงวันแห่งความสำเร็จนี้

กนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหาคำถามวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	5
ขอบเขตในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
ทฤษฎีและแนวคิด.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.....	7
แนวคิดการสื่อสารกลุ่ม.....	14
แนวคิดการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์.....	19
แนวคิดเรื่องการรณรงค์เพื่ออุดมการณ์.....	23
สรุปสถานการณ์ทางการเมืองช่วงต้นปี 2551	
ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551.....	28
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	41
ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย.....	41
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	42
แนวคำถามในการสัมภาษณ์.....	43

สารบัญตาราง

	หน้า
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
การนำเสนอข้อมูล.....	46
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	47
ส่วนที่ 1 การใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการระดมมวลชน	
เงินทุนและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง.....	49
สื่อมวลชน.....	49
สื่อโทรทัศน์.....	50
สื่อวิทยุ.....	58
สื่อหนังสือพิมพ์.....	62
สื่อบุคคล.....	68
แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....	69
นักวิชาการ.....	74
สื่อเฉพาะกิจ.....	87
ส่วนที่ 2 ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	
ในการระดมมวลชนเงินทุนและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหว	
ทางการเมือง.....	136
ศรัทธา.....	136
สัญลักษณ์.....	139
สันติวิธี.....	143
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	146
สรุปผลการวิจัย.....	146
อภิปรายผล.....	154
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	164

สารบัญตาราง

หน้า

ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	164
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	165
รายการอ้างอิง.....	166
ภาคผนวก.....	169
ภาคผนวก (ก).....	170
ภาคผนวก (ข).....	172
ภาคผนวก (ค).....	176
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	181

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	ตารางแสดงรายละเอียดศูนย์ข่าวภูมิภาคเครือข่ายผู้จัดการ.....	54
ตารางที่ 2	ตารางแสดงรายชื่อวิทยุชุมชนที่เข้าร่วมเครือข่ายในการถ่ายทอดสดเสียง..... การประชุมพนมิตระปี 2551	59
ตารางที่ 3	ตารางแสดงรายละเอียดเว็บไซต์สื่อในเครือข่ายผู้จัดการ..... ซึ่งเป็นช่องทางสื่อสารพนมิตระประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	87
ตารางที่ 4	ตารางแสดงการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารของพนมิตระ.....	142

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1	ภาพตัวอย่างสื่อสิ่งพิมพ์ในเครือผู้จัดการ.....63
ภาพที่ 2	ตัวอย่างรูปแบบหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน.....64
ภาพที่ 3	ตัวอย่างสื่อหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน.....64
ภาพที่ 4	ตัวอย่างสื่อหนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน ในปัจจุบัน.....64
ภาพที่ 5	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของเอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์.....88
ภาพที่ 6	ภาพตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ ที่ทางผู้จัดการจัดทำขึ้นพิเศษ.....89
ภาพที่ 7	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี.....90
ภาพที่ 8	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของเอเอสทีวีช่อง News1.....90
ภาพที่ 9	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของคลื่นยามเฝ้าแผ่นดิน FM 97.75 Mhz.....91
ภาพที่ 10	ภาพตัวอย่างสื่อเครือข่ายชุมชนออนไลน์ TGO.....92
ภาพที่ 11	ภาพตัวอย่างสื่อเครือข่ายชุมชนออนไลน์ TGOCITY.....92
ภาพที่ 12	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของ DemoCrazy.....93
ภาพที่ 13	ภาพเว็บไซต์ชุมชนออนไลน์ของ DemoCrazy.....93
ภาพที่ 14	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของสาธิตมัชวาน.....94
ภาพที่ 15	ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของYoung PAD.....95
ภาพที่ 16	ภาพตัวอย่างสื่อเว็บไซต์กระดานข่าวของ Young PAD.....95
ภาพที่ 17	ภาพตัวอย่างสื่อเครือข่ายชุมชนออนไลน์ Young PAD.....96
ภาพที่ 18	ภาพหน้าแรกเว็บไซต์.....96
ภาพที่ 19	ภาพเว็บไซต์.....97
ภาพที่ 20	ภาพหน้าแรกเว็บไซต์.....97
ภาพที่ 21	ภาพหน้าแรกเว็บไซต์.....98
ภาพที่ 22	ภาพหน้าแรกเว็บไซต์.....99
ภาพที่ 23	แสดงภาพตัวอย่างหน้าสื่อใหม่ Youtube.....101
ภาพที่ 24	ภาพตัวอย่างวีซีดี “สนธิแฉแผนขายอธิปไตย ยกเขาพระวิหาร แลกลัมปทานชุดก๊าช”.....101
ภาพที่ 25	ภาพตัวอย่างวีซีดี “จักรวรรพศาสตร์ เป่าบุนจัน ผจญคนหน้าเหลี่ยม”.....102
ภาพที่ 26	ภาพตัวอย่างวีซีดี “ลำตัดธรรมศาสตร์ ตอน บุกหน้าเนียบ”.....102
ภาพที่ 27	ภาพตัวอย่างวีซีดี “โหมง...เท่ง...โหมง มาช่วยกันโกงประเทศไทย”.....103

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 28	ภาพตัวอย่างวีซีดี “ตำรวจฆ่าประชาชน”.....103
ภาพที่ 29	ภาพตัวอย่างวีซีดี “วีซีดีรวบรวมบทเพลง บนเวทีชุมนุม”103
ภาพที่ 30	ภาพการแสดงสื่อพื้นบ้านในการชุมนุมพันธมิตรฯ.....104
ภาพที่ 31	ภาพบนเวทีในการจุดเทียนชัยถวายพระพร ในวันที่ 9 มิถุนายน 2551.....105
ภาพที่ 32	ภาพบนเวทีในงานวันแม่ ในวันที่ 12 สิงหาคม 2551.....106
ภาพที่ 33	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “ASTV ทวีขของประชาชน”.....107
ภาพที่ 34	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “ครอบครัวASTV”.....107
ภาพที่ 35	ภาพตัวอย่างเสื่อยืดโปโล.....108
ภาพที่ 36	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “นักรบมือตบ”.....108
ภาพที่ 37	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “แม่ยกพันธมิตร”.....109
ภาพที่ 38	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “ลูกจิ้นรักชาติ”.....109
ภาพที่ 39	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “I LOVE RATCHADAMNOEN UNIVERSITY”.....110
ภาพที่ 40	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “ร่วมกันขับเคลื่น การเมืองใหม่”.....110
ภาพที่ 41	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “การเมืองใหม่ เปลี่ยนประเทศไทยให้ดีขึ้น”.....111
ภาพที่ 42	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์”.....111
ภาพที่ 43	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “มนุษย์สะอาด”.....112
ภาพที่ 44	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “ชีวิตนี้ ขอเป็นข้ารองพระบาทตลอดไป”.....113
ภาพที่ 45	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “เพลงชาติไทย”.....113
ภาพที่ 46	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “เมืองพันธมิตร”.....114
ภาพที่ 47	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “เอาประเทศไทยของเราคืนมา”.....114
ภาพที่ 48	ภาพตัวอย่างเสื่อยืด “การเมืองภาคประชาชน”.....115
ภาพที่ 49	ภาพตัวอย่างสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ.....116
ภาพที่ 50	ภาพตัวอย่างเหรียญพันธมิตร.....117
ภาพที่ 51	ภาพตัวอย่าง “ผ้าคาดศรีษะ” “ผ้าพันคอ”.....118
ภาพที่ 52	ภาพตัวอย่าง “ประกาศนียบัตรจากมหาวิทยาลัยราชดำเนิน”.....118
ภาพที่ 53	ภาพตัวอย่างสื่อผลิตภัณฑ์ เข็มกลัด.....119
ภาพที่ 54	ภาพหนังสือแจกฟรี จากต้นกองทัพธรรม ปี 2551 (1).....120
ภาพที่ 55	ภาพหนังสือแจกฟรี จากต้นกองทัพธรรม ปี 2551 (2).....120

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 56	ภาพหนังสือแจกฟรี จากต้นท่กองทัพธรรม ปี 2551 (3).....121
ภาพที่ 57	ภาพแสดงเนื้อหาภายในบางส่วนจาก หนังสือ “เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ไม่เกิด”.....122
ภาพที่ 58	ภาพเวทีปราศรัย มิถุนายน 2551 บริเวณแยกมัชฌวาน.....123
ภาพที่ 59	ภาพเวทีปราศรัย มิถุนายน 2551 บริเวณหน้าท่าเนียบ.....123
ภาพที่ 60	ภาพเวทีปราศรัย ในช่วงวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม 2551.....123
ภาพที่ 61	ภาพเวทีปราศรัย เคลื่อนย้ายมวลชนไปทำเนียบรัฐบาล วันเป่านกหวีด สิงหาคม 2551.....124
ภาพที่ 62	ภาพเวทีปราศรัย วันที่ 26 สิงหาคม 2551 “เอาประเทศไทยของเราคืนมา”.....124
ภาพที่ 63	ภาพเวทีปราศรัย ปลายเดือนสิงหาคม 2551 ณ ทำเนียบรัฐบาล “สงครามครั้งสุดท้าย.....125
ภาพที่ 64	ภาพเวทีปราศรัย กันยายน 2551 “การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์”.....125
ภาพที่ 65	ภาพเวทีปราศรัย ปลายเดือนพฤศจิกายน 2551 ณ สนามบินดอนเมือง “ยุทธศาสตร์ม้วนเดียวจบ”.....126
ภาพที่ 66	ภาพแสดงป้ายผ้าติดบริเวณโรงบุญพันธมิตรเป็นภาพการ์ตูนล้อเลียน ฝ่ายรัฐบาล วันที่ 22 กรกฎาคม 2551.....126
ภาพที่ 67	ตลกล้อการเมือง บริเวณหน้าท่าเนียบรัฐบาล กรกฎาคม 2551.....127
ภาพที่ 68	ภาพสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย.....140
ภาพที่ 69	ภาพตัวอย่าง”มือตบ” อุปกรณ์สำคัญที่ขาดไม่ได้ในการชุมนุมพันธมิตรฯ.....142

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“พี่น้องครับ ผมไม่ได้ขออะไร ถ้าเป็นการสู้ครั้งสุดท้ายของผม ผมอยากให้พี่น้องที่รักชาติ รักบ้านรักเมือง รักแผ่นดิน เราอยากเห็น ชาติบ้านเมืองเรายืนอยู่บนหลักที่ถูกต้อง หรือเปล่า ถ้าอยากมาร่วมกับผม เรารักชาติ รักศาสนา รักพระมหากษัตริย์ เหมือนผมหรือเปล่า ถ้ารัก มายืนข้างผม และพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เราต้องการให้ชาติบ้านเมืองมีจริยธรรม มีคุณธรรม มีศีลธรรม ในท่ามกลางข้าราชการ และนักการเมืองหรือเปล่า ถ้าต้องการมายืนข้างผม เราต้องการขับไล่ความชั่วร้าย ความสามานย์ของคนชั่วที่ขายชาติ ขายแผ่นดินหรือเปล่า ถ้าต้องการมายืนกับผม ที่สำคัญเราพร้อมที่จะมายืนแสดงพลังร่วมกันให้เห็นว่ายังมีคนอื่นนับล้านๆ คนที่ยังต้องการความถูกต้องในสังคมอยู่ ต้องการหรือไม่ครับท่านผู้ชม ถ้าต้องการมายืนกับผม”

สนธิ ลิ้มทองกุลได้กล่าวไว้ในช่วงท้ายของรายการ ยามเฝ้าแผ่นดิน ออกอากาศเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม พ.ศ. 2551 ทางช่อง นิวส์วัน สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี เป็นการปลุกกระแสคนไทยที่รักชาติบ้านเมือง ร่วมแสดงพลังประชาชนอีกครั้ง ในการชุมนุม “สงครามครั้งสุดท้าย” ในวันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม 2551 ณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ทั้งนี้ เป็นการเปิดฉากเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยครั้งแรกในปี พ.ศ. 2551 ภายหลังจากที่ประกาศยุติบทบาทการชุมนุมอย่างสงบ อหิงสาและปราศจากอาวุธ อันเป็นไปตามสิทธิอันชอบธรรมตามรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่ วันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2549 ภายหลังจาก พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว

ในวิกฤติการณ์ทางการเมืองปี 2551 นี้ ถึงแม้จะไม่รุนแรงเท่าหลายๆ ครั้งที่ผ่านมาในอดีต แต่ก็ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ครั้งสำคัญที่เห็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชนถูกปลุกให้ตื่นขึ้นมาอีกครั้ง ในยุครัฐบาล สมคร สุนทรเวช และ สมชาย วงศ์สวัสดิ์

แม้จะหยุดการเคลื่อนไหวไปนาน แต่แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่ สนธิ ลิ้มทองกุล พลตำรวจตรี จำลอง ศรีเมือง พิกพ ธงไชย สมศักดิ์ โกศัยสุข และสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ ซึ่งเริ่มสั่งสมประสบการณ์สร้างพลังประชาชนมาระยะหนึ่ง เริ่มที่จะมีความเชี่ยวชาญ ในการปลุกระดมมวลชน ด้วยการเคลื่อนไหวดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยใช้กลไกสื่อสารมวลชน ยุคเสรีอย่างเต็มที่

กำเนิดพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 ได้มีการแถลงข่าวเปิดตัวพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยมี สุริยະไส กตะศิลา เลขาธิการคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) ซึ่งเป็นผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แถลงพันธกิจ 3 ข้อ คือ

1. รณรงค์ผลักดันนายกให้ทักษิณ ชินวัตร ที่ขาดความชอบธรรม ขึ้นพื้นฐาน ล่าออกจากตำแหน่ง
2. เปิดโปงความไม่ชอบธรรม และวาระซ่อนเร้นของระบอบทักษิณ
3. ประสานกลุ่มพลังต่างๆในสังคม ผลักดันการปฏิรูปการเมืองไทยครั้งที่สอง โดยยึดแนวทางลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน

ทั้งนี้ จะมีแนวทางในการเคลื่อนไหว คือ

1. ใช้แนวทางกฎหมายรัฐธรรมนูญ
2. ล่าประชามติประชาชนทั่วประเทศ
3. การใช้แนวทางเคลื่อนไหวมวลชน เช่นจัดชุมนุมปราศรัยใหญ่และย่อย ทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อชี้ให้เห็นถึงอันตรายของระบอบทักษิณ
4. จัดอภิปรายเสวนาทางวิชาการ เพื่อให้ข้อมูลอีกด้านกับประชาชนและสังคมได้เห็นถึงความฉ้อฉลและความล้มเหลวทางนโยบายของรัฐ
5. จัดทำสื่อ เพื่อเผยแพร่ความจริงที่ถูกปกปิด บิดเบือน สู่สาธารณะอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

ทั้งนี้ การชุมนุมใหญ่ครั้งแรกในนาม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเกิดขึ้นเมื่อวันที่ กุมภาพันธ์ 2549 ณ ลานพระบรมรูปทรงม้า (ธนา อิวสกุล, 2550) เป็นการเปิดตัวกลุ่มการเคลื่อนไหวการเมืองภาคประชาชน อันเกิดจากการรวมตัวกันของหลายองค์กรอิสระภาค

ประชาชน โดยมี 5 แกนนำที่มีอำนาจการตัดสินใจร่วมกัน ได้แก่

1. สนิธ ลิ้มทองกุล เป็นสัญลักษณ์ต่อปัญหาเรื่อง “การคุกคามสื่อ”
2. พลตรีจำลอง ศรีเมือง เป็นสัญลักษณ์ต่อปัญหาเรื่องความหลงไปในระบอบทุนนิยม
3. พิภพ ธงไชย เป็นสัญลักษณ์ต่อปัญหาเรื่องความหลงไปในระบอบเจตนากรรมของรัฐธรรมนูญและการปฏิรูปการเมือง
4. สมศักดิ์ โกศัยสุข เป็นสัญลักษณ์ต่อปัญหาการแปรรูปรัฐวิสาหกิจของรัฐให้เป็นเอกชน
5. สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ เป็นสัญลักษณ์ต่อปัญหาการปฏิรูปราชการ

ในปี 2551 การชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เริ่มตั้งแต่การประกาศอุดมการณ์ร่วม “จัดโจรปล้นแผ่นดิน เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และประเทศชาติอันเป็นที่รัก” ผนวกกับขบวนการจัดตั้งที่ทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอน เริ่มจากการชุมนุมจากเครือข่ายที่มีอยู่เดิม สร้างภาพให้เห็นการต่อสู้เพื่ออุดมการณ์ เช่น การใช้สัญลักษณ์สีเหลือง ซึ่งเป็นสีแห่งการหลอมรวมความรักของคนไทยในปัจจุบัน ให้ภาพของการจงรักภักดีต่อสถาบันมาเป็นสีของผู้ชุมนุม

เพื่อเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองออกไปยังประชาชนทั่วไปได้รับรู้ พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเลือกใช้สื่อที่มีอยู่ในมือ คือสื่อในเครือข่ายผู้จัดการ ได้แก่ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี ผู้จัดการออนไลน์ หนังสือพิมพ์เอเอสทีวี-ผู้จัดการ วิทยุคลื่น 99.75 MHz ให้เป็นประโยชน์สูงสุด นอกจากนี้ มีการจัดตั้งเครือข่ายในต่างจังหวัดเพื่อเรียกกระดมประชาชนให้เข้ามาเสริม ขณะเดียวกันมีการกระจายข่าวเรื่องมีผู้บริจาคอาหารและข้าวของเครื่องใช้มาแจกจ่ายผู้ชุมนุมฟรี เพื่อเรียกคนเข้ามาร่วม

การจัดรายการบนเวทีเพื่อดึงดูดผู้คนเข้าชม พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนำเสนอด้วยนักพูดฝีปากเยี่ยม รวมทั้งการแสดงอย่างหลากหลาย ได้แก่ คอนเสิร์ต ดนตรี หรือการแสดงอื่นๆ ขณะเดียวกันมีการนำเสนอข้อมูลและความคิดที่ทำให้ผู้ชุมนุมเกิดความเชื่อว่าเป็นผู้เสียสละ มาร่วมชุมนุมเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติ จากพวกคนเลว จากโจรปล้นแผ่นดิน เป็นกลุ่มคนที่มีความกล้าหาญที่จะปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ (กองบรรณาธิการมติชน, 2551) กล่าวคือ เป็นการจัดวางผังรายการบนเวที เพื่อหวังผลในเป้าหมายและสรรหาเรื่องราวมาหล่อหลอมผู้ร่วมชุมนุมให้คิดไปในทางเดียวกัน

เหล่านี้ ความศรัทธาเป็นตัวแปรสำคัญ นานวันผู้เข้าร่วมชุมนุมเริ่มเปลี่ยนความเชื่อ เป็นความศรัทธาโดยตั้งใจจริงที่จะ เสียสละกู่ชาติ ใช้ความศรัทธาเป็นพลังที่จะกระตุ้นมวลชนมา รวมตัวกันชุมนุม นอกจากนี้ยังพยายามขยายความศรัทธาของประชาชน ด้วยการบริหารจัดการ เครือข่ายสื่อ ด้วยความที่สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้รับสารสามารถรับชมและรับฟัง พร้อมกัน ทำให้สัมผัสถึง อารมณ์และบรรยากาศ เอเอสทีวีจึงถูกใช้เพื่อขยายเครือข่ายการรับชมไป กว้างขวางทั่วทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผ่าน เคเบิลทีวี และ ผ่านจานรับสัญญาณดาวเทียม

การเคลื่อนไหวอีกครั้งภายหลังจากเหตุการณ์รัฐประหาร เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2549 การชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีการถ่ายทอดสดตลอด 24 ชั่วโมง นับแต่ วันที่ 25 พฤษภาคม 2551 จนถึง วันที่ 3 ธันวาคม 2551 โดยเอเอสทีวีเปลี่ยนแปลงผังรายการ ทั้งหมดที่มีในช่อง นิวส์วัน เพื่อเปิดพื้นที่ตอบสนองของความต้องการของกลุ่มผู้ชมอย่างเต็มที่ เนื้อหาบน เวทีที่มุ่งไปที่การสร้างศรัทธาต่ออุดมการณ์การกู่ชาติ ทุกวัน นอกจากนี้ยังมีบุคคลที่มีชื่อเสียง นำเชือถือ ชนชั้นสูงของประเทศ ดารา และนักร้องชื่อดัง ปรากฏตัวในที่ชุมนุมเพิ่มมากขึ้น สามารถ ดึงมวลชนเข้าร่วมได้ในแจ้งจิตวิทยา และสื่อบุคคลใช้ได้ผลดีในระดับสูงใจให้เกิดพฤติกรรมตามมา

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่า การร้องขอเพื่อให้เสียสละเพื่ออุดมการณ์ร่วมกัน ดูไม่ใช่เรื่องยาก เมื่อประกาศบนเวทีชุมนุม เพื่อขอบริจาคเพื่อสมทบกองทุนเอเอสทีวี เงินสนับสนุนก็ หลั่งไหลเข้าสู่มือพันธมิตรไม่เคยขาดแคลน ไม่เพียงแต่เงินเท่านั้น แต่รวมไปถึง สิ่งของเครื่องใช้ อาสาสมัคร และผู้เข้าร่วมชุมนุมต่างๆ

การชุมนุมอย่างต่อเนื่องเป็นการอยู่ร่วมกัน โดยมีความศรัทธาในสิ่งเดียวกัน นาน วันสถานที่ชุมนุม จึงกลายเป็นเสมือนชุมชนที่มีความกลมเกลียว สามัคคีอย่างเหนียวแน่น ผู้นำมีอบ เปรียบดังผู้มีพลังอำนาจสามารถพูดโน้มน้าวใจกลุ่มชนได้ แต่ในกรณีนี้ผู้นำต้องการปลุกฝัง แนวความคิดหรือความเชื่อบางอย่างลงในมวลชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยเวลา ผู้นำต้องมี ลักษณะที่ประกอบด้วย บารมี มีเกียรติประวัติ เป็นที่ยอมรับนับถือยำเกรงแก่คนทั่วไป (อรรถวรรณ ปิณฑนโธวาท, 2549)

ปรากฏการณ์ดังกล่าวข้างต้น เป็นปรากฏการณ์ที่ทำให้ผู้วิจัยเกิดข้อสงสัยว่าว่า พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการใช้สื่อ ยุทธวิธีการจัดการการชุมนุมอย่างไร จึงสามารถสร้างกระแสการสื่อสารได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน สามารถระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมทรัพยากรต่างๆได้

ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมทรัพยากร เป็นอย่างไร เพราะเหตุใดจึงเชื่อถือศรัทธาแก่นำมากถึงเพียงนี้ ทั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาในประเด็นการใช้สื่อในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ สื่อเอเอสทีวี สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ รวมทั้งสารของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในฐานะเครื่องมือทางการสื่อสาร ซึ่งนำมาใช้ทั้งด้านประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร และเพื่อรักษาความสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ผ่านการหล่อหลอมแนวคิด ความเชื่อ ความศรัทธาร่วมกันในการปลุกกระแสการเมืองภาคประชาชนได้อย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาถึงประเด็นข้างต้นมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากสามารถประยุกต์ใช้ในงานด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อเลือกใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ด้านยุทธวิธีเพื่อโน้มน้าวใจกลุ่มบุคคล ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันต่อไป

ปัญหานำวิจัย

1. การใช้สื่อของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีลักษณะเป็นอย่างไร
2. ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีลักษณะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้สื่อของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
2. เพื่อศึกษายุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

นียมคัพท

1. การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ หมายถึง การสื่อสารเพื่อการจูงใจ ชี้แนะ และชักชวนให้บุคคลทำตามในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ได้แก่ การร่วมชุมนุม ให้เงินทุน รวมทั้งให้ทรัพยากรต่างๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
2. ระดมมวลชน หมายถึง การรวบรวมจำนวนผู้เข้าร่วมอุดมการณ์ทางการเมืองได้แสดงความคิดเห็นร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
3. ระดมเงินทุน หมายถึง การรวบรวมเงินบริจาคทั้งจากส่วนบุคคลและหน่วยงานเอกชนต่างๆ เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
4. ระดมทรัพยากร หมายถึง การรวบรวมสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ รวมถึงอาหาร ยา รักษาโรค ฯลฯ ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อสนับสนุนการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งนี้ ส่วนมากจะเป็นสิ่งของที่ประกาศขอความช่วยเหลือจากบนเวทีปราศรัย ในช่วงการชุมนุม
5. การรณรงค์เพื่ออุดมการณ์ หมายถึง การเตรียมผู้เข้าร่วมกระบวนการ ไปสู่การปฏิบัติ หรือการกระทำ ซึ่งอาจเป็น การร่วมขบวนการเคลื่อนไหวเพื่ออุดมการณ์ โดยตั้งเป้าหมายและใช้กลยุทธ์เพื่อประชาสัมพันธ์อุดมการณ์

ขอบเขตในการวิจัย

การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในสื่อและยุทธวิธีการจัดการชุมนุมในระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 จนถึง วันที่ 3 ธันวาคม 2551

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. สามารถประยุกต์ใช้กับงานด้านการดำเนินการประชาสัมพันธ์ เพื่อเลือกใช้สื่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. เป็นประโยชน์ทางด้านเนื้อหายุทธวิธีเพื่อโน้มน้าวใจกลุ่มบุคคล ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกันต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ
2. แนวคิดการสื่อสารกลุ่ม
3. แนวคิดการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์
4. แนวคิดเรื่องการรณรงค์เพื่ออุดมการณ์
5. สรุปสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงต้นปี 2551 จนถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีเรื่องการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

ความหมายของการโน้มน้าวใจ

การโน้มน้าวใจเป็นวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของการสื่อสาร ซึ่งผู้โน้มน้าวใจมีความตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ ดังที่ Miller (1989) กล่าวว่า การโน้มน้าวใจหมายถึง สถานการณ์ซึ่งพยายามกระทำการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และ/หรือ พฤติกรรมโดยการติดต่อทางสัญลักษณ์ (สาร) ซึ่งบางครั้งเกี่ยวข้องกับการบังคับ (ทางอ้อม) และการใช้จุดจูงใจทางเหตุผลและทางอารมณ์ต่อผู้ถูกโน้มน้าวใจเป้าหมาย

Erwin P. Bettinghaus และ Michael J Cody (1994) กล่าวว่า การโน้มน้าวใจ คือ การพยายามเปลี่ยนทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

คัทลิปและเซ็นเตอร์ (Cutlip and Center, 1964 อ้างใน อรวรรณ ปิลาภรณ์โอภาท, 2549: 5) ได้เสนอความคิดเห็นว่า การโน้มน้าวใจทางด้านประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ

เพื่อเปลี่ยนแปลง (change) ความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกัน หรือทำให้ความคิดเห็นที่ไม่ลงรอยกันนั้น สลายไป (neutralize) เพื่อก่อเกิด (crystallize) ความคิดเห็นในทางที่เป็นประโยชน์ต่อเราหรือต่อหน่วยงานของเราเพื่อรักษา (conserve) ความคิดเห็นที่ดีอยู่นั้นแล้วให้คงอยู่ตลอดไป

กรณีการ อิศวเดชา (2550: 8) นิยาม การโน้มน้าวใจ คือ การสื่อสารที่ตั้งใจจะมี อิทธิพลต่อการเลือก (Communication intended to influence choice) ทั้งนี้ยังสรุป คำว่า “การสื่อสาร” เป็นการแสดงให้เห็นว่าปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายผู้ส่งสาร และผู้รับสาร คำว่า “ตั้งใจ” แสดงให้เห็นว่าการโน้มน้าวใจมีจุดประสงค์ที่กำหนดไว้แล้ว และคำว่า “มีอิทธิพล” แสดงถึงความมุ่งหมายที่จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และ คำว่า “การเลือก” แสดงว่า ผู้รับสารมีสิทธิที่จะเลือกได้

เสรี วงษ์มณฑา (2542) กล่าวว่า ทฤษฎีว่าด้วยการโน้มน้าวใจ เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่า การที่จะชักจูงใจบุคคลใดบุคคลหนึ่งนั้น เหมือนกับการกระตุ้นบุคคลนั้น เพื่อให้เกิดการตอบสนอง ในสิ่งที่เราต้องการให้เป็น และในกระบวนการสื่อสารจะมีช่องว่างระหว่าง การกระตุ้น และการตอบสนอง ซึ่งเรียกว่า พื้นเพเดิมของบุคคล (Predisposition) ซึ่งถือเป็นช่องว่างที่สำคัญใน การสื่อสาร ดังนั้นในการจูงใจบุคคล หรือจะสื่อสารสิ่งใด เราต้องศึกษาถึงพื้นเพเดิมของบุคคล นั้นก่อน นั่นคือการศึกษ องค์กรประกอบต่างๆ เช่น ทศนคติ ค่านิยม ความเชื่อ และ ระดับการศึกษา เป็นต้น แล้วจึงออกแบบสารให้สอดคล้องกับพื้นเพของบุคคลนั้น

อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท (2549: 5) สรุปลักษณะการโน้มน้าวใจ ดังนี้

1. ผู้โน้มน้าวใจมีความตั้งใจที่จะมีอิทธิพลบางประการเหนือผู้ถูกโน้มน้าวใจ
2. โดยปกติ ผู้ถูกโน้มน้าวใจจะมีทางเลือกมากกว่าหนึ่ง และผู้โน้มน้าวใจ จะพยายามชักจูงผู้ถูกโน้มน้าวใจให้ยอมรับทางเลือกที่ตนเสนอ
3. สิ่ง que ผู้โน้มน้าวใจต้องการคือการเปลี่ยนแปลงหรือการสร้างหรือการดำรงไว้ ซึ่งความคิดเห็น ทศนคติ ค่านิยม และความเชื่อของผู้ถูกโน้มน้าวใจ ซึ่งจะส่งผลต่อปัจจัยอื่นอันได้แก่ อารมณ์ พฤติกรรม เป็นต้น

องค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

อรรถวรรณ ปิลันทรโรวาท (2549:10-11) อธิบายไว้ว่า การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ จะเกิดขึ้นได้เมื่อมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

1. มองจากภายนอกของผู้รับสาร องค์ประกอบในการโน้มน้าวใจมีอยู่ 4 ประการ คือ ความแตกต่างภายในส่งสาร ผู้ส่งสารแต่ละคนมีปัจจัยต่างๆกัน ซึ่งทำให้ มีความน่าโน้มน้าวใจ ไม่เหมือนกัน อาทิ ความน่าเชื่อถือ อำนาจทางสังคม บทบาทในสังคม สัมพันธภาพกับผู้รับสาร และ ลักษณะทางประชากรอื่นๆ เช่น อายุ เพศ อาชีพ

ความแตกต่างภายในสาร สารแต่ละชิ้นนั้นจะมีความน่าโน้มน้าวใจแตกต่างกัน การพูดหรือการเขียนมีความโน้มน้าวใจไม่เหมือนกัน ความแตกต่างในหัวข้อหรือเนื้อหาสาร ลักษณะของการโน้มน้าวใจที่ใช้ การจัดเรียงเรียงสาร ข้อโต้แย้งที่ใช้ ภาษาตลอดจนลักษณะของ ท่วงทำนองลีลา

ความแตกต่างของสื่อ ความน่าโน้มน้าวใจของสารจะแตกต่างกัน เมื่อเป็นการ สื่อสารระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับสื่อสารโดยผ่านสื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น

ความแตกต่างภายในสภาพการณ์ สภาพการณ์ที่มีบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือขาด บุคคลหนึ่งบุคคลใด ความคุ้นเคยหรือไม่คุ้นเคยของผู้รับสารต่อสภาพการณ์หนึ่งๆ การมีตัวเร้าบวก หรือลบในสภาพการณ์ เช่นการโน้มน้าวใจให้บริจาคเงินโดยมีสื่อมวลชนคอยถ่ายทอดภาพรายละเอียดอยู่ อาจจะเป็นตัวเร้าบวกในการโน้มน้าวใจก็เป็นได้

2. สำหรับตัวผู้รับสารเอง การที่ผู้รับสารคนหนึ่งๆจะมีความละเอียดอ่อน (Susceptible) ต่อการถูกโน้มน้าวใจเพียงใดอาจพิจารณาได้จาก

- ลักษณะประชากร ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ การศึกษา อาชีพ
- ทรรศนะ และทัศนคติ
- ความรู้ซึ่งผู้รับสารมีเกี่ยวกับสารนั้น ๆ
- ลักษณะด้านอารมณ์
- ความสำคัญที่ผู้รับสารให้แก่หัวข้อหนึ่ง ๆ
- วิธีการที่ผู้รับสารรับรู้สภาพการณ์หนึ่ง ๆ

อย่างไรก็ตาม สารเพื่อการโน้มน้าวใจจะต้องทำปฏิกริยากับทัศนคติและความเชื่อเสียก่อนและส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้และสำนึกอารมณ์ความรู้สึกและพฤติกรรม

นักวิชาการส่วนใหญ่เห็นว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ คือมิได้ติดตัวมาแต่กำเนิด แหล่งสำคัญที่ทำให้เกิดทัศนคติ คือ

1. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Model) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้น
2. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Special experience) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี ก็จะทำให้เขาเกิดทัศนคติในเรื่องนั้นๆ ไปตามทิศทางของประสบการณ์ที่เขาได้รับ
3. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional factors) ทัศนคติหลายอย่างเกิดขึ้นจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน
4. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communication from others) การได้ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารนั้น

จุมพล รอดคำดี (2532) อ้างถึงใน อรรถวรรณ (2549: 37) สรุปว่าในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งนั้น มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด โดยสิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมาจาก ข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชนและบุคคลอื่น
2. การเปลี่ยนความรู้สึก มาจากประสบการณ์หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ
3. การเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นการเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินชีวิตในสังคมซึ่งไปมีผลต่อบุคคล ทำให้ต้องปรับพฤติกรรมเดิมเสียใหม่

สุรพงษ์ โสธนะเสถียร (2533) กล่าวว่า การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวพฤติกรรมนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทุกระดับ ตั้งแต่ปัจเจกบุคคลจนถึงระดับสังคม การโน้มน้าวพฤติกรรมในทุกะดับของการสื่อสารสังคม อาจผ่านสื่อโดยอาศัยวิธีการดังนี้

1. การปลุกเร้าอารมณ์ เพื่อให้เกิดความตื่นตัวเร้าใจในการติดตาม มาว่าด้วยภาพหรือเสียง

2. การแสดงความเอาใจเขามาใส่ใจเรา ด้วยการแสดงความอ่อนโยนเสียสละ และความกรุณาปราณี
3. การสร้างแบบอย่างขึ้นในใจ เพื่อให้มาตรฐานนั้นปลูกศรัทธาและเป็นการสร้างมาตรฐานนั้น เพื่อปลูกศรัทธาและเป็นตัวอย่างแก่ผู้รับสารที่ต้องปฏิบัติตาม
4. การให้รางวัล เช่น การลด แลก แจก แถม เพื่อเกิดกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับสาร

จุดจูงใจในสาร (Message Appeals)

จุดจูงใจในสารอาจจะเป็นทางด้านชีววิทยา (ความต้องการทางด้านสรีระ) หรือเป็นจุดจูงใจที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learned Motives) แต่การโน้มน้าวใจจะได้ผลดียิ่งขึ้นถ้ามีจุดจูงใจที่ผู้รับสารสามารถเชื่อมโยงไปกับกรอบอ้างอิงของตัวเอง จุดจูงใจที่ใช้กันทั่วไปได้แก่ (อรวรรณ ปิลาทรโรวาท, 2549: 229)

1. จุดจูงใจโดยใช้ความกลัว (Fear Appeals) นักวิจัยค้นพบว่า ระดับของการใช้ความกลัวแปรไปทางเดียวกับความน่าเชื่อถือของผู้ส่งสาร นั่นก็คือ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือสูง เขาสามารถใช้ความกลัวในระดับสูงมาโน้มน้าวใจ ถ้าผู้ส่งสารมีความน่าเชื่อถือต่ำ ผู้ส่งสารสามารถใช้ความกลัวในระดับต่ำมาโน้มน้าวใจ
2. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ (Emotional Appeals) การใช้ภาษาที่เจืออารมณ์เพื่อบรรยายสถานการณ์หนึ่งสถานการณ์ใด การเชื่อมโยงความคิดที่เรานำเสนอใหม่กับความคิดเก่า ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่ชื่นชอบ ความคิดเก่าบางอย่างเป็นที่รังเกียจเฉียดฉันท ถ้าผู้ส่งสารสามารถเชื่อมโยงความคิดใหม่นี้ได้กับความคิดเก่า ก็อาจจะจูงใจทางอารมณ์ให้ผู้รับสารคล้อยตามได้ การทำให้วัจนสารและอวัจนสารสอดคล้องกันโดยผู้ส่งสาร กรณีนี้เป็นกรณีพิเศษ สำหรับการพูด ถ้าผู้พูดพูดเรื่องที่ต้องใช้อารมณ์เข้าเจือปน ผู้พูดต้องมีอกับกิริยาท่าทาง น่าเสียงประกอบด้วย ผู้ฟังจึงจะคล้อยตาม
3. จุดจูงใจโดยใช้ความโกรธ (Anger Appeals) วิธีนี้ผู้ส่งสารสร้างความโกรธ ความคับข้องใจแก่ผู้รับสารแล้วจึงเขียนหรือพูดเพื่อลดหรือเพิ่มความเครียดแก่ผู้รับสารและวิธีแก้ไข

4. จุดจูงใจโดยใช้อารมณ์ขัน (Humorous Appeals) วิธีโน้มน้าวใจโดยลดความเครียด อาจทำได้โดยวิธีเขียนประชดแดกดัน
5. จุดจูงใจโดยใช้รางวัล (Rewards as Appeals) ปกติแล้วสารที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับสาร จะประสบความสำเร็จมากกว่าสารที่ไม่ได้ให้คำสัญญาสิ่งใดกับคนฟัง ยิ่งสารมีรางวัลหรือสิ่งตอบแทนมาก ก็อย่างยิ่งเรียกร้องความสนใจหรือจูงใจคนฟังได้มาก
6. จุดจูงใจโดยใช้แรงจูงใจ (Motivation Appeals) แท้ที่จริงแล้วจุดจูงใจทุกชนิดที่กล่าวมาแล้ว ถือเป็นแรงจูงใจ แต่มีแรงจูงใจบางอย่างที่มนุษย์เรียนรู้เมื่อมีประสบการณ์ผ่านเข้ามาในชีวิต แรงจูงใจเหล่านี้ได้แก่ ความรักชาติ ความรักในเพื่อนมนุษย์ ศาสนาและค่านิยมต่างๆ

ประเด็นเนื้อหาสาร

1. จิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับมวลชน ดังที่นันทวัน สุชาติ และประมวญ บุญยะโหดระ เห็นว่ามโนภาพของมวลชนมันจะถูกครอบงำและเหนี่ยวนำได้ง่าย เกิดขึ้นและจางหายเร็ว ดังนั้นจึงสอดคล้องกับการพยายามเข้ามามีอำนาจเหนื้อมโนภาพของมวลชน โดยวิธี

1.1 การสร้างมโนภาพที่แจ่มชัดเพื่อให้กระทบใจมวลชนอย่างแรง ได้แก่ รูปภาพการสลายการชุมนุม จากสื่อประเภท วีดิทัศน์ และสื่อสิ่งพิมพ์ ใช้แจกเพื่อรณรงค์ “ปรากฏการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตำรวจฆ่าประชาชน”

1.2 การทำตัวเป็นพวกมีค่านิยม ทรรศนะ ความเชื่อ ศรัทธา เช่นเดียวกับมวลชน

1.3 การนำผลของพฤติกรรมเสนอกลับอย่างรวดเร็วและเสนอย่างซ้ำ ๆ เพื่อให้กระทบใจของมวลชนผู้รับสาร เช่น การนำเสนอข่าวพันธมิตรฯออกทางวิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ในเครือผู้จัดการอย่างทันที โดยมีภาพและมีเสียงประกอบ

อิทธิพลของผู้นำที่ชักจูงจิตใจของมวลชน ความน่าเชื่อถือของผู้นำ ในกรณีที่ผู้นำมวลชนต้องการปลุกฝังแนวความคิดหรือความเชื่อบางอย่างลงในมวลชนซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยเวลา ผู้นำต้องมีลักษณะที่ครอบด้วยบารมี มีเกียรติประวัติ เป็นที่ยอมรับนับถือ (นันทวัน สุชาติ และประมวญ บุญยะโหดระ,)

ฝูงชนรู้สึกตัวเองเป็นกลุ่ม (Impersonality) ฉะนั้นวิธีหนึ่งที่จะโน้มน้าวใจให้ได้ผลคือ ฝูงชนต้องมีความรู้สึกเป็นปัจเจกบุคคล และจิตวิทยาที่จะโน้มน้าวใจได้ดีที่สุดคือความกลัว

(Fear Arousing Appeals) นั่นคือ ชี้นำให้เห็นอันตรายหรือโทษถ้าไม่ทำตาม อันเป็นการเร้าอารมณ์ให้มวลชนทำตามที่เราปรารถนา เมื่อใช้วิธีชี้ให้กลัวแล้ว ควรใช้วิธียืนยันว่าถ้าทำตามจะปราศจากภัยหรือโทษนั้น (นั่นทวัน สุชาโต และประมวญ บุญยะโหดระ,)

นั่นทวัน สุชาโต และประมวญ บุญยะโหดระ() อธิบายว่า การเคลื่อนไหวมวลชน โดยเฉพาะมวลชนเพื่อสร้างพลังความสามัคคีในชาติ มุ่งหวังให้เกิดผล 2 ด้านคือ

1. ด้านจิตวิทยา คือ กระตุ้นให้จิตใจอยากมีส่วนร่วมในการรับรู้ความรู้สึก หรือความคิดเห็น
2. ด้านพฤติกรรม คือ กระตุ้นให้เข้าร่วมกระทำโดยที่องค์การทางการเมืองเป็นผู้เริ่มฝึกอบรมแนะแนวทางให้ เข้าใจปัญหาสังคมและอุดมการณ์ต่างๆ โดยมีจุดประสงค์ที่จะให้กลับไปเผยแพร่ความรู้ในเครือข่ายของตน

กล่าวคือ การเคลื่อนไหวมวลชนเบื้องต้น มุ่งเข้าถึงมวลชนในระดับปริมาณ คือ ให้เข้าถึงมวลชนให้มากที่สุด เพราะฉะนั้นสื่อที่ใช้ คือ วิทยุกระจายเสียง และหน่วยงานเคลื่อนไหวที่โดยขั้นต่อไป คือ การมุ่งชักจูงมวลชนในระดับคุณภาพ คืออบรมให้มีอุดมการณ์ และแนวความคิดที่พร้อมที่จะเป็นแนวร่วมของชาติ ขึ้นตอนการปฏิบัติมักเริ่มด้วยการสร้างให้เกิดความสนใจ ทศนคติ และความรู้สึกร่วมกัน มีการอ้างถึงวีรบุรุษหรือเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต เพื่อปลุกขวัญ บำรุงกำลังใจขั้นต่อไป ได้แก่ ระบุถึงความสำคัญของสิ่งที่ต้องการให้มวลชนเข้ามาเป็นแนวร่วม หลังจากนั้นนำเอาหลายๆกลุ่มที่มีอุดมการณ์ตรงกันมารวมกลุ่มกันเพื่อให้มีพลังมากขึ้น

การเลือกใช้สื่อทุกรูปแบบของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สอดคล้องกับแนวคิดของ นั่นทวัน สุชาโต และ ประมวญ บุญยะโหดระ ที่อธิบายว่า ในการเคลื่อนไหวมวลชน จำเป็นต้องใช้สื่อทุกรูปแบบ สื่อมวลชนจะมีความสำคัญที่สุดในการแพร่กระจายข้อมูลและมีความรวดเร็วในการเผยแพร่มากกว่าสื่ออื่น และสามารถโน้มน้าวใจให้เกิดความคิดเห็นและความเชื่อถือได้บ้าง ในระดับนี้จะดึงมวลชนเข้าร่วมได้ในแง่จิตวิทยา ส่วนสื่อบุคคลใช้ได้ผลดีในระดับจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

ด้านเนื้อหาสาระ อย่าเริ่มต้นสาร ด้วยการกล่าวถึงสถานการณ์ทศนคติที่เป็นปฏิปักษ์กันอยู่ อาจเริ่มต้นสารด้วยการหาจุดร่วมบางอย่างมาเสนอสาร จากนั้นพยายามเปลี่ยนให้

ผู้ฟังเห็นว่า จุดยืนของเรามีความถูกต้องเหมาะสมมากกว่า การเสนอเหตุผลข้ออ้าง (Claims) กับผู้ชนทำได้ 3 ลักษณะ

- ข้ออ้างเกี่ยวกับข้อเท็จจริง (Claims of Fact) คือยกข้อมูลที่เป็ข้อเท็จจริงกับผู้ชนหรือยืนยันว่าอะไรเป็นจริง
- ข้ออ้างเกี่ยวกับค่านิยม (Claims of Value) คือ การอ้างกับผู้ชนว่า สิ่งนี้สำคัญหรือไม่สำคัญ ดีหรือไม่ดี มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่า เพื่อส่งผลต่อทัศนคติของผู้ร่วมในเหตุการณ์
- ข้ออ้างเกี่ยวกับนโยบาย (Claims of Policy) คือ การอ้างว่า การทำบางสิ่งบางอย่างไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ เพื่อมิให้มีการโทษตัวบุคคล การอ้างนี้ต้องมีหลักฐานมาประกอบ

โดยสรุป คือ การใช้หลักการสื่อสารกับผู้ชนจำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์และข้อมูลมาเป็นพื้นฐานสำหรับการวางกลยุทธ์ โดยจำเป็นต้องเข้าใจอย่างถูกต้องถึงเหตุและปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งแฝงอยู่เบื้องหลังการรวมตัวของผู้ชน ซึ่งจะมีการออกแบบรูปแบบและเนื้อหาสาระได้ตรงตามสถานการณ์จริงและ สามารถโน้มน้าวใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (นันทวัน สุชาติ)

แนวคิดการสื่อสารกลุ่ม

อรรถรณ ปิลันท์โอวาท (2549: 359-361) อ้างถึง บลูมเบอร์ ในการนิยามความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ผู้ชน และมวลชน ไว้ดังต่อไปนี้

กลุ่ม ได้แก่การรวมตัวกันของบุคคลจำนวนหนึ่งโดยแต่ละคนรู้จักกันดี ตระหนักว่าเป็นสมาชิกของกลุ่มเดียวกัน มีค่านิยมคล้ายกัน มีความผูกพันกัน มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน กลุ่มเช่นที่ว่านี้ จะต้องมีขนาดไม่ใหญ่เกินไป

ผู้ชน มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่ม แต่ยังคงคาดคะเนขนาดของผู้ชนได้ เนื่องจากคนที่มารวมกันเป็นผู้ชน จะต้องมารวมกันในที่เดียว มีความจำกัดของขอบเขตพื้นที่เป็นตัวกำหนดขนาด การรวมตัวเป็นไปชั่วคราว ไม่นานก็จะเกิดการสลายตัว ผู้ชนอาจมีอารมณ์ร่วมกัน แต่มักขาดระเบียบและโครงสร้าง สมาชิกของกลุ่มผู้ชนมีความเสมอภาคกัน และมารวมตัวกันชั่วคราวด้วยเหตุผลเฉพาะตัวมีความสนใจผลประโยชน์ร่วมกันในเหตุการณ์หนึ่งเหตุการณ์ใด

มหาชนหรือสาธารณชน มีขนาดใหญ่กว่าฝูงชน อยู่กระจัดกระจาย มักเป็นกลุ่มที่เกิดขึ้นเนื่องจากเกิดปฏิกิริยาขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ทั่วไป ในสังคมของตน วัตถุประสงค์ที่รวมตัวกันก็คือ เพื่อให้มีชัยชนะในข้อขัดแย้ง การรวมตัวเป็นสาธารณชนจึงมักจะเกิดในสังคมประชาธิปไตย เมื่อผู้คนมีความเห็นแตกต่างกันก็จะรวมตัวกันได้แย่งภายใต้ประเพณี กฎหมาย และวัฒนธรรม มหาชนหรือสาธารณชนในความหมายของบลูมเบอร์จิ้งต้องเป็นผู้มีความรู้ และข้อมูล

มวลชน หมายถึงคนจำนวนมาก มากกว่ากลุ่มหรือฝูงชน กระจัดกระจายกันอยู่ทั่วไป ไม่รู้จักกันและกัน หากรวมตัวกันก็ไม่สามารถปฏิบัติการร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้ วัตถุประสงค์ของมวลชนมักเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มวลชนมีความหลากหลายในแง่ที่ว่า ประกอบด้วยคนจำนวนมาก ต่างเพศต่างวัย ต่างฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในพฤติกรรมที่จะเลือกสนใจสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง มีการรับรู้อย่างเดียวกันต่อผู้ที่ประสงค์จะมาหวังประโยชน์จากตน เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเรื่องการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจกับมวลชน เราจะหมายถึงการสื่อสารกับผู้คนจำนวนมากที่มีการดำเนินชีวิตต่าง ๆ กัน มีพื้นฐานแตกต่างกันทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ไม่รู้จักกัน แต่เราจะรวมทั้งผู้คนที่อยู่กระจัดกระจาย และ/หรือผู้คนที่เข้ามารวมอยู่ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งโดยมีความสนใจอย่างเดียวกันและมีอารมณ์ร่วมกัน

พฤติกรรมร่วม พฤติกรรมกลุ่มในยามปกติจะมีปทัสถานของสังคมหนึ่ง ๆ เป็นเครื่องรองรับ เป็นตัวกำหนดพฤติกรรม บทบาท และหน้าที่ของกลุ่ม ส่วนพฤติกรรมร่วมเป็นไปในทางตรงข้าม ไม่มีกฎเกณฑ์หรือปทัสถานใดๆ เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ผู้ที่อยู่ในพฤติกรรมร่วมใช้ความเชื่อ ความต้องการส่วนตัวเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ลักษณะโดยทั่วไปของพฤติกรรมร่วมคือ ไม่มีการวางแผนล่วงหน้า เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ จึงไม่มีแบบแผนพฤติกรรมที่แน่นอน

ปัจจัยในการสื่อสารกับกลุ่ม

ปัจจัยที่ควรคำนึงเมื่อจะสื่อสารกับกลุ่มจำแนกได้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านกายภาพ

ขนาดของกลุ่ม

ในกลุ่มใหญ่จะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย (Subgroup) และกลุ่มย่อยจะกล้าแสดงความขัดแย้ง ออกมาอย่างเปิดเผย ถ้าขนาดของกลุ่มใหญ่ขึ้น ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้แก่

- จะมีผู้นำกลุ่มเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการ สมาชิกจะเลือกผู้นำ หรือหัวหน้าขึ้นมา และการสื่อสารอาจจะต้องกลายเป็น 2 ขั้นตอน (Two-stage flow) กล่าวคือ ผู้ส่งสารในกลุ่ม ต้องอาศัยผู้นำคนนี้ในการถ่ายทอดไปยังสมาชิก และการมีผู้นำเป็นการลดภาระให้กับผู้พูด แต่สารที่ผ่านไปยังสมาชิกอาจบิดเบือนได้ โดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ
- กลุ่มใหญ่มักจะมีการแบ่งพวก มีการแตกความสามัคคี มีพวกที่ไม่เห็นด้วยกับสมาชิกส่วนใหญ่ จะมีผู้มีความเห็นขัดแย้งต่อกรที่ได้รับมากขึ้น ซึ่งไม่ได้เกิดจากสารไม่ดี แต่เกิดจากการขัดแย้งกับผู้นำในกลุ่มหรือผู้เสนอสาร

เมื่อกลุ่มใหญ่ขึ้น รูปแบบการสื่อสารอาจเปลี่ยนแปลง การเตรียมความพร้อมเรื่องอุปกรณ์ต่างๆ จำเป็นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในรูปเป็นทางการ

การจัดระยะห่างในกลุ่ม

ลีวิท (Leavitt) จัดเครือข่ายการสื่อสารเป็น 4 แบบโดยสอดคล้องกับตำแหน่งที่นั่งของสมาชิก คือ วงกลม วงล้อ ลูกโซ่ (แบบตัววี) และตัววาย จากการวิจัยลีวิท พบว่า ตำแหน่งที่นั่งของสมาชิกกลุ่มในเครือข่ายการสื่อสารมีความสำคัญ โดยตำแหน่งที่นั่งกลางจะเป็นที่พอใจแก่สมาชิกมากกว่าตำแหน่งที่อยู่ห่างออกไป ในเครือข่ายของกลุ่มแบบวงกลม สมาชิกกลุ่มมีความพอใจที่จะนั่งตรงจุดใดก็ได้แต่ในเครือข่ายแบบวาย สมาชิกกลุ่มในตำแหน่งที่ห่างไกลที่สุด จะมีความพอใจน้อยที่สุด สรุปได้ว่า ในการโน้มน้าวใจกับกลุ่มที่มีการสื่อสารแบบวงล้อการโน้มน้าวใจผู้ที่อยู่ตรงกลางอาจทำให้โน้มน้าวใจผู้ที่อยู่โดยรอบได้โดยปริยาย ในขณะที่การโน้มน้าวใจสมาชิกในกลุ่มแบบวงกลม สมาชิกสามารถใช้ความคิดเห็นได้อย่างอิสระ ผู้สื่อสารอาจต้องใช้ความพยายามมากขึ้นในการโน้มน้าวใจ

ปฏิริยาตอบกลับจากสมาชิก

ปฏิริยาตอบกลับมีสองประเภท คือแบบจับพลัน และแบบผลภายหลัง ในสถานการณ์กลุ่มย่อยซึ่งเห็นหน้ากันและกัน ผู้พูดจะได้รับปฏิริยาตอบกลับจากสมาชิกทันที ซึ่งจะได้ผลให้มีการปรับสารให้เข้ากับผู้ฟังภายหลังจากที่พูดเสร็จ ผู้พูดอาจจะติดตามผลแบบภายหลัง โดยการถามถึงความเห็นของสมาชิกต่อสารที่ตนเสนอ หรือติดตามพฤติกรรมของสมาชิกกลุ่มในการจัดโต๊ะประชุมแบบรูปกลม ปฏิริยาตอบกลับจะเห็นได้ชัดเจนและโอกาสจะแสดงปฏิริยาตอบกลับมีมาก ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการโน้มน้าวใจอย่างยิ่ง

2. ปัจจัยทางด้านจิตวิทยา

โดยเหตุที่การสื่อสารเป็นกระบวนการที่มีความสลับซับซ้อน ผู้พูดจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยทางด้านจิตวิทยาเพื่อเตรียมสารให้เหมาะกับสมาชิกกลุ่ม ดังนี้ (อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท, 2549)

ความพอใจของกลุ่ม สำหรับแนวคิดเรื่อง ความเป็นแกนกลางสำคัญในการทำงาน หรือการรวมอำนาจตรงศูนย์กลาง หรือหมายถึง ความรู้สึกใกล้ชิดของสมาชิกแต่ละคนต่อกิจกรรมที่กลุ่มทำอยู่

ความผูกพันของกลุ่ม หมายถึงความผูกพันกลมเกลียวที่สมาชิกมีต่อกัน สมาชิกกลุ่มที่มีความผูกพันสูงจะมีค่านิยมและพฤติกรรมที่สอดคล้องไปในทางเดียวกัน สมาชิกแต่ละคนต่างมีความรู้สึก “สังกัดกลุ่ม” ความรู้สึกผูกพันนี้เป็นความรู้สึกที่เหนือกว่าความรู้สึกสังกัดกลุ่ม แต่หมายถึง ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันอย่างแข็งแกร่งที่ประกอบภารกิจร่วมกัน ถ้าปราศจากความผูกพันแล้ว กลุ่มจะสั่นคลอนได้ง่ายหากเกิดความกดดันแม้เพียงเล็กน้อย ความผูกพันของกลุ่มจะมีผลต่อการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจคือ ถ้าโน้มน้าวใจสมาชิกหลักได้สำเร็จก็จะโน้มน้าวใจได้ทั้งกลุ่ม ในทางกลับกัน ถ้าโน้มน้าวใจสมาชิกหลักไม่สำเร็จก็จะล้มเหลวกันทั้งกลุ่ม

ความกดดันให้คล้อยตามกลุ่ม ในการสื่อสาร พิจารณาว่า การคล้อยตามเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อมีการขัดแย้งกันระหว่างค่านิยม ความคิดเห็นของบุคคลกับปทัสถาน ซึ่งสังคมพยายามตั้งขึ้น บุคคลที่ยอมละทิ้งความปรารถนาและทัศนคติของตนเอง และยอมตามปทัสถานซึ่งเป็นที่ยอมรับกันของบุคคลอื่น ๆ ได้ชื่อว่าเป็นผู้ทำตาม มีการคล้อยตาม 2 แบบ คือ การคล้อยตามแท้จริง และการคล้อยตามเพื่อหวังผล

ปทัสสถาน หมายถึง รูปแบบของพฤติกรรมของกลุ่มซึ่งเป็นไปในทางเดียวกันซึ่งเกิดขึ้นและดำรงอยู่ได้โดยแรงกดดันของกลุ่ม ทั้งนี้ สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนยึดถือปทัสสถานไม่เท่ากัน บางคนอาจจะถืออย่างเคร่งครัด บางคนปฏิบัติตามปทัสสถานแต่ไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญนัก ดังนั้นหากผู้สื่อสารต้องการริเริ่มให้ มีการเปลี่ยนแปลงปทัสสถานบางอย่างอาจเริ่มที่สมาชิกกลุ่มที่ไม่เคร่งครัดนักก่อนสรุปได้ว่า ปทัสสถานเป็นตัวบ่งชี้ได้ว่า การโน้มน้าวใจในกลุ่มสำหรับประเด็นบางอย่างจะสำเร็จได้ง่ายหรือไม่ หากผู้พูดดี สาราดี แต่ละเมียดหรือคุกคามปทัสสถานของกลุ่ม การโน้มน้าวใจนั้นคงจะสำเร็จได้ยาก

สมดุขของกลุ่ม คือ ความกดดันภายในกลุ่ม ที่พยายามจะให้กลุ่มรักษาระดับความคงที่ไว้ โดยมีการเปลี่ยนแปลงกระทบกระเทือนน้อยที่สุด บางครั้งกลุ่มต้องประสบปัญหาหลายอย่าง เช่น ความกดดันที่จะให้งานมีประสิทธิภาพ การเปลี่ยนตำแหน่งของสมาชิกกลุ่ม การพยายามให้กลุ่มมีความมั่นคงทางด้านอารมณ์-สังคม การพยายามให้กลุ่มยอมรับความคิดใหม่ เมื่อเกิดความกดดัน ทฤษฎีความสมดุลของกลุ่มกล่าวว่า กลุ่มต้องพยายามปรับตัวให้เข้าสู่สภาพคงที่หรือสมดุลเร็วที่สุด ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่า ถ้าต้องการโน้มน้าวใจให้กลุ่มเปลี่ยนแปลงเขาจะต้องสื่อสารบ่อยๆ กลุ่มมิได้เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว กลุ่มจะเปลี่ยนแปลงก็ต่อเมื่อมีความกดดันมากขึ้น

ทฤษฎีความสมดุลของกลุ่มที่มีผลต่อการโน้มน้าวใจในกลุ่ม คือ

- เมื่อกลุ่มเกิดการรวมตัวใหม่ๆ กลุ่มมักจะยังไม่มั่นคงนัก หากสมาชิกคนใดคนหนึ่งนำกลุ่มไปในทิศทางที่จะก่อให้เกิดความสมดุลขึ้นในกลุ่มสมาชิกนั้น และสารของเขาจะได้รับการยอมรับง่ายขึ้น
- หลังจากกลุ่มได้มีการก่อตั้งมาระยะหนึ่ง กลุ่มมักจะปิดตัวเองจากข่าวสารข้อมูลที่จะทำให้กลุ่มเสียสภาพสมดุลกลุ่ม จะต้องถูกสั่นคลอนเสียก่อนจากปัจจัยหนึ่งปัจจัยใด กลุ่มจึงจะยอมรับข้อมูลใหม่
- กลุ่มที่มีการรวมตัวกันอย่างไม่ทางการ มักจะเกิดความเบื่อหน่ายในหมู่สมาชิกและกลุ่มจะหมดแรงจูงใจ ทั้งนี้ไม่ใช่เพราะกลุ่มเสียสภาพสมดุล แต่เพราะกลุ่มไม่มีแรงเสริมมาเป็นกำลังหนุนเงื่อนไขในการก่อตั้งแต่แรก ฉะนั้นสมาชิกคนใดที่มีความคิดใหม่ๆ จะเสนอให้กลุ่ม ช่วงนี้จะเป็นโอกาสที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้กลุ่มได้มีพฤติกรรมใหม่ๆ และจัดสภาพสมดุลใหม่ การโน้มน้าวใจจะได้ผลมาก

สภาพสมดุขของกลุ่มเป็นสิ่งที่ผู้สื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจต้องเรียนรู้เพื่อจะได้ทราบว่ากลุ่มอยู่ในสภาพการณ์เช่นไร และผู้สื่อสารจะต้องเตรียมสารชนิดใดที่จะสื่อสารกับกลุ่ม

แนวคิดการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

แนวคิดเกี่ยวกับสื่อเพื่องานประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นการสื่อสารลักษณะหนึ่ง ดังนั้นการจะทำการประชาสัมพันธ์ได้นั้น

จะต้องมีผู้ส่งสาร (Sender) ส่งข่าวสาร (Messages) ผ่านช่องทาง (Channel) ไปสู่ผู้รับสาร (Receiver) ในงานวิจัยนี้จะกล่าวถึง ช่องทางที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ซึ่งหมายถึง สื่อที่นักประชาสัมพันธ์เลือกมาใช้ในการนำข้อมูลข่าวสารขององค์กรไปสู่ประชาชน ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ที่จะนำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชน

ความหมายของสื่อ

“สื่อ” หมายถึง เครื่องนำไป เมื่อใช้เป็นนาม และ หมายถึง นำไป เมื่อใช้เป็นกิริยา สิ่งที่ถูกนำไปอาจเป็นข้อเท็จจริง ความรู้ ความรู้สึก ความต้องการ คำแนะนำ คำสอน แรงกระตุ้น แรงจูงใจ ฯลฯ ในปัจจุบัน คำว่า สื่อ มีความหมายกว้างขึ้น มีขอบเขตขยายไปถึงกิจกรรมและวิธีการต่าง ๆ นานา ึ่การ เช่น การจัดการประชุม นิทรรศการ ดนตรี การแสดง ล้วนถือว่าเป็นสื่อทั้งสิ้น เพราะอาจนำความนึกคิด ความรู้ อารมณ์ ตลอดจนเรื่องราวข่าวสารไปสู่กลุ่มมนุษย์ได้ (บุษบา สุธีธร, 2535:39)

สื่อหรือช่องทางการสื่อสารที่เป็นตัวเชื่อมผู้ส่งสารและผู้รับสารเข้าด้วยกัน ด้วยวิธีที่สารไหลจากแหล่งสารที่เป็นบุคคลหรือสถาบันไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือสถาบันก็ได้ ซึ่งคำว่า “สื่อ” นั้น ได้มีผู้นำมาใช้กันในความหมายที่ค่อนข้างกว้างและแตกต่างกันไป

เสถียร เขยประทับ (2525: 218-219) สรุปไว้ว่า

1. ช่องทางที่เป็นสื่อมวลชน คือ ช่องสารที่สามารถทำให้แหล่งสารที่ประกอบด้วยบุคคลคนหนึ่งหรือบุคคลไม่กี่คน สามารถส่งสารไปยังผู้รับเป้าหมายจำนวนมาก ๆ ได้ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งช่องสารที่เป็นสื่อมวลชนมีคุณลักษณะ ดังนี้

- สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายจำนวนมากๆ ได้ในเวลาอันรวดเร็ว
- สามารถให้ความรู้และข่าวสารได้ดี
- สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่พึงปรารถนาได้

2. ช่องทางที่เป็นสื่อระหว่างบุคคล คือ ช่องสารที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบตัวต่อตัวระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคนขึ้นไป ซึ่งช่องสารที่เป็นสื่อระหว่างบุคคลมีลักษณะ ดังนี้

- สามารถทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารแบบสองทาง ถ้าผู้รับสารไม่เข้าใจสารก็สามารถไต่ถามหรือขอข่าวสารเพิ่มเติมจากแหล่งสารได้ในเวลาอันรวดเร็ว ส่วนผู้ส่งสารก็สามารถปรับปรุงแก้ไขสารที่ส่งออกไปให้เข้ากับความต้องการ และความเข้าใจของผู้รับสารได้ ในเวลาอันรวดเร็วเช่นเดียวกัน

- สามารถจูงใจบุคคลที่มีความเฉยเมย หรือมีปฏิกิริยาต่อต้านสารที่ผู้ส่งสาร ส่งให้เปลี่ยนแปลงความคิด หรือทัศนคติที่พึงปรารถนาได้

แชรรม์ (Schramm, 1973) ยังกล่าวว่า ยังมีสื่ออีกชนิดหนึ่งที่ใช้ถ่ายทอดข่าวสารไปยังบุคคลกลุ่มบุคคลหรือมวลชน โดยสร้างขึ้นเพื่อใช้ติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ เรียกว่า สื่อเฉพาะกิจ (Specialized Media) ได้แก่ สื่อประเภทโสตทัศนูปกรณ์ (Audio Visual Media) และสื่อสิ่งพิมพ์ (Printed Media)

จะเห็นว่า ในการสื่อสารใดๆ ล้วนแล้วแต่ต้องอาศัยสื่อกลางในการถ่ายทอดข่าวสารไปยังกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ จะต้องอาศัยการวางแผนการดำเนินการใช้สื่อให้เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการดำเนินการ

เสรี วงษ์มณฑา (2546: 29 – 30) กล่าวว่า ไม่ว่าเราจะใช้สื่อประเภทใดก็ตาม วัตถุประสงค์ในการใช้สื่อจะมี ดังนี้

1. การเข้าถึง (Reach) เราต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายให้ได้มากที่สุด
2. ความถี่ (Frequency) เราต้องเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายด้วยความถี่ที่เหมาะสม มีจำนวนมากครั้งพอที่จะก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารได้
3. ความสัมฤทธิ์ (Impact) เมื่อเราได้ใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์แล้ว เราต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ไม่ว่าจะเป็นการรับรู้ ความเข้าใจ การยอมรับ การชื่นชม หรือความพร้อมความยินดีที่จะทำตามข้อเสนอแนะหรือการชักชวนใดๆ

4. ความต่อเนื่อง (Continuity) คือ การศึกษาการประชาสัมพันธ์ที่มีความต่อเนื่องในระยะเวลาที่พอเหมาะ และเพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสาร

การวางแผนการผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนอันดับแรกของงานผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์ที่สามารถส่งผลให้การผลิตประสบผลสำเร็จ หรือเกิดความล้มเหลวก็ได้ แผนการผลิตที่ดีจะต้องสามารถปรับเปลี่ยน (rolling) ได้ตามสถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป ดังนั้น ในการวางแผนการผลิตสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์มีสิ่งที่จะต้องกำหนด 5 ประการด้วยกัน ดังนี้ (แปลก จงหวัง, 2530: 162-166)

พรทิพย์ พิมลสินธุ์ (2546: 228-229) กล่าวถึง หลักในการพิจารณาเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ที่ถือได้ว่าเป็นกลยุทธ์ในการเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ จะต้องพิจารณาถึงเรื่องดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีส่วนในการชี้แนะว่าสื่อที่เหมาะสมควรเป็นเช่นไรบ้าง เพื่อแจ้งให้ทราบ สื่อที่ใช้ อาจเป็นสื่อที่จัดทำเป็นรายงานทั่วไป หรือสื่อที่ผ่านทางสื่อมวลชน เช่น รายงานประจำปี จดหมายข่าว ประกาศทางวิทยุกระจายเสียง หรือวิทยุโทรทัศน์เพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิด จะมีลักษณะที่เฉพาะมากขึ้น สื่อที่ใช้ควรเป็นสื่อประเภทการสาธิต การตอบปัญหาชิงรางวัล การระดมความคิด การประชุมกลุ่มย่อย เป็นต้น เพื่อให้มีส่วนร่วมในกิจกรรม ก็จะมีลักษณะเฉพาะมากขึ้นอีก สื่อที่ใช้จึงควรเป็นการจัดแสดงนิทรรศการ การจัดแข่งกีฬา การจัดพิธีทางศาสนา การประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นต้น แต่คงไม่ใช่สื่อมวลชนทั่วไป

2. กลุ่มเป้าหมาย ในสังคมหนึ่งจะประกอบด้วย ประชาชนกลุ่มต่างๆ ที่มีความแตกต่างกัน ตั้งแต่เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ สถานที่อยู่ ฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนความเชื่อ ค่านิยม ทักษะคติ ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการรับข่าวสารทั้งสิ้น ถ้าจะส่งข่าวสารผ่านสื่อไปสู่กลุ่มประชาชนเป้าหมายให้ได้ตามความต้องการแล้ว จะต้องเลือกสื่อให้เหมาะสม การจะกระทำการดังกล่าวให้ได้ดีนั้นจะต้องเรียนรู้เกี่ยวกับกลุ่มประชาชนเป้าหมายให้ได้มากที่สุด ซึ่งเป็นเรื่องของการศึกษาค้นคว้า หรือสำรวจวิจัยเกี่ยวกับประชาชนเป้าหมาย

3. ศักยภาพขององค์กร บ่อยครั้งที่พบว่า นักประชาสัมพันธ์นั้นมีความรู้ความสามารถในการเลือกสื่อได้เป็นอย่างดี แต่ไม่สามารถจะทำได้ตามที่ต้องการ ทั้งนี้เพราะองค์กรไม่มีศักยภาพ

เพียงพอที่จะให้ทำเช่นนั้นได้ เช่น ขาดงบประมาณ ขาดกำลังบุคลากร ขาดวัสดุอุปกรณ์ เป็นต้น ดังนั้นในการพิจารณาเลือกสื่อจึงควรที่จะมองศักยภาพขององค์การประกอบไปด้วยเสมอ

4. **มีความคิดสร้างสรรค์** ปัจจุบันมีการแข่งขันทางการประชาสัมพันธ์กันมาก ดังนั้นการจะเรียกความสนใจจากประชาชนเป้าหมายจะต้องใส่ความคิดสร้างสรรค์เข้าไปด้วย เพื่อให้กิจกรรมหรือโครงการที่สร้างขึ้นเป็นข่าวที่น่าสนใจและมีคุณค่า ตลอดจนสามารถชักชวนให้ประชาชนเป้าหมายเข้ามาร่วมกิจกรรมได้

เช่นเดียวกับ เสกสรรค์ สีสายสด (2542: 248) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ 4 ประการ ดังนี้

1. การพิจารณาเลือกใช้สื่อตามวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ กล่าวคือ วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่ง ในการกำหนดเลือกใช้สื่อประชาสัมพันธ์ หากมีวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ใหญ่หรือกว้างเกินไป อาจจำเป็นต้องแบ่งวัตถุประสงค์นั้นให้เป็นวัตถุประสงค์ย่อยที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อที่จะต้องการเน้นความสัมพันธ์ของวัตถุประสงค์นั้นกับสื่อของการประชาสัมพันธ์

2. การพิจารณาเลือกใช้สื่อตามกลุ่มประชาชนเป้าหมาย การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานกับประชาชน ซึ่งคำว่า “ประชาชน” นั้นมีความหมายกว้างไกลครอบคลุมสมาชิกทุกคนของสังคมจำนวนมาก อีกทั้งยังมีความหลากหลาย และมีความสำคัญต่อหน่วยงานแตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้ การที่จะดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดกลุ่มประชาชนเป้าหมาย และเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมตรงกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้

3. การพิจารณาเลือกใช้สื่อตามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม การดำเนินงานประชาสัมพันธ์จะต้องรู้และคำนึงถึงสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง เพราะสิ่งเหล่านี้ต่างก็มีผลกระทบต่อการสื่อสารของสมาชิกในสังคม

กล่าวคือ มีผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพของสื่อที่มีอยู่ในสังคม ความเชื่อถือหรือการยอมรับในข่าวสารที่ส่งผ่านสื่อเหล่านั้น ดังนั้นการจะเลือกสื่อใดมาเป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์จึงไม่ควรมองข้ามสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ด้วย

4. การพิจารณาเลือกใช้สื่อตามศักยภาพในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โดยทั่วไปแล้วจะพิจารณาใน 4 ปัจจัย หรือที่เรียกว่า “4M” ซึ่งได้แก่

- **บุคลากร (Men)** หมายถึง บุคลากรของฝ่ายประชาสัมพันธ์และบุคลากรของฝ่ายอื่น ในหน่วยงานที่จะให้การสนับสนุน กล่าวคือ บุคลากรเหล่านี้จะต้องมีจำนวนเพียงพอ และมีความรู้ความสามารถในการผลิตและเผยแพร่งานประชาสัมพันธ์
- **งบประมาณ (Money)** เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะมองข้ามไม่ได้ โดยทั่วไปแล้วองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ นั้นจะมีการจัดตั้งงบประมาณเตรียมไว้ ดังนั้นหากมีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ก็จะไม่ก่อให้เกิดปัญหาด้านงบประมาณ
- **วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ (Material)** การดำเนินการใด ๆ ก็ตาม สิ่งจำเป็นอย่างหนึ่ง คือ การตรวจสอบถึงสภาพปัจจุบันของวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือว่า มีจำนวนมากน้อยเพียงไร เพียงพอต่อการดำเนินการหรือไม่ และอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้หรือไม่
- **การจัดการ (Management)** หมายถึง การวางแผน การปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ การพัฒนาเปลี่ยนแปลงแผนตามความเหมาะสม การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายบุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือมาใช้ให้เหมาะสม ในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ การติดต่อประสานงานกับบุคคลภายนอก การดำเนินให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ตามเวลา หรือสถานการณ์ปัจจุบัน

แนวคิดเรื่องการรณรงค์เพื่ออุดมการณ์

แบบจำลองการเคลื่อนไหวทางสังคม (The social movements model)
Stewart, Smith และ Denton อธิบายว่า กระบวนการเคลื่อนไหวมวลชนมีพัฒนาการอยู่ 5 ขั้น

ขั้นริเริ่ม (Genesis) ผู้ก่อการจะพูดถึงความบกพร่อง ความอยุติธรรมในสภาพที่เป็นอยู่ จะมีเหตุการณ์ที่ตึงใจซึ่งจะกระตุ้นประเด็นให้เข้ามาอยู่ในความสนใจของประชาชน

ขั้นก่อความไม่สงบ (Social Unrest) คนจำนวนมากขึ้นๆ จะเข้ามาร่วมขบวนการ และจะยังเห็นข้อบกพร่องของสถานะที่เป็นอยู่มากขึ้นๆ ผู้ก่อการก็จะเริ่มแยกมิตรศัตรูของการเคลื่อนไหวให้ชัดเจนขึ้น และจะมีการแสดงข้อโต้แย้งเพื่อสนองความชอบธรรมให้แก่การเคลื่อนไหวนี้

ขั้นการระดมคน (Enthusiastic Mobilization) ซึ่งคนที่เป็นฐานกำลังดั้งเดิมของการเคลื่อนไหว พยายามเกณฑ์ผู้คนเข้ามาช่วยมากขึ้น และในขณะเดียวกันก็ต่อสู้การคัดค้านจากฝ่ายตรงข้าม (คือฝ่ายที่อยู่ในอำนาจ) ผู้คนที่เข้ามาช่วยจะมีบทบาทมาก ไม่ใช่เพียงแค่อุบายๆ เหมือนในขั้น Social Unrest แต่ในขั้นนี้ พวกเขาเข้าไปร่วมในขบวนการใช้หรือไม่ใช้กำลัง ในขั้นที่สามนี้ อาจจะมีการเคลื่อนไหวขึ้นมาอีกชุดหนึ่ง เป็นทางเลือกที่สาม และแย้งชิงประชาชน

ขั้นรักษาสถานการณ์ (Maintenance) การเคลื่อนไหวจะมีที่ท่าไม่เล่นบทบาทมาก เมื่อสื่อมวลชนเพ่งความสนใจไปที่เหตุการณ์อื่นๆ และผู้เข้าร่วมขบวนการมักจะมองเห็นความสำเร็จบางประการ ความสำเร็จนี้อาจต้องการผู้นำที่มีบารมีบางคนมาจุดประกายให้ใหม่ ในบางกรณีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงนี้อาจบรรลุเป้าหมาย หรือมีฉันทันทีสิ้นสุดลงไปในขั้นสุดท้าย

ขั้นสุดท้าย (Termination) บางครั้งผู้ให้การสนับสนุนอาจจะหมดศรัทธา หมดความอดทน การเคลื่อนไหวอาจจะกลายเป็นเรื่องผิดกฎหมายหรือล้าสมัยหรือผู้นำการเคลื่อนไหวอาจจะไปเข้าข้างกับฝ่ายที่มีอำนาจในการปกครอง

Stewart, Smith และ Denton เน้นว่า การให้น้ำหนักจะทำในแต่ละขั้นตอนของการพัฒนาการเคลื่อนไหวและทำตามความจำเป็นในการเกณฑ์คนเข้ามาร่วมขบวน

การรณรงค์เพื่ออุดมการณ์ (Ideological Campaigns) มุ่งให้ผู้รับสารเปลี่ยนระบบหรือความเชื่อเกี่ยวกับการเมือง สังคม เศรษฐกิจ หรือศาสนา ในประเทศไทย การรณรงค์ชนิดนี้มาในรูปแบบต่างๆ ดังที่อิริค ฮอฟเฟอร์ ชี้ให้เห็นว่า ผู้ที่เชื่อในอุดมการณ์นี้อย่างแท้จริง เขาขนานนามว่า True Believers โดยมีเหตุจูงใจ คือ การมองเห็นว่า การมาเข้าร่วมการรณรงค์เพื่ออุดมการณ์นี้เพื่อทำการเมืองของประเทศให้สะอาดขึ้น (Eric Hoffer)

ในหนังสือ The Rhetoric of Agitation and Control บาวเวสต์ และฮอชส์ ได้มีการบรรยายถึงกลยุทธ์ซึ่งการเคลื่อนไหวเพื่ออุดมการณ์ได้ใช้ก่อน ที่จะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว ดังนี้

1. การประท้วง (Petition) โดยยื่นข้อเสนอที่ว่า รัฐบาลสามารถจะให้ได้ไม่ยากนัก
2. การตีพิมพ์ของการเคลื่อนไหว (Promulgation) อาจใช้ ในปลิว แผ่นผ้า รวมตัวประท้วง หรือป้ายประกาศปากต่อปากชักจูงคนมาเข้าพวก โดยพูดถึงความไม่สมเหตุสมผลของรัฐบาล
3. การรวมตัวให้แข็งแกร่ง (Solidification) สมาชิกที่เข้ามาใหม่ก็จะได้รับข้อมูล ได้รับความศึกษาเพื่อเป็นแนวร่วม มีการรวมตัวกัน มีเพลงประจำกลุ่ม มีสัญลักษณ์ เมื่อมีสมาชิกใหม่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก็จะได้รับการศึกษาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวมากขึ้นเรื่อยๆ
4. กลุ่มผู้นำจะมีการแบ่งพวก (Polarization) ระหว่างคนที่เข้าร่วมและคนที่ไม่เข้าร่วมในการเคลื่อนไหว โดยจะชูประเด็น หรือชูประเด็น หรือชูบุคคลขึ้นมา กลวิธีการใช้ภาษา

ที่เต็มไปด้ด้วยการเจืออารมณ์อย่างมาก ระหว่างทั้งสองฝ่าย เป็นกลยุทธ์ให้ผู้ที่ยังไม่ได้เข้าร่วมเลือก ระหว่างพวกเรากับพวกเขา

5. กลยุทธ์การต่อต้านโดยไม่ใช้กำลัง (Nonviolent Resistance) อาจจะเป็นการเข้ายึดตึกที่ทำการ มีการเดินขบวน โดยกิจกรรมเหล่านี้จะดึงความสนใจไปยัง การเคลื่อนไหวของฝ่ายรัฐบาลจะออกมาปฏิบัติได้ตอบ โดยผู้ก่อการหวังว่ารัฐบาลจะใช้กำลังของทหารหรือตำรวจออกมาตอบได้และสื่อมวลชนจะทำข่าวนี้
6. การทวีความรุนแรง (Escalation) ผู้ก่อการตั้งใจจะให้เกิดความเครียดในคณะรัฐบาล อาจจะมีการขู่เข็ญ มีข่าวลือว่าจะมีการวางระเบิด การวางเพลิง อาจมีการเผาหมู่บ้าน หากรัฐบาลพยายามจะปราบปรามการเคลื่อนไหว จะมีความแตกแยกภายในผู้นำ ความเคลื่อนไหวออกเป็น 2 พวก พวกหนึ่งใช้ความรุนแรง และ อีกพวกหนึ่งจะไม่ใช้ความรุนแรง
7. คานธีปะทะกับสงคราม (Gandhi Versus Guerrilla) ชั้นนี้ผู้นำไม่ต้องการความรุนแรง จะไปเจรจากับรัฐบาลโดยบอกว่าถ้ารัฐบาลยอมแพ้ ทางฝ่ายผู้ใช้กำลังจะไม่เคลื่อนไหวใด ๆ ถ้าการเจรจานี้กับสำเร็จ การเคลื่อนไหวก็จะยุติลง
8. ปฏิวัติ เป็นขั้นสุดท้ายของแบบจำลอง

พัฒนาการของการรณรงค์ด้านอุดมการณ์

1. ขั้นตอนที่ให้คนรู้จักหรือประกาศตัว (Identification) มีชื่อ ตรา ธง เพลง
2. ขั้นการสร้างความชอบธรรม (Legitimacy) ในการรณรงค์เพื่อแนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง บางครั้งการแสดงจำนวนผู้สนับสนุน หรือจำนวนเงินที่ใช้ก็สร้างความชอบธรรมให้แก่การรณรงค์นั้น
3. ขั้นการมีส่วนร่วม (Participation) ในขั้นสร้างความชอบธรรม ผู้เข้ามาส่วนร่วมได้ชื่อว่าเป็นผู้ให้ความสนับสนุนอย่างเปิดตัว ในขั้นมีส่วนร่วม ผู้นำการรณรงค์จะพยายามดึงคนที่ยังไม่มีส่วนร่วมให้เข้ามาร่วมด้วย เช่นความพยายามของผู้มีส่วนร่วมเดิมบางคนก็แสดงการมีส่วนร่วมโดยผ่านทางสัญลักษณ์ การเคลื่อนไหวเพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมก็เรียกร้องให้ผู้คนเข้าร่วม ดานทางตรง หรือทางสัญลักษณ์
4. ขั้นการเข้าไปอยู่ในตลาด (Penetration) คือ การที่อุดมการณ์ได้มีส่วนครองใจผู้รับสาร

5. **ขั้นความสำเร็จ (Distribution)** สำเร็จสมความมุ่งหมายแล้ว ต้องรักษาสัญญาที่ให้ไว้ กิจกรรมที่บรรดาผู้นำจะทำ ได้แก่การจัดกลุ่มย่อย จัดตั้งบรรดาแกนนำกลุ่มเข้าจัดการภารกิจสัญญาที่ค้างให้ลุล่วง แจกงาน มอบหมายงาน

กลยุทธในการผนึกกำลัง (Unifying Devices)

1. ความเกลียดชัง (Hatred)
2. การเลียนแบบ (Imitation) การผนึกกำลังกัน โดยให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น มีการแต่งเพลงขึ้นซึ่งร้องโดยผู้เข้าร่วม มีคำเรียกขานโดยเฉพาะ มีเครื่องแบบเฉพาะ มีสติ๊กเกอร์ เข็มกลัดติดโดยเฉพาะ
3. การโน้มน้าวใจและการข่มขู่ (Persuasion and Coercion)
4. ความเป็นผู้นำ (Leadership) ผู้ตามจะมองเห็นว่าตนเองกำลังทำสิ่งที่ยิ่งใหญ่ สิ่งที่ประวัติศาสตร์ต้องจารึกไว้โดยผ่านทางผู้นำ

การรณรงค์แตกต่างจากการโน้มน้าวใจชนิดอื่นๆ การรณรงค์ไม่ใช่การส่งสารเป็นชุดตามลำดับไปยังผู้ฟังในระยะเวลาช่วงหนึ่ง การรณรงค์ไม่ใช่การอภิปรายเรื่องหนึ่ง การรณรงค์แตกต่างจากการโน้มน้าวใจแบบ “วาทะซันเดียวจบ” สารเพื่อโน้มน้าวใจหลายชั้นในประเดี่ยต่อไปนี้

1. การรณรงค์ตั้งใจที่จะสร้างจุดยืนของแนวคิดหรืออุดมการณ์ขึ้นในใจของผู้รับสารอย่างเป็นระบบ
2. การรณรงค์มีการออกแบบอย่างตั้งใจให้ได้ผลในช่วงระยะเวลาหนึ่ง อาจกล่าวได้ว่าการรณรงค์ประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้ (1)ทำให้ผู้รับสารสนใจ (2)เตรียมผู้รับสารสำหรับการลงมือปฏิบัติ (3) เชิญชวนผู้รับสารให้ลงมือปฏิบัติ
3. การรณรงค์ จะพยายามเพิ่มสีสันให้กับแนวคิดหรืออุดมการณ์ เพื่อเชื้อเชิญหรือโน้มน้าวใจให้ผู้รับสารมีความร่วมมือในสถานการณ์จริงหรือแสดงอย่างเป็นสัญลักษณ์ ร่วมกับการรณรงค์และเป้าหมายที่มี

ผลของการศึกษาอาจแสดงให้เห็นว่า รูปแบบและหน้าที่ของการรณรงค์มีโครงสร้างบางอย่างที่ตายตัว สิ่งที่เปลี่ยนแปลงอาจจะเป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการรวบรวมประชาคม การผลิตสื่อ ฯลฯ แต่สิ่งที่ดูเหมือนจะไม่เปลี่ยนแปลงได้แก่

-การไหลอย่างเป็นระบบของข่าวสารจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสาร และจากผู้รับสารกลับมายังผู้ส่งสารผ่านวงจรของปฏิกิริยาตอบกลับ (Feedback Loop)

-การจัดเตรียมเป้าหมาย กลยุทธ์ และกลวิธี

หนังสือ การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค รศ.ดร. กาญจนา แก้วเทพ อธิบายถึงคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่งของการสื่อสารทางการเมืองก็คือ เป้าหมายของการส่งข่าวสาร “การเมือง” เป็นเรื่องของการใช้อำนาจมาจัดการกับสถานะที่เป็นอยู่ ให้เป็นไปตามเจตจำนงของผู้กระทำ ดังนั้น การสื่อสารทางการเมืองย่อมเป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้อำนาจ เช่นนั้น ลักษณะของการสื่อสารทางการเมืองจึงต้องเป็นรูปแบบหนึ่งของการ “การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ” (Persuasive Communication) และด้วยคุณลักษณะนี้ ทำให้ภาพลักษณ์ของการสื่อสารทางการเมืองในสายตาประชาชนทั่วไป เป็นไปในลักษณะ “การสื่อสารที่มีเป้าหมายเพื่อการครอบงำ” (Manipulative Purpose) ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งมีปฏิกิริยาตอบโต้กับการสื่อสารทางการเมืองอยู่ 2 แบบ คือ กลัวและหลีกเลี่ยงที่จะสื่อสาร และอีกแบบหนึ่งคือ ทำให้คนเบื่อกและเลิกติดตามข่าวสารทางการเมือง

อย่างไรก็ดี การศึกษาเรื่องประเด็นการใช้สื่อ และผลกระทบของสื่อ ในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ เป็นที่นิยมศึกษากันมาก ทั้งเกี่ยวกับ ผลของสื่อในเรื่องการโน้มน้าวเพื่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ และ ผลในการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเมือง

(ดวงกมล ชาติประเสริฐ, 2008) สื่อมวลชน คือสื่อที่สามารถเผยแพร่สารไปยังคนจำนวนมากในเวลาเดียวกัน เราอยู่ในสังคมที่เรารับรู้โดยมีสื่อเป็นตัวกลาง สิ่งที่เราเรียนรู้เกี่ยวกับโลก เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น หรือแม้แต่คุณค่าต่างๆที่ยอมรับว่า ไม่ได้มาจากประสบการณ์โดยตรงเท่าไรนัก แต่มักจะเป็นการเรียนรู้ผ่านสื่อ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อมวลชน เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ และอินเทอร์เน็ต คนจำนวนมากเปิดรับสื่อและเรียนรู้เรื่องราวต่างๆจากสื่อโดยไม่ได้ตั้งข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นจริงที่สื่อนำเสนอ สื่อจึงสามารถเข้ามามีอิทธิพลต่อผู้เปิดรับสื่อได้ในระดับหนึ่ง แม้ว่าจะงานวิจัยที่ผ่านมา จะชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนไม่ได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อผู้รับสารในด้านการเปลี่ยนแปลงทัศนคติมากนัก แต่ก็พบว่าสื่อมวลชนมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการรับรู้โลกภายนอก

ซึ่งอาจจะส่งผลโดยอ้อมต่อทัศนคติ และสื่อมีอิทธิพลที่จะทำให้เราคิดว่า อะไรเป็นประเด็นสำคัญของสังคม ของประเทศชาติ ที่เราควรใส่ใจ หรือที่เรียกว่า อิทธิพลในด้านการกำหนดวาระข่าวสาร (McCombs และ Show, 1972) โดยที่ผู้ใช้สื่ออาจไม่รู้ตัว

สรุปสถานการณ์ทางการเมืองในช่วงต้นปี 2551 จนถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551

เนื่องจากกระแสการเมืองที่สับสนและวุ่นวายในระยะ 4 ปีที่ผ่านมา ผู้วิจัยจึงได้สรุปสถานการณ์ทางการเมือง และการเคลื่อนไหวจากกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นอกจากนี้จะทำให้เห็นการเข้าไปมีส่วนร่วมของประชาชน ในแต่ละเหตุการณ์ ตลอดจนการเผยแพร่ข่าวสารของสื่อมวลชน และกระแสการตื่นตัวของประชาชนทั่วไป ดังรายละเอียดของสถานการณ์ต่อไปนี้

ปรากฏการณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อาจเป็นเพียงอีกครั้งหนึ่งที่ประชาชนรวมพลังกัน เพื่อกดดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การระดมพลังประชาชนโดยใช้กลไกสื่อสารมวลชนยุคสื่อเสรีอย่างเต็มที่ และการจัดตั้งมวลชน มีการดำเนินอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นเป็นตอน ทั้งการระดมทุน และ ระดมแนวร่วมมวลชน

ความขัดแย้งของคนในประเทศมีความรุนแรงขึ้น จากการแบ่งฝักแบ่งฝ่าย เป็น “ฝ่ายต่อต้านทักษิณ” และ “ฝ่ายสนับสนุนทักษิณ” กระทั่งวันพฤหัสบดีที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 พ.ศ. ทักษิณเดินทางกลับประเทศไทย พร้อมภาพการหมอบกราบพื้นสนามบินสุวรรณภูมิ ท่ามกลางสื่อและสายตาของประชาชนที่แห่กันมาต้อนรับ กลับผลัดกันไปสู่ การกลับมาชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี พ.ศ. 2551

ในที่สุด วันที่ 12 มีนาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และองค์กรเครือข่ายจึงออกแถลงการณ์ร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การเคลื่อนไหวของประชาชน โดยมีมติ “ให้เคลื่อนไหวครั้งที่ 1” โดยมอบหมายให้มูลนิธิยามเฝ้าแผ่นดิน ดำเนินการจัดสัมมนารายการ “ยามเฝ้าแผ่นดิน ภาคพิเศษ” ในวันศุกร์ที่ 28 มีนาคม 2551 ที่หอประชุมใหญ่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้แสดงจุดยืนในการติดตามการทำงานของรัฐบาล และภารกิจโค่นล้มระบอบทักษิณ ผ่านการประชุมของ 5 แกนนำ และแถลงการณ์ก่อนที่จะประกาศเชิญชวนให้ประชาชนเข้าร่วมสัมมนาวิชาการในรายการ “ยามเฝ้าแผ่นดิน ภาคพิเศษ ครั้งที่ 2” ในวันศุกร์ที่ 25 เมษายน 2551 ณ หอประชุมใหญ่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

จากการเฝ้าติดตามความเคลื่อนไหวของรัฐบาลมาอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลสม้ยนายสมัคร สุนทรเวชพยายามแก้ไขรัฐธรรมนูญเพื่อลดล้างความผิดตนเองและพวกพ้อง ชัดขวางไม่ให้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และประเค้น การปล่อยยให้รัฐบาลกัมพูชา ยื่นเรื่องให้เขาพระวิหารเป็นมรดกโลกเพียงฝ่ายเดียว โดยไม่ได้ยื่นบริเวณรอบเขาพระวิหารจากฝั่งไทย ซึ่งสุ่มเสี่ยงต่อการเสียอธิปไตยของชาติอย่างชัดเจน วิกฤตการณ์ใหม่ที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเรียกว่า “ก๊วยมาแล้ว”

การประชุมใหญ่ เพื่อพิทักษ์รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2550 และระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ในวันอาทิตย์ที่ 25 พฤษภาคม 2551 ณ อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ภายใต้ชื่อ “สงครามครั้งสุดท้าย” จึงได้อุบัติขึ้น มีการเคลื่อนย้ายมวลชนจากอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่อไปยังทำเนียบรัฐบาลในค่ำคืนนั้น แต่เนื่องจากการสกัดล้นที่เชิงสะพานมัจฉาวนรังสรรค์ ถนนราชดำเนินนอก ในที่สุดตัดสินใจปักหลักพักค้างที่สะพานแห่งนี้ โดยมีกิจกรรมบนเวทีทั้งกลางวันและกลางคืน นับจากวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ถึง 20 มิถุนายน 2551 มีการรวบรวมรายชื่อประชาชนจำนวน 31,881 รายชื่อ ภายในเวลาเพียง 5 วันชุมนุม (สงครามครั้งสุดท้าย เอาประเทศไทยของเราคืนมา, กรกฎาคม 2551) เพื่อยื่นถอดถอนสมาชิกรัฐสภา สลับกับการปราศรัยบนเวที เพื่อให้ความรู้กับประชาชน

วันที่ 31 พฤษภาคม 2551 นายสมัคร สุนทรเวชประกาศผ่านรายการพิเศษทางสถานีโทรทัศน์กรมประชาสัมพันธ์ว่าจะสลายการชุมนุม สถานการณ์การประจันหน้าระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับความสนใจจากสื่อทั้งไทยและต่างประเทศ ในที่สุดเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถลงมือสลายการชุมนุมของประชาชนได้

ต่อมาแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้ยกระดับการเรียกร้องของการชุมนุมเป็นมหาวิทยาลัยราชดำเนิน เพื่อระดมความรู้ต่างๆ ให้กับประชาชนผู้มาเข้าร่วมชุมนุม นอกจากนี้ได้ต่อยอดภารกิจของการชุมนุม คือการมา “ทำหน้าที่” “ใช้หนี้แผ่นดิน” และ “ทำบุญ”

วันที่ 9 มิถุนายน 2551 มวลชนเรือนหิน ได้เคลื่อนขบวนไปให้กำลังใจแก่คณะกรรมการตรวจสอบการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ (คตส.) ในบริเวณรั้วกระทรวงการคลัง มวลชนนำโดย นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ แกนนำ และ นายสุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงาน ได้ใช้รถเวทีชั่วคราวติดเครื่องขยายเสียงขนาดใหญ่เพื่อปราศรัย นายสุริยะใส อ่านแถลงการณ์ในนามกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพื่อสนับสนุนการทำงานของคตส. ในคืนวันเดียวกัน พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้เชิญชวนประชาชนมาร่วมกันจุดเทียนชัยถวายพระพรในหลวง โดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล เป็นผู้นำกล่าวถวายพระพรเนื่องในโอกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองราชย์ครบ 62 ปี

วันที่ 16 มิถุนายน 2551 ประชาชนเคลื่อนขบวนมายังบริเวณหน้าสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อนำดอกไม้และพวงหรีด มาให้กำลังใจ กกต. 3 คน คือ นายอภิชาติ สุขัคคานนท์ นายประพันธ์ นัยโกวิท และนายสุเมธ อุปนิสากร

การชุมนุมที่สะพานมัฆวานรังสรรค์อย่างต่อเนื่อง นับวันองค์กรเครือข่ายต่างๆ ททยอยเข้าร่วม วันที่ 17 มิถุนายน 2551 สภภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีสมาชิกกว่า 300,000 คน ทั่วประเทศ มีมติให้เข้าร่วมชุมนุมกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นคืนที่ นายสนธิ ลิ้มทองกุลขึ้นเวทีประกาศต่อหน้าผู้ชุมนุมว่า ถึงวาระที่จะ “เป่านกหวีด” เชิญชวนประชาชนร่วมแสดงพลังครั้งใหญ่อีกครั้ง โดยจะเคลื่อนย้ายไปยังทำเนียบรัฐบาล เพื่อยืนยันเจตนาอย่างแรงกล้า

วันที่ 18 มิถุนายน 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้เคลื่อนไหวอีกครั้ง โดยนำประชาชนจำนวนหลายพันคน เดินทางไปที่กระทรวงการต่างประเทศเพื่อทวงถามความชัดเจนกรณีเขาพระวิหาร ซึ่งรัฐบาลโดยนาย นพดล ปัทมะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศ ไปเซ็นยินยอมและทำแถลงการณ์ร่วม

วันที่ 20 มิถุนายน 2551 การจัดขบวนประชาชนเพื่อเคลื่อนย้ายถูกกำหนด ยุทธศาสตร์ภายใต้แผน “สงคราม 9 ทัพ” โดยแกนนำทั้ง 5 คนจะแยกกันเพื่อนำขบวนของมวลชนที่ ชุมนุมอยู่ที่สะพานมัฆวานรังสรรค์ ทั้งนี้ประชาชนสามารถชุมนุมปิดล้อมทำเนียบรัฐบาลได้โดยสงบ ตามเป้าหมาย และได้ปักหลักปักค้างต่อสู้ตามข้อเรียกร้องต่อไป โดยมีประชาชนเข้าร่วมรับฟังข้อมูล และการปราศรัยกินเวลาต่อเนื่อง

วันที่ 22 มิถุนายน 2551 เวทีการชุมนุมกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จัดขึ้น บริเวณหน้าทำเนียบรัฐบาล โดยมีคณะจิตรกรรมศาสตร์ที่เดินทางมาเปิดการแสดงในเรื่อง “เปาบุ้นจิ้น” ผจญคนหน้าเหลี่ยม ตอนศึกเก้าทัพ ถล่มรัฐบาลนอมนิ พิษิตเขาพระวิหาร” ซึ่งได้สร้างความประทับใจแก่ผู้ร่วมชุมนุมเป็นอย่างมาก

วันที่ 7 กรกฎาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยหลายหมื่นคน รวมตัวกันบริเวณหน้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) ถนนพระรามที่ 1 เพื่อทวงถามความคืบหน้า ของคดีความที่มีคนในรัฐบาลเป็นผู้ต้องหาที่ยังค้างค้ำอยู่ รวมถึงความคืบหน้าของคดีความที่ แกนนำพันธมิตรและผู้ปราศรัยบนเวทีการชุมนุม ถูกแจ้งข้อหา ซึ่งพบว่าที่อยู่กว่า 20 คดี ทั้งนี้ หลังจากศาลแพ่งมีคำสั่งให้พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เปิดถนนพระราม5 ถนน พิษณุโลก และรื้อถอนเวทีเพื่อให้การสัญจรไปมาได้ โดยนายสนธิ ลิ้มทองกุลประกาศบนเวทีปราศรัย ว่า ไม้จะไม่เห็นด้วย แต่ก็พร้อมจะปฏิบัติตาม โดยกลับไปปักหลักที่สะพานมัฆวานรังสรรค์

วันที่ 23 กรกฎาคม 2551 ศาลอาญา อนุมัติหมายจับกุมนายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เลขที่ 2245/2551 ข้อหา หมิ่นประมาทดูหมิ่นแสดง ความอาฆาตมาดร้าย พระมหากษัตริย์พระราชินี รัชทายาทหรือผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เนื่องด้วยการที่นายสนธิ ได้เผยแพร่คำปราศรัยที่หมิ่นพระบรมเดชานุภาพของ นางสาวดารณี ชาญเชิงศิลป์กุล หรือ ดา ตอริปิโด ที่ปราศรัยที่ท้องสนามหลวงเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2551 โดย พล.ต.อ.จรงค์ จุฑานนท์ แกลงข่าวยืนยันพร้อมแสดงหมายจับต่อสื่อมวลชน ระบุหากพบตัวที่ไหน สามารถจับกุมได้ทันที

วันที่ 24 กรกฎาคม 2551 เกิดเหตุปะทะกันระหว่างกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตยที่รวมตัวกันประมาณ 150 คน เตรียมเปิดเวทีปราศรัย ภายในหนองประจักษ์ศิลปาคม

เทศบาลนครอุดรธานี กับชมรมคนรักอุดรประมาณ 700 คน มีผู้ได้รับบาดเจ็บหลายคน เมื่อเวลาประมาณ 15:30 น. (คมชัดลึก, 24 กรกฎาคม 2551) ขณะที่จังหวัดบุรีรัมย์ มหาสารคาม และยโสธร ก็เกิดเหตุการณ์แบบนี้ คล้ายกัน

วันที่ 25 กรกฎาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้เคลื่อนตัวไปปราศรัยหน้าอาคารสำนักงานใหญ่บีโตรเลียมแห่งประเทศไทย ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อทวงคืน ปตท. จากตลาดหลักทรัพย์กลับคืนสู่ประชาชน

วันที่ 2 สิงหาคม 2551 9:00 น. พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยได้จัดการชุมนุมไปยังอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย และอ่านแถลงการณ์ไม่ยอมให้รัฐบาลทำการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยเด็ดขาด หากรัฐบาลยื่นกระทู้ขอแก้ไขวันใด ภายในระยะเวลา 7 วันจะเป่านกหวีดเรียกชุมนุมใหญ่ทันที จากนั้นจึงเดินที่อนุสรณ์สถาน 14 ตุลา บริเวณสี่แยกคอกวัว และได้เดินไปถึงวัดพระศรีรัตนศาสดารามเพื่อทำการสักการะพระศพของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์

วันที่ 11 สิงหาคม 2551 พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ผู้ต้องหาคดีทุจริตที่ดินรัชดาได้ส่งโทรเลขชี้แจงสาเหตุที่ไม่เดินทางกลับประเทศไทย โดยอ้างถึงความไม่ปลอดภัย เนื่องจากได้ข่าวว่ามีคนจะลอบสังหาร อย่างไรก็ตาม อัยการสูงสุดยืนยันไม่กระทบต่อคดีในศาลอาญา หากถึงเวลานัดแล้วยังไม่มาต้องว่าไปตามกระบวนการ ทั้งนี้ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร คุณหญิงพจมาน ลูกทั้งสามคนรวมทั้งคนใกล้ชิดบางส่วนพำนักอยู่ในประเทศอังกฤษ

วันที่ 12 สิงหาคม 2551 เวลา 19:55 น. นายสนธิ ลิ้มทองกุล ได้นำประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุมที่เชิงสะพานม้ฆวนรังสรรค์ กล่าวคำถวายพระพรเนื่องในมหามงคลวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ โดยการจุดเทียนชัยถวายพระพร มีการแสดงดนตรี ัญญเชิญเพลงพระราชนิพนธ์มาขับร้อง

วันที่ 19 สิงหาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้กลยุทธ์ดาวกระจายที่สถานทูตอังกฤษ สี่แยกเพลินจิต ถนนสุขุมวิท เพื่อเรียกร้องให้ทางรัฐบาลอังกฤษส่งตัว พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร กลับมาประเทศไทย

วันที่ 21 สิงหาคม 2551 ใช้กลยุทธ์ดาวกระจายอีกครั้งที่หน้ากระทรวงต่างประเทศ เพื่อเรียกร้องให้ทางกระทรวงทำการเพิกถอนหนังสือเดินทางสีแดงของ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร และ ค่ำวันเดียวกัน จากเดิมที่นัดดาวกระจายไปยังหน้าโรงเรียนโยธินบูรณะเพื่อให้กำลังนักเรียนที่ทำการคัดค้านการสร้างรัฐสภาแห่งใหม่ในพื้นที่ของโรงเรียน ได้ประกาศยกเลิกไป เนื่องจากในวันดังกล่าวทางโรงเรียนไปด้ประกาศหยุดเรียน

วันที่ 22 สิงหาคม 2551 แกนนำ โดยนายสนธิ ลิ้มทองกุล ประกาศการเป่านกหวีดในเช้าวันอังคารที่ 26 สิงหาคม 2551 เพื่อเรียกร้องผู้ชุมนุมจากต่างจังหวัดให้มาถึงในเวลาค่ำของวันจันทร์ที่ 25 สิงหาคม 2551 โดยไม่ได้ประกาศสถานที่ที่จะเดินทางไป

เช้าวันอังคารที่ 26 สิงหาคม 2551 เวลาประมาณ 5:30 น. มีกลุ่มชายฉกรรจ์ ประมาณ 80 คน บุกเข้าไปในสถานีโทรทัศน์ เอ็นบีทีและสั่งให้เจ้าหน้าที่ห้องส่งหยุดออกอากาศทันที ส่งผลให้ เอ็นบีทีจ่อดำทึบที่ โดยมีเป้าหมายในการนำสัญญาณโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี มาออกอากาศในคลื่นความถี่โทรทัศน์ของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทยแทน แต่ทำไม่สำเร็จ หลังจากนั้นถูกจับกุมไปที่ศาลอาญา รัชดาฯเพื่อขออำนาจศาลฝากขัง (คมชัดลึก, 26 สิงหาคม 2551)

ต่อมาพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประกาศเป่านกหวีดเผด็จศึกกับรัฐบาล และเคลื่อนตัวออกจากสะพานม้ฆวานรังสรรค์ มุ่งหน้าไปที่สถานที่ราชการสำคัญ 4 แห่ง ได้แก่ กระทรวงคมนาคม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง กรมประชาสัมพันธ์ ตลอดจนสถานีโทรทัศน์เอ็นบีที และสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด กรมประชาสัมพันธ์ (ลับ ล้วง ลึก พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย, 2551) รวมทั้งทำเนียบรัฐบาล จนสามารถบุกเข้าไปในทำเนียบรัฐบาลได้ในเวลาบ่ายของวันเดียวกัน โดยเรียกการเคลื่อนไหวครั้งนี้ว่า ปฏิบัติการไทยคู่ฟ้า ประกาศใช้ “อารยะขัดขืนขั้นสูงสุด” ต่ออำนาจรัฐทุกกระบวนการ และได้ใช้ “ประชาธิปไตย” เพื่อกดดันให้รัฐบาลนายสมัคร สุนทรเวช ลาออกทั้งคณะ ด้วยการเป่านกหวีดยาว ชุมนุมยึดเยื่อในทำเนียบรัฐบาล

วันที่ 27 สิงหาคม 2551 ศาลอาญาอนุมัติออกหมายจับ 9 แกนนำ ได้แก่ นายสนธิ ลิ้มทองกุล พลตรีจำลอง ศรีเมือง นายพิภพ ธงไชย นายสมศักดิ์ โกศัยสุข นายสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์ นายสุริยะใส กตะศิลา นายเทิดภูมิ ใจดี นายอมร อมรรัตนานนท์ นายไชยวัฒน์ สิ้นสูงศ์ โดยใช้กำลังประทุษร้ายเพื่อล้มล้างอำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร หรือ อำนาจตุลาการแห่งรัฐธรรมนูญ มีความผิดฐานกบฏ

วันที่ 28 สิงหาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประกาศแกนนำรุ่นที่สอง ได้แก่ นายสำราญ รอดเพชร นายศิริชัย ไม้งาม และนาย สาทิตย์ แก้วหวาน

วันที่ 1 กันยายน 2551 ทนายความของแกนนำกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คัดค้านหมายจับ โดยระบุว่าข้อหากบฏนั้น ไม่สมเหตุสมผล

วันที่ 2 กันยายน 2551 เหตุการณ์กลุ่มแนวร่วมประชาชนพิทักษ์ประชาธิปไตย (นปช.) ประทะกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตามถนนราชดำเนิน เมื่อกลางดึก มีผลให้มีผู้เสียชีวิต 1 คนและบาดเจ็บจำนวนมาก ส่งผลให้นายกรัฐมนตรีต้องประกาศพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉิน โดยมอบหมายให้ พล.อ.อนุพงษ์ เผ่าจินดา ผบ.ทบ. เป็นหัวหน้าผู้รับผิดชอบตามพระราชกำหนดสถานการณ์ฉุกเฉิน (คมชัดลึก, 2 กันยายน 2551)

วันที่ 3 กันยายน 2551 “สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์” แนวร่วมหลักของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีมติร่วมให้ 43 สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจหยุดงานพร้อมกัน เพื่อกดดันให้นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง

วันที่ 6 กันยายน 2551 นักศึกษากลุ่มหนึ่งนำโดย นายวสันต์ วานิชย์ รวมพลังจัดตั้งเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ เดินขบวนจากสะพานมัฆวานรังสรรค์ ไปอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศต่อต้านการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของนายสมัคร สุนทรเวช ใช้ยุทธศาสตร์ป่าล้อมเมืองอารยะ ชัดขึ้น หยุดเรียนเป็นเวลา 3 วัน นับแต่วันที่ 9 กันยายน 2551 เป็นต้นไป โดยมีสถาบันการศึกษาต่างๆ เข้าร่วมกว่า 80 สถาบัน

วันที่ 9 กันยายน 2551 ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเอกฉันท์ 9:0 การวินิจฉัยให้นายสมักร สุนทรเวช พ้นสภาพการเป็นนายกรัฐมนตรี ในคดีจัดรายการ ซิมไปบ่นไป และ ยกโทษยง 6 โมงเช้า ถือเป็นกรกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา 267 (ไทยรัฐ, 9 กันยายน 2551)

วันที่ 18 กันยายน 2551 นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ได้รับเลือกจากรัฐสภาให้เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ 26 ของประเทศไทย ด้วยคะแนนโหวต 298 เสียง

วันที่ 3 ตุลาคม 2551 นายไชยวัฒน์ สินสุวงศ์ หนึ่งในแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ถูกควบคุมตัวตามหมายจับข้อหากบฏ ในขณะที่ขั้วรถเพื่อเดินทางไปบ้าน

วันที่ 5 ตุลาคม 2551 พลตรี จำลอง ศรีเมืองถูกควบคุมตัวในขณะที่ออกจากสถานที่ชุมนุมเพื่อไปออกเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ณ หน่วยเลือกตั้ง

วันที่ 6 ตุลาคม 2551 เวลา 20:30 แกนนำพันธมิตรรุ่นที่สอง ประกาศขยายพื้นที่การชุมนุมไปยังหน้าอาคารรัฐสภาทำการปิดล้อม เพื่อไม่ให้รัฐบาลแถลงนโยบายได้ในวันรุ่งขึ้น (7 ตุลาคม 2551)

เช้าวันที่ 7 ตุลาคม 2551 ตำรวจได้ระดมยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่ผู้ชุมนุม เป็น ผลให้มผู้ได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก สาหัสสุดถึงขั้นขาขาด โดยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเข้าทำการตัดน้ำ ตัดไฟในอาคารรัฐสภา เวลา 9:30 การแถลงนโยบายร่วมได้เริ่มขึ้น และเสร็จสิ้นในเวลา 14:00 โดยตำรวจใช้แก๊สน้ำตาอีกหลายนัดยิงใส่กลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อเปิดทางให้นักการเมืองออกไปได้ ที่กองหน้าบัญชาการตำรวจนครบาลและลานพระรูปทรงม้า รวมผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสิ้น 381 ราย เสียชีวิต 2 ราย และตำรวจได้รับบาดเจ็บ 11 นาย

วันที่ 9 ตุลาคม 2551 ศาลถอนข้อหากบฏแก่แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยยังมีข้อหาอื่น (คมชัดลึก, 9 ตุลาคม 2551)

วันที่ 13 ตุลาคม 2551 สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปยังเมรุวัดศรีประวัตติ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี เพื่อเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ หรือโบว์ วัย 28 ปีผู้เสียชีวิตในการจลาจลเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551

วันที่ 24 พฤศจิกายน 2551 เวลาประมาณ 5:30 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเตรียมความพร้อมผู้ชุมนุมเพื่อเดินแผนยุทธศาสตร์ “สงคราม 9 ท้า” กระจายไปยังสถานที่ต่างๆ ได้แก่ รัฐสภา ทำเนียบรัฐบาลชั่วคราวดอนเมือง กระทรวงการคลัง ตลาดหลักทรัพย์ กองบัญชาการตำรวจนครบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และบ้านพักของบุคคลสำคัญในรัฐบาลบางคน โดยปักหลักค้างคืนที่ทำเนียบรัฐบาลชั่วคราว

วันที่ 26 พฤศจิกายน 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเข้าล้อมสนามบึงสุวรรณภูมิ เพื่อกดดันให้นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ลาออก

วันที่ 27 พฤศจิกายน 2551 นายกรัฐมนตรีสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินบริเวณ สนามบึงดอนเมือง และสนามบึงสุวรรณภูมิ

วันที่ 2 ธันวาคม 2551 ศาลรัฐธรรมนูญตัดสินยุบพรรคพลังประชาชน เป็นผลให้นาย สมชาย วงศ์สวัสดิ์พ้นจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกจากทำเนียบรัฐบาลอย่างเรียบร้อย เย็นวันเดียวกันเวลา 18:30 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยแถลงประกาศยุติการชุมนุมทุกจุด โดยมีผลในวันพุงนี้ ตั้งแต่เวลา 10:00 จากแถลงการณ์ ฉบับ 27/2551 เรื่องประกาศชัยชนะของประชาชน โดยสรุปจัดชุมนุมใหญ่ตั้งแต่ วันที่ 25 พฤษภาคม 2551 รวม 192 วัน

วันที่ 3 ธันวาคม 2551 พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยยุติการชุมนุมทุกจุด ตั้งแต่เวลา 10:00

สำหรับการสรุปสถานการณ์ทางการเมืองในยุคการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยนี้ เป็นการรวบรวมเหตุการณ์สำคัญๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการอภิปรายผล เนื่องจากเหตุการณ์ทางการเมืองของประเทศอยู่ในภาวะวิกฤติ ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยทางการเมืองในภาวะปกติที่เคยศึกษามา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิตกานต์ ธนาโอฬาร (2536) ศึกษาเรื่อง การสื่อสารกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิตมหาวิทยาลัย: ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนและการสื่อสารกับสื่อบุคคลมีผลต่อการพัฒนาทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เปิดรับสื่อมวลชนเพื่อข่าวสารประเภทให้ความบันเทิง ส่วนการเปิดรับข่าวสารการเมืองนั้น นิสิต นักศึกษาส่วนใหญ่ติดตามจากสื่อโทรทัศน์ในระดับค่อนข้างสูงและจากหนังสือพิมพ์และวิทยุในระดับปานกลาง สื่อบุคคลที่นิสิต นักศึกษา มีการสื่อสารทางการเมืองด้วยมากที่สุด คือกลุ่มเพื่อน รองลงมาคือ บุคคลในครอบครัว โดยมีการสื่อสารกับสื่อบุคคลทั้งสองกลุ่มเป็นครั้งคราว ส่วนครู อาจารย์ เป็นสื่อบุคคลที่นิสิต นักศึกษา มีการสื่อสารทางการเมืองในระดับค่อนข้างน้อยมาก

พันเอก พงศกร รอดชมภู (2540) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทย: ในกรณี ปัจจัยที่ทำให้การประท้วงมีความยาวนาน พบว่า ประชาชนมีแรงจูงใจให้เข้าร่วมทำการประท้วงจาก องค์การที่นำการประท้วงซึ่งควรจะมีชื่อเสียงดี หรือประสบความสำเร็จมาก่อน ร่วมด้วยความรู้ว่าจะประท้วงอย่างไรจะป้องกันตนเองอย่างไร เป็นสำคัญ ในขณะที่เดียวกันนั้น ความสำเร็จที่กลุ่มนำมีมาก่อนถ้ามีติดคล้องกับกลุ่มตนก็จะไม่เข้าร่วม ซึ่งสัมพันธ์กับเรื่องความเห็นพ้องต้องกันว่า จะชุมนุมประท้วงเรื่องอะไร ในอีกกลุ่มนั้นเป็นเรื่องของ ปัจจัยด้านอุดมการณ์ และความหลากหลายของสมาชิกที่ต่างมีผลทางลบต่อการระดมสมาชิกทั้งคู่ ซึ่งหมายความว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อในเรื่องอุดมการณ์ร่วมกันน้อย และมีความหลากหลายของกลุ่มสมาชิกไม่มากกลุ่มตัวอย่างมีความเกรงกลัวว่าหากประท้วงสำเร็จแล้วตนเองจะเดือดร้อนอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ หากมีการกระทำจากฝ่ายต่อต้านการประท้วงสูง ก็คงมีผู้เข้าร่วมน้อยลง ในทางกลับกันถ้าฝ่ายต่อต้านการประท้วงไม่ถล่มถล่ม ไม่กดดัน ประชาชนจะมีการเข้าร่วมการประท้วงได้มากขึ้น

พัสนัย นุतालย์ (2540) ศึกษาเรื่อง การสื่อสารทางการเมืองของชนชั้นกลาง โดยศึกษาถึงความเปลี่ยนแปลงของชนชั้นกลางทางการเมืองที่สำคัญอย่างสื่อมวลชนในการสื่อสารทาง

การเมืองของชนชั้นกลาง เป็นการสำรวจรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของชนชั้นกลางในหนังสือพิมพ์ พบว่า รูปแบบการสื่อสารสามารถแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบ คือ

1. ในฐานะผู้รับสาร เป็นการเปิดรับข่าวสารที่มีทิศทางสื่อสารเป็นแบบทางเดียวระหว่างผู้รับสารกับสื่อมวลชนประเภทต่างๆ
2. ในฐานะผู้ส่งสารโดยใช้การสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นการสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับสัมพันธภาพระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร ทำให้การสื่อสารประสบความสำเร็จในแง่ของการโต้ตอบทางการสื่อสารและความสามารถในการโน้มน้าวใจบุคคลอื่น ในทางการเมือง
3. ในฐานะผู้ส่งสารในช่องทางสื่อมวลชน เป็นความพยายามของผู้ส่งสารที่จะครอบครองพื้นที่การสื่อสารทางการเมืองในหนังสือพิมพ์
4. การเป็นผู้ส่งสารในการสื่อสารแบบเครือข่าย เป็นรูปแบบของการสื่อสารที่มีลักษณะการเกิดของ กลุ่มเฉพาะ ในการสื่อสาร หรือที่เรียกกันว่า ชุมชนทางความคิด โดยมีเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม

รัชนีกร ทองทิพย์ (2548) ศึกษาเรื่อง การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างพันธมิตรของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ พบว่า องค์กรพัฒนาเอกชนใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการสร้างวาทกรรมเพื่อระดมมวลชนเข้าเป็นพันธมิตร การนำเสนอข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกิดความตื่นตัวในปัญหาสาธารณะ และ องค์กรพัฒนาเอกชนประสบความสำเร็จในการระดมมวลชนเป็นพันธมิตรในการเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศีลธรรม แต่สำหรับประเด็นการพัฒนาประชาธิปไตยนั้นองค์กรพัฒนาเอกชนไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตขาดความไว้วางใจต่อองค์กรพัฒนาเอกชน นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า องค์กรพัฒนาเอกชนมีความพยายามในการสร้างวาทกรรม โดยมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารในประเด็นต่างๆ เพื่อให้เกิดการถกเถียง แต่วาทกรรมที่องค์กรพัฒนาเอกชนสร้างยังไม่สามารถพัฒนาเป็นวาทกรรมที่มีพลังได้ อาจเนื่องมาจากหลายปัจจัยที่มีความซับซ้อน เช่น ปัญหาเรื่องความรู้ความเข้าใจตลอดจนความสนใจของผู้ปฏิบัติงาน การบริหารจัดการ และความสนใจของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม พบว่าเว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอ มีบทบาทในการเป็นผู้ให้ข้อมูลข่าวสารในเชิงลึกที่ไม่สามารถค้นหาได้จากสื่อกระแสหลักทั่วไป นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีความตื่นตัวในการเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นทางสังคมมากขึ้นและ เว็บไซต์ไทยเอ็นจีโอประสบความสำเร็จในการดึงคนเข้ามามีส่วนร่วม

ในอินเทอร์เน็ตได้เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการเป็นที่ยอมรับขององค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ และผู้ที่สนใจในงานการพัฒนา

จากงานวิจัยที่ได้กล่าวมาข้างต้น พบว่า ผลการวิจัยแตกต่างกันออกไปตามแต่ละช่วงเวลาและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา โดยสามารถสรุปภาพรวมได้ดังนี้ ความรู้ข่าวสารทางการเมืองแต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางถึงมาก การเปิดรับข่าวสาร / การแสวงหาข่าวสารทางการเมือง แต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กระจายกันไปมีตั้งแต่ น้อย ปานกลาง มาก และการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ละกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ผลวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย สำหรับการนำเสนอข่าวสารขององค์กรพัฒนาเอกชนบนสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกิดความตื่นตัวในปัญหาสาธารณะ และองค์กรพัฒนาเอกชนประสบความสำเร็จในการระดมมวลชนเป็นพันธมิตรในการเสนอประเด็นที่เกี่ยวกับศีลธรรม

กฤติยา ยั่งยืน (2549) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา ในวิกฤตการณ์ทางการเมืองยุคปลายรัฐบาลทักษิณ พบว่า นิสิต นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ทั้งสื่อบุคคลและสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีจิตสำนึกประชาธิปไตยอยู่ในระดับสูงแต่กลับมีส่วนร่วมทางการเมืองอยู่ในระดับต่ำ สื่อมวลชนที่มีการเปิดรับมากที่สุด คือ สื่อหนังสือพิมพ์ รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์ สื่อนิตยสาร / วารสาร ตามลำดับ และ ที่น้อยที่สุด คือ สื่อวิทยุ แต่หากพิจารณาถึงประเภทของรายการ สื่อโทรทัศน์ประเภทรายการข่าวประจำวันกลับมีระดับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับสูงกว่าสื่อหนังสือพิมพ์ ส่วนสื่อบุคคล ที่พูดคุยกันมากที่สุด คือ เพื่อน นอกจากนี้ยังพบว่า

1. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
2. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ
3. จิตสำนึกประชาธิปไตยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษา โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำมาก
4. การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับจิตสำนึกประชาธิปไตยของนิสิต นักศึกษา โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

งานวิจัยต่างประเทศ

Jeromie Backer และ Ivan Preston (1969) ค้นพบว่าการใช้สื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับกิจกรรมทางการเมือง อธิบายได้ว่า ผู้ที่สนใจกิจกรรมการเมืองหรือเคยร่วมในกิจกรรมทางการเมือง จะสนใจข่าวสารทางการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เคยร่วม นอกจากนี้ผู้ที่มีความศรัทธาในระบบการเมือง ดูเหมือนว่าจะมีส่วนช่วยสังคมได้นั้น จะเป็นผู้ที่มีระดับการศึกษาสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และเป็นผู้ที่ติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

Wilbur Schramm (1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลต่อความสนใจข่าวสารทางการเมือง สำหรับอาชีพและรายได้ จะมีอิทธิพลต่อคนที่มีการศึกษาต่ำเท่านั้น หมายความว่า สำหรับคนที่มีการศึกษาสูง ไม่ว่าจะอยู่ในอาชีพอะไร หรือมีฐานะทางเศรษฐกิจอย่างไร ความสนใจต่อข่าวสารทางการเมืองจะไม่แตกต่างกัน แต่ในกลุ่มที่มีการศึกษาต่ำ หากมีการเลื่อนฐานะทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น มีอาชีพที่มีค่านิยมสูงในสังคม สิ่งเหล่านี้จะช่วยเพิ่มความสนใจต่อข่าวสารทางการเมืองให้กับประชาชนมากขึ้นด้วย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษา ลักษณะการใช้สื่อ และยุทธวิธีการจัดการชุมนุมอย่างไร จึงสามารถสร้างกระแสการสื่อสารได้อย่างต่อเนื่องและยาวนาน สามารถระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองได้ โดยการใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ประเภท คือ

1. แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร

- เอกสาร เว็บไซต์ รวมทั้งสื่อต่างๆ ในเครือข่ายผู้จัดการ

โดยผู้วิจัยมีความเห็นว่า เนื้อหาเกี่ยวกับการระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมสิ่งของ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผ่านสื่อต่างๆ ในเครือข่ายผู้จัดการ ได้แก่ เว็บไซต์ ผู้จัดการออนไลน์ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี รวมถึง สื่อสิ่งพิมพ์ในเครือข่ายผู้จัดการ ในช่วงระยะเวลาวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ถึง วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 (การกลับมาเคลื่อนไหวทางการเมืองอีกครั้ง หลังเหตุการณ์รัฐประหาร 19 กันยายน 2549)

สำหรับข้อมูลด้านผังรายการของสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี ซึ่งจะมีการเผยแพร่วิดีโอคลิปรายการต่างๆ บนเวทิตีปราศรัยของการชุมนุมไว้บนสื่ออินเทอร์เน็ต คือ <http://www.manager.co.th/Home/>

2. แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล

- พิกพ ธงไชย แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่ 1

- สุริยะใส กตะศิลา ผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” มีลำดับขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. เก็บรวบรวมและศึกษาข้อมูลเบื้องต้น ประเภทเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ก่อนลงมือทำวิจัย
2. ติดต่อสอบถามไปยังหน่วยงานต้นสังกัดต่าง ๆ ของแกนนำและผู้ประสานงาน โฆษกพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพื่อขออนุญาตในการขอสัมภาษณ์ถึงประเด็นยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ โดยชี้แจงรายละเอียดในการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งรูปแบบการเก็บข้อมูล
3. ติดต่อขอความอนุเคราะห์ข้อมูลและประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมทั้งขอคำแนะนำในการหากกลุ่มตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง
4. เริ่มทบทวนแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่ผ่านมาที่ศึกษาในเรื่องยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ การเมืองภาคประชาชน การใช้สื่อ เป็นต้น เพื่อใช้เป็นกรอบในการเข้าไปศึกษาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ
5. เตรียมคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ แกนนำ ผู้ประสานงาน โฆษกหรือผู้ดำเนินการด้านประสานงานต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ ควบคู่กับการสัมภาษณ์ ด้วยแบบสัมภาษณ์ซึ่งมีโครงสร้างคำถามตามประเด็นที่กำหนดไว้ ได้แก่ ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในการระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมทรัพยากร เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง ดังนั้น เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับมีความสมบูรณ์ และได้รายละเอียดครบถ้วน ผู้วิจัยจึงใช้เครื่องมือดังต่อไปนี้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์ โดยเป็นคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อใช้เป็นแนวทางการสัมภาษณ์ ซึ่งสร้างจากทฤษฎี และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open Question) เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามได้อย่างอิสระ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบได้อย่างละเอียด ตรงตามความเป็นจริง ทั้งนี้แบบสัมภาษณ์ที่ใช้มีความชัดเจน เข้าใจง่าย และไม่ชี้นำคำตอบ ดังนี้

แนวคำถามในการสัมภาษณ์แกนนำของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่หนึ่ง และรุ่นที่สอง รวมทั้งผู้ประสานงาน โฆษก หรือผู้ดำเนินการด้านประสานงานของมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แบ่งคำถามออกเป็น 5 หมวด

หมวดที่ 1 แนวคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์

- ประสบการณ์ที่ได้รับ หรือความประทับใจ จากการเข้าร่วมการเคลื่อนไหวกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

หมวดที่ 2 แนวคำถามเกี่ยวกับการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจของแกนนำ

- แกนนำมีวิธีการอย่างไรในการสร้างความน่าเชื่อถือและความศรัทธาระหว่างแกนนำและมวลชนผู้เข้าร่วมอุดมการณ์
- แกนนำใช้วิธีการใดในการสร้างความไว้วางใจและโน้มน้าวใจมวลชนเข้ามามีส่วนร่วมกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

หมวดที่ 3 แนวคำถามเกี่ยวกับการสร้างและบริหารความสัมพันธ์

- ยุทธวิธีการสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มแกนนำเป็นอย่างไร
- ยุทธวิธีการสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มมวลชนผู้เข้าร่วมชุมนุมในอุดมการณ์เดียวกัน
- ยุทธวิธีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มแกนนำและกลุ่มมวลชน
- ยุทธวิธีการสร้างความสัมพันธ์กับสื่อมวลชนเป็นอย่างไร

หมวดที่ 4 แนวคำถามเกี่ยวกับสื่อ เนื้อหาสาร การนำเสนอ บริหารจัดการ

- เพื่อระดมมวลชน ระดมเงินทุน และระดมทรัพยากร พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้สื่อชนิดใดมาก ชนิดได้น้อย เพราะเหตุใด รวมทั้งเนื้อหา และการนำเสนอเป็นเช่นไร
- บนเวทีปราศรัย มีการบริหารจัดการผังรายการ อย่างไร

หมวดที่ 5 แนวคำถามเกี่ยวกับยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ

- ในการณรงค์เพื่อระดมมวลชนในการเคลื่อนไหวทางการเมือง มีกลยุทธ์หรือยุทธวิธีอย่างไรบ้าง และมีการวางแผนอย่างไร
- มีการวิเคราะห์สื่อและกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ อย่างไร
- หลักในการเลือกเนื้อหา และจัดลำดับขั้นตอนของเนื้อหา เป็นอย่างไร
- มีการใช้เนื้อหาเพื่อดึงดูดใจ หรือโน้มน้าวใจในสื่ออย่างไร
- มีวิธีการนำเสนอ หรือรูปแบบการนำเสนอในสื่อหรือไม่ อย่างไร
- จากประสบการณ์ที่ผ่านมา คิดว่าสื่อชนิดใดมีประสิทธิภาพในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด เพราะเหตุใด
- ผลตอบรับของประชาชน มีประโยชน์หรือเป็นตัวกำหนดในการผลิตสื่อเพื่อโน้มน้าวใจมากน้อยเพียงใด
- นอกจากใช้กลยุทธ์ทางการสื่อสารแล้ว มีการใช้วิธีการอื่นๆเพื่อรณรงค์ให้มีการระดมมวลชน ระดมเงินทุน ระดมสิ่งของ หรือไม่ อะไรบ้าง
- มีหน่วยงานอื่นๆที่ร่วมจัดกิจกรรมรณรงค์หรือไม่ อะไรบ้าง
- คิดว่าการที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในการจัดกิจกรรมรณรงค์ ทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จที่ตั้งเป้าหมายไว้หรือไม่ อย่างไร
- ในการดำเนินงาน มีปัญหาหรืออุปสรรคหรือไม่ ถ้ามีคืออะไร มีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

2. เทปบันทึกเสียง
3. สมุดบันทึก
4. กล้องถ่ายรูป
5. คอมพิวเตอร์

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ โดยได้สร้างคำถามในแบบสัมภาษณ์แล้วจึงให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และขอคำแนะนำ เพื่อนำไปแก้ไขคำถามที่ยังไม่ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการทราบ รวมทั้งสำนวนภาษาที่ถูกต้อง จนกระทั่งได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคำถามตรงประเด็นและชัดเจน เพื่อให้สื่อความหมายตรงตามที่ต้องการ จากนั้นจึงนำไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ระบุไว้

ก่อนเริ่มลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยต้องสร้างความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการแนะนำตัว และอธิบายให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ให้สัมภาษณ์ยินดีให้ความร่วมมือในการเปิดเผยข้อมูลตามความเป็นจริง โดยไม่มีการปิดบังทำให้ได้รับข้อมูลที่เป็นจริงครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความน่าเชื่อถือ

ภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลประเภทสัมภาษณ์บุคคลแต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะต้องทำการถอดเทปอย่างละเอียด และทำบันทึกวันต่อวัน ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการลืม โดยเรียบเรียงความคิดและสรุปข้อมูลเป็นระยะ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

- ข้อมูลประเภทเอกสาร ในส่วนที่เป็นวิดีโอคลิปการประชุม หรือ รายการต่าง ๆ บนเวทียิปราศรัย ซึ่งมีการเผยแพร่ไว้ที่ <http://www.manager.co.th/Home/> ในช่วงระยะเวลาวันที่ 25 พฤษภาคม ถึง วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 เพื่อรวบรวมเก็บเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย โดยเก็บวิดีโอคลิปไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์เรียงตามลำดับวันและเวลา ทั้งนี้ผู้วิจัยสามารถดูข้อมูลซ้ำได้ตลอดเวลา เท่าที่ต้องการ
- ข้อมูลประเภทบุคคล ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่จัดเตรียมไว้เป็นเครื่องมือ โดยสัมภาษณ์ได้ครบภายใน เดือนมีนาคม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก มาวิเคราะห์ด้วยการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Analytic Induction) คือการสรุปโดยไม่มีการสร้างสมมติฐานไว้ก่อน แต่ใช้ผลที่ได้จากการสัมภาษณ์ร่วมกับผลจากการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อหาข้อสรุป ซึ่งจะสามารถตอบคำถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การนำเสนอข้อมูล

การนำเสนอข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการบรรยาย เพื่อชี้ให้เห็นถึงยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ การใช้สื่อ รวมทั้งยุทธวิธีการจัดการประชุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งลำดับการนำเสนอแบ่งออกเป็นลำดับได้ดังนี้

1. การใช้สื่อของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
2. ยุทธวิธีการจัดการประชุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ยุทธวิธีการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย คือ เพื่อศึกษาการใช้สื่อ และ ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการระดมมวลชน เงินทุน และ ทรัพยากรต่างๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ 2 วิธี ได้แก่

1. วิเคราะห์เนื้อหาสื่อ (Content Analysis)

1.1 เอกสารทางวิชาการ

1.2 แถลงการณ์ บทความและข่าวสารที่เผยแพร่ไปยังสื่อต่างๆ

1.3 สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

- สื่อบุคคล ได้แก่ แกนนำและผู้ประสานงานพันธมิตรฯ นักวิชาการ ศิลปิน รัฐวิสาหกิจ ข้าราชการ องค์กรพัฒนาเอกชน นักเรียนนักศึกษา ศาสนา เอเอสทีวีผู้จัดการ หน่วยงาน นักการเมือง นักธุรกิจ
- สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการ นิตยสาร โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี วิทยุกระจายเสียงคลื่นย่านมเฝ้าแผ่นดิน FM 97.75 MHz โดยเป็นสื่อในเครือผู้จัดการ ระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551 (ช่วงชุมนุมหลักพักค้าง 193 วัน)
- สื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ สื่อพื้นบ้าน สื่อใหม่ สื่อวิทยุทัศน์ สื่อกิจกรรม สื่อผลิตภัณฑ์ แถลงการณ์

2. การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

โดยสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญ ได้แก่ แกนนำของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่ 1 และผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรวม 2 ท่าน ดังนี้

ลำดับที่	องค์กร	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง
1	พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	พิภพ ธงไชย	แกนนำรุ่นที่ 1
2	พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	สุริยะใส กตะศิลา	ผู้ประสานงาน
รวมทั้งหมด			2 ท่าน

จากการศึกษาถึง ภาพรวมของการใช้สื่อในเครือข่ายที่ผู้จัดการในการสื่อสารข่าวสารไปยังประชาชนและเครือข่าย ในระยะเวลาช่วงดังกล่าว มีรูปแบบการใช้สื่อในลักษณะผสมผสานและเนื้อหาของสื่อที่คล้ายคลึงกัน แต่จะมียุทธวิธีในการสื่อสารและเลือกประเด็นที่แตกต่างกันบ้าง ตามสถานการณ์ในขณะนั้น เพื่อง่ายต่อการทำความเข้าใจ ผู้วิจัยจึงขอแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
2. ยุทธวิธีในการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

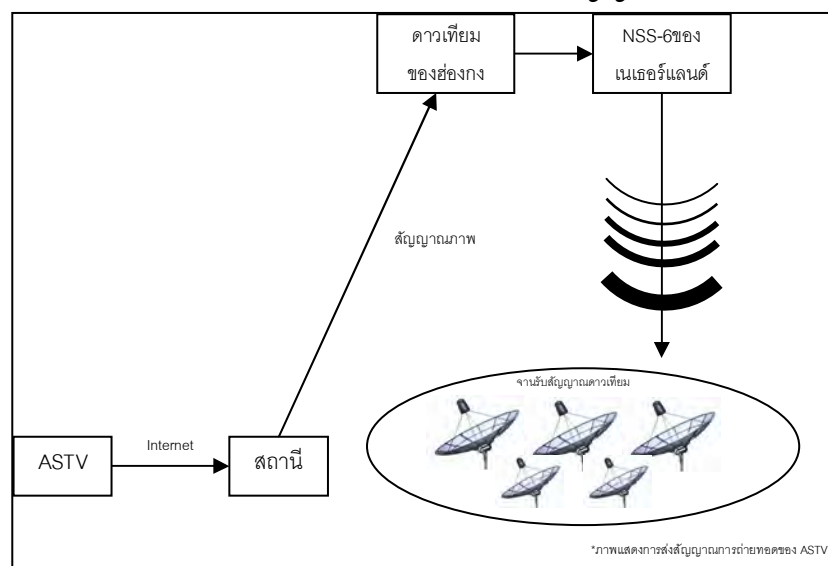
1. การใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการระดมมวลชน เงินทุน และ ทรัพยากรต่างๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดำเนินการเคลื่อนไหวทางการเมืองภาคประชาชน โดยมีการถ่ายทอดสดผ่านสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวีที่เป็นสื่อหลัก เป็นการบูรณาการด้านการสื่อในเครือเอเอสทีวีผู้จัดการ ครอบคลุม โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ นอกเหนือจากสื่อมวลชนในเครือผู้จัดการ พันมิตรฯ ใช้ สื่อบุคคล และ สื่อเฉพาะกิจผสมผสานเพื่อให้เกิดกระแสทางการเมืองภาคประชาชน และกระตุ้นการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนต่างๆ รายละเอียดตามประเภทสื่อ ดังนี้

สื่อมวลชน

เนื่องจากนายสนธิ ลิ้มทองกุล หนึ่งในห้าแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นนักธุรกิจผู้บริหารกิจการประเภทสื่อสารมวลชน “เอเอสทีวีผู้จัดการ” ซึ่งเป็นสื่อมวลชนที่ครอบคลุมทั้ง โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง และหนังสือพิมพ์ สามารถแพร่ภาพสัญญาณครอบคลุมประเทศไทย และประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน อินเดียตะวันออกเฉียง และจีนตอนใต้ รวมทั้งอเมริกา และแคนาดา โดยมีรูปแบบการส่งสัญญาณดังภาพที่ 1

แผนผังที่ 1: แผนผังแสดงการทำงานการถ่ายทอดสัญญาณดาวเทียมเอเอสทีวี

ที่มา: ดัดแปลงเพิ่มเติมจากข้อมูล th.wikipedia.org, 2 ธันวาคม 2551

สื่อในเครือเอเอสทีวีผู้จัดการจึงกลายเป็นสื่อหลักที่เปิดโอกาสให้พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้เป็นช่องทางสื่อสารกับประชาชน โดยสามารถควบคุมเนื้อหา ไปในทิศทางเดียวกันและเข้าใจแนวคิดของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างลึกซึ้งและมีประสิทธิภาพ

บริษัท เอเอสทีวีผู้จัดการ (ประเทศไทย) จำกัด บริหารจัดการสื่อ 3 ประเภทเพื่อใช้เป็นช่องทางสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดังนี้

1.1.1 สื่อโทรทัศน์

ปัจจุบัน บริษัทเอเอสทีวีผู้จัดการ (เดิมคือ บริษัท ไทยเดย์ ดอทคอม จำกัด) ผลิตเนื้อหารายการ 4 ช่องรายการให้กับสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี ได้แก่

- นิวส์วัน	ASTV1	ผลิตรายการประเภทข่าว 24 ชั่วโมง
- ทีไอซี	ASTV2	ผลิตรายการข่าวภาคภาษาอังกฤษตลอด 24 ชั่วโมง
- แสบปี่ วาไรตี้	ASTV3	ผลิตรายการบันเทิง สุขภาพ การศึกษา
- อีสานทีวี		ผลิตรายการข่าวสารและวัฒนธรรมของภาคอีสาน

ช่องนิวส์วัน (News1) หรือช่อง 11NEWS1 เดิมเน้นนำนักการเสนอข่าวไปที่ข่าวการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องการเมือง ในปี 2551 ช่องนิวส์วันได้ถูกใช้เป็นช่องทางในการถ่ายทอดสดการประชุม และการเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตลอด 24 ชั่วโมง นับแต่ วันที่ 25 พฤษภาคม จนกระทั่ง 3 ธันวาคม 2551

ทั้งนี้ ทีมงานเอเอสทีวี ดำเนินการย้ายการผลิตรายการจากห้องส่ง ไปยังเวทีปราศรัยของการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยมีผังรายการและรูปแบบการนำเสนอ ดังต่อไปนี้ ประเมษฐ์ ภักดีวาปี ผู้อำนวยการสถานีโทรทัศน์ ASTV บอกเล่าถึงภารกิจในครั้งนี้อย่างทบทวน “ASTV สถานีข่าวเรียลลิตี้” นิตยสาร Positioning เดือนสิงหาคม 2551

ในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปี 2551 นี้ สถานีข่าวเอเอสทีวีช่องนิวส์วัน มีหน้าที่หลัก 2 หน้าที่ ได้แก่

หน้าที่ประการแรก คือ การถ่ายทอดสดเวทีพันธมิตรฯ ตลอด 24 ชั่วโมง

ทีมงานเอเอสทีวี จัดการการวางระบบการทำงานนอกสถานที่ โดยจัดสรรทีมงานในการทำงานในส่วนต่างๆ ได้แก่ ฝ่ายทีมงานเบื้องหลัง ฝ่ายฉาก ฝ่ายนักข่าว ฝ่ายช่างภาพและกล้องประจำหน้าเวที ทั้งนี้ ในส่วนกล้องเพื่อถ่ายทอดภาพบนเวทีมีการจัดกล้องประจำทั้งหมดจำนวน 5 กล้อง พร้อมทีมช่างภาพประจำกล้องแต่ละตัว โดยสลับเปลี่ยนเวรดูแลตามช่วงเวลาที่กำหนด

การทำงานของทีมงานในส่วนนี้ มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ได้แก่ เพื่อให้ได้มุมกล้องที่หลากหลายครอบคลุมสถานที่ชุมนุม เพื่อแพร่ภาพสีสด บรรยากาศการชุมนุม รวมไปถึง เพื่อเป็นการสร้างอารมณ์ร่วมกับผู้ชุมนุมให้มากที่สุด

หน้าที่ประการที่สอง คือ การผลิตรายการในช่วงเวลา 06:00 ถึง 18:00 นาฬิกา

การผลิตรายการในช่วงเวลา 06:00 ถึง 18:00 นาฬิกา ให้กับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ให้ความสำคัญ 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนแรก คือ การนำเสนอข่าวสารที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน

ทีมงานเอเอสทีวี ปรับเนื้อหาข่าว จากเดิมที่เป็นช่องข่าวที่มีความหลากหลาย ทั้งข่าวการเมือง เศรษฐกิจ บันเทิง สังคม ข่าวต่างประเทศ โดยเปลี่ยนมาเน้นข่าวการเมืองเป็นหลัก โดยตัดข่าวบางข่าวออก ดังคำกล่าวของ ประเมินทร์ ที่ว่า “ข่าวบันเทิง กีฬา ต่างประเทศ ถ้าไม่ใหญ่จริง ก็จะถูกตัดออกไป จะเหลือเฉพาะแต่ต่างประเทศบางข่าว ที่ยังมีประเด็นที่ต้องติดตาม เช่น การเจรจาเรื่องเขาพระวิหาร เขมร”

ส่วนที่สอง คือ เน้นหนักการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล

เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการรับชมข่าวตลอดทั้งวัน การผลิตรายการจึงมุ่งเน้นการตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล เนื่องจากประเด็นการเมือง แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นผู้ดูแลหลัก จากนั้น ทีมงานเอเอสทีวีจึงดำเนินการผลิตรายการ โดยใช้เนื้อหาประเด็นที่แกนนำพันธมิตรฯเสนอขึ้น ดังคำให้สัมภาษณ์ของสุริยะใส ว่า “ทีมเอเอสทีวีก็จะเป็นทีมที่รู้จักการเคลื่อนไหวมวลชนด้วย รู้จากพี รู้จากแกนนำ คุณสนธิก็ดึงทีมเอเอสทีวีมาช่วยเยอะ เช่นช่วงไหนจะนำเสนอข่าว หรือจะเล่นเรื่องอะไร แกนนำให้ความสนใจเรื่องอะไร ชาวาก็ไปทำ เอเอสทีวีก็ไปทำหน้าที่รายงาน และก็วิเคราะห์ มาเพิ่มเติม ประเด็น ก็ทำกันเป็นลักษณะกระบวนการ ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ เป็นการสังเคราะห์ เป็นการประยุกต์กัน ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อให้มันเป็นเอกภาพ ในการนำเสนอ มวลชนไม่สับสน ฟังเข้าใจ รับได้”

ลำดับการผลิตรายการต่างๆ บนเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยทีมงานเอเอสทีวี รายละเอียดดังต่อไปนี้

รายการข่าวยามเช้า

เริ่มต้นแต่ละวันด้วยรายการข่าวยามเช้า เวลา 06:00-09:00 นาฬิกา เป็นรายการประเภทเล่าข่าว ด้วยการนำข่าวต่างๆ บนหน้าหนังสือพิมพ์มาเล่า ขยายความ ด้วยแนวคิดให้ผู้ชุมนุมได้ติดตามข่าวสารได้ แม้ในสถานที่ชุมนุม ดำเนินรายการโดยผู้ดำเนินรายการหญิง 2 คน ได้แก่ ปอง-อัญชະลี ไพริรัก และ เก้-กมลพร วรกุล ย้ายไปนั่งอ่านข่าวบนเวทีชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นการปลุกเร้าและดึงดูดผู้ชุมนุมในยามเช้า

เนื่องจากการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการย้ายไปตามสถานที่ต่างๆ ไม่ว่าจะ สะพานมัฆวาน ทำเนียบรัฐบาล สุวรรณภูมิ รายการจึงได้ปรับชื่อรายการไปตามสถานที่ต่างๆ เช่น ยามเช้าที่สะพานมัฆวาน ยามเช้าที่สุวรรณภูมิ เป็นต้น

รายการสภาท่าพระอาทิตย์

เวลา 09:00-11:00 นาฬิกา เป็นรายการประเภทวิเคราะห์ข่าว ในแต่ละวันในมุมมองผู้ดำเนินรายการหลักคือ สัราญ รอดเพชร จุดเด่น คือ มีการเชิญแขกรับเชิญมาร่วมวิเคราะห์ในรายการ ทั้งนี้ แขกรับเชิญ ได้แก่ มาลีรัตน์ แก้วก่า คำนูญ สิทธิสมาน ผู้ที่มีความน่าเชื่อถือในสายอาชีพต่างๆ และมีบทบาทในการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มาร่วมวิเคราะห์ข่าว

รายการธรรมะจากท่านจันทร์ แห่งสันติอโศก

เวลา 11:00-12:00 นาฬิกา รูปแบบรายการ เป็นการเทศน์ให้แนวคิดเรื่อง ศาสนา และธรรมะจาก ท่านจันทร์ สามารถ มั่งสั่ง โดยมีพิธีกร คือ บัณฑิต ปิ่นมงคลกุล การจัดรายการมีที่มาจากกรณีสวนุมนุญพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี 2549 ที่มี โปธิรักษ์ พระนักเทศน์ร่วมด้วย นอกจากนี้ รูปแบบรายการยังสอดคล้องสนับสนุน การชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในวาทะกรรมที่ว่า ยึดหลักใช้ธรรมนำหน้า ที่กล่าวถึงบ่อยครั้งในการชุมนุมครั้งนี้

รายการข่าวภาคเที่ยง

เวลา 12:30-14:00 นาฬิกา เป็นการตัดรายการมายังห้องส่ง เพื่อเป็นการพักกล้องและเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆที่ใช้ในการถ่ายทอด โดยรูปแบบรายการ เป็นการรายงานข่าวรูปแบบปกติ โดยมีเนื้อหาข่าวการเมืองเป็นหลัก และรายงานความเคลื่อนไหวของเวทีต่างจังหวัดของพันธมิตรฯ โดยเป็นความเคลื่อนไหวจากศูนย์ข่าวซึ่งกระจายอยู่ตามจังหวัดขนาดใหญ่ ได้แก่ ศูนย์ข่าวเชียงใหม่ ศูนย์ข่าวขอนแก่น ศูนย์ข่าวศรีราชา ศูนย์ข่าวภูเก็ต ศูนย์ข่าวหาดใหญ่-สงขลา เป็นต้น ที่ส่งภาพข่าวความเคลื่อนไหวมายังห้องส่งสถานี

ตารางที่ 1: ตารางแสดงรายละเอียดศูนย์ข่าวภูมิภาคเครือข่ายผู้จัดการ

ศูนย์ข่าว	ที่ตั้ง	เบอร์โทรศัพท์
ศูนย์ข่าวเชียงใหม่	201/20 อาคารศรีอนันตศิณี ถนนเชียงใหม่-แม่ใจ อ.เมือง เชียงใหม่ 50000	053-260630-1
ศูนย์ข่าวขอนแก่น	433/22 หมู่2 ถ.มิตรภาพ ต. ศิลา อ.เมือง ขอนแก่น 40000	043-393580-1
ศูนย์ข่าวศรีราชา	31/1-3 ถ.สุขุมวิท ตรงข้าม ที่ว่าการอำเภอศรีราชา ชลบุรี 20110	038-312284
ศูนย์ข่าวภูเก็ต	415/3 ถ.ภูเก็ต อ.เมือง ภูเก็ต 83000	074-250144
ศูนย์ข่าวหาดใหญ่-สงขลา	7/2 ถ.นิพัทธ์อุทิศ ซ.2 อ. หาดใหญ่ สงขลา 90110	074-446805

ที่มา: www.manager.co.th, 31 ตุลาคม 2551

รายการเวทีชาวบ้าน

เวลา 14:00-15:00 นาฬิกา รูปแบบรายการข่าวชุมชน ด้วยการนำเสนอประเด็นปัญหาเกษตรกร ปัญหาปากท้องชาวบ้าน ดำเนินรายการโดย ยุทธยง ลิ้มเลิศวาที เนื่องจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยประกอบไปด้วยเครือข่ายประชาชนต่างๆ ทั่วประเทศ รายการเวทีชาวบ้านมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองของกลุ่มผู้ชุมนุมที่เป็นเครือข่ายเหล่านั้น ให้มีพื้นที่ในการบอกกล่าว เล่าเรื่อง ถึงปัญหาและผลกระทบของชาวบ้านต่างๆ

รายการชั่วโมงข่าว

เวลา 15:00-18:00 นาฬิกา มีรูปแบบรายการเป็นการรายงานข่าว โดยการเลือกประเด็นร้อนมารายงาน ร่วมกับ การสรุปข่าวตลอดวัน ทั้งนี้ดำเนินรายการโดย เต็มศักดิ์ จารุปราณ และ อัญชลีพร กุสุมภ์

รายการบนเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

เวลา 18:00-06:00 นาฬิกา ที่มิงงานเอเอสทีวีส่งหน้าที่ในการผลิตรายการในช่วงเวลาดังกล่าว ให้กับ ที่มิงงานบนเวทีพันธมิตรฯ ในการออกแบบรายการ การลำดับรายการ รวมถึงการแสดงดนตรี บนเวทีทั้งหมด โดยที่มิงงานเอเอสทีวีมีหน้าที่รับผิดชอบในการออกอากาศบนเวทีอย่างต่อเนื่องตลอดทั้ง 24 ชั่วโมง ประกอบด้วยรายการต่างๆ ดังนี้

รายการรู้ทันประเทศไทย

เวลา 18:30-20:00 นาฬิกา เป็นรายการให้ข้อมูลข่าว ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม โดยการหยิบประเด็นในกระแสสังคมมานำเสนอ ผ่านการเชิญแขกรับเชิญซึ่งเป็นนักวิชาการด้านต่างๆ ร่วมให้ความเห็นและมุมมองต่อประเด็นที่นำเสนอ รายการรู้ทันประเทศไทย ดำเนินรายการโดย เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียง น่าเชื่อถือ ในวงการศึกษา สื่อสารมวลชนและการศึกษา เป็นจุดดึงดูดใจผู้ชมได้มาก เนื่องจากมีผู้ติดตามชมรายการรู้ทันประเทศไทยของ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง เป็นประจำเป็นจำนวนมาก

รายการปราศรัยจาก 5 แกนนำพันธมิตรฯ

เวลา 20:30-23:00 นาฬิกา เป็นรายการเด่นประจำวัน ช่วยดึงดูดผู้ชมให้เข้ามาชมร่วมฟังปราศรัย ให้มีจำนวนผู้ชมมากกว่าช่วงเวลาอื่นๆ ในแต่ละวัน โดยเริ่มรายการด้วยการร่วมร้องเพลง “เทียนแห่งธรรม” ร่วมกันของผู้ชมและผู้พิธีกรบนเวที เป็นการเปิดตัว 5 แกนนำ จากนั้น แกนนำขึ้นปราศรัยทีละคน โดยลำดับการขึ้นเวทีสลับสับเปลี่ยน ไม่เป็นรูปแบบที่ตายตัว โดยประเด็นที่นำเสนอจะสอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วงกระแสความรุนแรงของประเด็นเขาพระวิหาร ประเด็นตำรวจฆ่าประชาชน 7 ตุลาคม 2551 เป็นต้น การเสนอประเด็นของแกนนำ มีการเตรียมเนื้อหาตนเองของแต่ละแกนนำ บ้างมีที่มิงงาน บ้างเตรียมเนื้อหาขึ้นพูดเอง โดยมีการประชุมเพื่อหารือและสรุปประเด็นที่ควรที่จะขึ้นพูด

“กลยุทธ์การสื่อสาร ในการเลือกประเด็นให้คนคล้อยตาม ก็ต้องเป็นประเด็นที่คนสนใจ คือการใช้น้ำหนักเสียง การนำเสนอประเด็นใหม่ ๆ เรื่องที่เค้าไม่เคยฟัง บางทีถ้าเรื่องที่เคยฟังแล้ว ก็มีการเน้น การให้เหตุผล” พิภพ ธงไชย สัมภาษณ์

“บางคนมี บางคนไม่มี อย่างที่สนธิเค้าจะมีทีมผู้จัดการ ทีมกองเลขาเค้าทำ แต่ว่าบางทีกองเลขาคุณสนธิก็ช่วยแนะนำคนอื่น ๆ ด้วย อาจารย์สมเกียรติก็จะมีทีม ส่วนใหญ่เค้าจะเตรียมเอง อย่างพี่นี่ก็เตรียมเอง บางทีก็อาจใช้คนบ้าง แต่ว่าไม่มีทีมมาทำให้ แต่ว่าไปใช้คนใช้ความสามารถ ประสบการณ์เฉพาะตัวของเรา เช่น ถ้าวันนี้เราอยากพูดเรื่องการปฏิรูปการเมือง พี่ก็ให้น้องที่ออฟฟิศให้ช่วยหาหน่อย ว่ามีวิวาทะ ดีเบตเรื่องนี้ อะไรอย่างไร ข้อมูลถึงไหน ใครคิดอะไรบ้าง ขึ้นเวทีก็สรุปเองพูดเอง ไม่มีสคริป

ผู้ปราศรัยเลือกประเด็นเรื่องเองครับ ไม่มีใครมาเลือก หรือมาบอกว่าเรื่องนี้ต้องพูดอย่างนี้นะ แต่อาจจะบอกว่า เอ้ สุริยะใส สัปดาห์นี้น่าจะพูดเรื่องนี้หน่อย อะไรแบบนี้ แต่เราก็ไปหาเอง หาข้อมูล” สุริยะใส กตะศิลา สัมภาษณ์

นอกเหนือจากสองรายการเด่นบนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ แล้ว ในช่วงเวลาดังกล่าวจะสลับรายการด้วย การแสดงดนตรี และการปราศรัยของบุคคลต่างๆ ได้แก่ นักวิชาการ อดีตนักการเมือง ข้าราชการ สื่อสารมวลชน วิฑูรย์ชุมชน สลับขึ้นไปเพื่อชักจูงอารมณ์ผู้ชุมนุม โดยมีพิธีกรบนเวที ทำหน้าที่เชื่อมรายการให้มีความต่อเนื่อง

การปราศรัยโดนแซกกับเชิญในสาขาต่างๆ

บริหารจัดการรายการต่างๆ บนเวทีพันธมิตรฯ โดย จินตนา จอบุญ ผู้จัดการฝ่ายรายการเอเอสทีวีผู้จัดการ เน้นการเชิญแขกมาขึ้นเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ ก่อน เป็นลำดับแรก ก่อนประเด็นเนื้อหา คำกล่าวจาก จินตนา (รายการรู้ทันประเทศไทย วันที่ 8 ธันวาคม 2551) “การทำรายการเอเอสทีวีเดิมมองประเด็นแล้วเชิญแขก แต่พอมาชุมนุม พอมามาเวทีต้องดูว่าใครขึ้นตอนไหน ดนตรีตอนไหน คือมองเรื่องประเด็นน้อยลง มองแขกเป็นหลัก เดิมเราต้องหาประเด็นเพื่อมาล้อกับสถานการณ์แล้วหาแขก แต่พอมามาเวทีพันธมิตรฯ ดิดขัด ทำไม่ได้ เพราะแขก คือนักวิชาการไม่สะดวกมาขึ้นเวที ทำให้แขกส่วนหนึ่งถูกจำกัด ทั้งที่อิสระในการพูดเหมือนกัน ใครอยากจะทำอะไรก็พูด แต่ถ้าต้องขึ้นเวทีไม่เอา ถ้าออกรายการก็ได้”

สุริยะใส สัมภาษณ์ รายการ Practical Utopia บนเว็บไซต์ http://www.siamintelligence.com/suriyasai_interview/ ในวันที่ 19 สิงหาคม 2551 ให้ความเห็นว่า “เราต้องเข้าใจว่า พันธมิตรฯ ไม่ใช่พรรคการเมือง ไม่ใช่องค์กรที่เป็นทางการ เป็นขบวนการหลวมๆ และเกิดขึ้นเฉพาะกิจเฉพาะสถานการณ์ คนที่มาช่วยพ่อแม่ คนที่มากลางคนกลาง ความคิดความอ่าน อุดมการณ์ทางการเมืองแตกต่างกัน แต่อยู่ในสถานการณ์การต่อสู้ การแสวงจุดร่วม สงวนจุดต่างมันสำคัญ ผมก็ยอมรับว่า บนเวทีนี้ เรื่องการบริหารจัดการมันก็ยาก เช่น การคุมทิศทางการปราศรัย ในขณะที่คนขึ้นเวทีนี้ ความคิดความอ่านมันต่างกันมาก เพลงคนกับควาย อยู่บนเวทีเดียวกับเพลงหนักแผ่นดินได้ ซ้ายจัดอยู่กับขวาจัดได้ เพราะเป้าสำคัญ คือ อันตรายจากระบบทักษิณ เหมือนกัน”

ถึงแม้ว่า ผู้ที่ขึ้นเวทีปราศรัยมีความหลากหลายทั้งด้าน อาชีพ สถานภาพทางเศรษฐกิจ การศึกษา แนวคิด อุดมการณ์ แต่มีความเป็นเอกภาพ เนื่องจากมีอุดมการณ์สูงสุดเดียวกัน คือความอันตรายของระบบทักษิณ โดยคุณเนื้อหาโดยโครงสร้างของพันธมิตรฯเอง ดังคำสัมภาษณ์ พิภพ ธงไชย “แกนนำไม่ได้คุมนะ โครงสร้างมันคุมอยู่แล้ว โครงสร้างและทิศทางมันคุมอยู่ คุณไม่ต้องไปคุมอะไร ทุกคนขึ้นไปบนเวทีก็รู้อยู่แล้วจะพูดเรื่องอะไร พูดเรื่องเศรษฐกิจไม่ดี ไม่ไปยุให้คนไปเผา ใครพูดเกินนอกนี้ถูกเอาออกหมด ไม่ให้พูด มันมีทิศทางคุมของมันอยู่แล้ว”

การแสดงดนตรี

นอกจากทีมงานบนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯดูแลลำดับรายการส่วนกลาง ในส่วนการแสดงดนตรีจากศิลปินต่างๆ จัดสรรจัดการโดยทีมงานเอเอสทีวีผู้จัดการส่วนดนตรี ทำหน้าที่จัดลำดับ การขึ้นเวทีของศิลปิน วงดนตรีต่างๆ ในแต่ละวัน เพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ชุมนุม นำพาอารมณ์ผู้ชุมนุมในทุกช่วงเวลาของวัน

ในส่วนรายการประเภทข่าวสารการเมือง บนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ จะเห็นว่า ทีมงานเอเอสทีวีและทีมงานบนเวทีพันธมิตรฯ ได้นำเสนอข้อมูลข่าวสารการเมือง ในรูปแบบรายการเล่าข่าว วิเคราะห์ข่าว ผ่านช่องทางเวทีปราศรัยของพันธมิตรฯ ถึง 4 ช่วงเวลา ได้แก่ เวลาเช้า รายการข่าวยามเช้า เวลาสาย รายการสภาท่าพระอาทิตย์ เวลาบ่าย รายการชั่วโมง

โดยสรุป รูปแบบของรายการบนเวทีพันธมิตรฯ นับแต่ 18:00-06:00 นาฬิกา เป็นการปราศรัยจากแขกรับเชิญต่าง ๆ สลับกับการแสดงดนตรี โดยมีรายการเด่นในช่วงเวลา ค่ำ 2 รายการ คือ รายการรู้ทันประเทศไทย และ รายการปราศรัยจาก 5 แกนนำ โดยมีบุคคล ที่สำคัญ ได้แก่ เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง และ 5 แกนนำพันธมิตรฯ เป็นจุดดึงดูดความสนใจมวลชน อย่างไรก็ตาม แกนนำส่วนหนึ่งขึ้นเวทีปราศรัยอีกครั้ง ในช่วงเวลาระหว่าง 0:00-06:00 นาฬิกา เพื่อให้มวลชนยังคงตรึงอยู่กับเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าวมีมวลชน ค่อนข้างน้อย เช่น พลตรีจำลอง ศรีเมือง อาจขึ้นเวทีอีกครั้งในเวลา 02:00 นาฬิกา เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การรับชมการถ่ายทอดสดการประชุมพันธมิตรฯ ผ่านทางสถานีข่าว เอเอสทีวี ช่องนิวส์วัน รวมไปถึงช่องที่สังกัดเอเอสทีวี สามารถรับชมได้ผ่านจานรับสัญญาณ ดาวเทียม ทางเคเบิลทีวีท้องถิ่น โดยอนุญาตให้ผู้ประกอบการเคเบิลทีวีท้องถิ่นในประเทศไทย นำสัญญาณไปถ่ายทอดต่ออย่างสมาชิก หรือผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่เว็บไซต์เอเอสทีวีผู้จัดการ ออนไลน์

1.1.2 สื่อวิทยุ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่เพียงแต่ใช้ช่องทางโทรทัศน์ สื่อวิทยุใน เครื่อง เอเอสทีวีผู้จัดการ คลื่นวิทยุ 97.75 MHz หรือคลื่นยามเฝ้าแผ่นดิน ดำเนินการบริหารและ ผลิตรายการโดยทีมงานเอเอสทีวี รูปแบบรายการเป็นคลื่นวิทยุ เป็นรายการนำเสนอข่าว วิเคราะห์ข่าว ในประเด็นทางด้านการเมือง

ด้วยเหตุนี้ คลื่นวิทยุ 97.75 MHz จึงถูกใช้เป็นสื่อหนึ่งเพื่อถ่ายทอดสด สัญญาณเสียง การชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวทางการเมือง ปี 2551 ตลอด 24 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 25 พฤษภาคม 2551 ถึงวันที่ 3 ธันวาคม 2551 โดยการ ทำงานรับสัญญาณเสียงมาจากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี ขยายช่องทางสื่อ เพื่อตอบสนองผู้ ไม่สะดวกอยู่หน้าจอโทรทัศน์ ตลอด 24 ชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นการขยายช่องทางไปยัง กลุ่มเป้าหมายที่ใช้รูปแบบการดำเนินชีวิต นอกบ้าน ในสถานที่ทำงาน เป็นต้น

หากพิจารณาการเข้าถึงมวลชน พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ขยาย เครือข่ายสื่อวิทยุจาก คลื่นหลัก 97.75 MHz ไปสู่ เครือข่ายวิทยุชุมชนทั่วประเทศ เพื่อเข้าถึง ประชาชนในต่างจังหวัด โดยพร้อมเพรียงกัน โดยรายชื่อวิทยุชุมชนทั่วประเทศในเครือข่าย พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยทำการถ่ายทอดสัญญาณเสียงจากคลื่น 97.75 MHz มีดังนี้

ตารางที่ 2: ตารางแสดงรายชื่อวิทยุชุมชนที่เข้าร่วมเครือข่าย
ในการถ่ายทอดสดเสียงการประชุมพันธมิตรฯ ปี 2551

ภูมิภาค	จังหวัด	ความถี่คลื่นวิทยุ
กลาง	กรุงเทพฯ	FM 103.25 MHz
	กรุงเทพฯ / เขตพระนคร	FM 97.75 MHz
	กรุงเทพฯ / เขตจตุจักร	FM 97.75 MHz
	กรุงเทพฯ / เขตดอนเมือง	FM 107.25 MHz
	กรุงเทพฯ / เขตหนองแขม	FM 107.85 MHz
	กรุงเทพฯ / เขตสาทร	FM 92.25 MHz
ภาคเหนือ	เชียงใหม่	FM 100.25 MHz
		FM 102.25 MHz
		FM 103.25 MHz
	เชียงราย	FM 104.00 MHz
		FM 101.50 MHz
	พะเยา	FM 104.00 MHz
	น่าน	FM 104.00 MHz
	ลำปาง	FM 92.00 MHz
	พิษณุโลก	FM 92.00 MHz
แพร่	FM 94.00 MHz	

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	อุดรธานี	FM 94.25 MHz FM 102.75 MHz FM 103.25 MHz FM 105.00 MHz FM 105.25 MHz FM 106.00 MHz
	สุรินทร์	FM 96.00 MHz FM 103.25 MHz FM 104.25 MHz
	ขอนแก่น	FM 89.50 MHz FM 91.75 MHz FM 101.00 MHz FM 103.25 MHz FM 103.75 MHz FM 104.00 MHz FM 106.75 MHz
	ศรีสะเกษ	FM 96.25 MHz
	ร้อยเอ็ด	FM 93.25 MHz
	บุรีรัมย์	FM 93.00 MHz FM 99.00 MHz FM 104.50 MHz
	นครราชสีมา	FM 94.75 MHz FM 103.25 MHz
	อุบลราชธานี	FM 96.00 MHz FM 96.25 MHz FM 102.75 MHz FM 104.75 MHz
	สกลนคร	FM 88.60 MHz FM 90.00 MHz

		FM 98.75 MHz FM 102.75 MHz FM 103.00 MHz
	หนองบัวลำภู	FM 89.00 MHz FM 91.00 MHz FM 101.50 MHz FM 108.00 MHz
	นครพนม	FM 103.25 MHz
	สระแก้ว	FM 100.25 MHz
	กาฬสินธุ์	FM 91.25 MHz FM 92.35 MHz
	เลย	FM 94.25 MHz
	หนองคาย	FM 92.50 MHz FM 100.00 MHz
ภาคกลาง	ปทุมธานี	FM 87.75 MHz FM 97.75 MHz
	อยุธยา	FM 97.75 MHz
	กาญจนบุรี	FM 93.25 MHz
	นครปฐม	FM 106.25 MHz
	ลพบุรี	FM 94.00 MHz
	สมุทรสาคร	FM 96.75 MHz
	เพชรบุรี	FM 92.50 MHz FM 95.75 MHz
	ประจวบคีรีขันธ์	FM 93.25 MHz
	สมุทรปราการ	FM 103.25 MHz
	นครสวรรค์	FM 101.25 MHz
ภาคตะวันออก	ระยอง	FM 96.25 MHz FM 97.75 MHz FM 106.00 MHz

	ชลบุรี	FM 88.90 MHz FM 97.25 MHz
ภาคใต้	ยะลา	FM 104.25 MHz
	พังงา	FM 103.25 MHz
	สงขลา	FM 103.75 MHz
	พัทลุง	FM 103.00 MHz
	นราธิวาส	FM 103.25 MHz
	ภูเก็ต	FM 106.00 MHz
รวม 82 สถานี 41 จังหวัด		

ที่มา: www.manager.co.th, 4 พฤศจิกายน 2551

โดยสรุป สื่อวิทยุ 97.75 MHz ถ่ายทอดสัญญาณเสียงการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวีผู้จัดการ ไปยังผู้ฟังครอบคลุมทุกภูมิภาค โดยใช้วิทยุชุมชนในการเข้าถึงประชาชน ในพื้นที่ต่างจังหวัดทั่วประเทศ ทั้งภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในกรณีที่ไม่ได้รับสัญญาณคลื่นวิทยุ 97.75 MHz จากงานรับสัญญาณดาวเทียม

“เอเอสทีวี เข้าถึงได้มากที่สุด รองลงมาก็เป็นวิทยุชุมชน เพราะว่าเราใช้เครือข่ายวิทยุชุมชนทั่วประเทศเนี่ย เป็นร้อยละสถานี เพื่อเชื่อมสัญญาณจากเอเอสทีวี และก็ถ่ายทอดจากเอเอสทีวี และรองลงมาคือหนังสือพิมพ์ในเครือผู้จัดการ รวมทั้ง หลังๆก็ใช้รูปแบบการจัดเวทีปราศรัยไปทั่วประเทศ”, สุริยะใส กตะศิลา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2552

1.1.3 สื่อหนังสือพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์ในเครือเอเอสทีวีผู้จัดการ ครอบคลุม หนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์ นิตยสารผู้จัดการ 360° นิตยสาร Positioning

ภาพที่ 1: ภาพตัวอย่างสื่อสิ่งพิมพ์ในเครือผู้จัดการ

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน

หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์

นิตยสารผู้จัดการ

นิตยสาร Positioning

เอสทีวีผู้จัดการรายวัน เป็นหนังสือพิมพ์รายวัน ออกจำหน่ายทุกวันจันทร์ถึงวันเสาร์ (โดยฉบับวันเสาร์จะควรวินอาทิตยย์ไปด้วย) รูปแบบการนำเสนอข่าว ประเภท ธุรกิจและการเมือง โดยเฉพาะความเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในอดีตหนังสือพิมพ์ผู้จัดการมีบทบาทในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ในการตีพิมพ์ภาพข่าวการปราบปรามประชาชน และรายงานข่าวการประชุมมบนถนนราชดำเนิน เมื่อ สนิธิ ลิ้มทองกุล เจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน เริ่มจัดรายการเมืองไทยรายสัปดาห์สัญจร และพัฒนาไปเป็นรายการ “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ผู้จัดการรายวันจึงเริ่มรายงานความเคลื่อนไหวและเป็นกระบอกเสียง ให้กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยร่วมกับสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอสทีวี

ต่อมา ได้เปลี่ยนชื่อหนังสือพิมพ์และนิตยสารในเครือผู้จัดการ เนื่องจากศาลล้มละลายกลางพิจารณาให้บริษัท แมเนเจอร์ มีเดียกรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ผู้เป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์และนิตยสารในเครือผู้จัดการ มีสภาพล้มละลาย จึงส่งผลให้ไม่สามารถใช้ชื่อหนังสือพิมพ์เดิม นับตั้งแต่วันที่ 18 พฤศจิกายน 2551

ภาพที่ 2: ตัวอย่างรูปแบบหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวัน วันที่ 19 พฤศจิกายน 2551

วันพุธที่ 19 พฤศจิกายน พ. ศ. 2551 “ผู้จัดการ 2551 รายวัน” โดยยังคงนับจำนวนปี และจำนวนฉบับ ต่อเนื่องจากหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันเดิม แต่ไม่มีบรรณลักษณะภายในฉบับ

ภาพที่ 3: ตัวอย่างชื่อหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ ในช่วงเปลี่ยนผ่าน วันที่ 20 พฤศจิกายน 2551

วันพฤหัสบดีที่ 20 พฤศจิกายน พ. ศ. 2551 “สารจากเอเอสทีวี โดยทีมงานผู้จัดการ” ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ไม่ปรากฏการนับปี และเลขฉบับบนหัวหนังสือ รวมถึงไม่มีบรรณลักษณะภายในฉบับอีกเช่นกัน

ภาพที่ 4: ตัวอย่างชื่อหนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน ในปัจจุบัน

วันศุกร์ที่ 21 พฤศจิกายน พ. ศ. 2551 ที่มงานกองบรรณาธิการชุดเดิมของผู้จัดการรายวัน ออกหนังสือพิมพ์โดยใช้ชื่อว่า “เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน” โดยเริ่มระบุนับเลขปี และเลขฉบับบนหัวหนังสือ เป็นฉบับปฐมฤกษ์ มีราคาจำหน่าย 20 บาท และระบุในบรรณลักษณะที่ว่า บริษัท เอเอสทีวี (ประเทศไทย) จำกัด เป็นเจ้าของ

บริษัทเอเอสทีวีผู้จัดการ (ประเทศไทย) จำกัด เข้ามาบริหารส่งผลให้เปลี่ยนชื่อใหม่ที่คล้ายคลึงกับชื่อเดิม เป็น หนังสือเอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์ นิตยสารผู้จัดการ360° รายเดือน เป็นต้นมา โดยรูปแบบและการนำเสนอข่าวยังคงรูปแบบเดิม

การให้ความสำคัญต่อความต่อเนื่องในการรายงานข่าวสาร แม้ในกรณีที่มีภาวะวิกฤตขององค์กร หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันมีการบริหารจัดการในส่วนนี้ อย่างชัดเจน เพื่อให้ลูกค้าหรือกลุ่มเป้าหมายเข้าใจสถานการณ์ขณะนั้น

ส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน แบ่งเป็น 3 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1

- ชาวปก
- ในประเทศ-การเมือง
- การค้า-อุตสาหกรรม
- การตลาด
- ภูมิภาค
- ต่างประเทศ
- SMEs-ไอทอป
- ไอที-เกม-นวัตกรรม
- สัมภาษณ์พิเศษ/สกู๊ป
- บทความ

หมวดที่ 2

- ข้าวปก
- อสังหาริมทรัพย์
- ตลาดเงิน-ตลาดทุน
- ตลาดทุนโลก
- บริษัทจดทะเบียน
- บทความ/วิเคราะห์หุ้น/สังคมหุ้น

หมวดที่ 3

- ข้าวปก
- ผู้จัดการ
- คุณภาพชีวิต
- 360 องศาของโลก
- บันเทิง/campus
- กีฬา
- สังคม/ไฮโซ
- ท่องเที่ยว/ธรรมชาติ

ส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์ แบ่งเป็น 19 หมวด ดังนี้

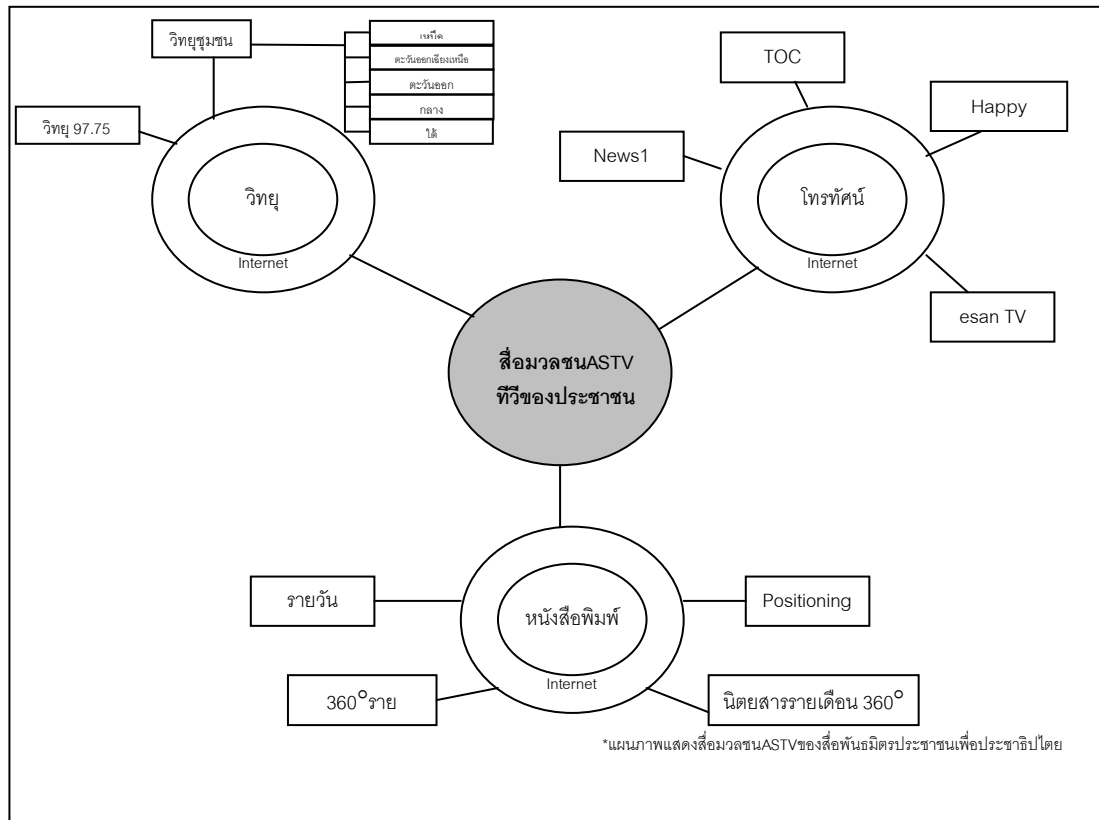
- ข้าวปก
- การเมือง
- เศรษฐกิจ-การค้า
- เศรษฐกิจโลก
- จินาวิวัฒน์
- บันเทิง
- บทความ
- ธุรกิจภูมิภาค
- การเงิน
- การตลาด
- ไอที

- ท่องเที่ยว-บริการ
- บ้าน-ที่ดิน
- รถยนต์
- E&M
- B-SCHOOL
- HR
- คุณภาพชีวิต
- SMART JOB

สื่อสิ่งพิมพ์ในเครือผู้เอเอสทีวีผู้จัดการ ตอบสนองกลุ่มผู้รับสารเป้าหมายที่มี การศึกษา มีความรู้หนังสือ โดยเฉพาะผู้จัดการ 360° รายสัปดาห์มีการผสมผสานการข่าวทั้ง สังคม ธุรกิจ การเมือง ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั้งรายวัน รายสัปดาห์ และ เป็นสื่อนำเสนอรายละเอียดข่าวเชิงลึก เนื่องจากมีพื้นที่สำหรับการอธิบายนำเสนอได้มากกว่า สื่ออื่น สำหรับนิตยสารผู้จัดการ 360° และนิตยสาร Positioning ถึงแม้จะเป็นนิตยสารประเภท การเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และยังสามารถสอดแทรกแนวคิด ความรู้ที่สนับสนุนประเด็นซึ่ง นำเสนอโดยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เช่น นิตยสาร Positioning ฉบับเดือน กันยายน 2551 นำเสนอเนื้อหาและแนวคิดเรื่อง การเมืองใหม่ โดยรูปแบบการสัมภาษณ์ ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์ โฆษกพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นิตยสารผู้จัดการรายเดือน ฉบับเดือนสิงหาคม 2551 นำเสนอประเด็นเรื่องเขาพระวิหาร “มรดกโลก มรดกใคร” เนื่องจาก การประกาศการขึ้นทะเบียนปราสาทพระวิหารเป็นมรดกโลก เป็นต้น

ผู้วิจัยสรุปการใช้สื่อมวลชนในเครือข่ายสถานีเอเอสทีวีผู้จัดการ ประกอบด้วยสื่อโทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ดังแผนผังที่ 2 ดังนี้

แผนผังที่ 2: แผนผังแสดงภาพรวมการใช้สื่อมวลชนของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.2 สื่อบุคคล

การปรากฏตัวของบุคคลต่างๆ เพื่อเข้าร่วมในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี 2551 ทั้งการขึ้นเวทีปราศรัย อยู่เบื้องหลัง เป็นแนวร่วม สร้างกระแสการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างหลากหลาย รวมทั้งแสดงความเป็นพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

สื่อบุคคลของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วย

1.2.1 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่ 1 ทั้งหมด 5 ท่าน ได้แก่

สนธิ ลิ้มทองกุล

- เป็นบรรณาธิการบริหาร หนังสือพิมพ์ ประชาธิปไตย
- เคยตั้งบริษัท Advance Media ใน [เครือข่ายเอสเอกรูป](#) ออกหนังสือ [ดิฉัน](#) ร่วมกับ พร สิทธิอำนาจ
- เป็นผู้ตั้งบริษัท ตะวันออกแมกกาซีน ทำหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายเดือน และหนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายสัปดาห์
- เคยเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม [หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ](#)
- เคยเป็นอาจารย์พิเศษ [คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์](#) ได้รับฉายาจากสื่อต่างประเทศว่า Media Mogul หรือ Media Tycoon
- เคยเป็นผู้ดำเนินรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ทางช่อง 9 อ.ส.ม.ท. ก่อนถูกระงับการถ่ายทอด เนื่องจากการกล่าวถึงพระราชอำนาจ
- เคยเป็นผู้ดำเนินรายการกลางแจ้ง เมืองไทยรายสัปดาห์สัญญาณ

(ที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki/>, 30 พฤศจิกายน 2551)

พลตรี จำลอง ศรีเมือง

- เป็นอดีตสมาชิก [สภานิติบัญญัติแห่งชาติ](#)
- เป็นอดีตรองนายกรัฐมนตรี
- เป็นผู้ว่าฯ [กรุงเทพฯ](#) 2 สมัย
- เป็นผู้ก่อตั้ง และหัวหน้า [พรรคพลังธรรม](#) คนแรก
- เป็นแกนนำของผู้ชุมนุมในเหตุการณ์ [พฤษภาทมิฬ](#) ปี พ.ศ. 2535

- เป็นก่อตั้งโรงเรียนผู้นำ อบรมบุคคลากรที่จะมีบทบาทเป็นผู้นำของสังคมต่อไปในอนาคตขึ้นที่จังหวัดกาญจนบุรี
- เป็นหนึ่งในสมาชิกสันติอโศก

พิภพ ธงไชย

- เคยเป็นนายกองค์การนักศึกษาในปี พ.ศ. 2510
- กรรมการเลขานุการมูลนิธิเด็ก
- กรรมการผู้จัดการสถาบันการศึกษาและศิลปวัฒนธรรม มูลนิธิเด็ก
- บรรณาธิการอำนวยการสำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก
- บรรณาธิการอำนวยการสำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก
- ประธานสถาบันเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
- ประธานสถาบันการ์ตูนไทย
- กรรมการบริหารสถาบันเด็ก
- ผู้จัดการ โรงเรียนอนุบาลหมู่บ้านเด็ก สานรัก
- กรรมการชี้ทิศทางสุขภาพคนไทย ปี 2547 – 2548
- กรรมการเหรียญภูมิคุณูปภาพไทย
- กรรมการมูลนิธิโกมล คีมทอง
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการรณรงค์เพื่อการปฏิรูปสื่อ (คปส.)
- ที่ปรึกษาคณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.)
- กรรมการ คณะกรรมการอำนวยการบ้านกาญจนาภิเษก
- กรรมการอำนวยการ สถาบันสัญญา ธรรมศักดิ์ เพื่อประชาธิปไตย
- กรรมการกองทุนคุ้มครองนักสิทธิมนุษยชน
- สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สมศักดิ์ โกศัยสุข

- เป็นเลขาธิการสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) มีบทบาทสำคัญในการต่อต้านการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย (สร.รฟท.)
- ที่ปรึกษา สหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)

สมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์

- เป็น [คอลัมนิสต์](#) ใน [หนังสือพิมพ์มติชน](#) และนักวิชาการ [การเมืองภาคประชาชน](#)
- เป็นครู ร.ร.วัดสระแก้ว
- เคยเป็นเลขาธิการสภาองค์การครูเพื่อสังคม(อคส.) เครือข่ายครูทั่วประเทศ 66 องค์การ
- เป็นที่ปรึกษา [สมัชชาคนจน](#)
- เป็นแกนนำต่อต้าน [กฎหมายขายชาติ 11 ฉบับ](#) และ [โครงการท่อก๊าซไทย-มาเลเซีย](#)
- เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบสัดส่วนที่พื้นที่เขต 6 สังกัด [พรรคประชาธิปัตย์](#)

การประสานระหว่างแกนนำ เพื่อนัดหมายการประชุมภายในแกนนำพันธมิตรฯ มีผู้ประสานงาน คือ สุริยะใส กตะศิลา ส่วนการบริหารด้านการร่างประกาศ แถลงการณ์ ทุกฉบับของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คือ ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์ โดยทั้ง 2 ท่าน เข้าร่วมการประชุมของแกนนำสม่ำเสมอ ยกเว้นในบางกรณีที่จัดประชุมเพียง 5 แกนนำเท่านั้น

สุริยะใส กตะศิลา

- เป็นผู้ประสานงาน [คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย](#)
- เป็นเลขาธิการ [คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย](#)
- บทบาทในฐานะผู้ประสานงานเครือข่ายพันธมิตร นอกจากมีการจัดแถลงข่าวคราวความเคลื่อนไหวของพันธมิตรผ่านสื่อ ซึ่งนายสุริยะใส แสดงบทบาทตามสื่อต่างๆ โดยเขาเคยถูกเชิญไปออกในรายการ [ถึงลูกถึงคน](#) ทางช่อง 9 อสมท. และรายการต่างๆ ของช่อง [ASTV](#) หลายครั้ง

ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์

- ผู้จัดรายการ [ยามเฝ้าแผ่นดิน](#)
- คอลัมนิสต์ [หนังสือพิมพ์ผู้จัดการ](#)
- บทบาทในฐานะโฆษกพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ร่างประกาศและแถลงการณ์ทุกฉบับของพันธมิตรฯ
- ผู้ดำเนินรายการบนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ

แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยรุ่นที่ 2 ทั้งหมด 5 ท่าน ๆ ได้แก่

สาวิทย์ แก้วหวาน

- เลขาธิการสมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)
- เป็นอดีตแกนนำสหภาพการรถไฟแห่งประเทศไทย (สร. ร.ฟ.ท.)
- เป็นโฆษกบนเวที ให้กับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการเคลื่อนไหวปี 2549

ศิริชัย ไม้งาม

- ประธานสหภาพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สร. กฟผ.)
- อดีตเป็นรองเลขาธิการสมาพันธ์แรงงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สฟท.)
- อดีตเป็นรองเลขาธิการปฏิบัติการสมาพันธ์แรงงาน รัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.)
- เป็นอดีตผู้นำในการคัดค้านการขายโรงไฟฟ้าบางปะกง แม่เมาะ และราชบุรี

สำราญ รอดเพชร

- ผู้ดำเนินรายการ สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี
- อดีตผู้สมัคร ส.ส. พรรคประชาธิปัตย์
- อดีตสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

มาลีรัตน์ แก้วก่า

- เป็นนายกสมาคมผู้นำสตรีท้องถิ่น จังหวัดสกลนคร
- เป็นผู้ประสานงานเครือข่ายผู้หญิงกับรัฐธรรมนูญ
- ประสานงานคณะทำงานขบวนการผู้หญิงกับการปฏิรูปการเมือง
- เป็นกรรมการสมาคมนักเขียนแห่งประเทศไทย
- เป็นกรรมการมูลนิธิรพีพร เพื่อสวัสดิการนักเขียน
- เป็นกรรมการมูลนิธิ สุภาวี เทวกุล

ศรัณยู วงษ์กระจ่าง

- เป็นนักแสดง พิธีกร รวมทั้งผู้กำกับการแสดงละครและภาพยนตร์
- เข้าร่วมการประชุมในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ ปี 2535
- เข้าร่วมการประชุมร่วมกับพันธมิตรฯ นับแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 เป็นต้นมา
- ขึ้นร้องเพลงบนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ ในปี 2551 อย่างสม่ำเสมอ

แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยระดับภูมิภาค ได้แก่

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคเหนือ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคกลาง

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคตะวันออก

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคใต้

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ยังแยกย่อยลงไปถึงจังหวัด เช่น

คณะทำงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เลย โดย หินชนวน อโศกตระกูล

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พิษณุโลก โดยภูริทัต สุทธธรรม เป็นต้น

แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยสหรัฐอเมริกาและแคนาดา ได้แก่

พันธมิตรฯ SEATTLE, WASHINGTON

พันธมิตรฯ DENVER, COLORADO

พันธมิตรฯ HOUSTON, TEXAS

พันธมิตรฯ LOS ANGELES, CALIFORNIA

พันธมิตรฯ LAS VEGAS, NERVADA

พันธมิตรฯ CHICAGO, ILLINOIS

พันธมิตรฯ NEWYORK, NEW YORK

พันธมิตรฯ DC, WASHINGTON DC

ที่มา: www.padusa.org, 18 เมษายน 2552

1.2.2 นักวิชาการ

นักวิชาการที่เข้าร่วมกับพันธมิตรฯ ได้แก่

- [ศ.ดร.ปราโมทย์ นาครทรรพ](#)
- ศ.ดร.ชัยอนันต์ สมุทวานิช
- [ศ.ดร.ภูวดล ทวงประเสริฐ](#)
- [รศ.ดร.เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง](#)
- [ศ.ดร.จรัส สุวรรณมาลา](#)
- ศ.ระพี สาคริก
- [รศ.วิทยากร เชียงกุล](#)
- [ผศ.ดร.สุรัตน์ ไหวราชัยกุล](#)
- [รศ.ดร.สุนัย ภรณ์วลัย](#)
- [รศ.ดร.ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ](#)
- [รศ.ดร.วรรณธรรม กาญจนสุวรรณ](#)

- [ดร.อนันต์ เหล่าเลิศวรกุล](#)
- [ดร.ประยูร อัครบวร](#)
- [ผศ.นพ.ตฤย์ สิทธิสมวงศ์](#)
- [ศ.ภิชาน ล้อม เพ็งแก้ว](#)
- [ดร.อนุสรณ์ ศรีแก้ว](#)
- [เทพมนตรี ลิมปพยอม](#)
- [ศ.ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์](#)
- [วิวัฒน์ ศัลยกำธร](#)
- [รศ.ดร.ชวิน ลีนะบรจง](#)
- [ผศ.จำรูญ ณ ระนอง](#)
- [คณาจารย์และนักศึกษามหาวิทยาลัยรังสิต](#)
- [คณาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย](#)
- [มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร](#)
- [นพ.เอก ณะสิริ เป็นต้น](#)

ที่มา: <http://th.wikipedia.org>, 12 ตุลาคม 2551

1.2.3 องค์กรพัฒนาเอกชน

องค์กรที่เข้าร่วมชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

- NGO ภาคใต้ นำโดย บรรจง นะแส
- NGO ภาคเหนือ นำโดย สุริยันต์ ทองหนูเอียด
- คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตย (ครป.) นำโดย พิทยา ว่องกุล
- สมัชชาประชาชนเพื่อการปฏิรูปการเมือง (สปป.)
- เครือข่ายประชาชนต้านคอร์รัปชัน (คปต.) วีระ สมความคิด

1.2.4 รัฐวิสาหกิจ

ประกอบด้วยกลุ่มสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจจำนวน 43 แห่ง กลุ่มหลักอยู่ที่ สหภาพรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้า สหภาพรัฐวิสาหกิจการรถไฟ และสมาพันธ์รัฐวิสาหกิจแรงงานสัมพันธ์ (สรส.) ซึ่งประกอบด้วย

- สร.กสท. (การสื่อสารแห่งประเทศไทย)
- สร.ท. (ทีโอที)
- สร.กปน. (การประปานครหลวง)
- สร.กฟผ. (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)
- สร.กบท. (การบินไทย)

แกนนำสหภาพ ได้แก่

- ศิริชัย ไม้งาม ประธานสหภาพการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- สวัสดิ์ แก้วหวาน เลขาธิการสมาพันธ์รัฐวิสาหกิจ การรถไฟแห่งประเทศไทย สาขาหาดใหญ่
- สุทธิชัย สุวรรณชาติ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การรถไฟแห่งประเทศไทย สาขาหาดใหญ่
- สาทร์ สิ้นปลู ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทย สาขานครราชสีมา
- พงษ์วุฒิ พงษ์ศิลาภรณ์ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจบรรพท ทีโอที จำกัด (มหาชน)
- สนั่น บุญออก ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)
- สหภาพการบินไทย
- สมชาย ศรีนิเวศ ประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ การประปานครหลวง
- ไพโรจน์ กระจ่างโพธิ์ เลขาธิการสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)
- อำนาจ พลละมี คณะกรรมการฝ่ายการเมือง สรส.

- คมสันต์ ทองศิริ รองประธานสหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการไฟฟ้านครหลวง

1.2.5 ข้าราชการ อันได้แก่ อดีตข้าราชการทหาร องค์การครู

- พลเอก ปฐมพงษ์ เกษรศุกร์
- พลอากาศเอก ณพคุณษ์ มั่นทะจิตร อดีตรองผู้บัญชาการทหารอากาศ
- เครือข่ายครูคัดค้านการถ่ายโอน อวยชัย วัดทา

1.2.6 นักการเมือง

- กลุ่มสว. [รสนา โตสิตระกูล](#) ส.ว.กทม. เครือข่าย 30 องค์การต้านคอร์รัปชั่น
- สุมล สุตะวิริยะวัฒน์ ส.ว.เพชรบุรี
- [คำณูณ สิทธิสมาน](#)
- กษิต ภิรมย์
- ไชยวัฒน์ ลินสุวงศ์
- ไกรศักดิ์ ชุณหะวัณ
- ประพันธ์ คุณมี
- พิเชฐ พัฒนโชติ

1.2.7 สันติอโศก

พุทธสถานสันติอโศก ก่อตั้งโดย สมณะโพธิรักษ์ เป็นผู้ก่อตั้งพรรคพลังธรรม โดยมี พลตรีจำลอง ศรีเมืองเป็นหัวหน้าพรรค ต่อมาในปี พ.ศ. 2535 สันติอโศกได้เข้าร่วมในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬ เพื่อล้มล้างรัฐบาลของสุจินดา คราประยูร และนับแต่ปี 2549 เป็นต้นมา สันติอโศก ได้เข้าร่วมในการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพื่อล้มล้างรัฐบาลของ [ทักษิณ ชินวัตร](#) และ พ.ศ. 2551 เพื่อล้มล้างรัฐบาลของ [สมคร สุนทรเวช](#)

เครือข่ายสันติอโศก ปัจจุบันมีพุทธสถานสันติอโศกและสาขาอีก 8 สาขา ดังต่อไปนี้

- พุทธสถานสันติอโศก ตั้งอยู่ถนนสุขาภิบาล 1 เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ
- พุทธสถานปฐมอโศก จังหวัดนครปฐม

- พุทธสถานศิระะอโศก จังหวัดศรีสะเกษ
- พุทธสถานศาลืออโศก จังหวัดนครสวรรค์
- พุทธสถานสีมาอโศก จังหวัดนครราชสีมา
- พุทธสถานราชธานีอโศก จังหวัดอุบลราชธานี
- พุทธสถานภูผาฟ้าน้ำ จังหวัดเชียงใหม่
- สังฆสถานทักษิณอโศก จังหวัดตรัง
- สังฆสถานหินผาฟ้าน้ำ จังหวัดชัยภูมิ

1.2.8 นักธุรกิจ

- ปรีดา เตียสุวรรณ ประธานกรรมการ บริษัท แพรนด้า จิวเวอรี่ จำกัด ฯลฯ

นักธุรกิจ ในบางส่วนไม่มีการเปิดเผยชื่อธุรกิจ เป็นการมาเข้าร่วมในนามส่วนบุคคล

1.2.9 เอเอสทีวี

พิธีกร ผู้ดำเนินรายการบนเวที

ทีมงานจากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี เข้าร่วมการดำเนินรายการบนเวทีปราศรัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นพิธีกรรายการบนเวที เพื่อเชื่อมโยงรายการ และเป็นการร่วมสร้างกำลังใจ และติดต่อสื่อสารกับผู้ชุมนุม เพื่อให้มีส่วนร่วม อาทิ

- สโรชา พรอุดมศักดิ์
- อัญชะลี ไพริรัก
- กมลพร วรกุล
- จินดาร์ตัน เจริญชัยชนะ
- เต็มศักดิ์ จารุปราณ
- อมร อมรรัตนานนท์

ทีมงานเอเอสทีวี ได้แก่ ทีมงานเบื้องหลังเวที

เนื่องจากการทำงานร่วมกับมวลชน ที่งานต้องเป็นตัวกลางในกรณี ประชาชน เข้ามาขอพบพิธีกรรายการต่างๆ ด้านหลังเวที มีการบริหารจัดการที่งานอย่างเป็นระบบ

1.2.10 ทรายความ

เป็นกลุ่มทรายด้านสิทธิมนุษยชน ของสภาทรายความ และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับกฎหมายมหาชนพอสมควร เนื่องจากการเป็นทีมทรายที่รับว่าความกับชาวบ้านและเอ็นจีโอ กลุ่มต่างๆ มานาน ได้แก่ [สุวัตร อภัยภักดี](#), [นิติธร ล้ำเหลือ](#)

1.2.11 ศิลปิน

ศิลปินที่เข้าร่วมการเคลื่อนไหวกับกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วย นักร้อง นักแสดง นักกวี และจิตรกร

นักร้อง

นักร้องมีบทบาทในการเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ ในปี 2551 เนื่องจากการสร้างความบันเทิง และสร้างอารมณ์ร่วมกับมวลชน เป็นการปลุกใจและขวัญกำลังใจให้กับผู้ชุมนุม (รักเธอประเทศไทย 50 ศิลปินบนเวทีภูษาคี, 2551)

- ^{ตัว} [ศรัณยู วงษ์กระจ่าง](#)
- [สุกัญญา มิเกล](#)
- [ี] [ปิ คณาคำ](#)
- [นั้ดดา วียะกาญจน์](#)
- [หร้ง ร็อกเคสตร์้า](#)
- [อืด คีริบูน](#)

- หงา [คาราวาน](#)
- [ซุซุ](#) และ [เศก ศักดิ์สิทธิ์](#)
- [แฮมเมอร์](#)
- [ไฮป แฟมิลี่](#)
- มาลีฮวนน่า
- [แสงธรรมดา](#)
- [ไก่ แมลงสาบ](#)
- [สมิธ บัณฑิต](#) (สมิธ [สมิธ แอนด์ เซน](#))
- [วรเชษฐ์ เอ็มเป็ย](#) ([เชษฐ์ สไมล์บัฟฟาโล่](#))
- [ณัฐ ยนตรรักษ์](#) และ [พ-วงเดือน ยนตรรักษ์](#)
- [เค็ก อุทัย ปุณณมณฑ์](#) (เค็ก [บีไฟว์](#))
- [วสันต์ สิทธิเขตต์](#)
- [ประทีป ขจัดพาล](#)
- [ยุพชาน งามสมชาติ](#)
- [จ๊อบ บรรจบ](#)
- [คีตาญชลี](#)
- [อลิส คริสตัล](#)

นักแสดง

ทั้งที่ขึ้นเวทีพันธมิตรฯ หรือมาร่วมกิจกรรมการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กล้องเอเอสทีวีมักเก็บภาพดาราดูมาปรากฏภายในสถานที่ชุมนุม เพื่อไว้เผยแพร่เป็นการดึงดูดผู้เข้าร่วมชุมนุม อันได้แก่

- จอย [ศิริลักษณ์ ผ่องโชค](#)
- พริก [กานต์ชนิต ชำมะกุล](#)
- ฝ้าย [สิรินทรยา สัตยาชัย](#)
- อ้ม [สุนิชา ดิษยบุตร](#)
- เต๊ะ [ศตวรรษ เศรษฐกร](#) ฯลฯ

นักกี โดยมากไม่ได้ขึ้นเวทีแต่จะส่งผลงานบทกวี คำกลอนมาร่วม

- [คมทวน คันธนู](#)
- [อังคาร กัลยาณพงศ์](#)
- [เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์](#)
- [ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ](#)
- [มนตรี ศรียงค์](#)
- [ไพโรจน์ ขาวงาม](#)
- [รงค์ วงษ์สวรรค์](#)
- [จิระนนท์ พิตรปรีชา](#)
- [เปลว สีเงิน \(นักหนังสือพิมพ์อาวุโส ไทยโพสต์\)](#)

จิตรกร ร่วมสร้างสีสันให้กับการชุมนุม สร้างผลงานเพื่อการกุศลโดยการประมูล
ภาพผลงาน ออกแบบฉาก

- [อังคาร กัลยาณพงศ์](#)

- ระเบิด สาคริก
- วสันต์ สิทธิเขตต์

ที่มา: <http://th.wikipedia.org>, 20 พฤศจิกายน 2551

1.2.12 นักเรียนนักศึกษา

ทีจีโอ (TGO) ย่อมาจาก Thaksin Get Out!

กลุ่มทีจีโอ เป็นหนึ่งในเครือข่ายคนไม่เอาทักษิณ บนชุมชนออนไลน์ Hi5 กลุ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2549 ผู้ดูแลกลุ่มคนปัจจุบัน คือ ปิยชาติ แดงพวงไพลูย์ (แยม) และ เปมิกา ฉัตรวิญญาคุปต์ (แหม่ม) ผู้อาวุโสของกลุ่มทีจีโอ

กลุ่มทีจีโอเข้าร่วมการชุมนุมกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2551 สมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่คือ พนักงานบริษัท ใช้การติดต่อสื่อสารทาง Hi5 และอีเมลล์ เพื่อนัดหมายพบปะกันในที่ชุมนุม โดย ปิยชาติ เป็นดังผู้กระจายข่าวสาร กิจกรรมการเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไปยังสมาชิกกลุ่มทีจีโอ

บทบาทหลักของกลุ่มทีจีโอ คือการเข้าไปช่วยเสริมการชุมนุมของพันธมิตรฯ ในส่วนที่ยังขาด ได้แก่ หน่วยอาสาพยาบาล จัดเตรียมเอกสารในการลงชื่อร่วมถอดถอน เข้าร่วมการดาวกระจาย และสร้างสีสันให้กับที่ชุมนุมโดยเฉพาะช่วงที่มีคนชุมนุมน้อยเช่น เวลา 1:00-2:00 นาฬิกา สมาชิกของกลุ่มทีจีโอมีจำนวนมากที่สุด ถึง 7,000 สมาชิกในช่วงการชุมนุมพันธมิตรฯ ปี 2551

ที่มา: รายการจ้อเหลือใจ ออกอากาศช่องเอเอสทีวี นิวส์วัน วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2552

ช่องทางการสื่อสารหลักของกลุ่ม คือ <http://www.t-g-o.org/>

ช่องทางการสื่อสารใหม่ของกลุ่ม คือ <http://www.tgocity.com/>

กลุ่มโครงการหนังสือพิมพ์ออนไลน์ DemoCrazy (เดโมแครซี)

กลุ่มเดโมแครซี ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2551 เป็นการรวมตัว ของนิสิต นักศึกษา และคนรุ่นใหม่ที่มีความสนใจเหตุการณ์บ้านการเมือง และเป็นนักคิดนักเขียนที่ต้องการ

ถ่ายทอดความเป็นไปของบ้านเมือง ตามแบบฉบับวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดพื้นที่ แสดงความคิดเห็น เป็นกระบอกเสียงของเยาวชน

กลุ่มเดโมแครซี ออกสื่อโดยนำเสนอในรูปแบบนิตยสาร ความถี่ทุกช่วงต้นเดือน ผ่าน 2 ช่องทาง ได้แก่ ช่องทาง Print Edition ซึ่งเผยแพร่ผ่านกิจกรรมทางการเมืองต่างๆ รวมทั้ง ในสถานที่ชุมนุมพันธมิตรฯ และ ช่องทาง Digital Edition ซึ่งผู้อ่านสามารถอ่านและดาวน์โหลด บนอินเทอร์เน็ต ที่เว็บไซต์ <http://www.demo-crazy.com>

หัวหน้ากองบรรณาธิการของโครงการหนังสือพิมพ์ออนไลน์นี้ ได้แก่ คุณแสงธรรม ชุนชฎาธาร เป็นบุตรชายของ มาลีรัตน์ แก้วก่า แกนนำพันธมิตรฯ รุ่นที่ 2 ในการเคลื่อนไหวของ พันธมิตรฯ แสงธรรม

กลุ่มเป้าหมายหลักคือ กลุ่มวัยรุ่น อายุ 12-30 ปี ส่วนกลุ่มเป้าหมายรอง คือ คนทั่วไป แสงธรรมได้ให้สัมภาษณ์หนังสือพิมพ์ผู้จัดการรายวันประจำวันที่ 12 พฤษภาคม 2551 กล่าวไว้ช่วงหนึ่งว่า “วัยรุ่นถือว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักที่เน้นในตอนแรก ส่วนกลุ่มเป้าหมายรองคือคนทั่วไป แต่กลับกลายเป็นผู้ใหญ่ให้ความสนใจมากกว่า เป็นสิ่งที่เซอร์ไพรส์เหมือนกัน ผู้ใหญ่เริ่มอยากรู่ว่าเด็กสนใจอะไร คิดยังไง มันช่วยให้ผู้ใหญ่บางคนมีความหวังขึ้นมาว่าเด็กสมัยนี้ยังสนใจการเมืองอยู่ แม้จะไม่เฟื่องฟูเหมือนยุค 14 ตุลา” กิตติพันธ์ นาคทอง เสริมอีกว่า “ครั้งหนึ่งเคยมีการชุมนุมที่สยามพารากอนของกลุ่มพันธมิตร ก็มีวัยรุ่นจำนวนมากเข้ามาร่วมชุมนุม มันสะท้อนให้เห็นว่าเมื่อถึงเวลาที่มีคนลุกขึ้นมา พวกเขาพร้อมที่จะลุกขึ้นตาม คือถ้าไม่มีคนขับเคลือนคอยนำ พวกเขาก็ไม่รู้ว่าจะไปทิศทางใด”

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ เดโมแครซี มีจุดเด่นในการนำเสนอให้ดึงดูดความสนใจ ในมุมมองของกลุ่มวัยรุ่น ด้วยการใช้อยุทธวิธีทำให้เป็นเรื่องสนุก และให้ผู้อ่านตัดสินใจ เชื่อความคิดเห็นนั้นได้เอง โดยที่การนำเสนอจะมีคำตอบแฝงอยู่ในเนื้อหา ดังคำกล่าวเสริมถึง จุดเด่นในการนำเสนอของบรรณาธิการเดโมแครซี

“นิตยสารประเภทซุบซิบดาราเมียอดขายดีอาจเพราะมันมีแง่มุมการ นำเสนอที่น่าสนใจ เป็นแง่มุมที่คนอยากรู้ มันเป็นธรรมชาติของมนุษย์ที่อยากรู้อะไร เรื่องส่วนตัวของคนอื่น ย้อนกลับมาคือ เรื่องที่มันเกี่ยวกับเราจริง ๆ อย่างการเมือง กลับถูกนำเสนอให้กลายเป็นเรื่องน่าเบื่อ เราจึงเกิดแนวคิดที่อยากรู้ นำเสนอให้ น่าสนใจ บางส่วนเราก็อยากทำออกมาคล้ายลักษณะการซุบซิบ แต่จะเป็นการ

ชุบชิบในแง่สร้างสรรค์ไม่ผิดศีลธรรม อย่างใครแอบไปกินข้าวกับใคร เราไม่ได้ นำเสนอเชิงชู้สาว แต่เสนอในมุมที่มีนัยยะทางการเมืองอะไรแฝงอยู่เปล่า หรือ อย่างกรณีลูกถีบสะท้านสภา เราก็นำเสนอในรูปแบบของการโต้คำพูด เพราะมันเป็นสิ่งที่คนในสังคมสนใจอยากรู้ว่า ในสถานการณ์ตอนนั้นเป็นอย่างไร เราก็จะนำปากคำทั้งของตัวคุณการุณ ไชยกุล คุณสมเกียรติ พงษ์ไพบูลย์และพยานต่างๆ ว่า เขาพูดอย่างไร ซึ่งแต่ละคนก็พูดไม่เหมือนกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะกลายเป็นคำตอบให้ตัวมันเอง คนอ่านจะคิดได้เองว่าจะเชื่ออย่างไร" รองบรรณาธิการกล่าวเสริมอีกว่า "มันเป็นการตรวจสอบนักรบการเมืองแบบหนึ่งที่ใช้สีสันเป็นตัวกระตุ้น ให้ดึงดูดความสนใจได้มากขึ้น ทำให้เป็นเรื่องน่าสนุกที่แฝงไปด้วยการตรวจสอบนักรบการเมืองไปในตัว เช่นการออกมาแฉคดีทุจริตต่างๆ เพื่อให้คนรู้และช่วยกันตรวจสอบพวกเขา คือมันเป็นเรื่องของการทำหน้าที่สื่ออย่างหนึ่งที่ต้องมียุทธวิธี ให้ดูน่าสนใจมากขึ้น"

ทีมงานมีกองบรรณาธิการเกือบทุกคนมี Blog หรือชุมชนออนไลน์ Hi5 เผยแพร่ ข้อมูลเป็นของตัวเองทั้งสิ้น เช่น <http://www.oknation.net/blog/krithin> เป็นต้น

ช่องทางการสื่อสารหลักของกลุ่ม คือ <http://www.demo-crazy.com/home/>
ช่องทางรอง คือ <http://democrazyclub.hi5.com>

สาธิตมัชฌวาน แห่งมหาวิทยาลัยราชดำเนิน

การรวมตัวกันของ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน คนรุ่นใหม่ ในการจัดตั้ง โรงเรียนสาธิตมัชฌวานแห่งมหาวิทยาลัยราชดำเนิน เพื่อเป็นโรงเรียนทางการเมืองเยาวชน ควบคู่ไปกับมหาวิทยาลัยราชดำเนิน ทำหน้าที่ในการประสานงาน ทำกิจกรรมหรือการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน คนรุ่นใหม่ และเป็นการกระตุ้นให้คนรุ่นใหม่กลุ่มอื่นมาแสดงพลังร่วมกันมากยิ่งขึ้น ผู้ประสานงานเริ่มแรก คือ ศตวรรษ อินทราวุธ และ แสงธรรม ชุนชฎาธาร จัดมีเดันท์ภายในสถานที่ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตัวแทนสาธิตมัชฌวานในปัจจุบัน คือนวกร รัตนมณี (<http://satitmakkawan.wordpress.com/about/>)

กิจกรรมของสาธิตมัชฌวาน ประกอบด้วย โครงการเด็กแนวกู้ชาติ (รวบรวมความรู้สึกร่วมกันจากการชุมนุมพันธมิตรฯ ของกลุ่มเยาวชน) การออกค่ายการศึกษา อบรมให้ความรู้ แจกใบปลิว โดยใช้รูปแบบการดึงดูดความสนใจจากกลุ่มวัยรุ่น

ช่องทางการสื่อสารหลักของกลุ่ม คือ <http://satitmakkawan.wordpress.com/> (ปัจจุบันไม่แอคทีฟ ไม่มีการ Update ข้อมูล)

เยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือ เครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ

เยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (Young PAD) ได้มีการก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 กันยายน 2551 เป็นการรวมตัวของกลุ่มเยาวชน นิสิต นักศึกษาที่มาจากทุกภาคส่วน เพื่อดำเนินกิจกรรมคู่ขนานไปกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มุ่งเน้นให้เยาวชน คนรุ่นใหม่ ตื่นตัวทางการเมือง ปลุกฝังจิตสำนึกให้เยาวชนรักประเทศไทย จัดกิจกรรมการชุมนุมใหญ่ ในวันที่ 6 กันยายน 2551 บริเวณอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย เพื่อประกาศเรียกร้องให้นิสิต นักศึกษาทุกสถาบันแสดงออกถึงการต่อต้านรัฐบาลสมัคร ด้วยการหยุดเรียนพร้อมกันในวันที่ 9-11 กันยายน 2551

(ที่มา: <http://www.youngpad.org/viewcontent/?p=15>), 4 กุมภาพันธ์ 2552

นิสิตและนักศึกษาจากสถาบันต่างๆ เข้าร่วมกว่า 80 สถาบัน ซึ่งก่อตั้งโดยการ์ดอาสาของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

- กุลทิพย์ กาลสัมฤทธิ์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- แสนยากรณ์ สิงห์วีรธรรม คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- วรเมธ ภูภูมิรัตน์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต
- ศิริพล เคารพธรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- วสันต์ วานิชย์ เป็นผู้ประสานงานเครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ

เยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (Young PAD) ดำเนินกิจกรรมทางการเมือง โดยใช้สะพานมัฆวานรังสรรค์เป็นหลัก จัดให้มีการปราศรัยปลุกจิตสำนึกทางการเมือง สลับกับการแสดงดนตรี ด้วยการอบรมพื้นฐานทางการเมือง ให้กับตัวแทนมัธยม จากสถาบันต่างๆ และกิจกรรมผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ อีเมลล์ ไลน์ ในเดือนตุลาคม 2551 จัดตั้งศูนย์ประสานงานอยู่ในบริเวณชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย บริเวณข้างร้านเซเว่นอีเลฟเว่น ทำเนียบรัฐบาล เป็นสถานที่ให้ข้อมูล ความเคลื่อนไหวกิจกรรมต่างๆของ

Young PAD ทาง youngpad.hi5.com, www.youngpad.org, อีเมลล์ youngpad@gmail.com

ที่มา : ผู้จัดการออนไลน์ Life on Campus :

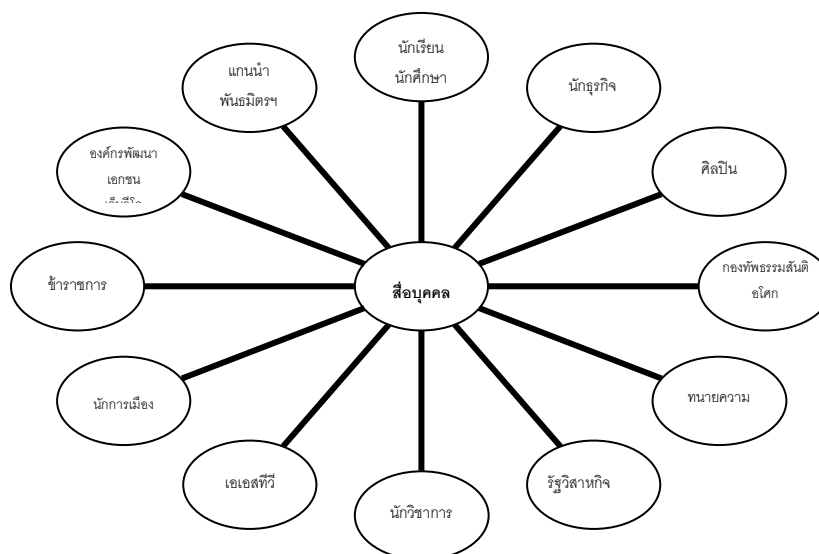
<http://www.manager.co.th/Campus/ViewNews.aspx?NewsID=9510000116852>

สื่อที่ Young PAD เลือกใช้ในการให้ข้อมูล ประชาสัมพันธ์ ข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยจุดเด่นของสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ที่สามารถให้ดาวน์โหลด ภาพ คลิปวีดิโอ กิจกรรม การปราศรัยต่างๆ ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย สามารถส่งต่อข่าวสารได้กว้างขวางขึ้น และสามารถเข้ามาติดตามข่าวสารย้อนหลังได้ตลอดเวลา

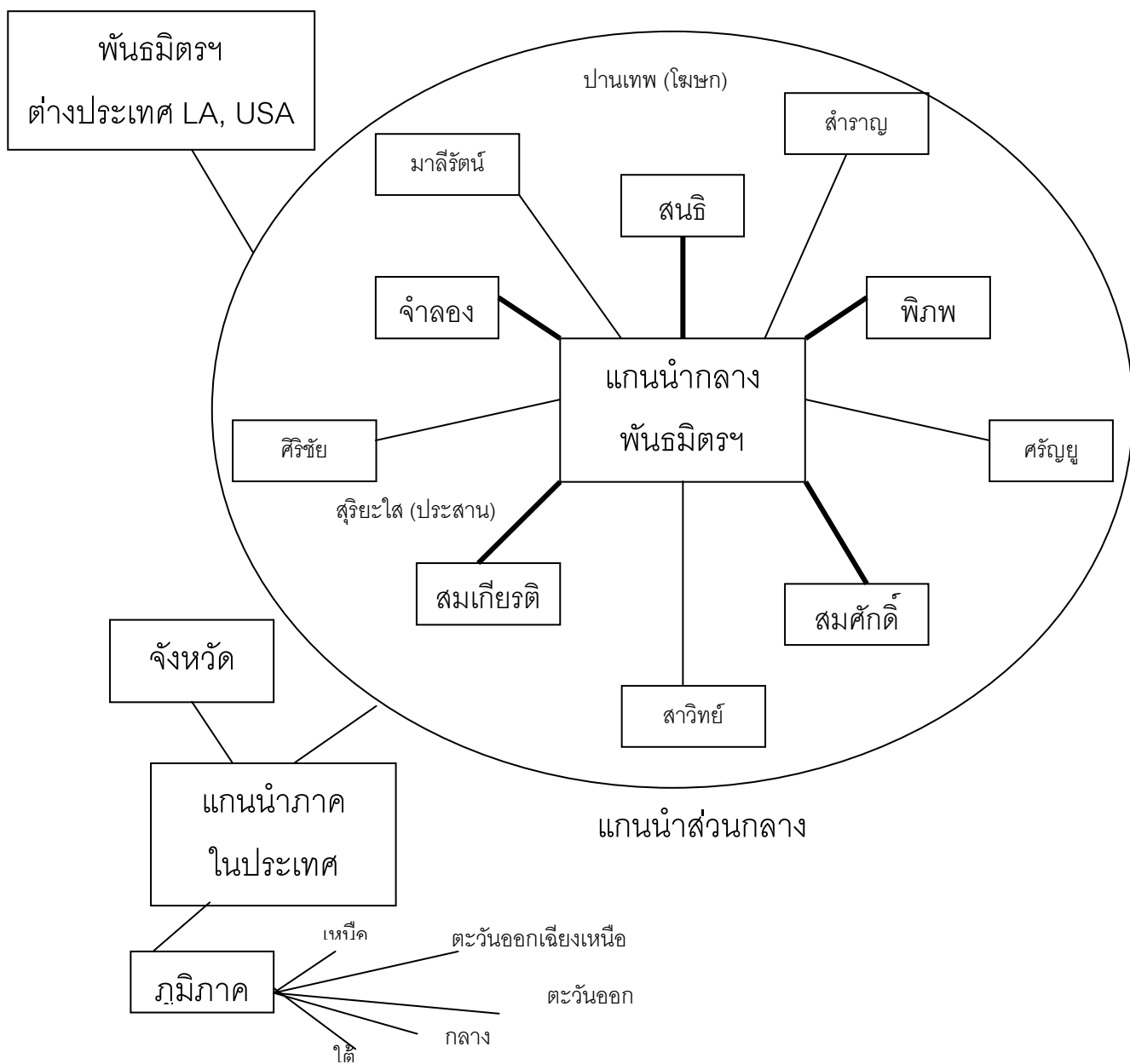
ช่องทางการสื่อสารหลักของกลุ่ม คือ <http://www.youngpad.org/home/index.htm>

ช่องทางการสื่อสารรองของกลุ่ม คือ <http://youngpad.hi5.com>

แผนผังที่ 3: แผนผังแสดงภาพรวมการใช้สื่อบุคคลของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

แผนผังที่ 4: แผนผังแสดงแกนนำกลางของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

1.3 สื่อเฉพาะกิจ

สื่อเฉพาะกิจของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

1.3.1 สื่อใหม่

ในยุคโลกาภิวัตน์ พัฒนาการจากสื่อมัลติมีเดียประกอบเข้ากับโปรแกรมซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลทั้งในรูปแบบของภาพ

ตัวหนังสือ กราฟ สถิติ สร้างภาพเคลื่อนไหว โดยสามารถส่งผ่านระบบโทรคมนาคมและระบบเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ในโลกของการเชื่อมโยง ทำให้เข้าถึงผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

ด้วยเหตุนี้ พันธมิตรฯ จึงขยายการสร้างสื่อใหม่ๆ โดยตอบสนองการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามการดำเนินชีวิต โดยสื่อใหม่นั้นได้แก่ สื่อเว็บไซต์ผ่านอินเทอร์เน็ตและการส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (SMS) ดังนี้

1.3.1.1 สื่อเว็บไซต์ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น

- เว็บไซต์ประชาสัมพันธ์ความเคลื่อนไหวต่างๆของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย อย่างเป็นทางการ ได้แก่

จากการศึกษาพบว่า สื่อในเครือ เอเอสทีวีผู้จัดการทั้งหมดไม่ว่า สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี ช่อง นิวส์วัน หนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการ วิทยุ ที่ใช้เพื่อเป็นช่องทางการสื่อสารสำหรับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีรูปแบบเว็บไซต์ทั้งหมด เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปผู้เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงสื่อทั้งหมดได้สะดวก

ตารางที่ 3 : ตารางแสดงรายละเอียดเว็บไซต์สื่อในเครือเอเอสทีวีผู้จัดการ ซึ่งเป็นช่องทางสื่อสารพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

(หนังสือพิมพ์) เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์	www.manager.co.th
สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี	www.astv-tv.com
เอเอสทีวีช่อง News1	www.astv-tv.com/news1/index.html
คลื่นยามเฝ้าแผ่นดิน FM 97.75 Mhz.	www.managerradio.com

เว็บไซต์เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์

ภาพที่ 5: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของเอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์

ที่มา: www.manager.co.th, 13 เมษายน 2552

การออกแบบเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ ใช้สีเหลืองซึ่งเป็นสีสัญลักษณ์ประจำ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นสีหลัก เว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์มีที่อยู่ คือ <http://www.manager.co.th> โดยภาพรวม ออกแบบเน้นความสะดวกในการเข้าชมข้อมูล เน้นสี ที่เป็นเอกลักษณ์ของเอเอสทีวีและ พันธมิตรฯ

ผู้จัดการออนไลน์ได้จัดทำเว็บไซต์เฉพาะเนื้อหาพันธมิตรฯขึ้น เพื่อให้ข้อมูลที่เน้น เฉพาะเรื่องของพันธมิตรฯ เพื่อเผยแพร่ภาพข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีที่อยู่คือ <http://www.manager.co.th/special/>

ภาพที่ 6: ภาพตัวอย่างหน้าเว็บไซต์ ที่ทางผู้จัดการจัดทำขึ้นพิเศษ และวางไว้ในตำแหน่ง ส่วนที่เห็นได้ชัดเจน ด้านบนของเว็บไซต์เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์ หน้าที่ 1

ที่มา: www.manager.co.th, 6 มีนาคม 2552

ส่วนประกอบของเว็บไซต์พิเศษเพื่อเกาะติดสถานการณ์ความเคลื่อนไหวพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย แบ่งเป็น 13 ส่วน ดังนี้

1. ชมการถ่ายทอดสดการชุมนุมทาง เอเอสทีวี
2. รายงานข่าวสั้น จากเว็บไซต์เอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์
3. ข่าวการเมือง
4. Link เชื่อมโยงไปยัง หน้าแรก Manager Multimedia
5. Link เชื่อมโยงไปยัง หน้าแรก คลื่นยามฟ้าแผ่นดิน 97.75 Mhz
6. ประมวลภาพ การชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

7. Breaking News
 8. โพล
 9. รวมวีดีโอคลิป
 10. แดงการณัพนัฒมิตร
 11. บทความ
 12. เว็บบอร์ด
 13. Link เชื่อมโยงไปยังสื่ออื่นๆในเครือผู้จัดการเอเอสทีวีผู้จัดการ
- เว็บไซต์เอเอสทีวี**

ภาพที่ 7: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี

ที่มา : www.astv-tv.com, 4 พฤศจิกายน 2551

เว็บไซต์เอเอสทีวีช่อง News1

ภาพที่ 8: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของเอเอสทีวีช่อง News1

ที่มา : <http://www.astv-tv.com/news1/index.html>, 4 กรกฎาคม 2551

เนื้อหาเว็บไซต์ของช่องรายการเอเอสทีวี นิวส์วัน ประกอบด้วย ข่าวสารโดยเป็นข้อมูลชุดเดียวกันกับข่าวในเว็บไซต์ผู้จัดการออนไลน์ ความเป็นมาของช่อง ผู้อำนวยการช่อง รายละเอียดผู้ประกาศข่าว รวมทั้ง คลิปวิดีโอการปราศรัยของผู้ปราศรัยต่างๆ บนเวทีพันธมิตร มีการเชื่อมโยงไปรับชม การถ่ายทอดสดจากสถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมช่องนิวส์วัน

เว็บไซต์คลื่นยามฟ้าแผ่นดิน FM 97.75 Mhz.

ภาพที่ 9: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของคลื่นยามฟ้าแผ่นดิน FM 97.75 Mhz.,

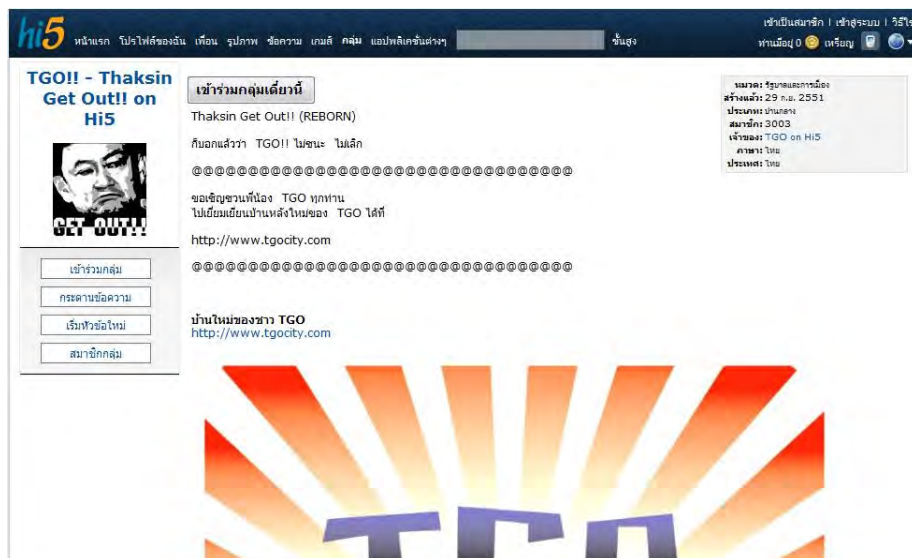
ที่มา: www.managerradio.com, 1 สิงหาคม 2551

เนื้อหาเว็บไซต์ใน <http://www.managerradio.com/> นำเสนอข่าวสารจากผู้จัดการออนไลน์เฉพาะชาวเด่น มีการถ่ายทอดสดพร้อมทั้งมีเสียงจากผู้ที่อยู่บนเวทีปราศรัยการชุมนุมพันธมิตรฯ จากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี รวมทั้งคลิปเสียงการปราศรัยย้อนหลังให้รับฟัง

- เว็บไซต์ในเครือข่ายแนวร่วมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

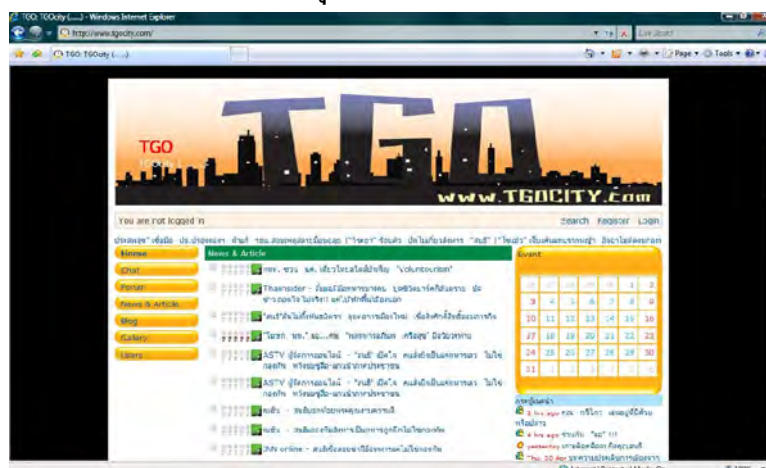
ทีจีไอ (TGO) ย่อมาจาก Thaksin Get Out! หรือ กลุ่มเครือข่ายคนไม่เอาทักษิณ

ภาพที่ 10: ภาพตัวอย่างสื่อเครือข่ายชุมชนออนไลน์ TGO

ที่มา: <http://www.t-g-o.tk/>, 4 สิงหาคม 2551

ภาพที่ 11: ภาพตัวอย่างสื่อเครือข่ายชุมชนออนไลน์ TGO CITY, <http://www.tgocity.com>

ที่มา: <http://www.tgocity.com>, 23 เมษายน 2552

เนื้อหาภายในเว็บไซต์กลุ่มเครือข่ายชุมชนออนไลน์ TGO ในช่วงสถานการณ์ชุมนุมฯ พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้รูปแบบการแจ้งข่าวสารให้กับสมาชิกในเครือข่าย และการสื่อสารแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ผ่านสื่อกลาง คือ www.hi5.com เนื่องจากสมาชิกของกลุ่มต้องเป็นสมาชิกชุมชนออนไลน์ hi5 จึงจะสามารถเข้าร่วมกลุ่ม TGO ปัจจุบันยังคงความเป็นเครือข่าย TGO หากแต่มีการเพิ่มเว็บไซต์ <http://www.tgocity.com> เพื่อส่งข่าว แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยไม่ต้องผ่านการเป็นสมาชิก hi5 วัตถุประสงค์เพื่อขยายเครือข่าย ไม่จำกัดเพียงเฉพาะสมาชิก hi5 เท่านั้น

กลุ่มโครงการหนังสือพิมพ์ออนไลน์ DemoCrazy (เดโมแครซี)

ภาพที่ 12: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของ DemoCrazy

ที่มา: <http://www.demo-crazy.com/home/>, 11 กรกฎาคม 2551

ภาพที่ 13: ภาพเว็บไซต์ชุมชนออนไลน์ของ DemoCrazy

ที่มา: <http://democrazyclub.hi5.com>, 15 มิถุนายน 2551

ซึ่งเนื้อหาภายในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์เดโมแครซี (Demo-Crazy) ประกอบด้วย เนื้อหาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ฉบับ Digital Edition ข่าวคราวความเคลื่อนไหว กิจกรรม โครงการ รวมทั้งประวัติความเป็นมา วัตถุประสงค์ เชื่อมโยงไปยังเครือข่ายชุมชนออนไลน์ และการदानสนทนาข่าวของกลุ่มเดโมแครซี (เดโมแครซีฟอรัม) โดยทีมงานฝ่ายบรรณาธิการ จะมีการ Update ข้อมูลทางเว็บไซต์ เดือนละครั้ง

สาธิตมัชฌวาน แห่งมหาวิทยาลัยราชดำเนิน

ภาพที่ 14: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของสาธิตมัชฌวาน ผ่าน

<http://satitmakkawan.wordpress.com/>

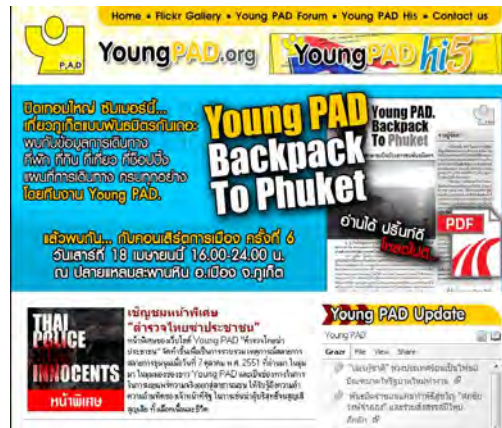

ที่มา: <http://satitmakkawan.wordpress.com/>, 17 กรกฎาคม 2551

เว็บไซต์สาธิตมัชฌวาน แห่งมหาวิทยาลัยราชดำเนิน ประกอบด้วย ประวัติ จุดมุ่งหมายของการรวมตัวของสาธิตมัชฌวาน ความเป็นมา ข่าวดาวความเคลื่อนไหว รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมในภาคส่วนของสาธิตมัชฌวาน ได้แก่ โครงการโคอาร์เด็กแนวภูษาติ เพื่อถ่ายทอดมุมมองความรู้สึกในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ทางการเมือง เว็บไซต์มีการอัปเดต ในช่วงการชุมนุมพันธมิตรฯบ้าง แต่ในปัจจุบันไม่แอคทีฟ หรือไม่มีการ Update ข้อมูลเพิ่ม นับจากการประกาศยุติการชุมนุม

เยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หรือ เครือข่ายเยาวชนกู้ชาติ (Young PAD)

ภาพที่ 15: ภาพเว็บไซต์หน้าแรกของ Young PAD ผ่าน

ที่มา: <http://www.youngpad.org/home/index.htm>, 5 มิถุนายน 2551

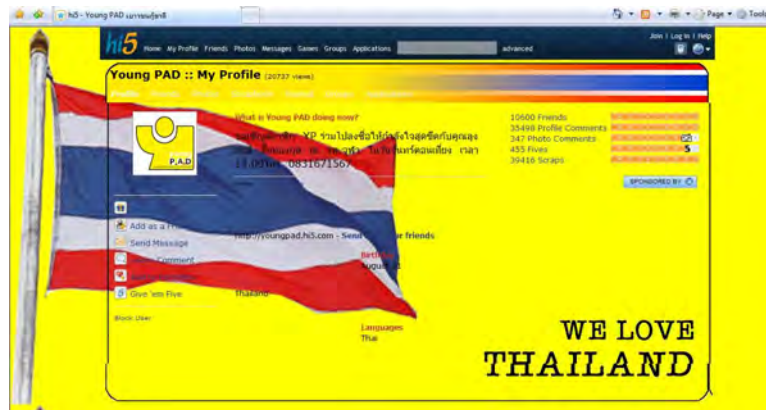
ภาพที่ 16: ภาพตัวอย่างสื่อบอร์ดกระดานข่าวของ Young PAD

ที่มา:

<http://www.youngpad.org/home/index.htm>, 5 มิถุนายน 2551

ภาพที่17: ภาพตัวอย่างสื่อบอร์ดเครือข่ายชุมชนออนไลน์ Young PAD <http://youngpad.hi5.com>

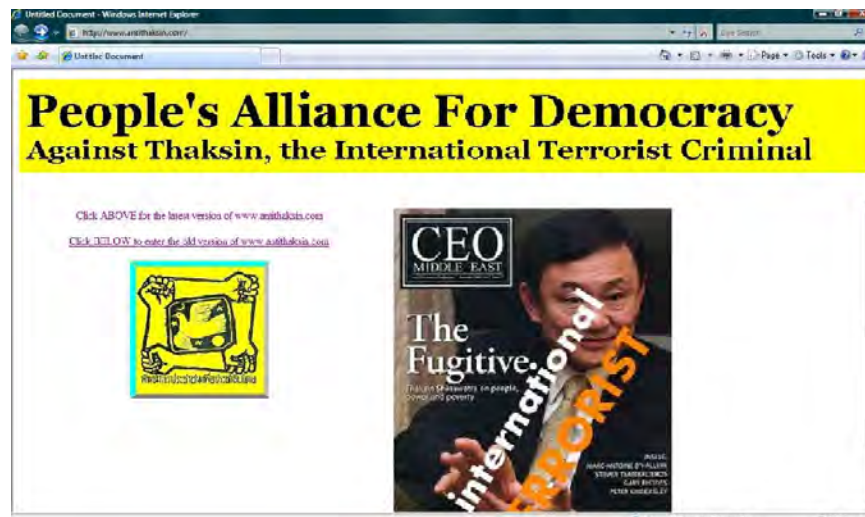
ที่มา: <http://youngpad.hi5.com>, 27 เมษายน 2551

ซึ่งเนื้อหาภายในเว็บไซต์ของเยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย (Young PAD) ประกอบด้วย ข่าวคราวความเคลื่อนไหว กิจกรรม โครงการ และเหตุการณ์สำคัญต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงไปยังเครือข่ายชุมชนออนไลน์ และการदानสนทนาข่าวของกลุ่มเยาวชนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยฝ่ายคณะทำงานกลุ่ม Young PAD จะมีการ Update ข้อมูลทางเว็บไซต์อย่างสม่ำเสมอ

กลุ่มเว็บไซต์ภาษาอังกฤษ สำหรับเผยแพร่ให้ชาวต่างชาติทราบข้อเท็จจริง

- เว็บไซต์ <http://www.antithaksin.com>

ภาพที่ 18: ภาพหน้าแรกเว็บไซต์ <http://www.antithaksin.com>

ที่มา: <http://www.antithaksin.com>, 19 มิถุนายน 2551

ภาพที่ 19: ภาพเว็บไซต์ <http://www.antithaksin.com> รูปแบบเก่า (ซ้าย) และรูปแบบใหม่ (ขวา)

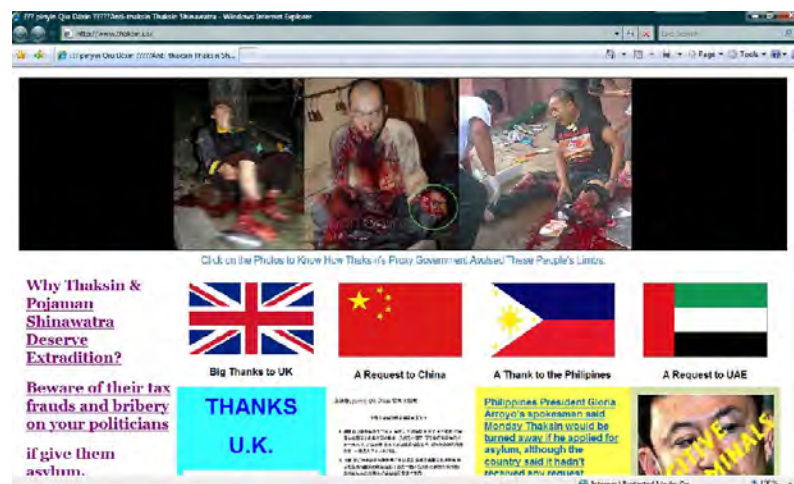

ที่มา: <http://www.antithaksin.com>,

เนื้อหาภายในเว็บไซต์ antithaksin.com ประกอบด้วยเนื้อหาภาษาอังกฤษของภูมิหลังการเมืองไทย จุดมุ่งหมายและความเป็นมาของการเกิดพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พฤติกรรมทางการเมืองของ ทักษิณ ชินวัตร สมัคร สุนทรเวช สมชาย วงศ์สวัสดิ์ แผนที่ของสถานที่การชุมนุมพันธมิตรฯ ประกาศแถลงการณ์ และ Update เหตุการณ์ต่างๆ สำหรับเว็บไซต์รูปแบบใหม่ มีการเพิ่มเติมเนื้อหาโดยแบ่ง หัวข้อ เป็น คำแถลงการณ์พันธมิตรฯ ความเป็นมาพันธมิตรฯ การเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ ในปี 2549 2551 2552 รวมถึงข้อมูลของทักษิณ นอกจากนี้ผู้ดูแลเว็บไซต์ปรับปรุงข้อมูลเพิ่มมากขึ้น และ Update ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

- เว็บไซต์ <http://www.thaksin.us>

ภาพที่ 20: ภาพหน้าแรกเว็บไซต์ <http://www.thaksin.us>

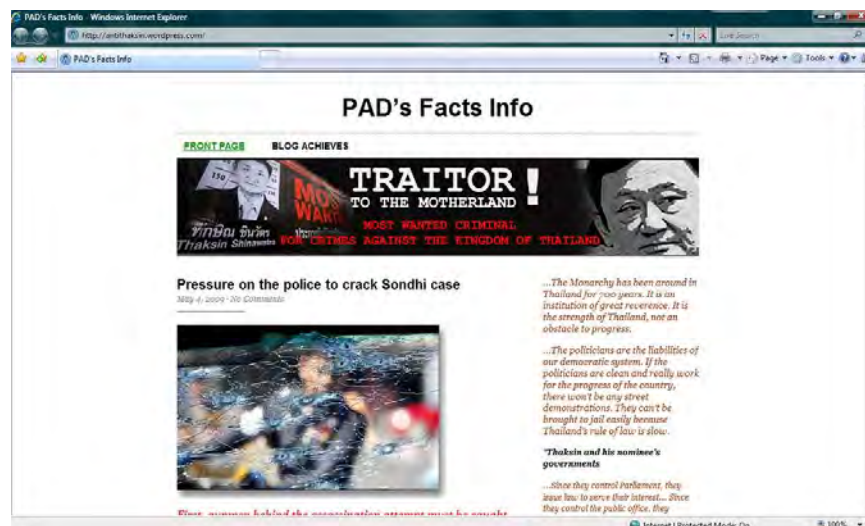
ที่มา: <http://www.thaksin.us>, 21 ตุลาคม 2551

เนื้อหาบนเว็บไซต์ <http://www.thaksin.us> ประกอบด้วย ข้อมูลของการสนับสนุนความเลวร้าย ความรุนแรงและพฤติกรรมนายทักษิณ ชินวัตร ซึ่งเป็นเนื้อหาชุดเดียวกันกับ

<http://www.antithaksin.com> โดยเพิ่มภาพผู้บาดเจ็บจากเหตุการณ์ 7 ตุลาคม 2551 เป็นรูปแบบเดียวกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผลิตเป็นรูปเล่มแจกจ่ายให้กับประชาชน รวมทั้งหยิบหลักฐานจากสื่อต่างประเทศที่มีต่อนายทักษิณ ชินวัตร อันได้แก่ อีเมลล์การส่งข่าวจากผู้ประสานงานการทูตประเทศสหราชอาณาจักร ประจำกรุงเทพฯ ข่าวหนังสือพิมพ์ภาษาจีน คำพูดจากประธานาธิบดีประเทศฟิลิปปินส์ และ ข่าวจากสหรัฐอเมริกาหับเอมิเรตส์ เป็นต้น

- เว็บไซต์ <http://antithaksin.wordpress.com>

ภาพที่ 21: ภาพหน้าแรกเว็บไซต์ <http://antithaksin.wordpress.com>

ที่มา: <http://antithaksin.wordpress.com>, 28 เมษายน 2552

เนื้อหาภายในเว็บไซต์ ประกอบด้วย ข่าวคราวความเคลื่อนไหว ทั้งเกี่ยวกับพันธมิตรฯ และทักษิณ ชินวัตร นอกจากนี้ยังมีการนำเสนอ รูปภาพ เพลง วิดีโอการประชุม พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รับชมรับฟังได้ ตลอด ที่ทีมงานเว็บไซต์มีการ Update ข้อมูลทุกวัน

- เว็บไซต์ <http://pad.vfly.net>

ภาพที่ 22: ภาพหน้าแรกเว็บไซต์ <http://pad.vfly.net>

ที่มา: <http://pad.vfly.net> , 2 กุมภาพันธ์ 2552

เนื้อหาภายในเว็บไซต์ <http://pad.vfly.net> รวบรวมข่าวสาร กิจกรรม ความเคลื่อนไหวของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมทั้งมีการ Update ข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ

โดยสรุป ผู้วิจัยพบว่า สื่อเว็บไซต์เผยแพร่ข่าวสารพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ภาคภาษาอังกฤษ มีเนื้อหาข่าวสารในประเทศที่คล้ายกัน โดยแตกต่างในรูปแบบการจัดวางเนื้อหา สื่อนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อ เผยแพร่ข่าวสารให้ข้อเท็จจริงกับชาวต่างชาติ ในมุมมองของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยมีกรรหีบยกหลักฐานประกอบเพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ

อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยพบว่า ยังคงมีเว็บไซต์เครือข่ายพันธมิตรฯ อยู่อีกจำนวนมาก อันเป็นช่องทางในการสร้างการมีส่วนร่วมซึ่งจะช่วยสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและรักษาความนิยม ศรัทธาที่กลุ่มสมาชิกมีต่อ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไว้ได้อย่างเหนียวแน่น โดยร่วมกันสร้างกิจกรรมต่างๆขึ้น เช่นการแสดงความคิดเห็นต่อข่าวสารและการนำเสนอบนเว็บไซต์นั้นๆ ดังเช่น

- <http://www.uthaisak.net/>
- <http://www.padusa.org/>

1.3.1.2 สื่อข้อความสั้นผ่านโทรศัพท์มือถือ

หลังจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการใช้เอเอสทีวีเป็นสื่อหลักในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารนั้น และได้พัฒนาโดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เพิ่มมากขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการประชาสัมพันธ์มากขึ้น จึงเกิด โครงการ รับสมัครข่าว SMS ASTV ร่วมปกป้องทีวีของประชาชน ขึ้นในวันที่ 3 กันยายน 2551 จนถึงปัจจุบัน โดยโครงการดังกล่าว คือการส่งข้อความข่าวสารที่ต้องการประชาสัมพันธ์ เป็นข้อความสั้นๆ ส่งผ่านทาง SMS แก่ผู้เป็นสมาชิก โดยการเป็นสมาชิกรู้จักนั้น ผู้เป็นสมาชิกจะต้องเสียค่าบริการ 200 บาทต่อเดือน โดยจะได้รับข้อความข่าววันละ 10 ข้อความเป็นอย่างน้อย เฉลี่ยเดือนละประมาณ 300 ข้อความข่าว

ผู้วิจัย พบว่า เนื้อหาสารในสื่อประเภทข้อความสั้น SMS ที่ส่งผ่านโทรศัพท์มือถือ เป็นเนื้อหาประเภทข้อมูลข่าวที่ส่งตรงเข้าถึงกลุ่มประชาชนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักได้อย่างรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์และสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเนื้อหาของข่าวนั้น ได้แก่ ข่าวทางการเมือง ข่าวท้องถิ่น ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา และข่าวบันเทิง ซึ่งได้สอดแทรกข่าวสารการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มของพันธมิตรฯ ให้ได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวต่างๆ ของพันธมิตรฯ อีกด้วย

นอกเหนือจากการรับข่าวสารจากเอเอสทีวีผู้จัดการแล้ว การส่งข้อความสั้น (SMS) เข้าไปมีส่วนร่วมจากบนหน้าจอเอเอสทีวี เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความมีส่วนร่วมและเป็นการดึงดูดความสนใจมวลชนได้ ในกรณีที่เป็นการถ่ายทอดสดรายการตลอด 24 ชั่วโมง เป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้

ผู้ชมรายการผ่านทางเอเอสทีวี สามารถร่วมแสดงความคิดเห็น ด้วยการส่งข้อความสั้น (SMS) กด N1 เว้นวรรค ตามด้วยข้อความมาที่ 4850770 ค่าบริการ 6 บาท (ครั้ง) ทุกรายการของเอเอสทีวี ทีวีของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นรายการ “สวัสดิ์ ยามเช้า” “ยามเช้าริมเจ้าพระยา” “สภาท่าพระอาทิตย์” “ชั่วโมงข่าว” ต่างก็ใช้หมายเลขเดียวกันนี้ เพื่อให้ง่ายต่อการจดจำ และสร้างความสะดวกให้แก่ผู้ส่งความคิดเห็นมายังรายการต่างๆ ได้ในทุกๆ ช่วงรายการ

1.3.1.3 สื่อแนวใหม่ Youtube

มีลักษณะคือ การใช้ไฟล์ส่งผ่านไปทางอินเทอร์เน็ต ไม่ว่าจะเป็ไฟล์ซึ่งเป็นภาพหรือไฟล์ที่จะเป็นเสียง ตัวอย่างเช่น คลิปไฟล์การปราศรัยบนเวทีของพันธมิตรฯ ซึ่งจะทำให้เห็นถึงภาพและบรรยากาศของผู้มาชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรอย่างชัดเจน โดยผู้นำเสนอคลิปต่าง ๆ นี้ ถือเป็น ผู้ที่ช่วยเผยแพร่ข่าวสารต่างๆ ของพันธมิตรฯ ได้เป็นอย่างดี

ภาพที่ 23: แสดงภาพตัวอย่างหน้าสื่อใหม่ Youtube

ที่มา: www.youtubecom, 3 สิงหาคม 2551

1.3.2 สื่อวิดีโอทัศน์

สื่อวิดีโอทัศน์ที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้เป็นหลักสำคัญ นั่นก็คือ วีซีดี ซึ่งการใช้สื่อวีซีดีนี้ ออกมาอย่างต่อเนื่องและหลายประเภท ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 24: ภาพตัวอย่างวีซีดี “สนธิแฉแผนขายอธิปไตย ยกเขาพระวิหาร แลกสัมปทาน ชูตัก้าช”

“สนธิแฉแผนขายอธิปไตย ยกเขาพระวิหาร แลกสัมปทานขุดก๊าซ” 3 กรกฎาคม 2551 ซึ่งรายละเอียดในแผ่นวีซีดี เกี่ยวกับการปราศรัยของ สนธิ ลิ้มทองกุลและการกล่าวถึงประเด็นดินแดนเหนือปราสาทพระวิหารและพื้นที่โดยรอบระหว่างไทยและกัมพูชา ซึ่งเกิดจากความผิดพลาดของ นพดล ปัทมะ ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศขณะนั้น

ภาพที่ 25 : ภาพตัวอย่างวีซีดี “จิวธรรมศาสตร์ เป่าบู้นจิ้น ผจญคนหน้าเหลี่ยม”

“จิวธรรมศาสตร์ เป่าบู้นจิ้น ผจญคนหน้าเหลี่ยม ตอน คีตก้าทัพ ถล่มรัฐบาลนอมีนี่ พิชิตเขาพระวิหาร” 22 มิถุนายน 2551 ถือเป็นวีซีดีซึ่งให้ความบันเทิงและให้ความรู้ทางการเมือง และสามารถจูงใจประชาชนให้สนใจและติดตามการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ โดยผสมผสานประเด็นที่พันธมิตรฯ ต้องการจะสื่อสารกับประชาชน และบอกเล่าเหตุการณ์อันเป็นประวัติศาสตร์ของการก่อการเคลื่อนไหวกองการเมือง

ภาพที่ 26: ภาพตัวอย่างวีซีดี “ลำตัดธรรมศาสตร์ ตอน บุ๊กหน้าทำเนียบ”

“ลำตัดธรรมศาสตร์ ตอน บุ๊กหน้าทำเนียบ” 27 มิถุนายน 2551 เป็นวีซีดีบันทึกการแสดงของคณะลำตัดธรรมศาสตร์

ภาพที่ 27: ภาพตัวอย่างวีซีดี “โมง...เท่ง...โมง มาช่วยกันโกงประเทศไทย”

“โมง...เท่ง...โมง มาช่วยกันโกงประเทศไทย” เป็นวีซีดี บันทึกการปราศรัยของพลเอก ปรีธมพงษ์ เกษวรศูร์ ในขณะที่แต่งเครื่องแบบข้าราชการเต็มยศขึ้นเวที

ภาพที่ 28: ภาพตัวอย่างวีซีดี “ตำรวจฆ่าประชาชน”

“ตำรวจฆ่าประชาชน” เป็นวีซีดีบันทึกภาพเหตุการณ์จริงของการสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ โดยแสดงภาพที่ตำรวจใช้ความรุนแรงกับประชาชน ในวันที่ 7 ตุลาคม 2551

ภาพที่ 29: ภาพตัวอย่างวีซีดี “วีซีดีรวบรวมบทเพลง บนเวทีชุมนุม”

-วีซีดีรวบรวมบทเพลง บนเวทีชุมนุม จัดทำโดยเครือข่ายศิลปินเพื่อชีวิต

1.3.3 สื่อพื้นบ้าน

ภาพที่ 30: ภาพการแสดงสื่อพื้นบ้านในการชุมนุมพันธมิตรฯ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นำศิลปะพื้นบ้าน อันเป็นที่น่าสนใจของกลุ่มคนเฉพาะกลุ่ม ที่หลากหลาย อาทิเช่น จีวรธรรมศาสตร์ ลำตัดธรรมศาสตร์ รวมทั้งการแสดงดนตรีร้องโดยภาษาที่บ่งบอกถึงท้องถิ่นต่างๆ ได้แก่ เพลงภาษาใต้ เนื่องจากมีศิลปินคนใต้ “วงแฮมเมอร์” มาร่วมแสดงบนเวทีบ่อยครั้ง นอกจากการใช้สื่อพื้นบ้านเหล่านี้เป็นการชักจูงใจ ให้ร่วมรับชมและได้รับสารที่สอดแทรกไปกับการแสดง ยังเป็นการเผยแพร่และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมอันมีคุณค่าให้ดำรงอยู่ต่อไป

1.3.4 แฉลงการณ์

การชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในครั้งนี้ มีการออกประกาศ และ แฉลงการณ์ ในการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน สร้างความไว้วางใจจากมวลชนได้ดี มีการออก แฉลงการณ์บางฉบับมีทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ในกรณีที่ยื่นแฉลงการณ์ต่อสถานทูตต่างๆ ได้แก่ สหราชอาณาจักร เป็นต้น

การเคลื่อนไหวพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี 2551 ได้ออกประกาศรวมทั้งสิ้น 15 ฉบับ และแฉลงการณ์ รวม 29 ฉบับ นอกจากนี้ยังมี คำประกาศพันธมิตรฯ จดหมายเปิดผนึก บทอธิษฐานจิตพระแก้วมรกต คำร้อง ปฏิญญา เป็นต้น

1.3.5 สื่อกิจกรรม ประกอบด้วย

เป็นการสร้างกิจกรรมร่วมทั้งในระดับระหว่างแกนนำและมวลชนและระหว่างมวลชนด้วยกัน เพื่อให้มีผลทางจิตใจ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ได้แก่ การร่วมกันจุดเทียนแห่งธรรม

การร่วมร้องเพลง “เทียนแห่งธรรม” อย่างพร้อมเพรียงกัน ซึ่งเป็นเพลงสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และได้มีการจุดเทียนอีกหลายครั้งในงานและกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

9 มิถุนายน 2551

เมื่อเวลาประมาณ 20.10 น. วันที่ 9 มิถุนายน 2551 นายสนธิ ลิ้มทองกุล แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้เป็นตัวแทน 5 แกนนำพันธมิตรฯ และประชาชน จุดเทียนถวายพระพรแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในวโรกาสครองสิริราชสมบัติ ครบ 62 ปี ณ เวทีการชุมนุม (จันทร์ที่ 9 มิถุนายน พ.ศ. 2551 21:22 น. — Manager Online - การเมือง)

ภาพที่31: ภาพบนเวทีในการจุดเทียนชัยถวายพระพร ในวันที่ 9 มิถุนายน 2551

ภาพการจุดเทียนชัยถวายพระพร ในวันที่ 9 มิถุนายน 2551 บริเวณเชิงสะพานม้ฆวานรังสรรค์

ภาพที่32: ภาพบนเวทีในงานวันแม่ ในวันที่ 12 สิงหาคม 2551

10-12 สิงหาคม 2551

พล.ต.จำลอง กล่าวอีกว่า พันธมิตรฯ จะจัดกิจกรรมเนื่องในวันแม่แห่งชาติเป็นเวลา 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 10-12 ส.ค.2551 โดยเฉพาะ วันที่12 ส.ค. 2551 จะมีกิจกรรมตลอดทั้งวันไม่มีการอภิปรายประเด็นการเมืองโดยมั่นใจจะไม่เกิดปัญหากระทบกระทั่งกับการจัดกิจกรรมวันแม่ของรัฐบาล (ที่มา เสาร์ที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2551 12:26 น. — Breaking News manageronline : ข่าวด่วน)

การประชุมของกลุ่มพันธมิตรฯ เข้าสู่วันที่ 77 แล้ว ล่าสุดมีการเปลี่ยนฉากหลังเวทีโดยเปลี่ยนเป็นรูปสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมกับชักชวนให้ผู้ชุมนุมใส่เสื้อสีฟ้าร่วมจุดเทียนถวายพระพร 12 สิงหาคม (ที่มา เสาร์ที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2551 03:20 น. — Thairath Online News)

1.3.6 สื่อผลิตภัณฑ์ ประกอบด้วย

- **เสื้อยืด** การเคลื่อนไหวพันทมิตรฯ ในปี 2551 มูลนิธิยามเฝ้าแผ่นดินเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายเสื้ออย่างเป็นทางการของพันทมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จัดทำเสื้อยืดขึ้น 2 แบบ ได้แก่ แบบเสื้อยืด และ เสื้อคอโปโล โดยสื่อสารผ่านข้อความบนตัวเสื้อ ได้แก่

ประเภทประชาสัมพันธ์สื่อโทรทัศน์ ASTV ได้แก่

เสื้อยืดคอกกลม

ภาพที่ 33: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ASTV ทวีของประชาชน”

เสื้อยืด “ASTV ทวีของประชาชน”

เสื้อยืดคอกกลม เขียนข้อความว่า “ASTV ทวีของประชาชน” โดยเน้นสัญลักษณ์ของเอเอสทีวี ขนาดใหญ่บริเวณด้านหน้า ด้านล่างสัญลักษณ์ปรากฏข้อความ “ทวีของประชาชน” โดยเน้นคำ ทวี เป็นสีแดง จัดทำหลายสีส้น

ภาพที่ 34: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ครอบครัวASTV”

เสื้อยืด “ครอบครัวASTV” ประกอบด้วย 2 รูปแบบ

แบบแรก เสื้อยืดคอกกลม เขียนข้อความว่า “ครอบครัวASTV” โดยเน้นสัญลักษณ์ของเอเอสทีวีในรูปหัวใจ ผสมผสานลายการ์ตูนรูปแม่ลูก จัดทำหลายสีส้น

แบบที่สอง เสื้อยืดคอกกลม เน้นข้อความว่า “ครอบครัว” และปรากฏ ASTV อยู่ในรูปลูกโป่ง ผสมผสานลายการ์ตูนรูปพ่อแม่ลูกจูงมือกัน จัดทำขึ้นหลายสีส้น

เสื้อยืดคอโปโล

ภาพที่ 35: ภาพตัวอย่างเสื้อยืดโปโล

เสื้อยืดปักสัญลักษณ์ ASTV

เสื้อยืดคอโปโลสีพื้น ไม่มีลวดลาย เน้นปักสัญลักษณ์ของเอเอสทีวี ที่ตัวเสื้อ ด้านหน้าบริเวณกระเป๋าเสื้อ และด้านหลังบริเวณกลางหลัง

เสื้อยืดปักสัญลักษณ์มือตบ

เสื้อยืดคอโปโลสีพื้นลักษณะเดียวกัน กับแบบสัญลักษณ์ ASTV ต่างกัน ที่ปักสัญลักษณ์รูปมือตบไขว้ ที่ตัวเสื้อด้านหน้าบริเวณปกเสื้อ และด้านหลังรูปมือตบเดี่ยวบริเวณกลางหลัง

ประเภทบ่งบอกตัวตนของผู้มาชุมนุมพันธมิตร ได้แก่

ภาพที่ 36: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “นักรบมือตบ”

เสื้อยืด “นักรบมือตบ”

เสื้อยืดคอกลม บริเวณด้านหน้าปรากฏข้อความว่า “นักรบมือตบ” ผสมผสานลาย การ์ตูนรูปเยาวชนกลุ่มวัยรุ่นผูกผ้าพันคอ ผ้าคาดศรีษะ และชูมือตบ ด้านหลังเน้นรูปมือตบขนาดใหญ่ปรากฏข้อความ”กู้ชาติ” มาจากแนวคิดที่เหล่าแกนนำมักพูดถึงมือตบว่าเป็นอาวุธกู้ชาติ โดยนำมาดัดแปลงให้ภาพดูเบาลง

ภาพที่ 37: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “แม่ยกพันธมิตร”

เสื้อยืด “แม่ยกพันธมิตร”

เสื้อยืดคอกกลม บริเวณด้านหน้าปรากฏข้อความว่า “แม่ยกพันธมิตร” ผสมผสานลายกราฟฟิค สวยงามสำหรับผู้หญิง ด้านหลังปรากฏรูปซึ่งใช้แทนสัญลักษณ์ของผู้ตาย อยู่เหนือข้อความว่า “แม่ยกพันธมิตร” บริเวณกลางหลัง คำว่า “แม่ยกพันธมิตร” หมายความว่า ผู้หญิงที่ให้ความสนับสนุนช่วยเหลือพันธมิตร ในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสนับสนุนเรื่อง เงินทุน อาหาร สำหรับการชุมนุมพันธมิตรฯ เป็นต้น

ภาพที่ 38: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ลูกจีนรักชาติ”

เสื้อยืด “ลูกจีนรักชาติ”

เสื้อยืดคอกกลมสีขาว บริเวณด้านหน้าปรากฏข้อความว่า “ลูกจีนรักชาติ” รูปแบบตัวอักษรเลียนแบบตัวอักษรจีนสีแดง ด้านหลังปรากฏตัวอักษรจีนสีแดง 5 ตัวอักษร มีความหมายว่า ลูกจีนรักชาติ เป็นการรณรงค์ให้คนไทยเชื้อสายจีนมาเข้าร่วม แต่กลายเป็นเสื้อยืดที่สร้างประเด็นกระแส เป็นที่ได้รับความนิยมอย่างมากในการชุมนุมพันธมิตร นับแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2551 แกนนนำ สนิธ ลิ้มทองกุล เป็นผู้สวมเสื้อ “ลูกจีนรักชาติ” ขึ้นเวทีพันธมิตรฯ กล่าวตอบโต้ กรณีที่ นายกรัฐมนตรี (สมัคร์ สุนทรเวช) สั่งตำรวจสันติบาลหาทางดำเนินคดีกับกลุ่มพันธมิตรฯ ขอให้ปลุกระดมทางเชื้อชาติ กรณีใส่เสื้อที่มีข้อความ “ลูกจีนรักชาติ” (ที่มาเอเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์ ที่มา: <http://manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=951000092391>) 5 สิงหาคม 2551

ภาพที่ 39: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “I LOVE RATCHADAMNOEN UNIVERSITY”

เสื้อยืด “I LOVE RATCHADAMNOEN UNIVERSITY”

เสื้อยืดคอกกลมสีขาว ด้านหน้าปรากฏข้อความตัวอักษรภาษาอังกฤษ แปลเป็นไทย ความว่า ฉันรักมหาวิทยาลัยราชดำเนิน การออกแบบลวดลายคล้ายคลึงกับลวดลายที่เป็นที่นิยมของวัยรุ่น แนวคิดจากการเปรียบเทียบการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยว่าเป็นการให้ความรู้ทางการเมือง โดยตั้งชื่อว่า มหาวิทยาลัยราชดำเนิน

ประเภทนำเสนอประเด็นหลักในการเคลื่อนไหวพันธมิตรฯ ได้แก่

ประเด็นการเมืองใหม่

ภาพที่ 40: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ร่วมกันขับเคลื่อน การเมืองใหม่”

เสื้อยืด “ร่วมกันขับเคลื่อนการเมืองใหม่”

เสื้อยืดคอบริเวณด้านหน้าปรากฏข้อความว่า “ร่วมกันขับเคลื่อนการเมืองใหม่” เน้นคำว่า “ใหม่” ที่มีขนาดใหญ่ กลางตัวเสื้อ ด้านหลังปรากฏคำว่า “ร่วมกันขับเคลื่อนการเมืองใหม่” ขนาดเล็กในกรอบสี่เหลี่ยมรูปแบบเฉียงขึ้นเล็กน้อย จัดทำขึ้นศิลปะสีล้วน

ภาพที่ 41: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “การเมืองใหม่ เปลี่ยนประเทศไทยให้ดีขึ้น”

เสื้อยืด “การเมืองใหม่ เปลี่ยนประเทศไทยให้ดีขึ้น”

เสื้อยืดคอกลมรูปวงกลมขนาดใหญ่ตรงกลางตัวเสื้อด้านหน้า ภายในปรากฏข้อความว่า “การเมืองใหม่ เปลี่ยนประเทศไทย ให้ดีขึ้น” เน้นคำว่า “ให้ดีขึ้น” เป็นอักษรตัวใหญ่ ด้านหลังปรากฏข้อความเดียวกันกับข้างหน้า แตกต่างที่ขนาดด้านหลังเล็กกว่าอยู่ทางขวามือ

ภาพที่ 42: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์”

เสื้อยืด “การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์”

เสื้อยืดคอกลม ด้านหน้าปรากฏภาพธงชาติด้านซ้าย และ ภาพซึ่งใช้แทนสัญลักษณ์รัฐธรรมนูญด้านขวา ตรงกลางตัวเสื้อปรากฏข้อความว่า “การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์” นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อความภาษาอังกฤษโดยมีความหมายเดียวกันกับ การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์ ภาพด้านหน้าแสดงถึงสถานภาพการชุมนุมพันธมิตรฯ ภายใต้ความรักชาติ และ รัฐธรรมนูญ ด้านหลังปรากฏภาพซึ่งใช้แทนสัญลักษณ์รัฐธรรมนูญ และข้อความ การเมืองใหม่ ประชาภิวัฒน์ทั้งอักษรภาษาไทยและอักษรภาษาอังกฤษ จัดทำขึ้นศิลปะสีต้น

ภาพที่ 43: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “มนุษย์สะอาด”

เสื้อยืด “มนุษย์สะอาด”

เสื้อยืดคอกลม สีพื้นไม่มีลวดลาย ด้านหน้าปรากฏข้อความ “มนุษย์สะอาด” เป็นการเขียนแบบภาษาเขียนโดยมีเครื่องหมายคำพูดประกอบ ด้านหลังไม่ปรากฏลวดลายหรือข้อความใดๆ การจัดทำมีแนวคิดมาจากคำพูดของแกนนำพันธมิตรฯ พิภพ ธงไชย กล่าวปราศรัยในวันที่ 16 พฤศจิกายน 2551 ว่า มนุษย์สะอาด ทั้งกาย-ใจ ช่วยขับเคลื่อนการเมืองใหม่ให้สัมฤทธิ์ผลที่ช่วยล้างบางนักการเมืองเลวที่ทุจริตคอร์รัปชัน

ประเด็นเขาพระวิหาร

เสื้อยืด “ทวงคืนเขาพระวิหาร”

ประเด็นเขาพระวิหาร เป็นประเด็นที่พันธมิตรฯ หยิบยกมากกว่าในที่สาธารณะ ผนวกกับช่วงเดือนมิถุนายน 2551 กำลังตกอยู่ในช่วงการต่อสู้เพื่อเอาปราสาทเขาพระวิหารคืนกลับมา ส่วนมากเสื้อยืดจะจัดทำออกมาสีดำ มีรูปปราสาทเขาพระวิหารบริเวณด้านหน้าของตัวเสื้อ และข้อความว่า “ทวงคืนเขาพระวิหาร”

ประเภทตามกระแสการกู่ชาติ ได้แก่

ภาพที่ 44: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ชีวิตนี้ ขอเป็นข้ารองพระบาทตลอดไป”

เสื้อยืด “ชีวิตนี้ ขอเป็นข้ารองพระบาทตลอดไป”

เสื้อยืดคณะสีสัน ปราบกฏข้อความด้านหน้าตัวเสื้อว่า “ชีวิตนี้ ขอเป็นข้ารองพระบาทตลอดไป” แสดงถึงการเคารพ และภักดีต่อสถาบันกษัตริย์พร้อมทั้งเป็นการตอกย้ำอุดมการณ์ ของกลุ่มพันธมิตร ที่มีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ภาพที่ 45: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “เพลงชาติไทย”

เสื้อยืด “เพลงชาติไทย”

เสื้อยืดคอกกลมสีขาว ด้านหน้าปรากฏรูปธงชาติไทย และข้อความเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อเพลงชาติไทย ด้านหลังไม่มีลวดลายใด

ภาพที่ 46: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “เมืองพันธมิตร”

เสื้อยืด “เมืองพันธมิตร”

เสื้อยืดคอกกลม ด้านหน้ามีข้อความว่า “เมืองพันธมิตร” ด้วยตัวอักษรสีฟ้าขนาดใหญ่ ด้านใต้ตัวอักษรปรากฏภาพวาดล้อเลียน บรรยากาศการชุมนุมพันธมิตรหน้าเวที มีส่วนที่เป็นธงชาติไทย แสดงถึงเมืองหรือชุมชนใหม่ของพันธมิตร ด้านหลังปรากฏข้อความว่า “มากำหนดที่ใช้หนี้แผ่นดิน และมาทำบุญ” เป็นคำพูด พลตรีจำลอง ศรีเมือง กล่าวย้าให้ผู้ชุมนุมเข้าใจเหตุผลของการเข้าชุมนุมพันธมิตรฯ

ภาพที่ 47: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “เอาประเทศไทยของเราคืนมา”

เสื้อยืด “เอาประเทศไทยของเราคืนมา”

เสื้อยืดคอกกลม ด้านหน้าเขียนข้อความว่า “เอาประเทศไทยของเราคืนมา” โดยเน้นคำว่า “ไทย” ด้วยอักษรขนาดใหญ่ ประกอบกับภาพธงชาติไทย ด้านซ้ายของตัวเสื้อ ด้านหลังปรากฏข้อความว่า “ออกไป ๓๓๓” เป็นคำติดปากของผู้ชุมนุมในการสื่อสารโต้ตอบกับพิธีกรบนเวทีปราศรัย เช่น สมัคร...ออกไป เป็นต้น

ภาพที่ 48: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “การเมืองภาคประชาชน”

เสื้อยืด “การเมืองภาคประชาชน”

เสื้อยืดคอกกลม ด้านหน้าเขียนข้อความว่า “การเมืองภาคประชาชน” มีภาพมวลชนสวมผ้าคาดศรีษะกู้ชาติสีเหลือง ปังบอกถึงการรวมพลัง โดยเน้นรูปธงชาติไทยบริเวณกลางภาพ ด้านหลังปรากฏข้อความว่า “อนาคตของชาติ อยู่ที่เราทุกคน” ใช้อักษรคำว่าชาติสีแดง และเน้น “เราทุกคน” ตัวอักษรใหญ่

จากการศึกษาข้อความบนเสื้อยืด พบว่า ส่วนใหญ่เป็นคำพูดของแกนนำพันธมิตรฯ และเป็นกระแสที่กำลังมาแรงในขณะช่วงเวลานั้น มูลนิธิยามเฝ้าแผ่นดินเป็นผู้ริเริ่มผลิตเสื้อยืด จำหน่ายเพื่อนำรายได้มาใช้เป็นต้นทุนการชุมนุมพันธมิตรฯ ทั้งนี้เสื้อยืดคอกกลมแสดงข้อความที่สร้างกระแสในสังคม แตกต่างจากเสื้อประเภทคอโพลี ที่เน้นรูปและสัญลักษณ์บนตัวเสื้อ นอกจากนี้ยังมีกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าผู้ผลิตเสื้อยืดสกรีนข้อความตามแนวคิดของ มูลนิธิยามเฝ้าแผ่นดิน เพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้มาชุมนุม สร้างความหลากหลายให้กับเสื้อประเภทนี้เพิ่มมากขึ้น

- หนังสือ

ภาพที่ 49: ภาพตัวอย่างสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ

พาหัวใจไปกู้ชาติ

หนังสือพาหัวใจไปกู้ชาติ เป็นการรวบรวมนำบทความจากผู้เขียนบล็อกต่าง ๆ บนสื่ออินเทอร์เน็ต ในเรื่องเกี่ยวกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในมุมมองของประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุม เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

รักเธอประเทศไทย

เป็นหนังสือรวบรวมรายชื่อ ศิลปิน นักแสดง นักเขียน นักกวี ในบทบาทแนวร่วมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการให้ความบันเทิง ทั้งบนเวทีชุมนุมและภายในสถานที่ชุมนุมพันธมิตรฯ เหตุใดจึงมาเข้าร่วม

สงครามครั้งสุดท้าย เอาประเทศไทยของเราคืนมา

เนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาและการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี 2551 ประกอบด้วยภาพสีเหตุการณ์การชุมนุมในวันเวลาต่างๆ

ยามเฝ้าแผ่นดิน

เนื้อหาหนังสือ ให้รายละเอียดการเคลื่อนไหวทางการเมืองในฐานะพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในปี 2551

ASTV ขบถสื่อโทรทัศน์ไทย

เนื้อหาหนังสือ นำเสนอรายละเอียดของสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี ความเป็นมา รูปแบบการทำงาน รวมทั้งบทบาทในการเป็นสื่อให้กับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

เริ่มต้น(การเมือง)ใหม่

เป็นการรวบรวมงานเขียน ในสถานการณ์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ปี 2551 เชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องการเมืองใหม่

- เหรียญ

ภาพที่ 50: ภาพแสดงเหรียญพันธมิตร

ในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยครั้งนี้ ได้ผลิตเหรียญที่ระลึก โดยนำรายได้จากการจำหน่ายสมทบทุนพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ด้านหน้าเป็น รูปสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย หมายถึงการรวมพลังทางศาสนาทั้ง 4 ศาสนา ในประเทศไทยเพื่อเอาชนะความเลวร้ายต่างๆ ด้านหลังปรากฏข้อความ “ปฏิรูปการเมืองไทย สร้างสรรค์ ประชาธิปไตยประชาชน บนพื้นฐานความเป็นธรรมและเท่าเทียม 2551”

- ผ้าคาดศรีษะ

ภาพที่ 51: ภาพตัวอย่าง “ผ้าคาดศรีษะ” “ผ้าพันคอ”

เป็นส่วนประกอบสำคัญ เป็นสัญลักษณ์แสดงถึงความเป็นตัวตนของผู้เข้าร่วม ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ผ้าคาดศรีษะปรากฏข้อความ “เรารักในหลวง” และ “กุชาติ” และข้อความแบบเดียวกันที่ปรากฏบนผืนผ้าพันคอ

- ประกาศนียบัตร

ภาพที่ 52: ภาพตัวอย่างเสื้อยืด “ประกาศนียบัตรจากมหาวิทยาลัยราชดำเนิน”

เป็นสื่อหนึ่งในการระดมเงินทุนให้กับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ด้วยการ ออกประกาศนียบัตร จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชดำเนิน ตอบสนองแนวคิด การชุมนุม พันธมิตรเป็นการให้ความรู้ทางการเมืองแก่ประชาชน

- **เข็มกลัด**

ภาพที่ 53: ภาพตัวอย่างสื่อผลิตภัณฑ์ เข็มกลัด

- **สายรัดข้อมือ**

สายรัดข้อมือลายธงชาติไทย เป็นที่นิยมของผู้มาชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

- **ใบปลิว**

เครือข่ายแนวร่วมพันธมิตรต่างๆ ได้แก่ สาคิตม์ฆวานฯ เป็นต้น ได้ผลิตสื่อใบปลิวรณรงค์ตามสถานที่ศูนย์กลางต่างๆ

- **มือตบ** อุปกรณ์ในการร่วมชุมนุม

- **หนังสือแจก**

หนังสือแจกจากเต็นท์กองทัพธรรม นำเสนอเรื่องการเมืองผสมผสานกับศาสนา หนังสือแจก (หนังสือแจกฟรีที่เต็นท์กองทัพธรรม เดือนกรกฎาคม 2551 ในการชุมนุมพันธมิตร)

“การลอกคราบเป็นการเมืองใหม่”

“ศักดิ์โนมิคส์ ทักษิโนมิคส์”

ภาพที่54: ภาพหนังสือแจกฟรี จากต้นกองทัพธรรม ปี 2551 (1)

“วิถีธรรมในสังคมการเมืองใหม่”

“พงศาว (พิช) ดาร ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑”

“เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ไม่เกิด”

ภาพที่55: ภาพหนังสือแจกฟรี จากต้นกองทัพธรรม ปี 2551 (2)

หนังสือเหล่านี้ล้วน ล้วนเป็นเนื้อหาที่หาอ่านได้ยาก จึงมีผู้เข้าร่วมชุมนุมจำนวนมากสะสมไว้ เป็นหนังสือประวัติศาสตร์การชุมนุมกับพันธมิตร

หนังสือ “พงศาว (พิษ) ดาร ๗ ตุลา ๒๕๕๑” เป็นการบันทึกเหตุการณ์ในวันที่ 7 ตุลาคม 2551 อย่างละเอียด จากการเล่าข่าวของ ปอง อัญชวลี ไพรีรัก และ เกกมลพร วรกุล สองพิธีกรสาวประจำรายการยามเช้าริมเจ้าพระยา ในช่วงสถานการณ์ชุมนุม เป็นรายการเล่าข่าวจากหน้าหนังสือพิมพ์ต่างๆ

ภาพที่56: ภาพตัวอย่างหนังสือแจกฟรีจากต้นท่กองทัพธรรม xu 2551 (3)

หนังสือ “เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ไม่เกิด” มีเนื้อหาการเมือง สอดแทรกไปกับพื้นฐานทางพุทธศาสนา โดยเรียบเรียงจากคำบรรยาย ของพ่อท่านสมณะโพธิรักษ์ ในรายการโทรทัศน์ “สงครามสังคม-ธรรมะกับการเมือง” จาก FMTV (ช่องเพื่อมนุษยชาติ)

ภาพที่ 57: ภาพแสดงเนื้อหาภายในบางส่วนจากหนังสือ “เปลี่ยนแปลงไม่ได้ การเมืองใหม่ไม่เกิด”

- ฉากเวทีปราศรัย

ตั้งคำสัมภาษณ์ พิภพ ธงไชย “เอเอสทีวีมีทีมงานการทำฉาก การทำไฟ การทำสื่ออื่นๆ ไม่ว่าจะสื่อ หรือเครื่องหมายอื่นๆ มันแทบจะครบเครื่อง และทีมงานมันก็เยอะมาก ก็มีสิ่งต่างๆที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหว ความเข้าใจ หรือทำให้เกิดความน่าสนใจ บนเวที 24 ชั่วโมง”

ภาพที่ 58: ภาพเวทีปราศรัย มิถุนายน 2551 บริเวณแยกม็ควาน

ภาพที่ 59: ภาพเวทีปราศรัย มิถุนายน 2551 บริเวณหน้าท่าเนียบ

ภาพที่ 60: ภาพเวทีปราศรัย ในช่วงวันแม่แห่งชาติ 12 สิงหาคม 2551

ภาพที่ 61: ภาพเวทีปราศรัย เคลื่อนย้ายมวลชนไปทำเนียบรัฐบาล วันเป่านกหวีด สิงหาคม 2551

ภาพที่ 62: ภาพเวทีปราศรัย วันที่ 26 สิงหาคม 2551 “เอาประเทศไทยของเราคืนมา”

ภาพที่ 63: ภาพเวทีปราศรัย ปลายเดือนสิงหาคม 2551 ณ ทำเนียบรัฐบาล “สงครามครั้ง
สุดท้าย”

ภาพที่ 64: ภาพเวทีปราศรัย กันยายน 2551 “การเมืองใหม่ ประชาภิวัตน์”

ภาพที่ 65: ภาพเวทีปราศรัย ปลายเดือนพฤศจิกายน 2551 ณ สนามบินดอนเมือง
“ยุทธศาสตร์ม้วนเดียวจบ”

จะเห็นได้ว่า ฉากหลังเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เปลี่ยนแปลงไปตามประเด็นหลักต่างๆ ที่ต้องการเสนอ รวมทั้งยุทธศาสตร์ขณะนั้น เป็นการดึงดูดใจ และสร้างอารมณ์ร่วมกับมวลชน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน

- การใช้อารมณ์ขันในรูปแบบการ์ตูนและเรื่องตลก

ภาพที่ 66: ภาพแสดงป้ายผ้าติดบริเวณโรงบุญพันธมิตร เป็นภาพการ์ตูนล้อเลียนฝ่ายรัฐบาล วันที่ 22 กรกฎาคม 2551

ภาพที่ 67: ตลกล้อการเมือง บริเวณหน้าทำเนียบรัฐบาล กรกฎาคม 2551

- เพลง

เช่นเดียวกับการชุมนุมอื่นๆ ดนตรีเป็นส่วนหนึ่งของการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เพลงเป็นการให้ความบันเทิงแก่ผู้ชุมนุม ศิลปินจำนวนมากขึ้นร้องเพลงบนเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการแต่งเพลงใหม่ๆ ขึ้นอยู่เสมอ ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

ดนตรีเป็นสื่อสำคัญอีกสื่อหนึ่งในการสร้างความผูกพัน เอกลักษณะ และกำลังใจในการต่อสู้ เพลงที่ถูกนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

เพลงเทียนแห่งธรรม

จุดเทียนเล่มน้อย แล้วนำมาร้อยรวมกัน
 ประคองให้มันหลอมรวมกันให้เป็นดวงใหญ่
 สยบพวกมาร เผาผลาญผีเปรตจัญไร
 ไล่มันออกไป จากประเทศไทยของเราเสียที

พ่อแม่พี่น้อง ขอจงมาคล้องดวงใจ
 จับมือกันไว้ สู้อุปถัมภ์เต็มที่
 ประเทศของเรา เราหวงดังดวงชีวิต
 หากใครร้ายผี พร้อมพลีถึงตาย ไม่หวั่น

จะขอเป็นยาม...รักษาแผ่นดิน
 ขอเอาชีวิติน พิทักษ์ราชันย์
 ขอเอาพระธรรมนำหน้าเข้าฝ่าประจัน
 ตาต่อตา ฟันต่อฟัน ให้มันรู้ไป

จากเทียนเล่มน้อย ที่นำมาร้อยรวมกัน
 ประคองให้มันหลอมรวมกันให้เป็นดวงใหญ่
 ขับไล่พวกมาร เผาผลาญผีเปรตจัญไร
 ไล่มันออกไป เอาประเทศไทยของเราคืนมา
 ไล่มันออกไป...เอาประเทศไทยของเราคืนมา

เพลง “เทียนแห่งธรรม” เป็นบทเพลงที่ร้องและแต่งโดย เทียรี่ ลาสเวกัส หรือ มีชื่อนามสกุลจริงว่า นายเถียรพงศ์ พลอยเพชร อดีตนักร้องนำของวง เดอะ เจนเนอเรชั่น ซึ่งคนไทยในลอส แอนเจลิส และลาสเวกัส รู้จักกันดี แต่งขึ้นมาโดยได้รับแรงบันดาลใจจากการต่อสู้ขับไล่ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตรของคุณ สนธิ ลิ้มทองกุล โดยผู้แต่งกล่าวว่า นิยมที่คุณสนธิต่อสู้ด้วยความสงบและใช้ธรรมะนำหน้า โดยเนื้อเพลงเขียนขึ้นมาจากคำพูดของนายสนธิเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ เป็นคำพูดที่เขาใช้ในรายการเมืองไทยรายสัปดาห์ และเป็นวิธีการต่อสู้ของคุณสนธิตลอดมา “อย่างคำว่าเอาประเทศไทยของเราคืนมา เขาก็พูดอยู่บ่อยๆ ผมแค่เอามาร้อยเป็นเพลงเท่านั้น”

เพลงเทียนแห่งธรรม เผยแพร่ในสาธารณณะครั้งแรก เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ลานพระบรมรูปทรงม้า ซึ่งเป็นการนำเดี่ยวโดยคุณสนธิ ลิ้มทองกุล โดยถูกเปิดก่อนที่คุณสนธิจะขึ้นปราศรัย จากนั้น กลายเป็นเพลงสัญลักษณ์ของคุณ สนธิ ลิ้มทองกุล มีการเปิดตลอดเวลาทางช่องนิวส์วัน และบนเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ผู้จัดการ จนกลายเป็นเพลงดังที่ผู้คนติดหู เรื่อยมา

สำหรับการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี 2551 เพลงเทียนแห่งธรรมได้ถูกเปิดก่อนที่ 5 แกนนำจะขึ้นปราศรัยทุกวัน กลายเป็นเพลงที่ทุกคนร้องได้ร่วมกัน และเมื่อการชุมนุมยุติลง เอเอสทีวีได้ทำรายการ“พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” วันที่ 3 ธันวาคม 2551 ได้ใช้เพลงเทียนแห่งธรรม เป็นเพลงเปิดรายการ จวบจนปัจจุบัน

มีการแต่งเพลงมากมาย เพื่อใช้แสดงบนเวทีชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปี 2551 อันเป็นการสะท้อนให้เห็นภาพการชุมนุม การเคลื่อนไหวที่ชักนำอารมณ์ของผู้ชุมนุมได้เป็นอย่างดี ได้แก่

นอกจากนี้ ในปี 2551 ศิลปินภูษาดิต่างๆ ที่ได้ขึ้นร้องเพลงให้ความบันเทิงบนเวทีปราศรัย ได้แต่งเพลงจำนวนมากที่สื่อถึงเรื่องราวต่างๆ ในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่

เพลง แม่ยกพันธมิตรฯ โดย ตัวศรัณยู วงษ์กระจ่าง เสก ศักดิ์สิทธิ์ และวงชูชู

*แม่ฉันแม่แก่ มาช่วยดูแลลูกหลาน
แม่ยกข้าวปลาอาหารมาให้ลูกหลานมัชวาน
แม่ฉันแม่แก่มาช่วยดูแลลูกหลาน
แม่ยกข้าวปลาอาหารมาให้ลูกหลานมัชวาน...
แม่ยกพันธมิตร...แม่ยกพันธมิตร แม่ยกพันธมิตร แม่ยกพันธมิตร

แม่มีบุญคุณ...แสนยิ่งใหญ่...ห่วงพี่น้องไทย สู้กลาง...ถนน
ร่วมพันธมิตร...ต่อสู้ด้วยคน ลำบากลำบาก แม่ก็ไม่สนใจ

แม่ที่มีแรง...นั่งอยู่ข้างหน้า ยกเก้าอี้ร่วมมาติดตัวเอาไว้
ฝนตกแดดออก...แม่ก็ไม่เป็นไร แขนนำมาเมื่อไร...แม่ต้องขอลายเซ็นต์

ตบมือทุกครั้ง...ฟังเพลงโคตรสนุก ขยับตัวขึ้นลุก
ไม่ยอมว่างเว้น ถือป้ายจังหวัด บอกชัด...คนเห็น
ทุกเพลงแม่เต้น แล้วแม่ก็ร้องตามไป

ดู ดู ดู มั่นทำ...ทักษิณมั่นทำ...กับเราได้
สรุปว่าเรานั้นบ้า อะ...บ้าอะไร
บ้ารักประเทศไทย...ใช้ใหม่ล่ะเธอ
(ซ้ำ *)

น้ำดื่มเจิงษ์...ข้าวกล่องพงษ์เพชร
รสชาติเด็ดเด็ด...เย็นตาไฟหม้อไฟ ของอาจารย์มันวิภา
ไม่ใช่ของใคร ก๊วยจั๊บสามใหญ่...ของแม่วิภา
ลุงจ๊าก ลุงเปี้ยก ป้าจ๋า เจ๊วัล อิมหมีพีมัน
ซาลาเปา ราดหน้า กาแฟตุ๊กตุ๊ก แม่อุไรก็มา
ราชพิกุลวงค์ษา...ท่านก็มาด้วยใจ

ข้าวพัดใบกะเพรา...ฟี่ปองเค้าเปื้อ
ขอเป็นก๊วยเตี่ยวเรือ...ฟี่รับจัดให้

อาเฮีย...สาธิต...ก็บริจาคมากมาย
เป็นพ่อยกขาใหญ่ ต้องฝากขอบพระคุณ

มีคนอีกเยอะ ของกินก็อีกเยอะ
ปากตมปากแซะ ที่แม่จัดหา
มด ก้อย น้อย อีป หมวยเล็ก หนูนา
พี่ประไพโรก็มา...ต้องากขอบพระคุณ

(ซ้า*)

แม่ยกพันธมิตร...แม่ยกพันธมิตร
แม่เป็นคนรักชาติ...รักแผ่นดิน
รักที่ทำกิน...รักถิ่นพำนัก
รักชาติ ศาสนา บုชาเป็นหลัก
ใครหาร ใครหัก...แม่ไม่ยอมเป็นรอง

อีกองค์ราชัน สถาบันกษัตริย์
ใครด่าพวกกองทัพ แม่อย่าให้มันผยอง
แม่จะเอาชีวิต เข้าประคอง
พลีชีพปกป้อง..องค์พระราช

(ซ้า*)

เพลงแม่ยกพันธมิตร สื่อถึงผู้เข้าร่วมชุมนุมที่ส่วนใหญ่เป็น ผู้หญิงสูงอายุ ที่มีความกล้าหาญ
อดทน ในการชุมนุมยาวนาน โดยบรรยายถึงบรรยากาศการชุมนุมได้เห็นภาพชัดเจน ทรัพยากร
อาหารการกิน ในสถานที่ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นอกจากนี้ยังกล่าวถึงชื่อ
ของผู้ที่อุปการะคุณเรื่องอาหาร ซึ่งถือเป็นการบริจาคและให้ความสะดวกแก่ชาวพันธมิตรประชาชน
เพื่อประชาธิปไตย

เพลง เอาประเทศไทยของเราคืนมา โดย ประทีป ขจัดพาล

เราจะไม่ถอย จะไม่ถอย จะไม่ท้อ
 สู้ สู้ สู้ ต้องเอาประเทศไทยของเราคืนมา
 มาเกิดพี่น้องรวมพลังขับไล่ศัตรู
 มากอบกู้บ้านเมืองให้เรืองรอง
 แม้แผ่นดินจะฝังกาย ก็จะไม่ยอม
 พร้อมจะก้าวเดินไปด้วยกัน
 เราจะไม่ถอย จะไม่ถอย จะไม่ท้อ
 สู้ สู้ สู้ ต้องเอาประเทศไทยของเราคืนมา

โดยเนื้อหาเพลง สื่อถึง การต่อสู้ของภาคประชาชน แม้จะเหนื่อยยากลำบาก แต่ต้องไม่ท้อ ช่วยให้กำลังใจมวลชนได้ดี แม้จะมีเนื้อเพลงเพียง 7-8 บรรทัด แต่แต่งด้วยหัวใจที่กลั่นกรองมาจากความรักชาติ ด้วยทำนองที่เรียบง่าย แต่กล้าหาญ คำนึงพี่น้องพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นอย่างดี

เพลง ดู (ทักษิณ) มันทำ มาร์ชกู้ชาติ โดย จ๊อบ บรรจบ พลอินทร์

ดูดูดูมันทำ ทำไมถึงทำกับเราได้
 ได้เป็นรัฐบาล ก็หลายวันอยู่
 แม้แต่เด็กมันยังรู้ว่าไม่ทำอะไร
 ข้าวสาร น้ำมัน แพงจนหุงชื้อ
 รัฐบาลอับรึยไม่ทำอะไร
 ทั้งสิ่งแวดล้อมที่มันเสื่อมเสีย
 มันนอนกกเมียอยู่ไซ้ใหม่...
 ดูดูดูมันทำ ทำไมถึงทำกับเราได้
 ดูดูดูทักษิณทำ ทำไมถึงทำกับฉันได้
 ดูดูดูสมัครทำ ทำไมถึงทำกับเราได้
 ดูดูดูรัฐบาลทำ ทำไมถึงทำกับเราได้

เนื้อเพลงดัดแปลงมาจากเพลง “ดูเธอทำ” เพลงดั่งในหมู่วัยรุ่น ที่ได้กลายมาเป็นเพลงมาร์ชของเวทีพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยไปแล้ว นักร้อง ตั้ว-ศรัณยู วงษ์กระจ่าง ร้องเพลงนี้เป็นครั้งแรกบนเวทีที่สะพานมอญวานฯ จนต่อมาเจ้าของเพลง “ดูเธอทำ” ตัวจริงเสียงจริง ก็

ได้ปรากฏตัวร้องเพลงบนเวทีหน้าทำเนียบรัฐบาล บทเพลงสื่อถึง ปัญหาบ้านเมืองที่เพิ่มขึ้น แต่รัฐบาลไม่ได้ทำอะไรให้กับประเทศชาติเลย มีแต่ขยะๆ เพิ่มมากขึ้น

- บทกวี

ไม่ใช่เพียงวาทะกรรมจากบรรดาเหล่านักปราศรัยฝีปากเอก บนเวทีพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเท่านั้น ที่ปลุกเร้ามวลชนให้ยืนหยัดต่อสู้ร่วมกันมากกว่า 193 วัน ยังมี บทกวี กลั่นกรองมาจากความรู้สึกของเหล่าศิลปินนักกวี มากหน้าหลายตา ที่ฝากให้เป็นกำลังใจแก่ ประชาชนที่ร่วมต่อสู้ร่วมกันมา ทั้งนี้ เนื้อหาในบทกวี เป็นสื่อที่เล่าเรื่องราว สะท้อนถึงจิตใจ ผู้ประพันธ์เกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองปัจจุบัน

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ กวีซีไรต์ ปี 2523 และศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี 2536 ได้เขียนบทกลอนชื่อ “เผด็จการ เผด็จกล” วันที่ 25 พฤษภาคม 2551

“...เอาเงินเป็นอำนาจ
เข้าครอบชาติด้วยบาตรใหญ่
เบลีอกนอกประชาธิปไตย
แต่เนื้อใน เผด็จการ, เลือกตั้งมาบังหน้า
ส่วนชี้ข้าพวกสาธารณ
เอาทุนอันสามานย์ เข้าขมำเขมือบเมือง”

อังคาร กัลยาณพงศ์ กวีซีไรต์ ปี 2529 และศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ปี 2532 ได้เขียนโคลงชื่อว่า “งามผู้กล้าแกร่งแห่งสะพานมัฆวานผ่านฟ้า สยามขวัญ” ซึ่งได้รับการอ่านบนเวทีพันธมิตร วันที่ 7 มิถุนายน 2551 อีกทั้งยังได้ขึ้นเวทีพันธมิตรฯ สะพานมัฆวานรังสรรค์ ในคืนวันที่ 19 มิถุนายน 2551 เพื่ออ่านบทกวี “ปณิธาน สยามมานุสติ พ่อแม่พี่น้อง วีรบุรุษสะพาน มัฆวานรังสรรค์ (พ่อแม่พี่น้องใจเพชร แบบอย่างบางระจัน กู้ชาติ สยามใหม่)” เพื่อปลุกใจประชาชนลุกขึ้นสู้ด้วยการเดินขบวนไปทำเนียบรัฐบาล”

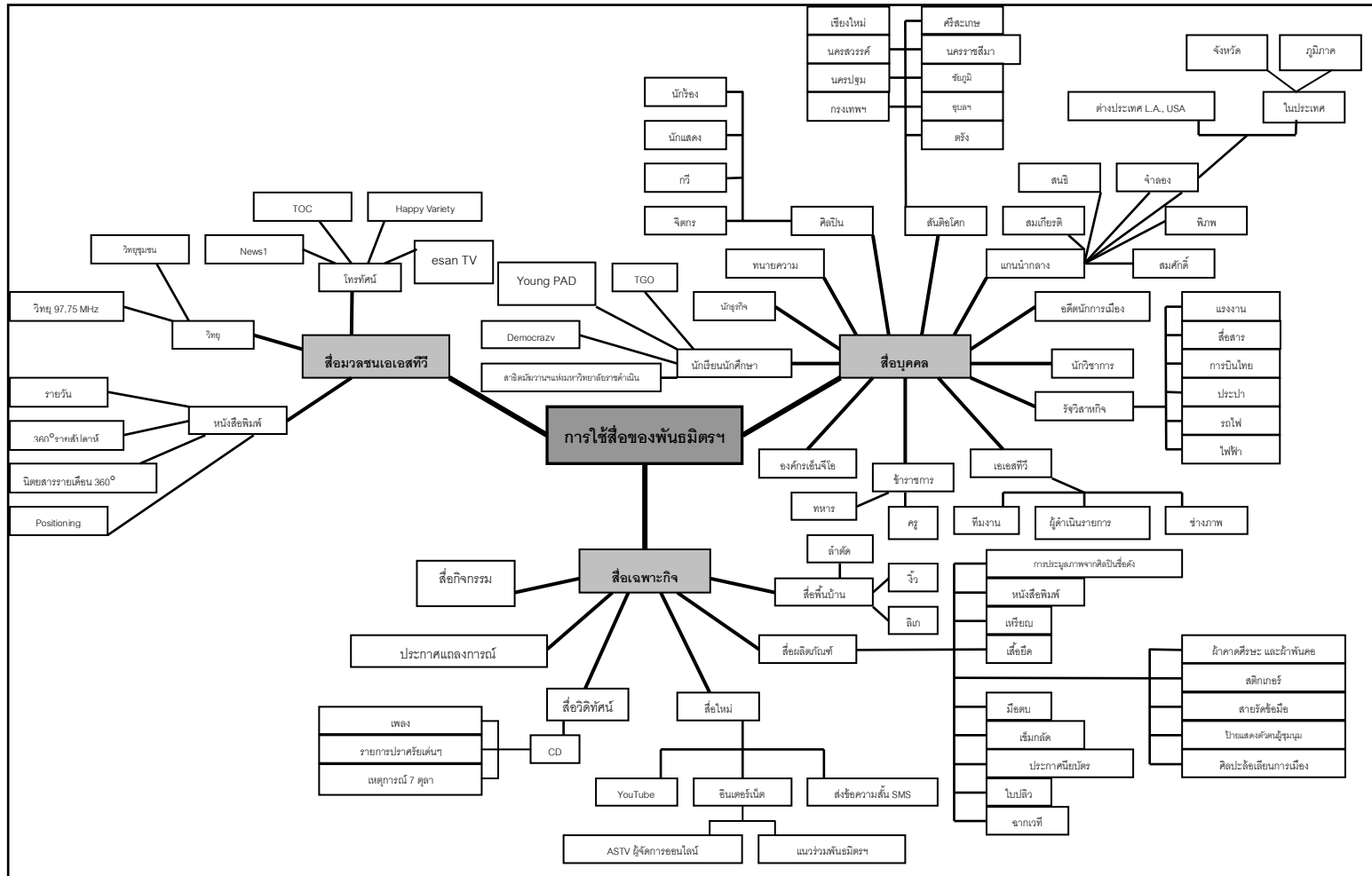
วสันต์ สิทธิเขตต์ นักรบศิลปิน ที่มี บทกวีเป็นอาวุธ เมื่อวสันต์ สิทธิเขตต์ ขึ้นเวที พันธมิตร ความแรงในบรรยากาศการต่อสู้จะร้อนแรงขึ้นอีกหลายเท่า เนื่องจากบทกวีที่แต่งขึ้น ผนวกกับ ทำนองเพลง เป็นการยิงประเด็นตรงป้ระบบอบทักษิณ อย่างเห็นได้ชัด วสันต์ได้กล่าวว่า ในการแต่บทกวีแต่ละชิ้นแรงบันดาลใจนั้นมาจาก แรงชิงเผด็จการและความรักชาติ รักประชาชน เป็นสิ่งสำคัญ ทำให้ต้องแต่งบทกวีออกมาใหม่ ๆ ทุกวัน

ยังมีนักกวีอีก มากมาย ส่งบทประพันธ์ให้ขึ้นอ่านบนเวทีพันธมิตร อีกมากมายได้แก่

คมทวน คันธนู
มนตรี ศรีรงค์
ไพฑูรย์ ธีัญญา
ไพวรินทร์ ขาวงาม
อินตา ร้องวัวแดง
วิสา คัญทัพ

กล่าวโดยสรุป พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้สื่อมวลชน โดย เอเอสทีวีเป็นหลัก สื่อบุคคล รวมทั้งสื่อเฉพาะกิจ ที่มีความหลากหลาย โดยเลือกใช้ตามสถานการณ์ โดยมีภาพรวมของการใช้สื่อ ดังแผนผังที่ 5 ดังนี้

แผนผังที่ 5: แผนผังแสดงภาพการใช้สื่อของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

2. ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในการระดมมวลชน เงินทุน และ ทรัพยากรต่างๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง

2.1 ศรัทธา

ความศรัทธาที่เกิดขึ้นในพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มี 2 ลักษณะ

(1) การสร้างศรัทธาในแกนนำ

การประพฤติตัวของแกนนำ เป็นสิ่งสำคัญทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตัวผู้นำ

“พันธมิตรเริ่มต้นถูก โครงสร้างการนำก็ถูก เริ่มต้นถูกอะไรมันก็ไปง่าย คือผู้ที่มาเป็นแกนนำ เป็นบุคคลสาธารณะในสาขาต่างๆ คนที่จะมาเป็นแกนนำ ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน แอบแฝงในการทำงาน หมายถึงพื้นฐานและวิถีชีวิตของแกนนำอันเป็นสไตล์ของแต่ละคน จะมีความหลากหลายอยู่ในตัว”

(พิภพ ธงไชย, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2552)

สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ สุริยะใส กตะศิลา วันที่ 9 มีนาคม 2552

“แกนนำเป็นบุคคลสาธารณะในสาขาต่างๆ เลยทำให้ประสานร่วมกันเป็นเอกภาพ เข้าใจ ถ้อยทีถ้อยอาศัย มองตารู้อใจ” “แกนนำมีการสร้างความสัมพันธ์ด้วยการ ประชุมกันบ่อย พูดคุย กินข้าว รู้จักกันมาก่อนว่าใครเป็นใคร”

(สุริยะใส กตะศิลา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2552)

แกนนำจะใช้เวทีปราศรัยของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นสื่อ ในการสื่อสารทั้งสื่อมวลชน แนวร่วม รวมทั้ง มวลชนพันธมิตรฯเองด้วย ในการสร้างความศรัทธาต่อแกนนำ

“การพูดบนเวทีช่วยให้คนศรัทธามากขึ้นหรือน้อยลงได้ คือการประพฤติตัวของแกนนำก็มีส่วน แกนนำมีประสบการณ์กันมาก มากพอที่จะเอาเรื่องราวต่างๆมาพูดคุยได้ คือใช้ความจำกับความเชี่ยวชาญ ชำนาญในการพูด ทุกการเคลื่อนไหว มีแผน มีการประชุมกันก่อน การทำความเข้าใจกับแนวร่วม ก็ทำความเข้าใจโดยการพูดบนเวที ไม่ต้องไปขออนุมัติหรอก ถ้าต้องไปขออนุมัติทุกครั้งก็ไม่ต้องทำอะไรกันพอดี มันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ ในสถานการณ์สู้รบ คุณต้อง

เข้าใจนะ ว่าไม่ได้อยู่ในสถานการณ์ปกติ เป็นสถานการณ์สงคราม คุณก็ต้องเชื่อแม่ทัพ ถ้าแม่ทัพ นำพาไม่ดี ก็ต้องเปลี่ยนแม่ทัพ

ดูเหมือนว่าแกนนำเป็นคนกำหนดยุทธวิธีก็จริง แต่ก็อยู่บนยุทธศาสตร์ที่มวลชน เห็นด้วย คือเราเปรียบเทียบเหมือนกองทัพก็จริง แต่มันไม่ได้มีวินัยอย่างในกองทัพ ที่มีกฎหมาย แบบกองทัพ เพราะฉะนั้นก็ต้องใช้ศิลปะมาก เพราะเราไม่สามารถไปบังคับเค้าได้”

(พิภพ ธงไชย, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2552)

“ถ้ามวลชนกับแกนนำเค้าได้ต่อสู้ร่วมกัน ความศรัทธา ความไว้วางใจจะเกิด ไม่เป็นปัญหา ฝ่ายตรงข้ามเค้าจะปล่อยข่าว บั่นข่าว แทรกซึมแทรกแซงหรือยั่วยุ ให้เราทะเลาะกันก็ ไม่มีผล เหมือนตอนแรกๆ เค้าปล่อยข่าวว่า 5 แกนนำไม่ถูกกัน ชัดแย้งกัน แต่เพราะเราได้ต่อสู้ ร่วมกันในสถานการณ์ คนที่ผ่านสถานการณ์เฉียดตายมาด้วยกัน ซาตินี้โอกาสทะเลาะกันก็คงยาก”

(สุริยะใส กตะศิลา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2552)

ศาสตราจารย์ ดร. อมรา พงศาพิชญ์ ผู้อำนวยการศูนย์สันติภาพและความขัดแย้ง (รายการรู้ทันประเทศไทย วันที่ 8 มกราคม 2552) วิเคราะห์การนำในรูปแบบกลุ่มของพันธมิตร ประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่า เป็นการรวมของเครือข่าย แต่ละเครือข่ายทำงานเดี่ยว เมื่อมีปัญหา ขึ้นจึงมารวมตัวกัน เครือข่ายสื่อ เครือข่ายแรงงาน เครือข่ายครู เครือข่ายศาสนา เครือข่ายเอ็นจีโอ เป็นเครือข่ายของเครือข่าย ทั้ง 5 แกนนำเสริมซึ่งกันและกัน เห็นได้ว่า บางวันที่อาจจะไม่ครบ ก็ สามารถอยู่ได้ เพราะต่างรู้ว่าเป็นการชั่วคราว กล่าวได้ว่าเป็น 5 แกนนำที่ลงตัว

จากการเคลื่อนไหวของพันธมิตรในปี 2551 แกนนำทั้ง 5 ของพันธมิตรมีบทบาทและหน้าที่ ประสานงานซึ่งกันและกัน ได้อย่างเป็นระเบียบและมีประสิทธิภาพ

(2) ศรัทธาในอุดมการณ์ ยุทธศาสตร์ร่วม

การชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย นอกจากการให้ความศรัทธาในตัว แกนนำที่มีความน่าเชื่อถือ ประสพการณ์ ความชำนาญ และพฤติกรรม มวลชนยังให้ความศรัทธา

ต่อยุทธศาสตร์หลักของพันธมิตรในการก่อความเคลื่อนไหว จากการชุมนุมของภาคประชาชนในครั้ง นี้ซึ่งต่างมีความเป็นปัจเจกบุคคลในการดำเนินการร่วมกัน ในทิศทางเดียวกัน

จากการศึกษา ผู้วิจัยพบว่า การนำมวลชนเคลื่อนไหวทางการเมืองมีประเด็นและ ยุทธวิธีในการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกันบ้าง เนื่องจาก ผู้ที่มาชุมนุมแต่ละคนมีความคิดที่เป็นอิสระใน การนำเสนอประเด็นความคิดต่างๆ ดังนั้น การใช้ยุทธศาสตร์ร่วมจึงเข้ามาเป็นหลักเกณฑ์ หลักที่ สำคัญในการเคลื่อนไหว

ยุทธศาสตร์ร่วมในการปกป้อง สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมทั้งพิทักษ์ รักษาการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข โดยมี รายละเอียดของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตัวอย่างเช่น

- ประเด็น “เขาพระวิหาร” ซึ่งประเทศกัมพูชาได้ยื่นขอจดทะเบียนให้เป็นมรดกโลก ในส่วนบริเวณวิหาร โดยที่ประเทศไทยเสียเปรียบ ทำให้ กลุ่มพันธมิตรฯ นำ เรื่องราวข่าวสารนี้มาจุดประเด็นขึ้น และตรวจสอบการแก้ปัญหาของรัฐบาลใน ประเด็นดังกล่าว พร้อมทั้งประกาศจุดยืนในการคัดค้านการกระทำของนาย นพดล ปัทมะ ซึ่งดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น ว่าเป็นการทำลายชาติ

จากเหตุการณ์ครั้งนี้ถือเป็นการประกาศจุดยืนถึงอุดมการณ์การรักชาติของ พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

- พลตรีจำลอง ศรีเมือง หนึ่งในแกนนำของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ซึ่งมีบุคคลิก น่าเชื่อถือ และเป็นผู้ศรัทธาในความดีทางพุทธศาสนา มีส่วนสำคัญใน การบริหารจัดการบทบาทของเครือข่ายสันติอโศก หรือ เรียกกันว่า กองทัพธรรม ในสถานการณ์การชุมนุม และเป็นหน่วยสำคัญที่อยู่ในสถานที่ชุมนุมปักหลักพัก ค้าง ดูแลด้านการบริการ รวมทั้งการทำความสะอาดของสถานที่ชุมนุม และมี หน้าทีรับผิดชอบในการจัดเตรียมอาหารมังสวิรัต สำหรับบุคคลที่ถือศีล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มพันธมิตรฯ ได้ให้ความสำคัญในการนับถือและศรัทธาต่อศาสนาเป็น อย่างมาก

- สังคมไทยให้ความสำคัญ ในการจงรักภักดีต่อองค์พระมหากษัตริย์มาเป็นเวลาช้านาน การเคลื่อนไหวพันธมิตรจึงได้จัดกิจกรรมสำคัญต่างๆ เพื่อแสดงความจงรักภักดีของสถาบันกษัตริย์เสมอ อันได้แก่ การจัดงานจุดเทียนชัยถวายพระพรร่วมกันในวันคล้ายวันราชาภิเษกในวันที่ 9 มิถุนายน 2551

- รัฐธรรมนูญ จากประกาศ และแถลงการณ์ทุกฉบับ มีการกล่าวย้ำเสมอ ว่าพันธมิตรฯ ก่อการเคลื่อนไหวเพื่อพิทักษ์รักษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การปกป้องรัฐธรรมนูญไม่ให้เกิดการแก้ไขเพื่อผลประโยชน์ ส่วนตนของผู้ใดผู้หนึ่ง หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ด้วยการระดมมวลชน โดยการดำเนินการตามรัฐธรรมนูญในการร่วมลงชื่อคัดค้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญ เพื่อปกป้องความผิดของทักษิณ ชินวัตร เพื่อเป็นการ ดันนทางการทำงานของรัฐบาล

เหล่านี้เป็นการสร้างความชอบธรรม ให้กับกลุ่มพันธมิตรฯ ในการก่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อให้ประชาชนเห็นยุทธศาสตร์ร่วม อันเป็นหลักในการนำมวลชนของพันธมิตรฯ เพื่อดำเนินการต่างๆ เพื่อก่อการเคลื่อนไหว อย่างเป็นเอกภาพบนความหลากหลาย

ที่เป็นเช่นนี้ จากการกำหนดยุทธศาสตร์ชัดเจนและครอบคลุมปัญหาอันเป็นประเด็นร่วม ทำให้มวลชนผู้เข้าร่วมมีจำนวนมาก เพราะไม่ใช่ยุทธศาสตร์ที่เป็นประเด็นเฉพาะ

2.2 สัญลักษณ์

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สร้างสัญลักษณ์ขึ้นเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมความคิดและความพร้อมล่วงหน้า และการสร้างความรู้สึกเป็นกลุ่ม เพื่อความเป็นเอกภาพ

การสร้างสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้สึกในเชิงอารมณ์ (Emotional Appeal) เพื่อให้กลุ่มบุคคลเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดค่านิยม นำมาซึ่งความร่วมมือหรือพฤติกรรมร่วมกัน รวมทั้งสร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นให้กับพันธมิตรฯ

สัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่ สีเหลือง เพลงเทียนแห่งธรรม ตราสัญลักษณ์พันธมิตรฯ มือตบ ถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายทางอุดมการณ์อย่างชัดเจน ดังต่อไปนี้

2.2.1 สีเหลือง

สีเหลือง เป็นสีประจำวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เป็นสีที่พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้สื่อความหมายทางอุดมการณ์ในการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ว่ามีความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

มีการใช้สีเหลืองเป็นสัญลักษณ์หลัก ก่อเกิดเป็นปรากฏการณ์เสื้อเหลือง ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่บ่งบอกถึงการยืนอยู่คนละข้างกับระบอบทักษิณ การใส่เสื้อสีเหลืองพร้อมผ้าโพกศีรษะที่มีข้อความว่า “กู้ชาติ” ในการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใน เช่นเดียวกันกับปี 2549 มีการใช้สัญลักษณ์ ผ้าพันคอสีฟ้า ซึ่งเป็นผ้าพันคอพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2549

ตราสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ภาพที่ 68: ภาพสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

(สัญลักษณ์อย่างเป็นทางการพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย)

งานแถลงข่าวเปิดตัวพันธมิตรครั้งแรกวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2549 ณ อนุสรณ์สถาน 14 ตุลาฯ เรื่อง “องค์กรพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย กำหนดบทบาทต่อสถานการณ์ทางการเมืองและความไม่ชอบธรรมของนายกรัฐมนตรีนคร” คุณวสันต์ สิทธิเขตต์ ตัวแทนจากเครือข่ายศิลปินเพื่อประชาธิปไตยได้ออกแบบสัญลักษณ์ดังกล่าว โดยมีการอธิบายถึงสัญลักษณ์ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไว้ดังนี้

“สัญลักษณ์ที่ใช้ในพันธมิตรนั้นครบ กำปั้นทั้ง 4 ก็คือ ศาสนา สำคัญนะครับ ในประเทศเรา พุทธ คริสต์ อิสลาม และ ฮินดู ร่วมกันผนึกกำลังปกป้องกำปั้นนะครับ และอีกด้านหนึ่งก็คือว่า ต่อสู้กับความทุกข์ ความทุกข์ซึ่งเกิด ความทุกข์ก็คือความไม่สบายใจ ความทุกข์เกิดจากอะไร ก็เกิดจาก อำนาจรัฐที่กดขี่ รัฐที่พาลอำนาจการใช้กฎหมาย แก้กฎหมายทุกอย่างเพื่อที่จะเอื้อ ผลประโยชน์ของตัวเองและพวกพ้อง และต่อมาก็คือ วิธีการ คือ เราต้องผลึกกำลังกันประสาน กลายเป็นพันธมิตรเพื่อกำจัดการสยบอำนาจพาลนั้น ร่วมกันนะครับ เพื่อจะบรรลุถึงความสุข ร่วมกันของความหลากหลายของแผ่นดินนี้ครับ และปกป้องอะไร คือ ความจริงเอาชนะความเท็จ นะครับ ดาวทั้ง 3 ดวงนี้คือ 1.ความจริง ดาวแห่งความจริงเพื่อเอาชนะความเท็จ ดาวแห่งความดี เพื่อเอาชนะความชั่วช้าฉ้อฉล ดาวแห่งความงามเพื่อจะเอาชนะความอัปลักษณ์ น่าเกลียด และ ความละโมภร้ายของกลุ่มทุนที่ใช้อำนาจบงการประเทศนี้ครับ และก็นักเป็นสัญลักษณ์ของเสรีภาพ ที่ปลอดจากการกดขี่มอมเมาจากอำนาจรัฐทั้งปวง และมาถึงสันติภาพ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ทุกเผ่าพันธุ์ ชาติ ศาสนา”

2.2.2 เพลง “เทียนแห่งธรรม”

สำหรับการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในปี 2551 เพลงเทียนแห่งธรรมได้ถูกเปิดก่อนที่ 5 แกนนำจะขึ้นปราศรัยทุกวัน เป็นสื่อสำคัญอีกสื่อหนึ่งในการสร้างความผูกพัน เอกลักษณ์ และกำลังใจในการต่อสู้

เพลงเทียนแห่งธรรม เปรียบเหมือนเพลงสัญลักษณ์ของกลุ่มพันธมิตรฯ ที่ก่อให้เกิดความผูกพัน โดยการขับร้องร่วมกันทุกวัน โดยเนื้อหาเพลงยังตอกย้ำนัยามการต่อสู้ของพันธมิตรฯ และอุดมการณ์ร่วม ในการรักษาชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เป็นเพลงที่ก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในชัยชนะ หากแสดงความสามัคคีร่วมกัน พอการชุมนุมยุติลง เอเอสทีวีได้ทำรายการ “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” วันที่ 3 ธันวาคม 2551 ได้ใช้เพลงเทียนแห่งธรรม เป็นเพลงเปิดรายการ จวบจนปัจจุบัน

มือตบ

ภาพที่ 69: ภาพตัวอย่าง”มือตบ” อุปกรณ์สำคัญที่ขาดไม่ได้ในการชุมนุมพันธมิตรฯ

“สัญลักษณ์เสื้อเหลืองเป็นสิ่งที่พันธมิตรสร้างขึ้นมา อย่างตอนปี 49ก็มี ผ้าโพกหัว เสื้อเหลืองเรารักในหลวง หมวก พัด พวกเหรียญ ส่วนปี 51ที่สำคัญก็เป็นมือตบ มันช่วยเวลาฟังปราศรัยทั้งวันทั้งคืน ตบมือทั้งวันไม่ไหวหรอก ที่งานเป็นคนเล็ก แขนงนำคิดอะไรแบบนี้ไม่ค่อยออกหรอก มีอายุกันแล้ว คือในพันธมิตร คุณต้องเข้าใจมีคนหลากหลายอาชีพ บางคนเป็นนักการตลาด การที่มวลชนใช้มือตบสื่อความหมายบางอย่างถึงนักการเมืองบางคน ก็เป็นมาตรการทางสังคมที่เค้าเห็นว่ารัฐบาลหมดความชอบธรรม ก็ประชาชนก็ส่งสัญญาณ”

(สุริยะใส กตะศิลา, สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2552)

“มือตบมายังไงก็ไม่รู้นะ สงสัยมาจากจีน เพราะจีนผลิตมือตบสำหรับเชียร์โอลิมปิก และมันก็เข้ามา ถูกจังหวะ และทุกคนก็เห็นพ้องว่าจะใช้อันนี้ ผมว่ามันน่าจะเริ่มจากการ มีคนสักกลุ่มหนึ่งไปซื้อมาและมาตบในมือบ ต่อไปคนก็เห็น พ่อค้าก็ไฉน ก็ขายๆ มันก็เลยกลายเป็นทุกคนถือมือตบกลายเป็นสัญลักษณ์ไปเลย และพอเป็นสัญลักษณ์ ก็มีคนที่ให้มันมีคุณค่า”

(พิภพ ธงไชย, สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2552)

กล่าวโดยสรุป การใช้สัญลักษณ์เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเอกภาพในการเคลื่อนไหวเป็นส่วนที่สร้างสรรค้มากในการชุมนุม โดยสัญลักษณ์ใช้สื่อความหมายทางอุดมการณ์อย่างชัดเจน

ตารางที่ 4: ตารางแสดงการใช้สัญลักษณ์ในการสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ตั้ง ต่อไปนี้

สัญลักษณ์	แนวความคิด	การนำมาสื่อสาร
สีเหลือง	ความจงรักภักดีต่อ พระมหากษัตริย์	ผ้าคาดศีรษะ เสื้อเหลือง ธง ผ้าพันคอ เป็นเครื่องกาย

		ของผู้มาร่วมชุมนุม
เพลงเทียนแห่งธรรม	เพลงที่แต่งขึ้นจากคำพูดหรือวาทกรรมต่างๆ ที่สนธิลึ้มของกุลนำเสนอดต่อประชาชน นับแต่ปี 2549	ใช้เปิดเพื่อให้ผู้ชุมนุมร้องเพลงนี้ร่วมกัน ทุกคำของกาปราศรัยของ 5 แกนนำขึ้นแสดงตัวบนเวทีร่วมกัน
สัญลักษณ์รูปมือ	เป็นการออกแบบแสดงการผนีกกำลังของมือทั้งสี่ คือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และฮินดู	ตราประจำองค์กร “พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” ใช้ประทับในประกาศหรือแถลงการณ์ทุกฉบับ
มือตบ	อุปกรณ์การสร้างเสียง เกิดจากความนิยมขิงผู้ชุมนุมเอง ที่ให้คุณค่าต่อมือตบจนกลายเป็นสัญลักษณ์ในที่สุด	เป็นอุปกรณ์ประกอบการชุมนุม ใช้แทนการปรบมือเป็นการแสดงปฏิริยาตอบกลับต่อผู้ปราศรัยบนเวที

2.3 สันติวิธี

แม้ว่าการเคลื่อนไหวการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการเปรียบเปรยตั้งอยู่ในสถานการณ์สู้รบ แต่พันธมิตรฯประกาศถึง การใช้หลักธรรมนำหน้า และสร้าง ความชอบธรรม ด้วยการจัดการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ หลายครั้ง โดยมีการจัดการสร้างบรรยากาศการชุมนุมในรูปแบบงานตลาดนัดของงานบุญ ที่มีการจำหน่ายเฉพาะในสถานที่ชุมนุมเท่านั้น โนม่น้าวใจมวลชนให้มาร่วมชุมนุมได้

ในสถานการณ์การเตรียมเผชิญหน้าอย่างสันติ ในกรณีการเผชิญหน้ากับตำรวจพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปลุกฝั่งสันติวิธีเป็นหลักในการเคลื่อนไหว เช่นการใช้กำแพงมนุษย์ประจันหน้ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การยื่นดอกไม้ รวมทั้งการยกมือไหว้ตำรวจเพื่อขอเปิดทางในการเคลื่อนผู้ชุมนุมจากสะพานมัฆวานฯ ไปยังบริเวณหน้าทำเนียบในวันที่ 26 สิงหาคม 2551

นอกจากสถานการณ์การเผชิญหน้า พันมิตรฯ มีการจัดการการชุมนุมในสถานการณ์การตั้งรับอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแสดงการให้ความสำคัญต่อความปลอดภัย

ของผู้ชุมนุม ดังในสถานการณ์ที่ฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น ประกาศจะสลายการชุมนุม ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2551 พันมิตรฯ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุม ด้วยการประกาศบนเวทีปราศรัย ถึงอุปกรรมและวิธีการปฏิบัติ ในการป้องกันและบรรเทาอาการระคายเคืองจากการสลายการชุมนุมด้วยแก๊สน้ำตา เป็นการให้ความรู้อย่างละเอียด อันเป็นข้อปฏิบัติในกรณีประสบแก๊สน้ำตา ซึ่งแจ้งถึงข้อควรกระทำเมื่อได้รับอันตรายจากแก๊สน้ำตา รวมทั้งการประกาศบนเวที เรื่องขอสนับสนุนอุปกรรมป้องกันกรณีการสลายการชุมนุม อาทิ แวนตา น้ำยาล้างตา และน้ำดื่ม ทำยที่สุด รัฐบาลลดประกาศล้มเลิกการสลายการชุมนุม ด้วยความสำเร็จจากการบริหารจัดการของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในวันนั้น ส่งผลให้มีผู้มาร่วมชุมนุมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯ จากการตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยในสถานที่ชุมนุมขึ้น ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551

กล่าวโดยสรุป ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งการสร้างเสริมศรัทธา การสร้างสัญลักษณ์ รวมทั้งการใช้วิธีการสื่อสารถึงการชุมนุมอย่างสันติ มีประสิทธิภาพโดยได้รับการสนับสนุนจากบทบทของสื่อโทรทัศน์ ในการถ่ายทอดสดเหตุการณ์นาที่ต่อนาที โดยสื่อสารทั้งข้อมูลข่าวสารและอารมณ์ของผู้อยู่ในเหตุการณ์พร้อมกัน มีส่วนสำคัญในการสร้างกระแส โดยที่ผู้ชมมีโอกาสวิเคราะห์เหตุการณ์ทั้งหมดด้วยตนเอง แม้จะผ่านสายตาของกล้องโทรทัศน์และการคัดเลือกภาพในเหตุการณ์ของช่างภาพระดับหนึ่ง ล้วนแล้วแต่มีผลในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวและรับรู้ถึงอารมณ์ร่วมของผู้ชุมนุมได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัย พบว่า ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ไม่ว่าจะ การสร้างเสริมศรัทธา การสร้างสัญลักษณ์ รวมถึงการใช้วิธีการสื่อสารถึงการชุมนุมอย่างสันติ มีประสิทธิภาพ โดยได้รับการสนับสนุนจากบทบทของสื่อโทรทัศน์ ในการถ่ายทอดเหตุการณ์นาที่ต่อนาที การสื่อสารทั้งข้อมูลข่าวสารและอารมณ์ของเหตุการณ์พร้อมกัน มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการก่อกระแส ความรู้สึกของประชาชนที่เห็น ความไม่ชอบธรรมของพฤติกรรมของรัฐบาล ต่อหน้าต่อตา คนดูเปลี่ยนฐานะเป็นพลเมืองและมีโอกาสวิเคราะห์เหตุการณ์ทั้งหมดด้วยตนเอง (แม้จะผ่านสายตาของกล้องโทรทัศน์และการคัดเลือกภาพในเหตุการณ์ของช่างภาพในระดับหนึ่ง) เหล่านี้มีผลอย่างมากในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวและรับรู้ถึงอารมณ์ร่วมของประชาชนจำนวนมาก

กล่าวคือ การอาศัยสารสนเทศขยายส่วนประสานกันในลักษณะแบบบูรณาการ มีผลดีมีเดียอย่างแท้จริง ข่าวสารที่ส่งถึงกันอย่างรวดเร็วที่สุดในกลุ่มผู้ชุมนุม คือเวทีปราศรัย การกระจายข่าวแบบปากต่อปาก และสำหรับประชาชนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้อยู่ในที่ชุมนุมได้ติดตามความเคลื่อนไหวผ่านสื่อโทรทัศน์ วิทยุ ที่เกาะติดด้วยการถ่ายทอดสด รวมทั้งการติดตามจากสื่ออินเทอร์เน็ตทั้งในระดับชาติ และระดับท้องถิ่น ประสานเข้าเป็นเครือข่ายของกลุ่มคนทำหน้าที่เชื่อมโยงข่าวสารและข้อมูลที่ริเริ่มจากฝ่ายประชาชนได้อย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ในลักษณะการขยายออกไปในแนวราบ เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มคนที่ไม่เคยมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นกลุ่มเยาวชนคนชั้นกลางที่ทำงานในสำนักงาน

กล่าวโดยสรุป คือ การเคลื่อนไหวทางการเมืองในครั้งนี้อย่างเป็นอิสระประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีปัจจัยทางเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นหัวใจสำคัญ ที่ทำให้การขับเคลื่อนการชุมนุมเป็นไปอย่างมีพลัง รวมทั้งมีประสิทธิภาพในการสร้างกระแส และกระจายข้อมูลข่าวสารประเด็นไปยังประชาชนในวงกว้าง อย่างไม่เคยมีมาก่อนในสังคมไทย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย” เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยคือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ในการก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง ในประเด็นการใช้สื่อและยุทธวิธีการจัดการการชุมนุม ทั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิเคราะห์เนื้อหาสาร และการสัมภาษณ์เชิงลึกแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และผู้ประสานงานพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย 2 คน

สำหรับผลการวิจัย ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาตามหัวข้อปัญหานำวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. การใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
2. ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

สรุปผลการวิจัย

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 1: การใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีลักษณะเป็นอย่างไร

จากการศึกษา สามารถสรุปการใช้สื่อของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในภาพรวม เพื่อก่อการเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยแบ่งประเภทของสื่อที่ใช้ในการรณรงค์ได้ ดังนี้

1. สื่อมวลชน

ถือเป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญ ที่พันธมิตรฯ ใช้สื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกลุ่ม Mass ซึ่งรวมทั้งกลุ่มเครือข่าย แนวร่วมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเอง และกลุ่มประชาชนทั่วไป ที่สามารถเปิดรับได้หลายช่องทาง อย่างไรก็ตามการสื่อสารประชาสัมพันธ์ข่าวสารผ่านทาง

สื่อมวลชน สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวีนั้น สามารถควบคุมเนื้อหาข่าวสารได้ เนื่องจากเป็นสื่อมวลชนที่มีประสิทธิภาพ ครอบคลุมทั้ง โทรทัศน์ วิทยุ และหนังสือพิมพ์ ที่มีผู้บริหารเป็นหนึ่งในแกนนำสำคัญในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อโทรทัศน์ เอเอสทีวี ทีวีของประชาชน ที่ได้ทำการถ่ายทอดสดการชุมนุม จากเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ ตลอด 24 ชั่วโมง และอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 193 วัน จะเห็นได้ว่า การรักษาและสร้างความต่อเนื่องในการรับชมช่องทางที่เป็นสิ่งที่ให้ความสำคัญ แม้หลังจากการประกาศยุติการชุมนุมอย่างสันติ และปราศจากอาวุธ สถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี ยังคงเป็นช่องทางสื่อสารของพันธมิตรฯ ต่อไป โดยนำเอารายการบนเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ กลับเข้ามาถ่ายทอดภายในห้องส่งเพื่อรักษาฐานมวลชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อมวลชนในการเผยแพร่การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วย

1.1 โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมเอเอสทีวี

ถือเป็นสื่อหลักที่มีความสำคัญ ที่พันธมิตรฯ ใช้สื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย ที่เป็นกลุ่ม Mass รวมทั้งกลุ่มคนที่เป็นแนวร่วมพันธมิตรฯ และ ประชาชนทั่วไปในวงกว้าง อย่างไรก็ตาม สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมนี้มีข้อจำกัดเรื่องอุปกรณ์จานดาวเทียม ระบบบอกรับสมาชิก “เคเบิลทีวี” หรืออินเทอร์เน็ต ของผู้รับสาร ทีมงานเอเอสทีวีผู้จัดการ เป็นผู้บริหารจัดการด้านการสื่อให้กับพันธมิตรฯ เรื่องการจัดผังเวที การถ่ายทอดสดการชุมนุมพันธมิตรฯ 24 ชั่วโมง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ช่วงชุมนุม 193 วัน

รูปแบบในการนำเสนอ ประกอบไปด้วย รายการข่าวเจาะลึก การวิเคราะห์ข่าว ยกประเด็นปัญหาชาวบ้าน การปราศรัย ดนตรี กล่าวสรุปเป็นเวทีปราศรัยที่ผสมผสานกับผังรายการโทรทัศน์

เนื้อหาสาร ในประเด็นการวิเคราะห์ตรวจสอบการทำงานรัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นในกระแสที่พันธมิตรฯหยิบยกขึ้นมา ทีมงานเอเอสทีวีทำหน้าที่รายงานวิเคราะห์เพิ่มเติม ทีมศิลปินนำประเด็นการเคลื่อนไหวในแต่ละวันแต่งเป็นบทเพลง เพื่อไว้อาลัยมวลชนในช่วงวันต่อวัน เป็นการประยุกต์เข้าด้วยกัน

กลวิธีการโน้มน้าวใจในสื่อ

- การสร้างสรรค์นวัตกรรมและคำใหม่ให้กับปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในสังคม
- ความได้เปรียบในคุณสมบัติของสื่อ ในการถ่ายทอดซ้ำภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสถานที่ชุมนุมได้ถี่เท่าที่ต้องการ โดยเผยแพร่ซ้ำในทุกรายการ เนื่องจากเป็นสื่อของตัวเอง

1.2 สื่อวิทยุ 97.75 MHz

พันธมิตรฯ ใช้ช่องทางวิทยุในเครื่องเอเอสทีวีผู้จัดการ ในการเชื่อมสัญญาณเข้ากับเอเอสทีวี เพื่อถ่ายทอดสัญญาณเสียงการชุมนุมตลอด 24 ชั่วโมงเป็นระยะเวลากว่า 193 วัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปราศรัยของ 5 แกนนำพันธมิตรฯ ซึ่งเป็นช่วงรายการสำคัญของแต่ละวัน

รูปแบบในการนำเสนอ เป็นการเชื่อมสัญญาณการถ่ายทอดสดเวทีปราศรัยพันธมิตรฯ โดยรับสัญญาณจากสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวี พร้อมถ่ายทอดสัญญาณไปยังเครือข่ายวิทยุชุมชนที่เข้าร่วม

เนื้อหาสาร เน้นการถ่ายทอดสดการชุมนุม และการพูดแทรกประชาสัมพันธ์ข่าวสาร ทั้งนี้ การจัดรายการวิทยุ มีการเสนอแนวคิดสอดคล้องประเด็นพันธมิตรฯเสมอ

กลวิธีการโน้มน้าวใจในสื่อ

- เป็นการตอบสนองผู้รับข่าวสาร ถึงการเข้าถึงประชาชนได้แพร่หลายและสะดวก เนื่องจากเน้นสัญญาณที่สามารถรับผ่านทางเครื่องรับวิทยุ ทางโทรศัพท์มือถือ ที่รองรับการฟังสัญญาณวิทยุ รวมทั้งทางอินเทอร์เน็ตอีกด้วย

1.3 สื่อหนังสือพิมพ์เอเอสทีวีผู้จัดการ

หนังสือพิมพ์ในเครื่องเอเอสทีวี เป็นอีกสื่อหนึ่งที่รายงานข่าวสารข้อมูลในประเด็นสอดคล้องกับพันธมิตรฯ แต่มีข้อจำกัดเรื่องการอ่านออกเขียนได้ของผู้รับสาร ทั้งนี้ หนังสือพิมพ์ในเครื่องเอเอสทีวีได้แก่ เอเอสทีวีผู้จัดการรายวัน, ผู้จัดการรายสัปดาห์, นิตยสารผู้จัดการ 360° และ นิตยสาร Positioning

รูปแบบการนำเสนอ การสอดแทรกอยู่ในเนื้อหาข่าวสารข้อมูลเชิงลึก บทความ สกู๊ปข่าว รวมถึงการ์ตูนล้อเลียนอย่างผู้จัดกวน ซึ่งตอบสนองต่อผู้ต้องการบริโภคข่าวสาร

เนื้อหาสาระ ความเคลื่อนไหว ประเด็นพันธมิตรฯ จุดประกายเป็นกระแสในสังคม โดยมีการจัดทำเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ออกมาในรูปแบบออนไลน์ผ่านอินเทอร์เน็ตใน

www.manager.com

กลวิธีการโน้มน้าวใจในสื่อ

ความน่าเชื่อถือในการให้ข้อมูลเชิงลึกได้มากกว่าสื่ออื่น รวมทั้งจำนวนยอดจำหน่ายและ จำนวนผู้เยี่ยมชมเว็บไซต์เอเอสทีวีผู้จัดการ เป็นการสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริโภคเชื่อถือในแบรนด์ของเอเอสทีวีผู้จัดการมากเพียงใด โดยการใช้นี้เนื้อหาเดียวกันในการบูรณาการสื่อใหม่และสื่อเก่าเข้าด้วยกัน

2. สื่อบุคคล

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ประกอบด้วยกลุ่มคน มาจากหลายสาขาอาชีพ ที่มีจุดมุ่งหมาย หรือแนวคิดทางการเมืองในแบบคล้ายคลึงกัน ทำให้มีเครือข่ายหลากหลายและครอบคลุมทุกสาขาอาชีพ ด้วยกลยุทธ์ แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง โดยมีธงในการนำที่ชัดเจน และการนำเสนอประเด็นในการเคลื่อนไหวที่เป็นประเด็นร่วมทำให้มีประชาชนไม่เป็นแบบเฉพาะเจาะจง

รูปแบบการนำเสนอสื่อบุคคลต่อสาธารณชน โดยเฉพาะ 5 แกนนำ ซึ่งมีประสบการณ์การทำงานและความเชี่ยวชาญในสายงานอาชีพมาเป็นเวลานาน สร้างความน่าเชื่อถือให้กับมวลชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการใช้สื่อบุคคลร่วมกับสื่อมวลชน เพื่อสร้างกระแสและชิงพื้นที่ข่าวจากสาธารณชนได้เป็นอย่างดี ได้แก่ การปรากฏตัวของ 5 แกนนำในการออกแถลงการณ์ต่าง ๆ การขึ้นเวทีปราศรัย หรือ นักพูดต่างๆ บนเวทีปราศรัยที่สามารถสร้างประเด็นข่าวใหม่ ๆ ได้ ทั้งนี้ พฤติกรรมการแสดงออก รวมทั้งการพูดบนเวทีปราศรัยมีส่วนมากในการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับแกนนำ ผนวกกับความรู้ ความสามารถของแกนนำแต่ละคน

ศิลปิน นักแสดงที่ร่วมขึ้นเวทีพันธมิตรฯ ไม่ว่าจะร้องเพลงหรือการแสดงดนตรี สามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมาย สร้างอารมณ์ร่วม รวมทั้งสร้างประสบการณ์ร่วมกันจากสถานที่ชุมนุม ทำให้การสื่อสารเผยแพร่ข่าวสารมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้การสื่อสารผ่านสื่อบุคคลค่อนข้างมาก เพื่อให้สื่อบุคคล แสดงความคิดเห็นในแง่มุมที่แตกต่างหลากหลาย แต่มีความเป็นเอกภาพ โดยมีธงหลักหรือยุทธศาสตร์ร่วมของกลุ่มพันธมิตรฯ เพื่อสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

รูปแบบการนำเสนอ การขึ้นเวทีปราศรัย การพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสวนาสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีในการชุมนุมร่วมกัน การสร้างประเด็นข่าว รวมทั้งการจัดการแถลงข่าวเพื่อชิงพื้นที่ข่าวจากสาธารณชน

เนื้อหาสาร โดยรวมจะมุ่งเน้นไปยังการวิพากษ์วิจารณ์ระบอบทักษิณ โดยสื่อบุคคลแต่ละคน เป็นผู้เตรียมเนื้อหาเองในการขึ้นพูดปราศรัย กล่าวคือ พันธมิตรฯเปิดโอกาสให้มีอิสระทางความคิดในการพูดสื่อสาร โดยมีธงหลักสำคัญเป็นเรื่องอุดมการณ์ร่วมกันเป็นการควบคุม จึงทำให้มีเนื้อหาหลากหลายทั้งในแนวคิดและมุมมอง

กลวิธีการโน้มน้าวใจในสื่อ

- ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล ทั้งด้านความสามารถ ความชำนาญ และความน่าไว้วางใจ เป็นบุคลิกเอกลักษณ์เฉพาะตัว
- “แสงจตุร่วม สวงจตุต่าง” ของสื่อบุคคลทั้งหมด ทำให้มีมุมมองทางความคิดที่หลากหลาย

3. สื่อเฉพาะกิจ

ในส่วนของสื่อเฉพาะกิจนั้น มีการจัดทำสื่อรณรงค์ประเภทนี้ขึ้นในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้อายละเอียด และโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมายให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการชุมนุม หรือสนับสนุนการเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ ดังนี้

- สื่อพื้นบ้าน ได้แก่ การแสดงงิ้วธรรมศาสตร์ การแสดงลำตัดธรรมศาสตร์
- สื่อใหม่ ได้แก่ สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อข้อความสั้น ผ่านโทรศัพท์มือถือ
- สื่อวิดิทัศน์ ได้แก่ วีซีดีบันทึกการแสดงงิ้ว ลำตัด การปราศรัยจากสนธิ แกนนำพันธมิตร วีซีดีเพลง จากการแสดงบนเวทีพันธมิตร รวมทั้งวีซีดีภาพเหตุการณ์จริง วันที่ 7 ตุลาคม 2551
- สื่อกิจกรรม ได้แก่ การร่วมกันจุดเทียน ร่วมร้องเพลงเทียนแห่งธรรมร่วมกัน
- สื่อผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เสื้อยืด สินค้าประเภทของใช้ หนังสือ เหรียญ ผ้าคาดศีรษะ ประกาศนียบัตร ฉากเวที เพลง ศิลปะล้อเลียนการเมือง

- แลกเปลี่ยน และประกาศ ออกโดยพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เผยแพร่ ผ่านการแถลงข่าว และการอ่านคำแถลงบนเวทีปราศรัย

สื่อเฉพาะกิจของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ส่วนใหญ่จัดทำขึ้นใน รูปแบบที่ใกล้ตัวและง่ายต่อการใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็น สื่อยึด มือตบ รองเท้า พรหมเช็ดเท้า ซีดี เพลง เครื่องประดับต่างๆ ล้วนเป็นสินค้าที่เข้าถึงกลุ่มคนต่างๆ ได้ง่าย โดยผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะ ถูกดัดแปลงและประยุกต์ให้กับสไตล์กลุ่มของลูกค้า ทำให้มีความหลากหลายเหมาะสมกับทุกวัย ได้แก่ ผู้สูงวัย วัยทำงาน วัยรุ่น วัยเด็ก เป็นต้น

โดยสรุป รูปแบบการใช้สื่อหลากหลาย เน้นการเข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด จึงไม่สามารถกำหนดเป็นรูปแบบที่ตายตัวได้ เนื่องจากการพิจารณาเลือกใช้สื่อมีความหลากหลาย ทั้งนี้ บริบทสถานการณ์ในขณะนั้น จะเป็นตัวกำหนดรูปแบบการนำเสนอของพันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตย เน้นความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ กล่าวคือ เป็นการผสมผสานการใช้สื่อมวลชนเป็น สื่อเผยแพร่ไปยังประชาชนในวงกว้าง และสื่อบุคคล อันมีผลในการชักจูงใจ รวมทั้งสื่อเฉพาะกิจถูก นำมาใช้เพื่อเจาะจงไปยังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ปัญหานำวิจัยข้อที่ 2 ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีลักษณะเป็นอย่างไร

1. การสร้างศรัทธา

ความศรัทธาที่เกิดขึ้นในพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มี 2 ลักษณะ

1.1 ศรัทธาในแกนนำ

การประพัตติตัวของแกนนำ เป็นสิ่งสำคัญทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและ เชื่อมั่นในตัวผู้นำมากขึ้นได้ จากการพูดบนเวทีปราศรัยและการพบปะพูดคุยทักทายในสถานที่ ชุมนุม ที่ซึ่งมีประสบการณ์ร่วมกันระหว่างแกนนำและผู้ชุมนุม ทั้งนี้ พันธมิตรประชาชนเพื่อ ประชาธิปไตย ใช้สื่อบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งแกนนำเดินในการเดินพบปะเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร เป็นการสื่อสารระหว่างบุคคล และสำหรับการสื่อสารต่อมวลชน พันธมิตรฯ ใช้กลยุทธ์การสร้าง

ประเด็นและเปิดแถลงข่าว เพื่อชิงพื้นที่สื่อ ในช่วงระยะเวลา 10:00 นาฬิกาและ 18:00 นาฬิกา ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ หากมีเรื่องสำคัญก็สามารถจัดการแถลงข่าวด่วนต่อสื่อมวลชน รวมทั้งสามารถอ่านแถลงการณ์ผ่านช่องทางเวทียูทิวบ์ โดยสิ่งสำคัญที่พึงระวังอย่างมาก คือ ไม่ให้สื่อมวลชนใดทราบข่าวเพียงสื่อเดียว กล่าวคือ สื่อมวลชนจะต้องได้รับข่าวสารจากพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยอย่างเท่าเทียมและพร้อมกัน เป็นสำคัญ

1.2 ศรัทธาในอุดมการณ์ ยุทธศาสตร์ร่วม

อุดมการณ์สูงสุดของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย คือ ภารกิจในการนำพาชาติ บ้านเมือง ให้รอดพ้นจากวิกฤตการณ์ของการบ่อนทำลายสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และพิทักษ์รักษาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เนื่องจากการรวมกลุ่มของพันธมิตรฯ มีความหลากหลาย และมีอิสระในการดำเนินการ โดยอยู่ภายใต้อุดมการณ์สูงสุดอันเป็นยุทธศาสตร์ร่วม ซึ่งเป็นโครงสร้างที่ควบคุมทิศทางในการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพูดบนเวทีปราศรัย

2. การสร้างสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

การสร้างสัญลักษณ์เพื่อใช้ในการสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้สึกในเชิงอารมณ์ (Emotional Appeal) เพื่อให้กลุ่มบุคคลเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดความนิยม นำมาซึ่งความร่วมมือหรือพฤติกรรมร่วมกัน รวมทั้งสร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นให้กับพันธมิตรฯ โดยสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ได้แก่ สีเหลือง เพลงเทียนแห่งธรรม ตราสัญลักษณ์พันธมิตรฯ มือตบ ถูกนำมาใช้เพื่อสื่อความหมายทางอุดมการณ์อย่างชัดเจน ในกรณี มือตบ อันเป็นสื่อเฉพาะกิจ ที่มีผู้นิยมกันมากและถูกนำมาใช้เป็นอุปกรณ์สำคัญในการชุมนุมร่วมกับพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จนกระทั่งมีการให้คุณค่าจนกลายเป็นสัญลักษณ์ไปในที่สุด

3. การใช้วิธีการสื่อสารถึงการชุมนุมอย่างสันติวิธี

แม้ว่าการเคลื่อนไหวการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการเปรียบเทียบตั้งอยู่ในสถานการณ์สู้รบ แต่พันธมิตรฯประกาศถึง การใช้หลักธรรมาภิบาล และสร้าง ความชอบธรรม ด้วยการจัดการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ หลายครั้ง โดยมีการจัดการสร้าง บรรยากาศการชุมนุมในรูปแบบงานตลาดนัดของงานบุญ ที่มีการจำหน่ายเฉพาะในสถานที่ชุมนุม เท่านั้น ไน้มน้าวใจมวลชนให้มาร่วมชุมนุมได้

ในสถานการณ์การเตรียมเผชิญหน้าอย่างสันติ ในกรณีการเผชิญหน้ากับตำรวจ พันมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยปลุกฝั่งสันติวิธีเป็นหลักในการเคลื่อนไหว เช่นการใช้กำแพง มนุษย์ประจันหน้ากับเจ้าหน้าที่ตำรวจ การยื่นดอกไม้ รวมทั้งการยกมือไหว้ตำรวจเพื่อขอเปิดทางใน การเคลื่อนไหวผู้ชุมนุมจากสะพานมัฆวานฯ ไปยังบริเวณหน้าทำเนียบในวันที่ 26 สิงหาคม 2551

นอกจากสถานการณ์การเผชิญหน้า พันมิตรฯมีการจัดการการชุมนุมใน สถานการณ์การตั้งรับอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแสดงความสำคัญต่อความปลอดภัยของผู้ชุมนุม ดังในสถานการณ์ที่ฝ่ายรัฐบาลในขณะนั้น ประกาศจะสลายการชุมนุม ในวันที่ 31 พฤษภาคม 2551 พันมิตรฯสร้างขวัญและกำลังใจให้กับประชาชนผู้เข้าร่วมชุมนุม ด้วยการการ ประกาศบนเวทีปราศรัย ถึงอุปสรรคและวิธีการปฏิบัติ ในการป้องกันและบรรเทาอาการระคายเคือง จากการสลายการชุมนุมด้วยแก๊สน้ำตา เป็นการให้ความรู้อย่างละเอียด อันเป็นข้อปฏิบัติในกรณี ประสบแก๊สน้ำตา ชี้แจงถึงข้อควรกระทำเมื่อได้รับอันตรายจากแก๊สน้ำตา รวมทั้งการประกาศบน เวทีเรื่องขอสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันกรณีการสลายการชุมนุม อาทิ แว่นตา น้ำยาล้างตา และน้ ดื่ม ท้ายที่สุด รัฐบาลประกาศล้มเลิกการสลายการชุมนุม ด้วยความสำเร็จจากการบริหารจัดการ ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในวันนั้น ส่งผลให้มีผู้มาร่วมชุมนุมอย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง การคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ชุมนุมพันธมิตรฯจากการตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยใน สถานที่ชุมนุมขึ้น ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551

กล่าวโดยสรุป ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ทั้งการสร้างเสริมศรัทธา การสร้างสัญลักษณ์ รวมทั้งการใช้วิธีการสื่อสารถึงการชุมนุมอย่างสันติ มี ประสิทธิภาพโดยได้รับการสนับสนุนจากบทบาทของสื่อโทรทัศน์ ในการถ่ายทอดสดเหตุการณ์นาที

ต่อนาที โดยสื่อสารทั้งข้อมูลข่าวสารและอารมณ์ของผู้อยู่ในเหตุการณ์พร้อมกัน มีส่วนสำคัญในการสร้างกระแส โดยที่ผู้ชมมีโอกาสวิเคราะห์เหตุการณ์ทั้งหมดด้วยตนเอง แม้จะผ่านสายตาของกล้องโทรทัศน์และการคัดเลือกภาพในเหตุการณ์ของช่างภาพระดับหนึ่ง ล้วนแล้วแต่มีผลในการกระตุ้นให้เกิดความตื่นตัวและรับรู้ถึงอารมณ์ร่วมของผู้ชุมนุมได้เป็นอย่างดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. การใช้สื่อของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

จากผลการวิจัย พบว่าพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีรูปแบบการใช้สื่อหลากหลาย เน้นการเข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด ด้วยการผสมผสานสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ โดยใช้บริบทสถานการณ์ในขณะนั้นเป็นตัวกำหนดรูปแบบการนำเสนออย่างเหมาะสม และเน้นความสร้างสรรค์ แปลกใหม่ ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

สื่อมวลชน

การใช้สื่อ สถานีโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV ใช้ช่องทางในการเผยแพร่ การถ่ายทอดสดการชุมนุมครอบคลุมทั้งทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ผสมผสานสื่ออินเทอร์เน็ต มีจุดประสงค์เพื่อ กระจายข่าวสารในวงกว้าง สอดคล้อง กับลักษณะการใช้สื่อเชิงบูรณาการ (พนม คลีฉายา, 2550:12-17) โดยให้ความหมายของสื่อเชิงบูรณาการในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ทางการเมืองมีลักษณะหนึ่งว่า การใช้สื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ควรเลือกใช้สื่อหลายประเภทให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย อาทิเช่น กลุ่มที่ไม่รู้หนังสือ เลือกใช้สื่อวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนกลุ่มรู้หนังสือ ควรเลือกใช้สื่อหนังสือพิมพ์

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV ใช้เป็นสื่อหลักของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จากการศึกษาและเฝ้าติดตามการเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ จาก โทรทัศน์ผ่านดาวเทียม ASTV ช่อง News1 พบว่า กลุ่มบุคคลที่เข้าร่วมการชุมนุม ณ สถานที่ชุมนุมมีความหลากหลาย ทั้งอายุ อาชีพ แต่มีความสนใจในเรื่องการเมืองเหมือนกัน สะท้อนให้เห็นว่า การนำเสนอข้อมูลเชิงลึก และการถ่ายทอดภาพสด ขณะเกิดเหตุการณ์จริงๆ สามารถอธิบายสิ่งที่เกิดขึ้นได้อย่างละเอียด และเห็นภาพอย่างชัดเจน ดังเช่น ภาพการสลายการชุมนุมวันที่ 7 ตุลาคม

2551 หรือการยิงระเบิดเอ็ม 79 มายังกลุ่มผู้ชุมนุมที่กำลังฟังปราศรัยอยู่หน้าเวที เป็นต้น กล่าวคือ การใช้ ภาพเหตุการณ์จริง ที่มีความสดใหม่มาถ่ายทอดผ่านสื่อโทรทัศน์ และนำมาเผยแพร่ซ้ำ ในช่วงรายการต่างๆ ตลอดทั้งวัน ทางช่อง News1 ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า สื่อโทรทัศน์ มีภาพเคลื่อนไหว และเสียง สร้างความสนใจและเข้าใจได้ดี สามารถให้รายละเอียดได้มาก ช่วยสร้างความเข้าใจได้ดี ทำเรื่องยากให้เป็นเรื่องง่าย ด้วยการแสดงให้เห็นจริง สามารถสร้างภาพและเสียงให้เกิดความประทับใจได้ดี มีความน่าเชื่อถือ (พนม คลีฉายา, 2550)

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑิตกานต์ ธนาโอฬาร (2536) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษา ส่วนใหญ่ติดตามข่าวสารการเมืองจากสื่อโทรทัศน์ในระดับค่อนข้างสูง และจากหนังสือพิมพ์ และวิทยุ ในระดับปานกลาง

ต่อมา งานวิจัยของ กฤติยา ยิ่งยืน (2549) กลับพบว่า นิสิต นักศึกษา มีการเปิดรับข่าวสารทางการเมือง ทั้งสื่อบุคคลและสื่อมวลชนอยู่ในระดับปานกลาง โดยสื่อมวลชนที่มีการเปิดรับมากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ รองลงมาคือ สื่อโทรทัศน์ แต่หากเป็นสื่อโทรทัศน์ประเภทรายการข่าวประจำวัน กลับมีระดับการเปิดรับข่าวสารทางการเมืองอยู่ในระดับสูงกว่าสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อบุคคล

จะเห็นว่า การเปิดรับข่าวสารทางการเมืองในอดีตเรื่อยมา จนปัจจุบัน การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาระหว่าง สื่อโทรทัศน์และสื่อหนังสือพิมพ์ โดยที่สื่อโทรทัศน์มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจเป็นจุดดึงดูด ในขณะที่ สื่อหนังสือพิมพ์มีความน่าเชื่อถือมากกว่าสื่ออื่นในเชิงการให้ข้อมูลข่าวสาร หากแต่ปัจจุบันวิถีการดำเนินชีวิตของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เทคโนโลยีใหม่ๆ ได้ถูกนำมาผสมผสานร่วมกับสื่อโทรทัศน์ที่มีความยืดหยุ่น สามารถพัฒนาประสิทธิภาพในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีดิจิทัล โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมมีประสิทธิภาพในการสื่อสารเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าสื่อกระแสหลัก จึงมีอิทธิพลในการสร้างจุดดึงดูดใจในการเลือกเปิดรับมากกว่า

สื่อบุคคล

ด้านสื่อบุคคล ผลวิจัยพบว่า พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้การสื่อสารผ่านสื่อบุคคลมาก โดยใช้สื่อบุคคลจากหลายสาขาอาชีพ อาทิ 5 แกนนำพันธมิตรฯ ศิลปิน นักการเมือง ข้าราชการ นักธุรกิจ รัฐวิสาหกิจ นักการศึกษา เป็นต้น โดย 5 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีบทบาทในการเคลื่อนไหวมวลชน ด้วยประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ ความชำนาญการจากแต่ละสายอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การปราศรัยบนเวที มีส่วนในการสร้างความน่าเชื่อถือต่อแกนนำ ประกอบกับพฤติกรรมของแกนนำที่ปรากฏต่อมวลชน

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดำเนินการสื่อสารกับมวลชนและแนวร่วมอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้กับแกนนำ เป็นผลให้มวลชนมีความศรัทธาแก่แกนนำเป็นอย่างมาก มีอิทธิพลในการสื่อสารโน้มน้าวใจด้านทัศนคติ หรือพฤติกรรม ด้วยลักษณะของสื่อบุคคลอันมีกลยุทธ์การสื่อสารซึ่งมีความยืดหยุ่นสูง กล่าวคือ มีความสามารถพลิกแพลงเนื้อหาไปตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย สถานการณ์ ช่วงเวลา และโอกาส โดยมีตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพของสื่อบุคคล ดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2549 อ้างใน อรสา ปานขาว , 2550)

1. ความน่าเชื่อถือของสื่อบุคคล เป็นความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่กลุ่มเป้าหมายให้การยอมรับ
2. ความน่าไว้วางใจ คุณสมบัติเกิดจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อกลุ่มเป้าหมาย
3. ความเป็นผู้ทันสมัยของสื่อบุคคล การเป็นบุคคลกว้างขวางเป็นที่รู้จัก เป็นผู้มีชื่อเสียง
4. ทักษะในการเลือกและใช้สื่อ ของสื่อบุคคล

จากการสื่อสารบนเวทีปราศรัยจาก 5 แกนนำ มีเนื้อหาโดยรวมพูดถึง พฤติกรรมรัฐบาล พรรคไทยรักไทย และ ทักษิณ ชินวัตร โดยให้ข้อมูลถึงความเลวร้ายที่จะเกิดขึ้นหากปล่อยให้เลยให้มีการดำเนินเรื่องอันส่งผลกระทบต่อประเทศไทย ศาสนา พระมหากษัตริย์ รวมถึงระบอบการปกครองไทย สอดคล้องกับแนวคิด อิทธิพลของผู้นำที่ชักจูงจิตใจมวลชน โดยใช้ความน่าเชื่อถือของผู้นำ (อริสโตเติล อ้างใน อรวรรณ ปิณฑนีโอวาท, 2549: 366) เมื่อฝูงชนรู้สึกตัวเองเป็นกลุ่ม (Impersonality) ดังนั้นวิธีการจะโน้มน้าวใจให้ได้ผล คือ การทำให้ฝูงชนต้องรู้สึกเป็นปัจเจกบุคคล และจิตวิทยาที่จะโน้มน้าวใจได้ดีที่สุดคือ ความกลัว (Fear-Arousing Appeals)

นั่นคือ การชี้ให้เห็นอันตรายหรือโทษหากไม่ออกมาเคลื่อนไหวเพื่อกดดันฝ่ายรัฐบาลร่วมกับ พันธมิตรฯ อันเป็นการรื้ออารมณ์ให้มวลชนมีแนวคิดหรือปฏิบัติตามในที่สุด

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าพันธมิตรฯ ได้ลำดับขั้นตอนการเคลื่อนไหวมวลชน โดยเบื้องต้น ให้เข้าถึงมวลชนในระดับปริมาณเป็นขั้นต้นแรก คือ การเข้าถึงมวลชนให้มากที่สุด โดยใช้สื่อซึ่งสามารถกระจายข่าวสารไปอย่างกว้างขวาง ขั้นต่อไปคือ การชักจูงมวลชนใน ระดับคุณภาพ ด้วยการนำเสนออุดมการณ์แนวคิดเพื่อขยายแนวร่วม ด้วยการระบุถึงความสำคัญของการขยายจำนวนแนวร่วม สร้างและนำเสนอประเด็นร่วม เพื่อให้มวลชนที่มาร่วมมีความหลากหลาย มิใช่มวลชนเฉพาะ จากนั้นจึงดำเนินการรวมกลุ่มที่มีอุดมการณ์ตรงกันเพื่อประสานให้มีพลังมากขึ้น

สอดคล้องกับนักทฤษฎาโต และประมวญ บุณยะโหดระ (2531) ได้อธิบายไว้ว่า ในการเคลื่อนไหวมวลชนจำเป็นต้องใช้สื่อทุกรูปแบบ โดยสื่อมวลชนจะมีความสำคัญที่สุดในการเผยแพร่ข้อมูล เนื่องจากมีความรวดเร็วในการเผยแพร่มากกว่าสื่ออื่น และสามารถโน้มน้าวใจให้เกิดความคิดเห็นและความเชื่อถือได้บ้าง เป็นการดึงมวลชนเข้าร่วมในระดับจิตวิทยา ส่วนสื่อบุคคลใช้ได้ผลดีในระดับจูงใจให้เกิดพฤติกรรม

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของสื่อมวลชนและสื่อบุคคลพบว่า สื่อบุคคลนั้นมีอิทธิพลในการโน้มน้าวใจมากกว่าสื่อมวลชน โดยสื่อมวลชนมีความสำคัญในการเพิ่มความรู้ แต่สื่อบุคคลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ Roger (1971: 1: 252)

สื่อเฉพาะกิจ

ในกรณีสื่อเฉพาะกิจ ผลการวิจัยพบว่า พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยใช้สื่อเฉพาะกิจในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ให้รายละเอียด และโน้มน้าวใจกลุ่มเป้าหมายให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการชุมนุม รวมทั้งสนับสนุนการเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ ทั้งนี้ สื่อเฉพาะกิจที่ใช้ ได้แก่ สื่อใหม่ สื่อพื้นบ้าน สื่อกิจกรรม สื่อผลิตภัณฑ์ รวมทั้งประกาศและแถลงการณ์พันธมิตรฯฉบับต่างๆ สื่อเฉพาะกิจเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อผลิตภัณฑ์ จัดทำขึ้นในรูปแบบสิ่งของใกล้ตัว ง่ายต่อการใช้ประโยชน์ รวมทั้งสามารถประยุกต์ให้เข้ากับกลุ่มเป้าหมายซึ่งมีความแตกต่างกัน เพศ วัย เป็นต้น

ในสังคมไทย สื่อเฉพาะกิจเป็นเรื่องจำเป็น เพราะเป็นประเทศกำลังพัฒนา สื่อเฉพาะกิจจัดเป็นแขนงหนึ่งของสื่อมวลชน แต่ได้พัฒนาเนื้อหาเพื่อให้ประโยชน์เป็นเรื่องๆ ฉะนั้น สื่อเฉพาะกิจนี้ โดยทั่วไปแล้วมีกลุ่มประชาชนที่เป็นเป้าหมายแน่นอน มีการส่งเนื้อหาต่างๆ อันเป็นประโยชน์เฉพาะแก่ประชาชนกลุ่มนั้นๆ การผลิตยุ่งยาก การนำเสนอเนื้อหาเป็นไปอย่างง่าย ๆ (อรวรรณ ปิณฑธโรวาท, 2549)

จากผลการวิจัยด้านสื่อใหม่อย่างอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยพบว่า เว็บไซต์ www.manager.co.th หรือเอสทีวีผู้จัดการออนไลน์ มีบทบาทในการเป็นผู้ให้ข่าวสารในเชิงลึกที่ไม่สามารถค้นหาได้จากสื่อกระแสหลักทั่วไป และยังเปิดพื้นที่ให้ผู้รับสารร่วมแสดงความคิดเห็นต่อบทความ การนำเสนอข่าวสาร รวมทั้งการร่วมแสดงความคิดเห็นต่อผู้ส่งสารอื่นๆ เป็นการโน้มน้าวให้เข้ามามีส่วนร่วม และสร้างเครือข่ายชุมชนทางความคิด ที่อาจพัฒนาเป็นเครือข่ายแนวร่วมต่อไป

สอดคล้องกับรัชนีกร ทองทิพย์ (2548) ศึกษาเรื่องการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างพันธมิตรของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่ พบว่า การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตในการสร้างวาทกรรมสามารถระดมมวลชนเข้าเป็นพันธมิตร รวมทั้ง การนำเสนอข่าวสารขององค์กรส่งผลให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเกิดความตื่นตัวในปัญหาสาธารณะ และเข้ามามีส่วนร่วมในอินเทอร์เน็ตได้เพิ่มขึ้น

กล่าวโดยสรุป คือ เป็นการผสมผสาน สื่อมวลชน เพื่อเผยแพร่ไปยังประชาชนในวงกว้าง สื่อบุคคลอันมีผลในการชักจูงใจ รวมทั้งสื่อเฉพาะกิจ เพื่อเจาะเข้าไปยังกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ การสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย จึงมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของสำนักวิจัยการศึกษามหาวิทยาลัยยูทาห์ เรื่องการใช้สื่อหลายประเภทเพื่อการโน้มน้าวใจพบว่า การใช้สื่อหลายประเภทจะช่วยให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการโน้มน้าวใจโดยเฉพาะการใช้สื่อบุคคลและสื่อมวลชนเสริมซึ่งกันและกัน (Bettinghaus, 1968 อ้างใน กฤติยา ยั่งยืน, 2549: 18)

เช่นเดียวกันกับ การใช้สื่อมวลชนและกิจกรรมทางการเมือง Jeromie Backer และ Ivan Presston (1969) พบว่าผู้ที่สนใจหรือเคยร่วมกิจกรรมทางการเมืองจะสนใจการเมืองมากกว่าผู้ที่ไม่เคยร่วม และยังมีอิทธิพลต่อการเป็นผู้ติดตามข่าวสารทางการเมืองอย่างสม่ำเสมอ

2. ยุทธวิธีการจัดการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

การสร้างควมศรัทธา

- ศรัทธาต่อแกนนำ

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีความศรัทธาในแกนนำ โดยพิจารณาจาก ปัจจัยด้านความน่าไว้วางใจและความประพฤติ ซึ่งเห็นได้จากสถานการณ์การชุมนุม เนื่องจากการมี ประสบการณ์การชุมนุมกว่า 193 วัน ร่วมกันอย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จากความเชื่อถูกพัฒนา เป็นความศรัทธาอย่างลึกซึ้ง มวลชนให้ความไว้วางใจ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการ ออกประกาศและแถลงการณ์ ทั้งผ่านสื่อมวลชน และการประกาศบนเวทีปราศรัย เพื่อชี้แจง จุดยืน แนวทางการเคลื่อนไหว อย่างชัดเจน และปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เป็นการเคลื่อนไหวอย่าง เปิดเผย ส่งผลให้มวลชนไว้วางใจ สามารถพาเด็ก ผู้สูงอายุมาเข้าร่วมในสถานที่ชุมนุมเป็นจำนวน มาก

ทั้งนี้ พบว่าสื่อบุคคลอาทิ 5 แกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีความสามารถในการใช้กลยุทธ์การสื่อสารที่ยืดหยุ่นสูง เป็นความสามารถเฉพาะบุคคล ในการใช้กล ยุทธ์การสื่อสารที่พลิกแพลงไปตามลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย สถานการณ์ ช่วงเวลา และโอกาส นอกจากนี้ยังเป็นสื่อที่พัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นลักษณะเฉพาะในความเป็นมนุษย์ที่ สามารถพัฒนาได้ ทั้งนี้ อรสา ปานขาว, 2549 กล่าวถึงบทบาทของสื่อบุคคลในการพูดเพื่อ ประชาสัมพันธ์ แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

(1) การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารระหว่างบุคคล

ในรูปแบบทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การสนทนา ในระดับนี้ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ใช้กลยุทธ์การใช้สื่อบุคคล ด้วยการเดินพบปะพูดคุยกับผู้ ชุมนุมภายหลังการลงจากเวทีปราศรัย เป็นประจำ

(2) การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารกับกลุ่มบุคคล

พันธมิตรฯ ดำเนินการสื่อสารในรูปแบบของ การประชุมหน่วยงานต่างๆใน ที่ชุมนุม การสัมมนา การสนทนากลุ่ม กับกลุ่มบุคคลเป้าหมายต่างๆ

(3) การพูดเพื่อการประชาสัมพันธ์ในการสื่อสารกับมวลชน

นอกเหนือจากการพูดบนเวทีปราศรัยกับกลุ่มเป้าหมายของสื่อบุคคลผ่านสถานีโทรทัศน์เอเอสทีวีผู้จัดการ พันธมิตรฯ ดำเนินการสื่อสารในรูปแบบ การแถลงข่าว การประกาศ การให้สัมภาษณ์ โดยแกนนำพันธมิตรฯ ใช้กลยุทธ์การสร้างประเด็นออกแถลงข่าว เพื่อช่วงชิงพื้นที่สื่อ สรุปลือคือ พันธมิตรฯ ใช้สื่อบุคคลในการสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีทั้ง 3 ระดับ

แกนนำพันธมิตรฯ มีการสำรวจความคิดเห็นของมวลชน ทั้งจากการพูดคุย การร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต หรือ จุดแสดงความคิดเห็นถึงเหล่าแกนนำพันธมิตรฯ บริเวณหลังเวทีพันธมิตรฯ จากนั้นจึงพิจารณาเลือกเนื้อหาพูดปราศรัยจากเรื่องที่มวลชนให้ความสนใจมากที่สุดคล้อยไปกับกลวิธีในการพูดเพื่อโน้มน้าวใจของแกนนำพันธมิตรฯ ด้วยการนำเสนอเรื่องราวที่เป็นความสนใจของผู้รับสาร

- ศรัทธาในอุดมการณ์ ยุทธศาสตร์ร่วม

อิทธิพลของกลุ่ม มีส่วนผลักดันให้กระทำตามหรือเชื่อถือคล้อยตามผู้พูดได้รวดเร็วยิ่งขึ้น จากผลการวิจัยที่พบว่า การรวมกลุ่มของเครือข่ายพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย รวมทั้งแกนนำต่าง มีความหลากหลายโดยอยู่ภายใต้ อุดมการณ์สูงสุด อันเป็นยุทธศาสตร์ร่วม กล่าวคือ แกนนำอาจมีการพูดเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว แต่ละท่านมีอิสระในการดำเนินการ อันอยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ คือ การปกป้อง ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และระบอบการเมือง ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เพื่อการสร้างความเป็นเอกภาพในการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย ดังอรสา ปานขาว, 2549: 2-46 อธิบายว่า สมาชิกในกลุ่มผู้ฟังหรือสังคมล้วนมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นตลอดจนการกระทำของบุคคล เนื่องจากการรวมตัวเป็นกลุ่ม เกิดจากการมีความคิดเห็น ค่านิยม อุดมการณ์ ฯลฯ ตรงกัน มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความรู้สึกนึกคิดซึ่งกันและกัน ทำให้อารมณ์ ความคิดเห็นสอดคล้องไปในทำนองเดียวกัน เมื่อโน้มน้าวใจในสิ่งที่คนส่วนใหญ่ของกลุ่มยอมรับ คนอื่นๆก็มักจะตอบสนองความต้องการของกลุ่ม และเชื่อถือคล้อยตามกลุ่มเช่นกัน เช่นเดียวกันกันภายในกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมวลชนอาจไม่ได้ยอมรับประเด็นการพูดหรือพฤติกรรมของผู้ขึ้นบนเวทีพันธมิตรฯ ทั้งหมดทุกคน แต่โดยรวมแล้วมวลชนยอมรับการนำ เพราะมียุทธศาสตร์

เดียวกัน ช่วยให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย สามารถดำเนินการเคลื่อนไหวอย่างยาวนานกว่า 193 วัน ด้วยกลวิธี แสวงจุดร่วม สงวนจุดต่าง เป็นการรวมตัวกันของบุคคลที่มีความหลากหลายโดยใช้ความศรัทธาในอุดมการณ์ร่วมกัน โดยมองข้ามผ่านความแตกต่างและยึดหลักความเป็นหนึ่งเดียวกัน

สอดคล้องกับ พัสนัย นุตาลัย (2540) ศึกษาเรื่องการสื่อสารของชนชั้นกลาง พบว่า การเป็นผู้ส่งสารในการสื่อสารแบบเครือข่าย เป็นรูปแบบของการสื่อสารที่มีลักษณะการเกิดของกลุ่มเฉพาะในการสื่อสาร หรือที่เรียกว่า ชุมชนทางความคิด โดยมีเครื่องมือในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ดังนั้นการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มช่วยส่งผลต่อการโน้มน้าวใจกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การสร้างสัญลักษณ์พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

การสร้างสัญลักษณ์ร่วมเพื่อใช้ในการสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นแนวทางที่มุ่งเน้นการสร้างความรู้สึกในเชิงอารมณ์ (Emotional Appeal) เพื่อให้กลุ่มบุคคลเกิดความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เกิดค่านิยมความร่วมมือหรือพฤติกรรมร่วมกัน สร้างเสริมความเป็นปึกแผ่นให้แก่กลุ่มพันธมิตรฯ ไม่ว่าจะ เป็น สัญลักษณ์เสื้อเหลือง ตราสัญลักษณ์ประจำพันธมิตรฯ มือตบ และเพลงเทียนแห่งธรรม ทั้งนี้ ผู้นำการเคลื่อนไหวมวลชนโดยมาก จะใช้กลยุทธ์หลายอย่างเพื่อจะหลอหลอมผืนีกกำลังผู้ตามให้สนับสนุนการเคลื่อนไหว หนึ่งในกลยุทธ์ในการผนึกกำลัง (Unifying devices) คือ การเลียนแบบ (Imitation) คือการผนึกกำลังกันโดยให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากขึ้น เช่น มีเพลงแต่งขึ้นซึ่งร้องโดยผู้เข้าร่วมในการเคลื่อนไหว มีการแต่งกายที่เป็นรูปแบบเฉพาะ (อรวรรณ ปิลาธิโรวาท, 2549: 393) ดังเช่น การร้องเพลงเทียนแห่งธรรม และการแต่งกายด้วยเสื้อสีเหลือง ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เป็นต้น

นอกจากนี้ จะเห็นว่า มีการนำสีมาใช้เป็นสัญลักษณ์ ได้แก่ มือตบ ซึ่งเป็นการแปรสภาพจากสื่อผลิตภัณฑ์ ที่เป็นที่นิยม และมีการให้คุณค่าจนกลายเป็นสัญลักษณ์ไปในที่สุด สัญลักษณ์เหล่านี้เป็นการเรียกร้องให้ผู้คนเข้าร่วมจะโดยทางตรงหรือเชิงสัญลักษณ์ เห็นได้ว่าการพกมือตบ การใส่เสื้อเหลือง หรือเสื้อที่มีตราสัญลักษณ์ของพันธมิตรฯ เท่ากับสร้างพันธะผูกพันขึ้นในใจผู้รับสารว่าจะสนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่ออุดมการณ์ต่อไป

เช่นเดียวกันกับ เพลงประจำกลุ่มก็เป็นสื่อสำคัญอีกสื่อหนึ่งในการสร้างความผูกพัน เอกลักษณ์ และกำลังใจในการต่อสู้ เพลงเทียนแห่งธรรม เป็นเพลงสร้างความเชื่อมั่นในการ เคลื่อนไหวชุมนุมของพันธมิตรฯ ว่ามีความชอบธรรม โดยเนื้อหาสารในเพลงบ่งบอกถึงอุดมการณ์ สูงสุดของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย

ดังนั้น การใช้สื่อ สัญลักษณ์ เพื่อสร้างอัตลักษณ์และเอกภาพ ในการเคลื่อนไหว เป็นส่วนที่สร้างสรรค์มากในการชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในครั้งนี้ เพื่อสื่อความ ความของอุดมการณ์และสร้างกระแสในสังคม

การใช้วิธีการสื่อสารด้วยการชุมนุมอย่างสันติวิธี

แม้ว่า การเคลื่อนไหวการชุมนุมของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการ เปรียบเปรยว่าเป็นสถานการณ์สู้รบ เห็นได้จากวาทกรรมที่พันธมิตรฯสร้างขึ้น ในสถานที่ชุมนุม ไม้ ว่า สงครามครั้งสุดท้าย นักรบศรีวิชัย กองทัพธรรม ภารกิจกู้ชาติ นักรบมือตบ ฯลฯ หากแต่การ จัดการการชุมนุมเคลื่อนไหวของพันธมิตรฯ นำเสนอด้วยการหลักจริยธรรม ความชอบธรรม เป็นการ ชุมนุมโดยสงบ และปราศจากอาวุธด้วยการสร้างบรรยากาศการชุมนุมในรูปแบบตลาดนัด มีการจัด ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึกที่มีจำหน่ายเฉพาะในสถานที่ชุมนุมเท่านั้น เป็นการโน้มน้าวใจให้มาร่วม ชุมนุมรวมทั้งการนำเสนอสื่อพื้นบ้านอย่าง จิวธรรมศาสตร์ ลำตัดจากบนเวทีปราศรัย เพื่อเป็นการ สร้างความน่าสนใจของการชุมนุม

นอกจากรูปแบบบรรยากาศการชุมนุมแบบตลาดนัดงานบุญแล้ว ในสถานการณ์ การเตรียมเผชิญหน้ากับตำรวจบริเวณที่ชุมนุม กลุ่มพันธมิตรปลูกฝังสันติวิธีเป็นอาวุธหลัก โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวชุมนุม เป็นไปได้อย่างสงบ อาทิ การยื่นดอกไม้ ยกมือไหว้เพื่อขอเปิดทางใน การเคลื่อนไหวชุมนุม สอดคล้องกับจุดมุ่งใจโดยใช้แรงจูงใจ คือ จริยธรรม คุณธรรม ที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ อันเป็นแรงจูงใจและค่านิยมด้านศาสนา ด้วยการแสดงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ต่อผู้สลายการชุมนุม เช่นตำรวจ อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้จุดมุ่งใจนี้ต้องมีภาวะวิเคราะห์ผู้ถูกโน้มน้าวใจ เนื่องจากการที่จะ

สื่อสารโดยใช้แรงจูงใจอาจได้ผลต่างกัน เพราะคุณธรรมหรือแรงจูงใจอย่างหนึ่งอาจจะมีความหมายต่อผู้รับสารคนหนึ่ง ในขณะที่ผู้รับสารอีกคนอาจไม่รู้สึกละอาย

การเคลื่อนไหวมวลชนอย่างสันติ จากบริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์ มายังทำหน้าเนียบรัฐบาลในวันที่ 26 สิงหาคม 2551 ผู้นำในการเคลื่อนไหวกำลังคนมีความสามารถเฉพาะในการใช้ภาษา โดยแสดงความเป็นพรรคพวกเดียวกันเช่น การเรียกผู้ชุมนุมว่า พี่น้อง และเมื่อต้องการให้ผู้ชุมนุมทำตาม เมื่อทำตามก็จะปรบมือให้ สอดคล้องตามแนวคิดเรื่อง กลยุทธ์ความสุภาพเชิงบวก (Positive Politeness) โดยเป็นการใช้ภาษาซึ่งเป็นอัตลักษณ์เฉพาะกลุ่ม (In-Group Identity) เพื่อให้คำสั่งดูไม่รุนแรง (อรวรรณ ปิณฑโฆวาท, 2541: 227)

นอกจากสถานการณ์การเตรียมเผชิญหน้าอย่างสันติ พันธมิตรจะมีการตั้งรับฝ่ายรัฐบาล เพื่อป้องกันเหตุการณ์อันตรายต่างๆ ต่อผู้ชุมนุมที่อาจจะเกิดขึ้น และเป็นการสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้ชุมนุมว่ามีการบริหารจัดการ และใส่ใจในความปลอดภัยเป็นหลัก ด้วยการแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยการชุมนุมขึ้น ในวันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 การนำยางรถยนต์เก่าหรือเครื่องกีดขวางมาวางกั้นบริเวณเสี่ยง รวมถึงการประกาศบนเวทีปราศรัย ถึงอุปกรณ์และวิธีการปฏิบัติ ในการป้องกันและบรรเทาอาการระคายเคืองจากการสลายการชุมนุมด้วยแก๊สน้ำตา เป็นการส่ห้ความรู้อย่างละเอียด อันเป็นข้อปฏิบัติในกรณีประสบแก๊สน้ำตา

พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย มีการสื่อสารจัดการในกรณีที่รัฐบาลประกาศจะสลายการชุมนุมในวันที่ 31 พฤษภาคม 2551 ด้วยการชี้แจงถึงข้อควรกระทำเมื่อได้รับอันตรายจากแก๊สน้ำตา รวมทั้งการประกาศบนเวทีเรื่องขอสนับสนุนอุปกรณ์ป้องกันกรณีการสลายการชุมนุม อาทิ แวนตา น้ำยาล้างตา และน้ำดื่ม ทำได้ดีที่สุด รัฐบาลประกาศล้มเลิกการสลายการชุมนุม ความสำเร็จจากการบริหารจัดการของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในวันนั้น ส่งผลให้มีผู้มาร่วมชุมนุมอย่างต่อเนื่อง

สอดคล้องกับ พงศกร รอดชมภู (2540) ที่ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทยในกรณีปัจจัยที่ทำให้การประท้วงมีความยาวนาน โดยพบว่า ประชาชนมีแรงจูงใจให้เข้าร่วมประท้วงหากองค์กรที่นำการประท้วงมีชื่อเสียงดีหรือประสบความสำเร็จมาก่อน ร่วมกับการให้ความรู้ว่าจะประท้วงและป้องกันตนเองอย่างไร

ข้อจำกัดในการวิจัย

1. เนื่องจากหัวข้อที่เลือกมาศึกษาวิจัย ในครั้งนี้เป็นกระแสสำคัญทางการเมืองของประเทศไทย และเหตุการณ์ปัจจุบันที่ยังไม่จบลงอย่างชัดเจน ด้วยเหตุนี้ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จึงอาจไม่ใช่ข้อมูลในเชิงลึกมากนัก เนื่องจากผู้ให้สัมภาษณ์ไม่อาจให้ข้อมูลเชิงลึกที่อาจเป็นการเปิดเผยจุดอ่อนทำให้ กลุ่มการเมืองฝ่ายตรงข้ามนำไปใช้ในทางที่ผิด อันจะเกิดผลเสียหายต่อบ้านเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลต่างๆ ยังมีตัวตนอยู่
2. กลุ่มแกนนำพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเป็นบุคคลสาธารณะในด้านการเมืองภาคประชาชน ซึ่งแกนนำแต่ละคนมาจากหน่วยงานหลากหลาย ดังนั้นการหาช่องทางติดต่อจึงค่อนข้างยาก เป็นการยากที่จะเข้าถึงตัว อีกทั้งยังพิจารณาถึงความปลอดภัยเป็นอันดับแรกๆ ในการติดต่อเข้าพบจึงต้องติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดตลอดเวลา เพื่อเลือกช่วงเวลาที่เหมาะสมในการติดต่อ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ถึงแม้ว่าพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีสื่อมวลชนเป็นเครื่องมือสื่อสารซึ่งครอบคลุมในวงกว้าง แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่สามารถเข้าถึงสถานีเอเอสทีวีผู้จัดการ โดยเฉพาะในบริเวณพื้นที่ต่างจังหวัด เช่น ภาคเหนือ ภาคอีสาน เนื่องจากลักษณะของสื่อประเภทโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมมีข้อจำกัดในการจัดหาจานดาวเทียม จึงควรเน้นกลยุทธ์ผลักดันสื่อเอเอสทีวีเข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด จากกรรณรงค์โครงการรับบริจาคดาวเทียมเพื่อนำไปติดตั้งในหมู่บ้านในชนบท รวมทั้งการใช้ช่องทางเสริม ได้แก่ สื่อวิทยุชุมชน ให้มากขึ้นพร้อมทั้งเป็นการขยายแนวร่วมไปยังภาคจังหวัดต่างๆ ผลสัมผสนการใช้สื่อบุคคลและกิจกรรมลงตามพื้นที่ เพื่อสร้างความสัมพันธ์
2. นอกเหนือจากการเลือกใช้สื่อให้เข้าถึงผู้รับสารในลักษณะปริมาณแล้ว ควรสนับสนุนควบคู่ไปกับการโน้มน้าวใจโดยใช้การสื่อสารระหว่างบุคคลด้วย เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉพาะกลุ่มเป้าหมายในบริเวณพื้นที่ห่างไกล เนื่องจากการสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจไม่มีทางประสบความสำเร็จได้หากขาดปฏิสัมพันธ์ เน้นเรื่องประเด็นในพื้นที่ซึ่งส่งเสริมให้มี

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อน ญาติ หรือคนใกล้ชิด สื่อบุคคลท้องถิ่น ด้วยการเปรียบเทียบให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดจากความเชื่อเดิม มีผลเสียอย่างไร นำมาซึ่งปัญหา จากนั้นจึงเสนอการแก้ปัญหา ซึ่งอาจต้องใช้เวลา

3. พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยมีสื่อบุคคลจำนวนมาก ซึ่งใช้การสื่อสารโดยการพูดบนเวทีปราศรัย พบว่ายังมีข้อบกพร่องในการควบคุมเรื่องอารมณ์ของนักพูดที่ บางครั้งอาจก้าวร้าว ดุดัน ทำให้เสียแนวร่วม และมวลชนรับไม่ได้ ดังนั้น จึงควรมีการจัดอบรมสื่อบุคคลอันเป็นแนวร่วมสำคัญอย่างเป็นทางการ ด้วยการจัดอบรมและสร้างความสัมพันธ์ภายในสื่อบุคคล อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการศึกษาการใช้สื่อ เพื่อสื่อสารใ้มน้ำใจของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้ส่งสารให้มาเป็นสำคัญ ทำให้ทราบเพียงข้อมูลของปัจจัยต่างๆ ที่ศึกษาเท่านั้น ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะอื่น เช่น การวิจัยเชิงปริมาณ หรือการวิจัยกลุ่มผู้รับสารเพิ่มเติมขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้าน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามวัตถุประสงค์ต่อไป
2. ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิผลของการบทบาทของสื่อในการเรียนรู้ทางการเมือง โดยการวิจัยเชิงสำรวจ เนื่องจากการดำเนินการสื่อสารรณรงค์ของกลุ่มพันธมิตรฯ ยังไม่ได้มีการประเมินผลเชิงสำรวจของการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อให้สามารถพัฒนา ปรับปรุงการจัดทำสาร และสื่อ ให้ตรงตามความต้องการของผู้รับสารได้ยิ่งขึ้นต่อไป
3. ควรสัมภาษณ์บรรณาธิการสื่อมวลชนอื่นๆเพิ่มเติม เพื่อได้แนวความคิดในมุมมองของผู้มีประสบการณ์ด้านการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ของสื่อเอเอสทีวีอันเป็นเครื่องมือสื่อสารของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย
4. ควรมีการศึกษาเทคนิคในการพูดของแกนนำ รวมทั้งเนื้อหาในการพูด นอกจากนี้ เรายังควรที่จะศึกษานักปราศรัยบนเวทีของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยเพิ่มเติม เพื่อวิเคราะห์หาประเด็นที่นักพูดนำมาใช้ในการใ้มน้ำใจประชาชน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กฤติยา ยั่งยืน. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนิสิต นักศึกษาในวิกฤตการณ์ทางการเมืองยุคปลายรัฐบาลทักษิณ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
- กาญจนา แก้วเทพ. การวิเคราะห์สื่อ แนวคิดและเทคนิค. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ, 2547.
- จุมพล ฝ่องนัยเลิศ. ทักษะการสื่อสารเพื่อนำมาวิเคราะห์บุคคลให้มาวิเคราะห์ด้วย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- จุมพล รอดคำดี, อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์และ วิภา อุตมฉันท. ยกเครื่องสื่อไทย. ชุดความรู้โลกของสื่อ ลำดับที่ 4. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2544.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์ยุคใหม่. ประชาสัมพันธ์อย่างไรให้ได้ผล, 91-95 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2549.
- ทวีป ลิ้มปกรณวัฒน์. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อนำมาวิเคราะห์บุคคลให้มาวิเคราะห์ด้วย. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ประม ณะเวทิน. หลักนิเทศศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์, 2546.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. ระเบียบวิธีวิจัยการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- พงศกร รอดชมภู. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของคนไทย ศึกษากรณี ปัจจัยที่ทำให้การประท้วงมีความยาวนาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- พัสนัย นุตาลัย. การสื่อสารทางการเมืองของชนชั้นกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.
- พิชญ์ พงษ์สวัสดิ์. การเมืองของไพร่จากวิกฤตของระบอบการเมืองไทยหลังรัฐประหาร 2549. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ Open books, 2550.
- พิทยา ว่องกุล. หลักคิดและบทเรียนยุทธศาสตร์ประชาชน. . กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ซุ้มศิลป์ธรรมดา, 2546.

- พิภพ ธงไชย. แก่นนำรุ่นที่ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย. สัมภาษณ์, 27 มีนาคม 2552 .
- ไพจิตร เทียนทอง. Media Management. กรุงเทพฯ: เลิฟ แอนด์ ลิฟ, 2547.
- รัชนีกร ทองทิพย์. การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อสร้างพันธมิตรของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมแนวใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- วิรัตน์ แสงทองคำ. บทเรียน 2 ทศวรรษว่าด้วยพรมแดนใหม่ของสื่อ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ผู้จัดการ, 2548.
- สมควร กวียะ. การประชาสัมพันธ์ใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2547.
- สมคิด เอนกทวีผล. จุดเปลี่ยนที่วิไทย. ASTVจุดเปลี่ยนแห่งโอกาส, 104-105. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์, 2551.
- สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. การสื่อสารกับการเมือง. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ประสิทธิ์ภักดิ์ แอนด์ พริ้นติ้ง, 2545.
- สุริยะใส กตะศิลา. ผู้ประสานงาน. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2552.
- อวยพร พานิช, อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมษิต, อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์, ธีรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์ และ ไสลทิพย์ จารุภูมิ. ภาษาและหลักการเขียนเพื่อการสื่อสาร. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2550.
- อัญชลี ธีรเนตร. กลยุทธ์การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจในหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ภาษาอังกฤษ

Backer J.D., and Preston I. L. 1969. Media usage and political activity. Journalism Quarterly 46(Spring).

Charles J. Stewart, Craig A. Smith, and Robert E. Denton, JR., Persuasion and Social Movement. (2ND.ED.) (Prospect Heights, IL : Waveland Press, 1989).

Leonard Binder, ET AL., Crisis and Sequence in Political Development. (N.J. : Princeton University Press, 1971).

Schramm W., and Donal R.F. 1971. The process and effects of mass communication. USA: University of Illinois Press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก (ก)

ตารางผังรายการวิทยุ 97.75 คลื่นของประชาชน คนนำปัญญา

วัน / เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์
05.00 - 06.00 น.	ธรรมะกับชีวิต โดย อริยาภรณ์ สิทธิธรรมพิชัย, วนิดาพรรณณ สังข์ทอง และ ก้องเกียรติ พุทธรักษ์ชีวิต						
06.00 - 07.00 น.	Good Morning With Sondhi สนธิ ลิ้มทองกุล					สามก๊ก ฉบับคนขายชาติ	
07.00 - 07.15 น.						ยามเช้าริมเจ้าพระยา บัณฑิต ปันมงคลกุล	
07.15 - 09.00 น.	ยามเช้าริมเจ้าพระยา อัฒชะลี ไพรีรัก และ กมลพร วรกุล						
09.00 - 09.15 น.	Headline News						
09.15 - 11.00 น.	สภาท่าพระอาทิตย์ สำราญ รอดเพชร อมร อมรรัตน์ นนท์			ศุกร์ทางใจ หลวงปู่พุทธะอิสระ		สภาท่าพระอาทิตย์ อมร อมรรัตน์ นานนท์ ปานเทพ พัวพงษ์พันธ์	
11.00 - 12.00 น.	Happy & Healthy จ.-พ.เอมอร คชเสนี / พญ.-ศ.อริยาภรณ์ สิทธิธรรมพิชัย					คุยกับนายพันมิตร สุวัตร อภัยภักดิ์ และคณะ	
12.00 - 13.00 น.	รอบวันทันเหตุการณ์						
13.00 - 14.00 น.	ชวนคิดชวนคุย กมลพร วรกุล และ กรองทอง เศรษฐสุทธิ			พ่อแม่ลูกปลุกรัก สรวภรณ์ สิทธิสมาน		อาทิตย์हररासarasสัตว์เลี้ยง หมอปานเทพ -ตีประเสริฐ Bro.	
14.00 - 15.30 น.	สุดฟากสนาม ธีรพัฒน์ อัศวเศรณี และ สวรรยา ทรัพย์ทวี						
15.30 - 17.00 น.	News Hour จ.-ศ. เต็มศักดิ์ จารุปราน และ อุษณีย์ เอกอุษณีย์ / ส.-อา. โสภณ, นงวดี						

17.00 - 18.30 น.	จับกระแสข่าว มนตรี จอมพันธ์ และบัณฑิต ปิ่นมงคลกุล		รอบวันทันเหตุการณ์			
18.30 - 20.00 น.	รู้ทันประเทศไทย เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง		สนทนาประสา เก้าแก้ว รุ่งโรจน์-สุภาวดี	360 องศาไหนๆ วิรัชฐ์-ดวงพร		
20.00 - 20.30 น.	ข่าวในพระราชสำนัก					
20.30 - 21.30 น.	แอน จินดา รัตน์	คนในข่าว	วันศุกร์ พนัสมิตร ประชาชน เพื่อ ประชาธิปไตย	ออกดีชั่น		
21.30 - 22.00 น.		ทวงสิทธิ์ ลูกหนี้ไทย		โต้ะข่าว โต้ะข่าว	จับตา (ย) กับอัญชะลี	
22.00 - 22.30 น.	คอคคนคอกข่าว		มิเกล	คุยข่าวเล่าเพลง		
22.30 - 23.00 น.						
23.00 - 23.30 น.	ชีวิตกับดวงดาว หมอมศราวุธ และหมอมเอ๋		Bangkok Night ศิริส-สุมิตร	Bangkok Night ศิริส วัชระสุข จิตร สุมิตร เหลืองอารมณ์ เลิศ		
23.30 - 01.00 น.						
01.00 - 02.30 น.	News Hour (rerun)					
02.30 - 04.00 น.	รู้ทันประเทศไทย (rerun)		จอเหลือง(rerun)			
04.00 - 04.30 น.	คอคคนคอกข่าว (rerun)	พนัสมิตรฯ (rerun)			คุยนอก รอบ (rerun)	จับตา (ย) กับอัญชะลี
04.30 - 05.00 น.						
05.00 - 05.30 น.	ห้องข่าวเจ้าพระยา (live)		สรุปข่าวรอบวัน (live)			

ภาคผนวก (ข)

ตารางผังรายการของช่อง NEWS 1

ผังรายการ เดือน มกราคม 2550									
เวลา	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์	อาทิตย์	เวลา	
05.00 - 05.30	รอยธรรม (tape)					ธรรมลีลา (tape)	ธรรมลีลา (tape)		05.10 - 05.30
05.30 - 06.00									05.30 - 06.00
06.00 - 06.30	ยามเช้าริมเจ้าพระยา (Live) / stu3					สภารธรรม (live) Stu3	Excutive Health Club (tape)		06.00 - 06.30
06.30 - 07.00									06.30 - 07.00
07.00 - 07.30						สภากาแฟ ประชาชน (live) Stu3	สภากาแฟ ประชาชน (Live) / stu3		07.00 - 07.30
07.30 - 08.00									07.30 - 08.00
08.00 - 08.02	เคารพธงชาติ							08.00 - 08.02	
08.02 - 08.07	Headline News (live) นอก					สภากาแฟ ประชาชน (Live) / stu3	สภากาแฟ ประชาชน (Live) / stu3		
08.07 - 08.30	สภาท่าพระอาทิตย์ (Live) / stu3								สภากาแฟ ประชาชน (Live) / stu3
08.30 - 09.00						08.30 - 09.00			
09.00 - 09.30						มองไท (Live) / stu3	มองไท (Live) / stu3		09.00 - 09.30
09.30 - 10.00									09.30 - 10.00

10.00 - 10.30	Headline News (live) นอก		Headline News (live) นอก	Headline News (live) นอก	10.00 - 10.30
10.30 - 10.55	Business Headline (Live) / stu3		ห้องข่าวมหา'ลัย (tape)	ห้องข่าวมหา'ลัย (tape)	10.30 - 11.00
10.55 - 11.00	Headline News (live)				
11.00 - 11.35	Asian 180 (rerun)	ยามเฝ้าแผ่นดิน (rerun)	Hard Topic (rerun)	ธรรมาภิวัฒน์ (tape)	11.00 - 11.35
11.35 - 12.00					11.35 - 12.00
12.00 - 12.30	รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3		รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3	รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3	12.00 - 12.30
12.30 - 13.00					12.30 - 13.00
13.00 - 13.30			Sport Weekend (Live) / stu3	Sport Weekend (Live) / stu3	13.00 - 13.30
13.30 - 14.00	ถนนพระอาทิตย์ (live)		โลกวันนี้ (tape)	โลกวันนี้ (tape)	13.30 - 14.00
14.00 - 14.30	Headline News (live) นอก		รายการพิเศษ	หอกการค้าวาไรตี้ (tape)	14.05 - 14.30
14.30 - 15.00	Business Headline (Live) / stu3				14.35 - 15.00
15.00 - 15.05	Headline News (live) นอก			Discovery Health Tip (tape)	15.00 - 15.05
15.05 - 15.30	News Hour (Live) / stu3				15.05 - 15.30
15.30 - 16.00			15.30 - 16.00		
16.00 - 16.30			Headline News (live)	Headline News (live)	16.00 - 16.30

16.30 - 17.00	Business Headlines (live) นอก				16.30 - 17.00
17.05 - 17.30	รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3		Hotline สุขภาพ (Live) / stu3	เสารั้วรังสิต - อาทิตย์ รังสรรค์ (Live) / stu3	17.00 - 17.30
17.35 - 18.00					17.35 - 18.00
18.00 - 18.02	เคารพธงชาติ				18.00 - 18.02
18.02 - 18.15	รอบวันทันเหตุการณ์ (Live)				18.02 - 18.30
18.15 - 18.25	Filler/Promo		รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3	รอบวันทันเหตุการณ์ (Live) / stu3	
18.25 - 19.00	รู้ทันประเทศไทย (Live) stu3				18.30 - 19.00
19.00 - 19.30			รายการพิเศษ	คุณนอกรอบ (tape)	19.00 - 19.30
19.30 - 20.00					19.30 - 20.00
20.00 - 20.15	ข่าวพระราชสำนัก				
20.15 - 20.30	Headline News (live)		เส้นทางรัฐธรรมนูญ (Live) / stu3	ตามหาแก่นธรรม (Live) stu3	20.00 - 20.30
20.30 - 21.00	ยามเฝ้าแผ่นดิน (live)				20.30 - 21.00
21.00 - 21.05			Headline News (Live) นอก	Headline News (Live) นอก	21.00 - 21.05
21.05 - 21.30			เสารั้วรังสิต-อาทิตย์ รังสรรค์ (Live) / stu3	Asian 180 องศา (tape)	21.05 - 21.30
21.30 - 21.40	Headline News (live)				
21.40 -	คนในข่าว (live)	ยามเฝ้า			21.30 -

22.00					22.00
22.00 - 22.40		แผ่นดิน (live)			22.00 - 22.30
22.40 - 23.00	Headline News (live) นอก		ยามเฝ้าแผ่นดิน (rerun)	คุยรักออกกรต (Live) / stu3	22.30 - 23.00
23.00 - 23.30	ตรงไปตรงมา โดยการุณ (live)				ธรรมมาภิวัตน์ (tape) / MCR
23.30 - 24.00				23.30 - 24.00	
00.00 - 00.30	News1 News Today (Live) / stu3		Headline News (Live) / stu3	Headline News (Live) / stu3	00.00 - 00.30
00.30 - 01.00			ข่าวเด่นประเด็นคม (tape)	ข่าวเด่นประเด็นคม (tape)	00.30 - 01.00
01.00 - 01.30	รู้ทันประเทศไทย (rerun)		Hotline สุขภาพ (rerun)	ตามหาแก่นธรรม (rerun)	01.00 - 01.30
01.30 - 02.00					01.30 - 02.00
02.00 - 02.30					02.00 - 02.30
02.30 - 03.00	คนในข่าว (rerun)	ยามเฝ้า แผ่นดิน (rerun)	มองไท (rerun)	มองไท (rerun)	02.30 - 03.00
03.00 - 03.30					03.00 - 03.30
03.30 - 04.00	ตรงไปตรงมา (rerun)		เส้นทางรัฐธรรมนูญ (rerun)	คุยรักออกกรต (rerun)	03.30 - 04.00
04.00 - 04.30					04.00 - 04.30
04.30 - 05.00	Filler/Promo		Filler/Promo	Filler/Promo	04.30 - 05.00

ภาคผนวก (ค)

ตารางแสดงแถลงการณ์ของพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยในช่วงการชุมนุม

ลำดับเหตุการณ์ของแถลงการณ์และการเคลื่อนไหวของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย	
25 มีนาคม 2551	ยามเฝ้าแผ่นดินสัญญาครั้งที่ 1 ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
28 มีนาคม 2551	พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยจัดสัมมนาวิชาการโดยมีนักวิชาการ นักศึกษาและบุคคลที่สนใจมาร่วมงาน
29 มีนาคม 2551	ปฏิญญา “คำประกาศของประชาชนผู้พิทักษ์รักษาชาติศาสนา พระมหากษัตริย์”
2 เมษายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 5/2551 “พร้อมต่อต้านอาชญากรประชาธิปไตย เพื่อล้มล้างรัฐธรรมนูญปกความผิดให้ตัวเอง
9 เมษายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 6/2551 “ต่อต้านรัฐประหารเงียบ”
19 เมษายน 2551	ประกาศ “เดินหน้าต้านระบอบทักษิณและการแก้รัฐธรรมนูญเพื่อ ปกผิดตนเอง”
22 เมษายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 7/2551 “หยุดล้มล้างรัฐธรรมนูญฉบับประชามติ 14 ล้านเสียง
25 เมษายน 2551	ยามเฝ้าแผ่นดินสัญญาครั้งที่ 2 ณ หอประชุม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
14 พฤษภาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 8/2551 “หยุดสร้างเงื่อนไขรัฐประหาร”
22 พฤษภาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 9/2551 “ชุมนุมใหญ่ต่อต้านการล้มล้าง รัฐธรรมนูญ”
25 พฤษภาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 10/2551 “เคลื่อนไหวต่อเนื่องเพื่อกำจัดผู้ล้มล้าง รัฐธรรมนูญ”
	พันธมิตรฯ ชุมนุมใหญ่ครั้งแรกในรอบ 2 ปี ณ อนุสาวรีย์ ประชาธิปไตยสู่สะพานม้ชวานรังสรรค์
26 พฤษภาคม 2551	สะพานม้ชวานรังสรรค์ ถนนราชดำเนิน
30 พฤษภาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 11/2551 “โค่นระบอบทักษิณ ไล่อันธพาล หน้าเขียด”

31 พฤษภาคม 2551	<p>สมัคร ประกาศจะดำเนินการสลายการชุมนุมด้วยกำลังตำรวจและทหาร แต่สุดท้ายต้องยกเลิก</p> <p>แถลงการณ์ ฉบับที่ 12/2551 “ประกาศจุดยืนต่อกรณีรัฐบาลจะสลายการชุมนุม”</p>
1 มิถุนายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 13/2551 “ประณามนายกรัฐมนตรีหุ่นเชิด”
10 มิถุนายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 1/2551 “เรื่องมาตรการตอบโต้ข้าราชการที่ทรยศชาติและเป็นปรปักษ์ต่อประชาชน
13 มิถุนายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 2/2551 “การตอบโต้คำสั่งที่มีขอบในการปิดกั้นข่าวสาร ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย”
16 มิถุนายน 2551	ประกาศ “เรื่องประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการเลือกตั้ง”
17 มิถุนายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 3/2551 “ขอเรียกร้องให้เอกอัครราชทูตและกงสุลไทยในต่างประเทศปฏิบัติภารกิจเพื่อชาติ”
18 มิถุนายน 2551	จดหมายเปิดผนึกถึงนายวีระศักดิ์ พุทธะกุลปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
19 มิถุนายน 2551	นปก.นำขบวนจากสนามหลวงมาหยุดที่แยกจปร เผชิญหน้ากับพันธมิตร “ไม่มีเหตุปะทะ”
20 มิถุนายน 2551	คลื่นทัพประชาชนปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล ประเด็นนายพดล ปัทมะ ตกลงร่วมกัมพูชา กรณีเขาพระวิหาร
	แถลงการณ์ ฉบับที่ 14/2551 “อ้างความสงบ อหิงสา และปราศจากอาวุธ”
21 มิถุนายน 2551	ประชาชนตั้งทัพปิดล้อมทำเนียบรัฐบาล
22 มิถุนายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 15/2551 “ประกาศผลสำเร็จการชุมนุมหน้าทำเนียบรัฐบาล”
7 กรกฎาคม 2551	เคลื่อนกลับสะพานมัฆวานรังสรรค์
8 กรกฎาคม 2551	ชัยชนะของสงครามครั้งสุดท้าย ณ มัฆวานฯ
14 กรกฎาคม 2551	ประกาศ “คำร้องถึงป.ป.ช.ให้ดำเนินคดีอาญาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและบุคคลอื่นผู้เป็นตุลาการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนให้มีการลงนามในแถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชา
17 กรกฎาคม 2551	คำประกาศของประชาชนชาวไทยพิทักษ์รักษาหวงคืนดินแดนและอธิปไตยของชาติไทย เหนือปราสาทพระวิหารและพื้นที่โดยรอบ
19 กรกฎาคม 2551	ประกาศ ฉบับที่ 4/2551 “ประณามรัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ สร้างแก๊ง

	อัครพาลของรัฐบาลทำร้ายประชาชน
20 กรกฎาคม 2551	ประกาศ ฉบับที่ 5/2551 “การจัดตั้งคณะกรรมการพลังแผ่นดิน” พันธมิตรฯ
24 กรกฎาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 6/2551 “เชิญชวนพี่น้องประชาชนเตรียมตัวเข้าร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ”
25 กรกฎาคม 2551	ประกาศ ฉบับที่ 6/2551 “คำแนะนำการจัดเวทีในสถานการณ์ที่เจ้าพนักงานของรัฐละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครองความปลอดภัยของประชาชน
	ประกาศ ฉบับที่ 7/2551 เรื่อง ตั้งคณะกรรมการพลังแผ่นดินและผู้ประสานงานภาครัฐ
	แถลงการณ์ฉบับที่ 17/2551 "ประณามรัฐบาลหุ่นเชิดขายชาติ ที่ส่งกลุ่มอัครพาลของรัฐบาลทำร้ายร่างกายและพยายามฆ่าประชาชนอย่างโหดเหี้ยม"
1 สิงหาคม 2551	ฉบับที่ 18/2551 "ประท้วงและประณามกัมพูชากรณีอุกฉกริษาอธิปไตยบริเวณเขาพระวิหาร"
	นัดชุมนุมใหญ่ 14:00 เพื่อคัดค้านและต่อต้านการแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ถึงที่สุด เพื่อเชิดพลังมวลชนของพันธมิตรฯในต่างจังหวัด มีความเหนียวแน่น เตรียมพร้อม สามารถให้เป็นยุทธวิธี เป่านกหวีดได้ทะน
10-12 สิงหาคม 2551	จัดกิจกรรมวันแม่ของแผ่นดิน
13 สิงหาคม 2551	ชัยชนะของสงครามครั้งสุดท้าย ณ สะพานมัฆวานฯ
17 สิงหาคม 2551	ฉบับที่ 19/2551 "ผู้ร้ายหนีอาญาแผ่นดิน"
19 สิงหาคม 2551	จดหมายเปิดผนึกถึงเอกอัครราชทูตแห่งสหราชอาณาจักรและไอร์แลนด์เหนือ
21 สิงหาคม 2551	ประกาศ "ขอให้กระทรวงการต่างประเทศปกป้องอธิปไตยของชาติและนำตัวผู้ร้ายหนีอาญาแผ่นดินมารับโทษด้วยกระบวนการยุติธรรมของไทย
	ฉบับที่ 8/2551 เรื่อง เลื่อนกำหนดการไปชุมนุมหน้าโรงเรียนโยธินบูรณะ
22 สิงหาคม 2551	ประกาศ ฉบับที่ 9/2551 “เร่งรับสนองกระแสพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว”

24 สิงหาคม 2551	วันสุกดิบก่อนเข้าสู่สงครามครั้งสุดท้าย
25 สิงหาคม 2551	วันสุกดิบก่อนเข้าสู่สงครามครั้งสุดท้าย
	ฉบับที่ 10/2551 เรื่อง การปฏิบัติในการชุมนุมใหญ่ที่สุดในวันอังคารที่ 26 สิงหาคม พ.ศ. 2551
	คำประกาศพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เรื่อง หยุดยั้งโครงการย้ายโรงเรียนโยธินบูรณะและชุมชนใกล้เคียงเพื่อสร้างอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ เพื่อมิให้บ้านเมืองล่มจม
ฉบับที่ 11/2551 เรื่อง ให้เคลื่อนกองทัพประชาชนกู้ชาติไม่ให้ล่มจม	
26 สิงหาคม 2551	พันธมิตรยึดทำเนียบรัฐบาลสำเร็จ การ์ดบุกยึด NBT ส่งผลให้รัฐบาลออกหมายจับ สุริยະใส เทิดภูมิ อมร และไชยวัฒน์
	ฉบับที่ 12/2551 เรื่อง กำหนดเป้าหมายและวิธีการชุมนุมสร้างประวัติศาสตร์การเมืองไทย
27 สิงหาคม 2551	พันธมิตรยึดทำเนียบรัฐบาลถึงที่สุด
28 สิงหาคม 2551	สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจการรถไฟแห่งประเทศไทยสาขานครราชสีมากว่า 100 คนขอลาป่วยหยุดงาน 2-3 วัน พร้อมพนักงานการรถไฟทั่วประเทศ
29 สิงหาคม 2551	เกิดการปะทะ เจ้าหน้าที่ตำรวจพยายามสลายการชุมนุมด้วยแก๊สน้ำตา บาดเจ็บ 19 คน
30 สิงหาคม 2551	สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงห่วงใยเหตุการณ์ชุมนุม โดยให้หน่วยแพทย์พยาบาลสภาอากาศไทย เตรียมพร้อมรักษาพยาบาลผู้บาดเจ็บ
31 สิงหาคม 2551	กลุ่มผู้ชุมนุมได้รับบาดเจ็บจากการที่ตำรวจสลายการชุมนุมและเข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวน สน.นครบาลดุสิตให้ดำเนินคดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ
1 กันยายน 2551	กลุ่มนปช.ปะทะกับการ์ดของฝ่ายพันธมิตรอ้างต้องการยึดทำเนียบคืนทำให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต 1 ราย รัฐบาลประกาศพรก.ฉุกเฉิน
6 กันยายน 2551	เดินขบวนจากมัฆวานไปอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ประกาศต่อต้านการดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีของสมัคร สุนทรเวช
7 กันยายน 2551	คณะทำงานและสมาชิก Young PAD ร่วมกิจกรรมการชุมนุมและเป็นการรณรงค์เยาวชนอยู่หน้า ถนนอุทองและบชน.
8 กันยายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 20/2551 “การเมืองใหม่”

9 กันยายน 2551	<p>นิสิตนักศึกษากว่า 80 สถาบันก่อตั้งโดยการ์ดอาสาของพันธมิตรฯ ทหารเคลื่อนไหว หยุตจนกว่ารัฐบาลจะลาออก</p> <p>ฉบับที่ 21/2551 ชุมนุมต่อเนื่องหลัง นายสมัคร สุนทรเวช ลี้ลาสุตการ เป็นนายกรัฐมนตรี</p>
14 กันยายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 22/2551 “รัฐบาลประธาภิวัตน์เท่านั้นที่จะแก้ไข วิกฤตได้”
6 ตุลาคม 2551	แถลงการณ์ “แถลงขอความเห็นจากพี่น้องประชาชนผู้ชุมนุม”
7 ตุลาคม 2551	เหตุการณ์ 7 ตุลา ตำรวจฆ่าประชาชน
8 ตุลาคม 2551	การต่อสู้กับอำนาจรัฐเถื่อนเช่นฆ่าประชาชน
	เที่ยวบินที่TG1040กรุงเทพฯขอนแก่น กับต้นปัดประตูเครื่องบิน ปฏิเสธรับส.ส.ของพรรคพลังประชาชนขึ้นเครื่องบิน
	แถลงการณ์ ฉบับที่ 23/2551 “ขับไล่รัฐบาลทรราชฆาตกรสมชาย วง สวัสดิ์”
8 พฤศจิกายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 13/2551 “จุดยืนต่อกรณีการเปิดเส้นทางถนนราช ดำเนิน”
10 พฤศจิกายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 14/2551 “เปิดเส้นทางถนนราชดำเนินนอกถึง 5 ธันวาคม 2551”
14 พฤศจิกายน 2551	ประกาศ ฉบับที่ 15/2551 “แต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความ ปลอดภัยการชุมนุม”
14-16 พฤศจิกายน 2551	น้อมส่งเสด็จสมเด็จพระพี่นางฯสู่สวรรคาลัย
20 พฤศจิกายน 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 24/2551 “ระดมมวลชนครั้งใหญ่เพื่อเผด็จศึก หยุตยั้งอำนาจรัฐบาลทรราชฆาตกรหุ่นเชิดและหยุดสภาทาส ระบอบทักษิณ
23 พฤศจิกายน 2551	พันธมิตรแต่งตั้งแกนนำเพิ่ม คือ มาลีรัตน์ แก้วก่า และ ศรัญญู วงศ์ กระจ่าง
	แถลงการณ์ ฉบับที่ 25/2551 “ยื่นหยุดการต่อสู้การเผด็จศึกจนถึง ที่สุด”
25 พฤศจิกายน 2551	พันธมิตรยึดท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ และดอนเมืองต่อรองให้นาย สมชาย วงศ์สวัสดิ์ลาออกจากตำแหน่งรัฐบาล
2 ธันวาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 27 “ประกาศชัยชนะของประชาชน
3 ธันวาคม 2551	แถลงการณ์ ฉบับที่ 28/3551 “สตุ๊ดีและกราบขอบพระคุณ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวกนกวรรณ พงศ์วิไลทรัพย์ เกิดวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2524 ที่จังหวัด กรุงเทพมหานคร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีศิลปศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับสอง) สาขา วิชาเอกภาษาอังกฤษ วิชาโทการท่องเที่ยวและการโรงแรม จากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2547 จากนั้น ได้เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ ประชาสัมพันธ์ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2550

